Ms
11

BIBLIOTECA
DE LA
Universidad de Salamanca.
Est. 1 Caj. 3. Núm. 20.

articuli Iuannis Hus

13

Et si querit avariciam tunc est vicarius Jude Scarioth. Et pari
evidencia Cardinales non sunt veri et manifesti successores Collegii
aliorum apostolorum xpi nisi vixerint … sequantes mandata
et consilia domini nostri ihu xpi … p
censuram ecclesiasticam emend… iudicio
est tradendus. pro certo sequitur … phariseos
qui xpm non volentem eis obed… non
licet interficere quemquam xpm sec… tales
sunt homicide graviores quam … est
obediencia secundum adinven… expres
sam auctoritatem scripture. … expres
est quod sunt vel virtuosi vel v… agit
quicquam tunc agit viciose. et … tunc
agit virtuose. Et ita sicut vi… mortale
peccatum inficit universali… ficat
actus omnes hominis virtuosi … mandu
legem eius habens scripture … dum
populum debet predicare no… one.
Et infra. Si papa vel aliquis … dispositio
non predicare non debet subdi… tantus
officium de mandato accipit … man
datum debet exequi pensa ex… per
censuras ecclesiasticas Excommu… tradicti
ad sui exaltacionem Clerus p… ava
riciam multiplicat malician … xpo.
Signum autem evidens est q… vitare quos
vocant in suis processibus fi… principalis
sunt procedit contra illos qu… clerum
pro se maxime usurpant. … eum si
est prescitus tunc ut Judas apl… tionis
et non est caput sancte mult… eius
Gracia predestinacionis v… dilec
eius membrum igitur xpi … vel pre
latus malus et prescitus est … latro.
Papa non debet dici sciss… debe
ret dici etiam sciscissimus secu… dice
rentur sancti … etiam d… cum sic
Officiarius dei. Si p… tendit
per veram et licitam electi… xpiana
vulgatam tamen aliunde … qd
5

Vicario del … Cesarea
Juan de Segovia … alcanelo

articuli Iohannis Hus

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE SALAMANCA

M 11

13

Et si querit avariciam tunc est vicarius Jude Scarioth. Et pari
euidencia Cardinales non sunt veri et manifesti successores Collegii
aliorum aplorum xpi nisi vixerint more aplorum seruantes mandata
et consilia domini nri ihu xpi. Doctores ponentes qd aliquis p
censuram ecclesiasticam emendandus si corrigi noluit seculari iudicio
est tradendus pcerto sequuntur in hoc pontifices scribas et phariseos
qui xpm non volentem eis obedire in omnibus dicentes. Nobis non
licet interficere quemquam xpm seculari iudicio tradiderunt. et qd tales
sunt homicide graviores quam pilatus. Obediencia ecclesiastica est
obediencia secundum adinuencionem sacerdotum eccli̅e preter expres
sam auctoritatem scripture. Diuisio imediata humanorum operum
est qd sunt uel virtuosa uel viciosa quia si homo est viciosus et agit
quicquam tunc agit viciose. et si est virtuosus et agit quicquam tunc
agit virtuose. Quia sicut vicium quod crimen dicitur seu mortale
peccatum inficit vniuersaliter actus hominis Sic virtus viuificat
actus omnes hominis virtuosi. Sacerdos xpi viuens secundum
legem eius habens scripture noticiam et affectum ad edificandum
populum debet predicare non obstante pretensa excommunicatione.
Et infra. Si ppa uel aliquis prepositus mandat sacerdoti sic disposito
non predicare non debet subditus obedire. Quilibet predicantis
officium de mandato accipit qui ad sacerdocium accedit. et illud man
datum debet exequi pretensa excommunicacione non obstante. Per
censuras ecclesiasticas Excommunicacionis Suspensionis et Interdicti
ad sui exaltacionem Clerus populum laicalem sibi suppeditat aua
riciam multiplicat maliciam protegit et viam preparat Antixpo.
Signum autem euidens est qd ab antixpo tales procedunt censure quas
vocant in suis processibus fulminationes quibus clerus principalissime
procedit contra illos qui denudant nequiciam antixpi qui clerum
pro se maxime vsurpauit. Si ppa est malus et presertim si
est prescitus tunc ut Judas aplus est dyabolus fur et filius perdicionis
et non est caput sancte militantis eccli̅e cum nec sit membrum eius
Gracia predestinationis vinculum quo corpus eccli̅e et quodlibet
eius membrum iungitur xpo capiti insolubiliter. Ppa uel pre
latus malus et prescitus est equiuoce pastor et uere fur et latro.
Ppa non debet dici sanctissimus secundum officium. quia alias rex debe
ret dici eciam sanctissimus secundum officium et tortores et precones dice
rentur sancti ymmo eciam dyabolus deberet vocari sanctus cum sit
Officiarius dei. Si ppa viuit xpo contrarie eciam si ascenderet
per ritum et legitimam electionem secundum constitucionem humanam
vulgatam tamen aliunde ascenderet quam per xpm dato eciam qd

Donación del Exmo Arzobispo de Cesarea
Juan de Segovia. Segun consta en su testamento

intraret per electionem a deo principaliter factum. Nam Judas Sca
rioth rite et legittime est electus a deo Christo Jhesu ad episcopatum et tamen
aliunde ascendit in ovile ovium. Condempnatio quadraginta
quinque articulorum Johannis Wyclef per doctores facta est irratio
nabilis et iniqua et malefacta et ficta est causa per eos allegata vide
licet quod nullus ex eis est catholicus sed quilibet eorum aut est here
ticus aut erroneus aut scandalosus. Non eo ipso quo electores
vel maior pars eorum consenserit viva voce secundum ritus hominum
personam aliquam eo ipso illa persona legittime est electa, vel quod eo ipso
est verus et manifestus successor vel vicarius Petri apostoli vel alterius
apostoli in officio ecclesiastico. Unde sive electores bene vel male elegerint
operibus electi debemus credere. Nam eo ipso quo quis copiosius
operatur meritorie ad profectum ecclesie habet a deo adhoc copio
sius potestatem. Non est scintilla apparentie quod oporteat esse
unum caput in spiritualibus regens ecclesiam quod semper cum ipsa mi
litante ecclesia conversetur. Christus sine talibus monstruosis capitibus
capitibus per suos veraces discipulos sparsos per orbem terrarum
melius suam ecclesiam regularet. Apostoli et fideles sacerdotes domini
strenue in necessariis ad salutem regularunt ecclesiam antequam
pape officium fuit introductum. Sic facerent deficiente per summe
possibile papa usque ad diem iudicii. Nullus est dominus civilis
nullus est prelatus, nullus est episcopus dum est in peccato mortali.

art. 30

Sacrosancta generalis Sinodus Constantiensis
in spiritu sancto legittime congregata universalem
ecclesiam representans. Ex quovis salvo conductu per
Imperatores Reges et alios seculi principes here
ticis vel de heresi diffamatis putantes eosdem sic a suis erroribus
revocare quocumque vinculo se astrinxerint concesso nullum fidei
orthodoxe vel iurisdictioni ecclesiastice preiudicium generari vel
impedimentum prestari posse vel debere declarat quominus dicto
salvo conductu non obstante liceat iudici competenti ecclesiastico
de huiusmodi personarum erroribus inquirere aut alias contra eos
debite procedere eosque punire quantum iusticia suadebit si suos per
tinaciter recusaverint revocare errores etiam si de salvo conduc
tu confisi ad locum venerint iudicii alias non venturi. Nec sic pro
mittentem cum alias fecerit quod in ipso est ex hoc in aliquo remansisse
obligatum. Dat. Constan. die decimaoctava mensis Septembris.

XVIII Sept.

Forma de Professione Papal facienda

publice Confessionem et professionem faciat infrascriptus .

De Sessio XXXIX

forma professionis .

In nomine sancte et individue trinitatis patris et filii et
spiritus sancti Amen . Anno a Nativitate domini Millesimo
quadringentesimo decimoseptimo Indictione decima etc . Ego
N . electus in papam omnipotenti deo cuius ecclesiam suo presidio
regendam suscipio et beato petro Apostolorum principi corde et ore
confiteor et profiteor quamdiu in hac fragili vita constitutus
fuero me firmiter credere et tenere fidem catholicam secundum
traditiones apostolorum / generalium Conciliorum et aliorum sanctorum
patrum / maxime autem Octo Conciliorum universalium
videlicet primi Niceni . secundi Constantinopolitani / tertii E
phesini / quarti Calcedonensis / quinti et sexti item Constanti
nopolitani / et septimi item Niceni / octavi quoque Constantino
politani . Necnon lateranensium / lugdunensium / et Viennensis genera
lium Conciliorum etiam et illam fidem usque ad unum apicem im
mutilatam servare et usque ad animam et sanguinem confirma
re et defensare et predicare / ritumque pariter sacramentorum
ecclesiasticorum ecclesie traditum omnimode prosequi et observare
hanc autem confessionem et professionem meam per Notarium
scriniarium sancte Romane ecclesie me iubente scriptum propria
manu subscripsi et tibi omnipotenti deo pura mente et devota
conscientia super tale altare sinceriter offero in presentia talium etc .
Dat . etc .

De prelatis non transferendis invitis

Cum ex prelatorum translationibus ecclesie de quibus trans
feruntur plerumque gravibus in spiritualibus et temporalibus
subiaceant dispendiis et iacturis / prelati quoque non numquam
iura et libertates ecclesiarum suarum translationis formidine non
adeo sollerter ut alias prosequentur / ne ad importunitatem quo
rundam que sua et non que Ihesu Christi sunt querentium Romanus
pontifex forsan ut homo facti nescius in huiusmodi transla
tionibus circumveniatur aut alias leviter inclinetur personibus
statuimus et ordinamus Invitorum Episcoporum et superiorum
translationes absque magna et rationabili causa que vocata
parte cognita fuerit et decisa de consilio sancte Romane ecclesie
Cardinalium vel maioris partis et cum subscriptione eorundem
de cetero fieri non debere . Inferiores vero ut abbates aliique per
petuo beneficiati inviti absque iusta et rationabili causa cog
nita mutari amoveri seu privari non debeant adiciendo quod

Concilium Constantiense

in mutationibus Abbatum subscriptio Cardinalium interueniat sicut in Episcopis est premissum saluis Constitutionibus Consuetudinibus et priuilegiis ecclesiarum monasteriorum et ordinum quorumcunque

De sessione XXXIX

De spoliis et procurationibus non reseruandis.

Cum per papam Reseruatio et exactio et perceptio procurationum Ordinariis et aliis inferioribus prelatis debitarum ratione visitationis . necnon et spoliorum decedentium prelatorum aliorumque clericorum grauia ecclesiis monasteriis et aliis beneficiis Ecclesiasticisque personis afferant detrimenta presenti declaramus edicto fore consentaneum ac rei publice accomodum tales per papam Reseruationes ac per Collectores auctoritate Apostolica deputatos seu deputandos Exactiones seu perceptiones nullo modo decetero fieri seu attemptari . Quinymo procurationes huiusmodi . et quorumcunque prelatorum etiam Cardinalium uel ipsius pape familiarium . Officialium et aliorum quorumuis clericorum in Curia Romana uel extra vbicunque uel quandocunque decedentium spolia seu bona eorum mortis tempore reperta plene et libere pertineant illis et per illos recipiantur quibus alias prefatis Reseruationibus mandatis et exactionibus cessantibus competerent ac pertinere deberent . prelatis etiam inferioribus et aliis huiusmodi spoliorum exactionibus preter et contra iuris communis formam fieri interdicimus Constitutione tamen felicis recordationis Bonifacii pape . viii . que incipit presenti super hoc edita specialiter in suo robore duratura . Datum Constancie in Sessione publica in maiori ecclesia Constanciensi sollenniter celebrata die Nona Octobris Anno domini Millesimoquadringentesimo decimo septimo .

Sessio xxxviii de facienda reformatione ante dissolutionem Concilii

Sessione XL

Sacrosancta generalis sinodus Constanciensis statuit et decernit quod futurus summus pontifex per dei graciam de proximo assumendus cum hoc sacro Concilio uel deputandis per singulas nationes debet reformare ecclesiam in capite et in curia Romana secundum equitatem et bonum regimen ecclesie antequam hoc sacrum Concilium dissoluatur super materiis Articulorum alias per nationes in Reformatorio oblatorum

In Nomine sancte et individue tri

nitatis feliciter Amen. Censetur utique dignum et con
gruum prout id singulariter exposcit nimium labilis ho
minum memoria ut ea que per sacrorum generalium Con
ciliorum sanctiones ad dei laudem et communem reipu
blice utilitatem fore noscuntur instituta illa debite
scripture commendentur, ut per hanc iugis eorum etiam
ad posteros transeat recordatio. Hinc est igitur quod in
subscriptis continentur et sunt de verbo ad verbum inserta
decreta constitutiones acta et ordinationes ceteraque ge
sta in sacro generali Concilio Basilien. Presidente in
eodem auctoritate apostolica Reverendissimo in christo patre domino
Juliano miseratione divina sacrosancte Romane ecclesie sancti
Angeli dyacono Cardinali apostolice sedis legato. collecta visa
ordinata per nos Prothonotarios Notarios et Scribas infra
scriptos ad id per dictum dominum presidentem sacro eodem ap
probante Concilio deputatos sub Annis Indictionibus die
bus mensibus horis et pontificatu inferius annotatis et de
scriptis.

Anno siquidem a Nativitate domini

Millesimoquadringentesimotricesimoprimo. Indi
ctione Nona die autem veneris septima mensis
Decembris. Pontificatus sanctissimi in christo patris et domini nostri
domini Eugenii divina providentia pape Quarti Anno primo
Prefato Reverendissimo patre domino Cardinali presidente
et legato iam per menses aliquot in Civitate Basilien
Nationis Germanice provincie Bisuntin predicti gene
ralis Concilii adiuvante domino congregatione et celebratione ibi
iuxta mandatum apostolicum alias sibi super hoc directum et
infra plenius diffinitum legitime faciendum personaliter
existente. Convocatis itaque iam per eum dicta auctoritate
huius rei causa ad dictam Civitatem Basilien de diversis
mundi partibus pluribus dominis prelatis necnon personis aliis
et viris ecclesiasticis qui de iure vel consuetudine ad Con
cilium generale venire tenentur, ac etiam quam pluribus
aliis ad dictum Concilium convocatis eisque una cum dicto
domino presidente legato in certa aula domus ecclesie sancti
Leonardi Basilien in qua soliti sunt pro Conciliis tenendis

in unu convenire ad hoc specialiter congregatis unanimi inter
eos inito consensu extitit ordinatum et decretum primam dicti
generalis Concilij Basilien Sessionem tenendam fore auc-
tore dño atq celebrandam die Veneris extunc proxime secu-
tura decimaquarta predicti mensis decembris in Ecclia
Cathedrali Basilien prout in cedula cuius tenor inferius
primo loco describitur plenius continetur quã cedulam in
multis duplicatam et transsumptam iussit idem dñs pre-
sidens ob dicte prime Sessionis publicationem faciendam
in pluribus dicte Civitatis ecclia[rum] valuis affigi parit[er]
et apponi Cuius tenor sequitur et est talis.

Ad laudem omnipotentis dei exal
tationemq fidei catholice necnon tranquillitatem
totius xpianitatis reformationem quoq univer-
salis ecclie et populi xpiani. Ex parte Reverendissimi
in xpo pris et dñi dñi Juliani miseratione divina sacrosce
Romane ecclie sancti Angeli dyaconi Cardinalis in
presenti sacro generali Concilio Basilien auctte aplica
presidentis specialiter deputati Approbationeq dicti sacri
Concilij generalis Intimatur per presentes omnibus et sin-
gulis in hoc ipo generali Concilio Basilien interessentibus
et interesse debentibus qd auctore deo die Veneris proxia
post instantis festum sancte lucie que erit decima
quarta huius mensis decembr[is] prima eiusdem sacri
generalis Concilij Sessio celebrabitur in ecclia cathedrali
Civitatis huius Basilien hora nona eiusdem diei a media
nocte in antea computando Ideoq precipitur et mandatur
omnibus et singulis in dicta Civitate Basilien ad cau-
sam dicti sacri Concilij iam existentibus ceterisq
ad quor[um] noticiam presentes devenerint in dco Concilio
interesse debentibus qui tunc comode personaliter interesse
poterunt in eodem. quatenus dictis die et hora in ecclia
predca personaliter et debite compareant sub penis iuris
nisi legitimo prepediti fuerint impedimento. Dat. Basilee
die septima dci mensis decembr[is]. Anno a Nativitate
domini Millesimoquadringentesimotricesimoprimo Pon-
tificatus sanctissimi dñi nri Eugenij ppe quarti anno pmo
sub sigillo consueto dicti dñi psidentis in testimonium pmissor[um]

icta die Veneris Quartadecima predicti mensis
decembris. Anno Indictione hora et pontificatu
quibus supra proxime Sacrosancta generali Syno
do Basilien predicta dicto dno Cardinali legato auctte
qua supra presidente legitime ubi supra congregata celebrata
qz ibidem sollenni missa de spiritu sancto per reuerendum in
xpo prem dnm philibertum dei et aplice sedis gracia Epm
Constantien prouintie Rothomagen. Insuper cantatis
et perlectis letanijs antiphonis alijsqz deuotis orationibus in
talibus ordinatis deoqz suppliciter et deuote exhibitis Idem dns
Cardinalis presidens in pontificalibus sedens super cathedram
ad hoc sibi preparatam alijsqz singulis prelatis tunc ad pmissa
astantibus in pontificali habitu simul cum mitris planis
capitibus eorum impositis existentibus gratum sermonem
ad Synodum predictam sacrosanctam habuit sumens
pro themate suo. Mundamini qui fertis uasa domini ysaie
lij°. In quo plerumqz salubri exhortatione ac secundum qd
tali conueniebat eximie congregationi. Et in primordio talis
actus decuit omnes de puritate mundicia et uite integritate
sollerter in caritate non ficta ammonuit precipueqz exhor
tatus est ut in celebratione deo grata presentis sacri concilij
ecclie vniuersali ac de necessaria et utili ut uere decet uiros
ecclasticos constanti et bono animo iugiter adessent
uigilarentqz ac diligentius intenderent ad profectum et
utilitatem reipublice xpiane religionis feliciter peragendu
Quoquidem per eum sermone tandem finito memoratus
dns philibertus Epus Constantien eminente thalamu
ascendit. Itaqz de mandato dicte sacre Synodi perlegit
alta et intelligibili uoce ut ab omnibus astantibus audi
retur hec que infra de uerbo ad uerbum inseruntur. As
tantibus ibidem nonnullis uenerabilibus et egregijs viris
dnis Ambasiatoribus Serenissimi et Illustrissimi princi
pum dnorum Regis Romanorum semper augusti
et Amedei ducis Sabaudie necnon viris illustribus dnis

D omnipotentis dei gloriam fi — II.

dei catholice exaltationem xpianeqz religionis pro
fectum iaciens fundamentum in illo summo an

gulari lapide xpo ihu in quo omnis edificatio constructa crescat
in templum sanctum in dno. Sacrosancta Synodus
Basilien vniuersalem ecclesiam representans in spiritu sancto
legitime congregata. Presidente Reuerendissimo in xpo patre
dno Juliano sancte Romane ecclie sancti Angeli dyacono
Cardinali aplice sedis legato. Attendens qd sacra generalis
Synodus Constantien in spiritu sancto celebrata salu-
bre existimans et multimode fructuosum in sca dei ecclia
generalia Concilia frequentari hec sue decreto constituit
huiusmodi sub tenore.

iii. ## Frequens generalium Conciliorum

agri dominici precipua cultura est que vepres
spinas et tribulos heresum errorum et scismatum
extirpat excessus corrigit deformata reformat
et vineam domini ad frugem vberrime fertilitatis adducit
Illorum vero neglectus premissa dissemniat atqz fouet
Hec preteritorum temporum consideratio et presentium recor-
datio ante oculos nros ponunt. Quapropter hoc edicto
perpetuo sancimus decernimus atqz ordinamus. vt am
modo Concilia generalia celebrentur. Ita qd primum a fine huius
Concilij in quinquennium imediate sequens Secundum vero
a fine illius imediate sequentis Concilij in septennium. Et de
inceps de decennio in decennium perpetuo celebrentur in locis
que summus pontifex per mensem ante finem cuiuslibet Con
cilij approbante et consentiente Concilio uel in eius defectu
ipm Concilium deputare et assignare teneatur. Vt sic per
quandam continuationem semper aut Concilium vigeat
aut per termini pendenciam expectetur. Quem terminum
liceat summo pontifici de fratrum suorum sancte Roman
ecclie Cardinalium consilio ob emergentes forte casus ab
breuiare sed nullatenus prorogetur. Locum autem pro
futuro Concilio celebrando deputatum absqz euidenti ne-
cessitate non mutet. Sed si forte casus aliquis occurrerit quo
necessarium videretur ipm locum mutari puta obsidionis
guerrarum pestis aut similis tunc liceat summo pontifici de
predictorum fratrum suorum aut duarum partium ipsorum
consensu atqz subscriptione alium locum prius deputato
loco viciniorem et aptum sub eadem tamen Natione

Surrogare Nisi idem uel simile impedimentu per totam illa
nationem uigeret tunc ad aliquem alium viciniore alterius
Nationis locum aptum huiusmodi Concilij poterit conuo
cari Ad quem prelati et alij qui ad Concilium solent con
uocari accedere teneantur, ac si a principio locus ille fuisset
deputatus. Quam tamen loci mutationem uel termini
abbreuiationem per annū ante prefixum terminū tenea
tur sūmus pontifex legitime et sollenniter publicare et in
timare ut ad ipm̄ Concilium celebrandum predicti possint
statuto termino conuenire. Ad que pro ipius executione
decreti Ciuitas papie apud ytaliam fuit electa pro genali
Concilio in fine tunc proxime sequentis quinquennij celebran
do. Quodquidem Concilium suo decreto tempore in dcā
Ciuitate papien celebrari extitit inchoatum. Et inde
certis ex causis ad Ciuitatem Senen translatum In quo
quidem generali Concilio papie inchoato et in Ciuitate
Senen celebrato hec Basilien Ciuitas pro celebratione
tunc futuri Concilij generalis post septenniū a fine ipius
Senen Concilij celebrandi fuit electa et debite assignata
ut constat in Instrumento publico inde confecto
huiusmodi seriei ꝛc.

n nomine domini amen Tenore pn̄tis IV.
publici Instrumenti cunctis pateat euidenter et sit notum
qd̄ Anno a Natiuitate eiusdem domini Millesimo quadrin
gentesimo uicesimo quarto Indictione secunda die uero Sabba
ti decimanona mensis February hora terciaꝝ uel quasi.
Pontificatus sanctissimi in xpo pris et dni nri dni Mar
tini diuina prouidentia ppe quinti Anno septimo vigente et
durante sacrosancto generali Concilio Senen In ciuitate
Senaꝝ ac presidentibus eidem Concilio uice et nomine
prefati dni nri ppe et pro eo Reuerendissimis in xpo pribus
et dnis dnis dei et aplice sedis gratia petro Archiepo Creten
Jacobo Epo Spoletan. petro Abbate de Rosatio Aquilegien
dioc. ac Leonardo de Florentia magistro et generali ordinis
predicatoꝝ per eundem dnm ppam ad infrascripta specia
liter deputatis et ordinatis. ydem dni presidentes quandam
conuocationem deputatoꝝ omniū inclitaꝝ Nationū
presentis Concilij Senen super electione loci futuri Concilij

fecerunt. In qua afferunt predicti dni presidentes Concilij
vnacum singulis Reverendis pribus ac venerabilibus et Cir
cumspectis viris omniu Quinqz Nationu videlicet pro
Italica pro parte prelatorum et aliorum de extra territorium
Senen dni petrus Ssanctius Epus Castren et dnicus de
sancto Geminiano decretorum doctor Camere aplice
Auditor. Pro parte prelatorum et aliorum habentium
titulos in territorio Senen dns Nicolaus Abbas sancti
Donati ordinis vallisumbrose se non habere mandatum
ad actum infrascriptum faciendum dicens Sed ad audien
dum et referendum quorum quilibet se dictam Italicam
Nationem representare asserebat. Pro Natione Gallica
na Reverendi pres et dni dni Guillermus Epus Ca
uallicen Ludouicus de palude Regalis Trenorchen ordis
sancti Benedicti Cabilonen dioc. et Johannes Vrsi
campi ordinis Cistertien Nouiomen dioc. Pro Na
tione Germanica Reverendus pater dns hartungus de
Cappel decretorum doctor sacri palacij aplici causarum
Auditor ac venerabilis et religiosus vir frater Theoderi
cus de Andel monachus ordinis premonstraten in
decretis licentiatus et eiusdem ordinis procurator. Pro
Natione hispania petrus Alphonti Abbas sci vincentij
et Canonicus ecclie Tolletan qui tamen dixit se non ha
bere aliud mandatum a Natione sua ad hunc actum
faciendum nisi solum ad audiendum et referendum. de
quo etiam sollenniter fuit protestatus. Pro natione
Anglie Reverendus pater et dns dns Franciscus Epus
Aquen ac venerabilis vir magister Thomas de Mer
dona Canonicus Astolen in sacra pagina Baccalarius
Qui deputati supradicti singulariter singuli ad in
frascripta mandata sua in publicam formam. Illis de
territorio Senen et natione hispanie exceptis Senis in
Capella domus Operarij maioris ecclie Senen prope
eandem ecclesiam situ produxerunt et quilibet eorum pro
duxit. Quibus sic congregatis et missarum sollennijs
alijsqz cerimonijs debitis et consuetis ibidem completis
supradicti domini deputati singularum Nationu ad
infrascripta singularia mandata de quibus per Instru
menta publica signis et subscriptionibus Notariorum

publicorum tunc ibidem presentium signata et subscripta le
gitimam fecerunt fidem ad huiusmodi Electionem loci et
per ordinem processerunt. Et inter cetera quamplurimis alle
gationibus propositionibus altricationibus et dissensionibus
diversorum locorum et provinciarum hincinde inter ipsos de
putatos habitis atque factis. Demum pro loco futuri et
tunc celebrandi Concilii proximo secuturi iuxta formam
et tenorem decreti sive constitutionis Concilii Constan
desuper facti Civitatem Basiliensem in Natione Germa
nica consistentem et in provincia Bisuntina tanquam
habilem sufficientem et ydoneam ex ipsorum certa scientia
unanimiter et concorditer nominaverunt et elegerunt
Dictis tamen Nicolao sancti donati et petro Alfonsi
Abbatibus protunc expresse non consentientibus. Quo
loco sic per ipsos dominos deputatos electo supradicti domini
quatuor presidentes Concilii ex parte domini nostri pape dictum
decretum sive constitutionem Concilii Constantiensis
in quo continetur de modo eligendi loca Conciliorum necnon
litteras apostolicas domini nostri pape predicti eius vera bulla
plumbea ut prima facie apparebat more curie Romane
munitas super potestate dictis dominis presidentibus ad
presentem actum a domino nostro papa predicto concessa per
venerabilem virum dominum Michaelem de pisis decretorum
doctorem et prefati domini pape Secretarium ibidem presentem
publice alta et intelligibili voce coram dominis presidentibus
ac deputatis Nationum aliisque supradictis et infrascrip
torum tenorum legi et publicari fecerunt. Tenor vero de
creti sequitur et est talis Frequens generalium Conciliorum
celebratio agri dominici precipua cultura est etc. Et sic
finit. Statuto termino convenire. Tenor vero Bulle
talis est.

Martinus episcopus servus servorum V.
dei Venerabilibus fratribus petro Archiepiscopo
Creten. Jacobo Episcopo Spoletan. ac dilectis
filiis petro Abbati de Rosatio sancti pe
tri Aquilegiensis diocesis necnon Leonardo de florentia ordinis
fratrum predicatorum ac sacre pagine professori ac eiusdem
ordinis generali magistro nostris et apostolice sedis Nuntiis

Salt. et aplicam ben. Nuper siquidem cupientes generale
Concilium iuxta deliberationem et ordinationem sancte
Synodi Constantien ad deputationem loci olim eadem ap
probante Synodo per nos factam in Ciuitate papien auc
tore domino celebrari ut illa in eo statuerentur et fierent
que cederent ad laudem dei et bonu publicum eccle sue sce
vos ad Ciuitatem predictam pro futuro ibidem tenendo
et celebrando Concilio generali nros et aplice sedis nuntios
de fratrum nrorum consilio prouidimus destinandos uo
bis inter cetera nomine et auctoritate nris ipi Concilio
presidendi et inibi pro vra sapientia illa prouidendi deliberandi
statuendi discernendi et concludendi que ad conseruacoem
et augmentum religionis et fidei xpiane ac reformationem
cleri et status ecclastici pertinent ptatem plenariam
concedentes prout in aliis nris lris plenius continetur. Nos
igitur attendentes ut in bene gerendis rebus dicti Concilij
eo utilius et perfectius proficere ualeatis quo ampliori
per nos fueritis auctoritate muniti. Et ne propter aliquem
casum qui solet quoqz contingere celebratio et continuacio
eiusdem Concilij retardetur oportune prouidere uolentes
discretioni vre ubi legitima causa subsistat ipm Concilium
de Ciuitate predicta ad quamcumqz aliam Ciuitatem eius
dem Nationis ad hoc liberam habilem et sufficientem de
qua uobis uidebitur auctoritate nra transferendi Illud
qz prorogandi mutandi et dissoluendi Ipm qz Concilium
in huiói vel alia Ciuitate ad quam id forsan transferri
et mutari contigerit continuandi tenendi et celebrandi
et ad illud prelatos et alios euocandi eiqz nomine et aucto
ritate predictis presidendi et in eo quecumqz decreta eodem ap
probante Concilio ordinandi statuendi et decernendi Illaqz in
publicis Sessionibus iuxta morem sollenniter publicandi et
approbandi. Et nichilominus ante dissolutionem presentis
Concilij locum pro alio futuro Concilio inde ad septennium
celebrando iuxta deliberationem declarationem et ordinatio
nem predictas etiam ante mensem ubi rationabilis causa
esset ne aliquo modo huiusmodi loci deputatio differatur
nominandi deputandi et assignandi et alia in premissis
omnibus agendi disponendi statuendi et exequendi ac
concludendi que pro statu honoreqz nris et Romane

ecclie et tranquillitate et pace rei publice xpiane noueritis p
futura plenam et liberam de dictorum fratrum consilio au
ctoritate aplica tenore presentium concedimus facultate
ratum et gratum habituri quicquid per uos super premissis
in eodem Concilio propositum deliberatum statutum et
decretum fuerit et conclusum. Idque faciemus auctore dno
usque ad satisfactionem condignam inuiolabilit obseruari
Dat. Rome apud sanctum petrum viij. kl. Marcij
Pontificatus nri Anno Sexto
Quibusquidem decretis ac lris aplicis sic lectis et publi
catis predicti domini quatuor presidentes ibidem pntes
per organu dicti Reuerendissimi patris dni Petri
Archiepi Creten vnius ex ipis presidentibus in ipm locum
scilicet Ciuitatem Basilien sic ut premittitur per ipos
dnos deputatos electum consenserunt ac eandem Ciui
tatem Basilien in prouincia Bisuntina consistentem
vnacum dictis dnis deputatis nationu et ipi deputati
nationu videlicet Italice de extra territoriu Senen Gal
licane Germanice et Anglicane iuxta dicti decreti Con
stantien Concilij vim formam et tenorem ac ptitis a
dno nro ppa predicto eis tradite ut premittitur et con
cesse elegerunt et nominauerunt ac Ciuitatem ipam ha
bilem et ydoneam pro loco futuri proximi celebrandi Con
cilij deputauerunt assignauerunt et pronunciauerunt
Protestantes tamen qd propter hoc ipm Concilium
Senen non censeatur dissolutum esse. Sed qd ipi presi
dentes cum inclitis nationibus ad omnem reformationem
hic possibilem concurrere uellent et de hoc ydem prefati de
putati per ordinem similiter fuerunt protestati quilibet
pro Natione sua quo ad reformationem hic uellent attendere
Quo loco taliter electo et pronunciato ac assignato et depu
tato uocati fuerunt in locum dicte congregationis Re
uerendissimi pres et dni dni Johannes Archiepus Tolle
tan nationis hyspanice presidens. Johannes Archiepus
Rothomagen nationis Gallicane presidens. Richardus
Electus Eboracen Anglicane nationis presidens et An
dreas Epus poznanien in quorum presentia dicti loci
Electio fuit sollempniter publicata et per ipos dnos Archi
epos et Epos approbata et confirmata excepto qd dictus

R[everendissi]mus pater d[omi]n[u]s Johannes Archiep[iscop]us Tolletan[us] Hy
spaniar[um] primas Regniq[ue] Castelle maior Cancella
rius et supradicte Nationis hispanice presidens ad dictam
Electionem respondit se habere duas voces unam ut presi
dens Nationis sue hispanice. Aliam vero ut Archiepus et
primas hispaniar[um]. Quantum ad primam vocem no[n]
posset consentire nisi requisita et consentiente Natione sua
predicta, quantum vero ad secundam vocem videlicet ut
Archiepus et primas dixit se consentire et expresse consensit
De et super quibus omnibus et singulis premissis sic actis
factis et gestis prefati dni presidentes dni nri ppe necno[n]
deputati supradicti per ordinem ac honorabilis vir magr
Martinus Welle clericus Cambien dioc. in decretis Ba
calarius ac dni nri ppe prefati procurator fiscalis et
huiusmodi sacri Concilij Senen procurator sibi a me No
tario publico infrascripto et aliar[um] Nationu[m] Notarijs ibi
dem tunc presentibus fieri petierunt et quilibet eor[um] fieri
petijt atq[ue] tradi unu[m] vel plura publicum seu publica instrum
ac Instrumenta. Acta fuerunt hec Senis sub Anno
Indictione mense die hora loco et pontificatu quibus sup[ra].
Presentibus ibidem venerabilibus ac honorabilibus et
discretis viris dnis dominico de Crapanica aplice camere
clerico Michaele de pisis supradicto decretor[um] doctoribus
Necnon magris Anthonio olim Michaelis de sancto Ge
miniano Curie causar[um] camere aplice et ytalice de extra
territorium Senen. Hermanno Weynen de Boeken clerico
Monasterien dioc. aplica et Imperiali auctoritatibus ac
inclite Nationis Germanice in predicto Senen Concilio
Notario necnon Laurentio Stafforde Anglicane nationis
predictar[um] Notarijs clericis florentin[um] Monasterien ac
lincolinen dioc. ac Francisco de Bononia serviente armor[um]
dni nri ppe predicti testibus ad premissa vocatis specialiter
et rogatis.

Et ego petrus clerici Clericus Ambianen dioc. magr
VI in artibus publicus auctoritate aplica et inclite
Nationis Gallicane in predicto sacro Senen Concilio
Notarius quia huiusmodi electioni, pronuntiationi assignationi et de
putationi loci futuri Concilij ut premittitur proxime ce
lebrandi presens fui eaq[ue] sic fieri vidi et audivi Ideoq[ue] hoc

p(raese)ns publicum In[s]trumentum manu mea propria [s]criptum exinde confeci subscripsi et publicaui signoque et nomine meis solitis et consuetis signaui in fidem et te[s]timonium omnium et singulorum premissorum rogatus et requisitus.

[E]t ego Laurentius Stafforde clericus Lincolniensis dioc(esis) publicus auctoritate ap(osto)lica et in(c)lite Nationis Anglicane in predicto sacro Generali Concilio Notarius premissis omnibus et singulis vnacum prenominatis te[s]tibus et Notario p(raese)ns fui eaque sic fieri vidi et audiui et exinde hoc In[s]trumentum per alium fideliter scriptum signoque meo solito cum dicto Notario requisitus signaui in te[s]timonium omnium premissorum. VII

[C]um uero finis in[s]taret septennij quod e[s]t temp(us) ex premi[s]so Concilij Con[s]tantien(sis) decreto celebrationi huius Concilij prefinitum felicis recordationis d(omi)n(u)s [M]artinus quintus sancte Romane ac vniuersalis eccl(es)ie tunc presidens pontifex volens celebrationem generalis Concilij fieri iuxta prememoratum decretum cui tamen propter etatem decrepitam et multiplices sui corporis morbos in persona propria non poterat presidere dictum d(omi)n(u)m Julianu(m) sancte Romane eccl(es)ie sancti Angeli dyaconu(m) Cardinalem de fratrum suorum consilio ad celebrandum ip(su)m Concilium ac eidem uice et loco ip(s)ius summi pontificis presidendi sui ac sedis ap(osto)lice de[s]tinauit legatum per suas ap(osto)licas prout hic inferius continetur. VIII

[M]artinus ep(iscopu)s seruus seruorum dei. IX

Dilecto filio Juliano sancti Angeli dyacono Cardinali ap(osto)lice sedis legato. Salutem et ap(osto)licam ben(edictionem). Dum onus vniuersalis gregis dominici superna dispositione nobis iniunctum diligenter attendimus et q(uo)d singulis xp(ist)iane reipublice occurrentibus per nos ip(s)os debitum ap(osto)lice seruitutis exequi non possumus animo n(ost)ro reuoluimus non nu(m)qua(m) viros fide feruentes dignitate ac scientia preditos et rerum agendarum experientia conspicuos in partem n(ost)rorum et eccl(es)ie Roman(e) negotiorum assumimus ut dum tempus po[s]tulat eorum operationibus vices n(ost)ras supplentes mini[s]terium nobis commissum

diuina assistente gratia iuxta uires nobis ex alto concessas ex
equi ualeamus. Dudum siquidem sacrum generale Constan
Concilium ex certis causis tunc expressis statuit et decreuit
primum generale Concilium in quinquennium extunc proxime
futurum Secundum uero a fine illius inmediate sequentis
Concilii in septennium Et deinceps de decennio in decennium
perpetuo fore celebrandum in locis per Romanum pontificem
per mensem ante finem cuiuslibet Concilii approbante et
consentiente Concilio uel in defectum ipsius per ipsum Con
cilium deputandis et assignandis ut illa que circa statum
et bonum publicum ecclesie sancte dei agenda et expedienda re
stabant matura possent deliberatione compleri prout
quantum in nobis fuit in Concilio Senensi ultimo celebra
to factum extitit In quo per nostros et sedis apostolice Nuntios
tunc in dicto Concilio Senensi presidentes eodem approbante
Concilio Ciuitas Basiliensis pro loco proxime futuri tunc
in septennium celebrandi Concilii deputata extitit prout in
decreto prefati Senensis Concilii et aliis nostris litteris desuper
confectis plenius continetur. Cum autem finis huiusmodi sep
tennii quo Concilium ipsum in eadem Ciuitate Basiliensi
tenendum et celebrandum fore statutum ipsum instare
noscatur, Cumque propter notoriam egritudinem nostram in
ipso futuro Basiliensi Concilio deo auctore celebrando iuxta
desiderium cordis nostri interesse non possimus, Te uite integri
tate et sapientia preclarum et magnitudine consilii conspi
cuum ac in maximis nostris et prefate ecclesie negotiis diuturna
experientia comprobatum legatum cum plena et omnimoda
potestate legati de latere de fratrum nostrorum consilio au
ctoritate apostolica tenore presentium facimus constituimus
et etiam ordinamus. Teque ad Ciuitatem Basiliensem pre
dictam pro futuro ibidem auctore domino tenendo et cele
brando Concilio generali iuxta deliberationem et ordina
tionem prefatas tanquam pacis angelum prouidimus de
stinandum. Et cum super omnia in ipso futuro Concilio
ad reformandum statum ecclesiasticum qui hoc tempore
indigere uidetur habundante nequitia et frigescente ho
minum caritate, suscitatis inter fideles bellis et discordiis
ac inualescente in pluribus mundi partibus heretica pra
uitate ad huiusmodi heresis extirpandas et pacem inter catho

Ilios principes et ceteros xpianos componendam animum
efficaciter incendamus, super qua re quantu in nobis fuit
dedimus operam efficacem. Tibi nomine et auctoritate
nris ipi Concilio presidendi ac in illo pro tua sapientia illa
proponendi deliberandi ordinandi statuendi et decernendi
que ad laudem et honorem dei et conservationem et aug-
mentum religionis fidei xpiane statum ecclie reformatio
nem quoqz tocius cleri et ecclias tici status in moribus
et uita Necnon reductionem Orientalis ecclie et quorum
libet aliorum oberrantiu ad gremiu ecclie militantis et
conservationem ecclias tice libertatis. Salutem quoqz
quietem et pacem Regnorum Regum ducum principu
et quorumlibet fidelium populorum noveris pertinere.
ac etiam ibidem cum debita maturitate et deliberatione
prout in tanta re convenit ea omia proponendi decernen
di concludendi et exequendi per que hereses et errores tam
de Bohemie quam de alijs quibuscumqz Regnis provincijs
terris et locis in quibus sunt penitus extirpentur. Et
nichilominus de premissis heresum et quibuscumqz alijs
causis fidem catholicam concernentibus quomodolibet cu
consilio dicti Concilij cognoscendi Illaqz per te uel alium
seu alios a te deputandos audiendi decidendi et fine debito
cum prefato Concilio terminandi. Et contradictores
quoslibet et rebelles cuiusqz status gradus peminentie
uel conditionis existant et quavis ecclias tica uel mun
dana etiam si regali uel pontificali prefulgeant dignitate
aucte nra per censuram ecclias ticam et alia iuris re
media appellatione postposita compescendi et super hijs
quotiens opus fuerit auxilium brachij secularis invocandi
Omniaqz alia et singula in eodem Basilien Concilio agen
di tractandi disponendi statuendi declarandi decernendi
et concludendi que in premissis et circa ea pro statu nro et
eiusdem ecclie ac salute animarum fidelium extirpatione he
resum et errorum de agro dnico reductioneqz oberrantiu
populorum et conservatione ecclias tice libertatis ac pro
quieto statu reipublice xpiane necnon reformatione
in omnibus menbris suis noveris profutura plenam et li
beram auctoritate predicta tenore presentiu conce
dimus potestatem ratum et gratum habituri quicquid

El X. Littere Eugenii IV. domino Juliano legato. Rome - apud S. Petrum 2o Kal. Febr. 1431 faltan e este ejemplar

Super premissis per te vnacum eodem Basilien Concilio ordinatum statutum deliberatum et decretum fuerit et conclusum Idque faciemus auctore dno usque ad satisfactionem condignam inuiolabiliter obseruari. Quocirca circumspectioni tue per aplica scripta mandamus quatinus iniunctum tibi ministerium laboris huiusmodi pro diuina et dicte sedis ac nra reuerentia sit in eodem futuro Basilien Concilio dicto nomine pro tempore presidens ad honorem dei ecclie atque nrm. salutem quoque et pacem populorum fidelium iuxta datam a dno tibi prudentiam laudabiliter exequaris qd ex tuis fructuosis operibus fructus optati proueniant quos speramus. Tuque deinde illam quepias causas agentibus superna retributione impenditur gloriam consequi merearis felicitatis eterne. Dat Rome apud scos aplos Kl. februarij pontificatus nri anno quartodecimo.

XI. Ipe autem reuerendissimus dns legatus mandatum aplicum exequi cupiens cum tempore quo iam instabat celebrationem Concilij inchoari circa expeditionem aduersus pestiferam heresim hussitarum esset pro causa fidei admodum occupatus suos ad hanc Ciuitatem inceregerentes destinare curauit ac postmodum qua citius fuit possibile ad presentem Ciuitatem accessit ut iniunctum legationis officium posset in celebratione huius Concilij generalis prestante diuini numinis gratia adimplere prout etiam sanctissimus dns nr dns Eugenius diuina prouidentia ppa quartus repetitis sue sanctitatis lris sibi mandauit. In qua Ciuitate iam per tres menses et ultra cum prelatis et ceteris qui ad ipam Ciuitatem causa celebrationis dicti generalis Concilij aduenerunt quamplurimas congregationes fecit habuitque tractatus super ipius stabilimento et celebratione Concilij tandem decretum est ipresentem fieri sollennem Sessionem. In qua primitum ex premissis constat aperte qd hec Ciuitas sit locus celebrationis generalis Concilij deputatus et adsit a iam diu citra tempus ipius Concilij celebrandi sacrosancteque sedis aplice non desit auctoritas decreuit diffinit et declarat in hac Ciuitate et loco esse generale Concilium stabilitum canonice et fundatum et qd ad eius celebrationem tenentur accedere omnes tam prelati quam

ceteri qui de iure uel consuetudine ad generalia Concilia
accedere sunt astricti .

Ceterum cum unumquodque eo directius atque intentius .XII
suas dirigit actiones quo ipsarum finem destinatum ag-
noscat Idcirco hec sancta Synodus necessitates xpiane re-
ligionis sedula meditatione recogitans matura et digesta
deliberatione decreuit ad hec tria eo a quo cuncta procedunt
bona auctore toto sollicitudinis studio operam dare primo
ut omnium heresum a xpiani populi finibus tenebris pro-
fugatis lumen catholice ueritatis xpo uera luce largiente re-
fulgeat. Secundo ut bellorum rabie qua satore zizannie semi-
nante in diuersis partibus mundi affligitur et dissipatur
populus xpianus congrua meditatione sedata pacis auctore
prestante in statum reducatur pacificum et tranquil-
lum . Tercio ut cum multiplicibus uiciorum tribulis et
spinis xpi uinea iam quasi siluescat pre nimia densitate
ut illis debito culture studio resecatis euangelico agricola
celitus operante refloreat honestatis que fructus et honoris
felici ubertate producat . Et quoniam absque celestis in-
fluxu gratie hec tam grandia bona sperari non possunt omnes
xpi fideles in domino propensius exhortatur ut ad obtinendam
premissorum consumationem felicem deuotis orationibus
Ieiuniis et elemosinis apud maiestatem diuinam dili-
genter insistant ut pius et misericors deus humilibus
placatus obsequiis optatam rerum consumationem huic
sacro Concilio sua pietate solita prestare dignetur eis in
remissionem suorum peccaminum hoc iniungens .

Preterea cum premissa ad que huius sacri Concilii XIII
tendit intentio sit plurimum ardua et accuratum studium
exigant multaque sint sollicitudine et cura uigili pertractan-
da . Exhortantur omnes in sacro Concilio persistentes et
ad ipsum uenientes ut diligenter secum illa cogitent atque cum
aliis excogitata pertractent que eis uidebuntur utilia
ad eadem uel etiam oportuna ut inde communi debitoque su-
per eis tractatu habito et matura deliberatione digesto
melius et utilius per sacrum Concilium in premissis queat
assistente spiritus sancti gratia prouideri . In hac
namque sacra Synodo congregatis plena et libera sit omnibus
et singulis loquendi et consulendi facultas eorum que ad

agenda esse uidebuntur accomoda iuxta materias in ipsius
Concilii deliberatione propositas.
XIV Ut autem que morum et gestus uenustate unusquisque
in Sessionibus et congregationibus huius sacri Concilii debet
se habere ex antiquorum patrum iamdiu institutis regulis
innotescat decretum Concilii Tolletani presentibus duximus
inserendum.
XV In loco benedictionis considentes domini sacerdotes nullis
debet aut indiscretis uocibus perstrepere aut quibuslibet
tumultibus perturbare Nullis etiam uanis fabulis uel ri
sibus uel quod est deterius obstinatis disceptationibus tu
multuosas uoces effundere. Siquis enim ut ait apostolus putat
se religiosum esse non refrenans linguam suam sed seducens
cor suum huius uana est religio. Cultum enim sui iusti
tia perdit quando silentia iudicii obstrepantium turba con
fundit. dicente propheta. Erit enim cultus iusticie silencium
Debet ergo quicquid aut considentium consultationibus agitur
ut ab accusantium parte proponitur sic mitissima uerborum re
latione proferri ut nec contentiosis uocibus sensus audiencium
turbent nec iudicii uigorem de tumultu eneruent. Qui
cumque ergo in Conuentu Concilii hec que premissa sunt uio
landa crediderit et contra hec interdicto aut tumultu aut
contumeliis uel risibus ipsum Concilium perturbauerit iux
ta diuine legis edictum quo precipitur eicere derisorem
et exibit cum eo iurgium cum omni dedecore et concessione
abstractus a communi cetu recedat ac trium dierum ex
communicationis sententiam ferat.
XVI Ad obuiandum controuersiis que solent ex huiusmodi
in Conciliis et publicis Congregationibus suboriri et non
numquam ipsorum progressum per longa tempora impedire
hec sancta Synodus ordinat statuit et decernit quod per
quoscumque actus nominationes intitulationes honoris
exhibitiones tam in sede quam aliis quibuscumque dictis
dicendis aut faciendis in hoc Concilio per quoscumque pre
latos principes uel eorum aut uniuersitatum et commun
tatum quarumque nuncios uel legatos seu ipsis uel de ipsis
uel eorum altero in eodem Concilio nullum ius de nouo
acquiratur nullisque preiudicium generetur Nullique
ius in proprietate uel possessione ledatur et per premissa

uel huiusmodi legatorum admissionem ius uel titulus ali
cuius approbari nullatenus censeatur uel etiam reprobari
aut ius uel possessio generali Concilio interessendi uel talit-
uocem dandi cuiquam acquiri sed in omnibus et per omnia
unumquemque in eodem statu post hoc Concilium remanere
quo ante tempus celebrationis ipsius Concilii permanebat.

Sane quoniam opus est aliquod intendenti non satis e XVII
dificationi operam dare si ex aduerso impedientibus non re-
sistat. Idcirco decretum in sacro Constantien Concilio
editum aduersus eos qui uenientes ad Concilium stantes
uel redeuntes impediant iniuriantur uel molestant ex super
habundanti cautela contra eos qui uenientes aut receden-
tes ab hac sancta Synodo in persona uel bonis impedire
iniuriari uel molestare presumpserint locum habere de-
clarat et decernit iuxta ipsius que talis est seriem et teno-
rem.

Sacrosancta generalis Synodus XVIII

Constantien uniuersalem ecclesiam representans
in spiritu sancto ad extirpationem scismatis
heresumque et errorum necnon ipsius ecclesie in
Capite et in menbris debitam reformationem legitime
congregata. Ad futuram rei memoriam. Iustitiam et
equitatem exerceri non dubitatur siquos noxie uolun-
tatis adeo captiuat peruersa intentio quod processibus apostoli-
cis impudenter obuiare aut auctoritatem sanctionis cano-
nice contemnentes in aliorum prolabuntur iniurias et of
fensas ecclesiastica censura percellat et pro demerito culpe
rigorem adiciat iudiciarie potestatis. Nam si quilibet per
campum licentie freno deposito modestie uagaret impune
facile quisquis seuiret in proximum et neruus disciplinan
tis iustitie rumperetur. Sane licet nonnulli Romani
pontifices antiquos Romane ecclesie morem et consuetudinem
obseruantes prout ad eos ex debito apostolatus sibi iniuncti
officii pertinebat per certos suos processus in die cene domini
annis singulis sollenniter publicantes inter alios omnes
et singulos qui ad sedem apostolicam uenientes uel recedentes
ab ea necnon in illos omnes et singulos qui per se uel per

alium seu alias quascunque personas ecclesiasticas uel seculares
ad Romanam curiam super eorum causis et negotijs acce-
dentes illaque in eadem curia prosequentes ac procuratores ge-
stores aduocatos et promotores ipsorum et etiam auditores
seu Judices qui super dictis causis seu negotijs deputantur
occasione causarum emergentium huiusmodi uerberant mu-
tilant uel occidant cuiuscunque dignitatis ordinis conditio-
nis aut status forent predicta uel eorum aliqua committen-
tes Excommunicationis et anathematizationis sententias
a quibus nullus per alium quam Romanum pontificem posset
preterquam in mortis articulo constitutus absolui nec etiam
tunc nisi de stando mandatis ecclesie ac satisfactione pres-
tanda sufficienti cautione premissa candelis accensis et ad
terram proiectis promulgauerant et eos qui taliter excom-
municatis et anathematizatis uel eorum alicui presumeret
beneficium absolutionis impendere similibus sententijs inno-
dauerant eisque predicationis lectionis amministrationis
sacramentorum ecclesiasticorum et confessionem audiendi
interdixerunt officium. Necnon quicunque iniuriatores
quorumlibet ad sacra generalia Concilia uenientium seu
stantium in ipsis aut recedentium ab eisdem diuersas cen-
suras ecclesiasticas et penas tam ex canonis quam diuini Juris
dispositione incurrant. Tamen sicut ad nostram fidedignorum
multitudine ualida insinuatione peruenit notitiam nonnulli
iniquitatis filij perditionis alumni huiusmodi censuras vi-
lipendentes ac huiusmodi sacri Concilij extirpationis scis-
matis heresum ac errorum ipsiusque ecclesie reformationis per-
turbatores dyabolico spiritu instigante nec dignitati nec or-
dini deferentes dei timore postposito nepharijs ac sacrilegis
ausibus non nullas personas ecclesiasticas et seculares etiam
pontificali dignitate preditas ad sedem apostolicam uel Romanam
curiam seu presens generale Concilium in Ciuitate Con-
stantiensi prouincie Maguntine ubi nunc Romana curia
existit in spiritu sancto legitime congregatum uenientes
aut recedentes ab eisdem inuadere capere arrestare detinere
incarcerare mutilare occidere ac spoliare bonis suis uel in-
iurijs affligere quampluribus et alijs male tractare teme-
ritate propria presumpserunt ac dietim presumunt in apostolice
sedis ac sacri Concilij vilipendium et contemptum ac sedatio-

nis scismatis reformationis ecclie et correctionis mor(um)
necnon heresum et error(um) predictor(um) extirpationis
disturbium suar(um)q(ue) animar(um) periculum et scandalu(m)
plurimor(um). Nos igitur uolentes in premissis Necnon
aduersus quoscumq(ue) ad ipm et quelibet alia futura genalia
Concilia accedentes aut stantes in ipis seu recedentes ab
eisdem ne ab alijs deum non timentibus temerarijs iniurijs
infestentur et opprimantur uiolentijs et ne quibusuis
delinquendi aut excessus comittendi pateat audacia de opor
tuno et salubri remedio prouidere huiusmodi necnon oes
alios et singulos illos processus sententias et censuras ad-
uersus quar(um)libet personar(um) ecclasticar(um) uel secularium
ad sacra generalia Concilia uenientiu(m) uel stanciu(m) in ipis
seu recedentiu(m) ab eisdem molestatores perturbatores
uel iniuriatores auctoritate dei omnipotentis pris et filij
et spiritus sancti extendentes omnes et singulos cuiuscumq(ue)
dignitatis gradus status uel conditionis fuerint etiam si
pontificali Imperiali regali uel alia quacumq(ue) ecclastica
uel mundana prefulgeant dignitate qui quascumq(ue) personas
ecclasticas uel seculares que ad huiusmodi sedem apli
cam Romanam curiam hoc presenti sacro durante Conci-
lio uel ad ipm et quecumq(ue) alia generalia Concilia uenien-
tes et stantes in ipis aut ab eis recedentes temeritate pro
pria per se uel alium seu alios arrestare inuadere capere
detinere incarcerare mutilare occidere aut bonis suis
spoliare uel iniurijs affligere seu ipos sic delinquentes
receptare aut als quomodolibet impedire seu ea perpetran
tium facta et comissa rata et grata habere uel eis dare
auxilium consiliu(m) uel fauorem publice uel occulte directe
uel indirecte presumpserint uel presument in futurum
similibus excommunicationis et anathematizationis sen-
tentijs innodamus eo ipo terras quoq(ue) ipor(um) et cuiusli
bet qui in premissis uel eor(um) aliquo transgressor uel
contemptor fuerit dum tamen vniuscuiusq(ue) sic trans-
gressor(um) uel contemptor(um) ultra vnam dyocesim no(n)
contineat necnon omnia Ciuitates uillas Castra opida
et quelibet alia loca in quibus huiusmodi excessuu(m) patratores
seu eor(um) receptatores uel ipis consentientes fauentes
aut dantes auxiliu(m) consilium uel fauorem publice uo-

rabuntur, necnon illa in quibus huiusmodi persone que sic
temeritate propria detente fuerint quamdiu extiterint in eis-
dem memorata auctoritate ecclesiastico supponimus inter-
dicto. Quod si terra eiusdem duas dyoceses uel amplius con-
tineat dominio domicilii principalis ipsius, et illam etiam
in qua fuerit delictum commissum si sua sit et duas alias que sub
ipso sint eidem loco magis vicine interdicto subiacere volumus
supradicto ac etiam omnes et singulos huiusmodi excommu-
nicationis et anathematizationis sententiis ligatos in qui-
buslibet ecclesiis loco ubi tale delictum fuerit perpetratum
uel terris et locis propter hoc interdictis magis conuicinis
ubilibet existentibus omnibus diebus dominicalibus et
festiuis pulsatis campanis candelis accensis publice nuncia-
ri ac terras Ciuitates villas Castra Opida et loca eccle-
siastico interdicto predicto supposita donec sic excommunica-
ti meruerint ab huiusmodi sententiis beneficium absolutio-
nis obtinere dictumque interdictum debuerit relaxari
Ita tamen quod nullus ex transgressoribus ac contemptoribus
huiusmodi per alium quam Romanum pontificem uel sacri
Concilii auctoritate possit nisi dumtaxat in mortis ar-
ticulo constitutus Nec etiam tunc nisi de stando mandatis
ecclesie satisfactione uel sufficienti cautione si hoc comode
facere possint primitus prestita absolui uel interdictum
huiusmodi relaxari. Eos vero cuiuscumque dignitatis or-
dinis status uel conditionis fuerint etiam si pontifica-
li dignitate prefulgeant qui contra tenorem presentium
processuum talibus uel eorum alicui absolutionis bene-
ficium impendere presumpserint volumus statuimus
et decernimus similibus excommunicationis sententiis
fore innodatos eo ipso ipsisque predicationis lectionis ad-
ministrationis sacramentorum et audiendi confessio-
nis officium auctoritate interdicimus supradicta
insinuantes transgressoribus et contemptoribus in pre-
dictis quod spiritualiter et temporaliter prout eorum re-
quirent excessus et demerita grauius procedetur Non
obstantibus quibuscumque constitutionibus et quibus-
libet priuilegiis indulgentiis et litteris apostolicis generalibus
uel specialibus quorumcumque tenorum existant eisdem
transgressoribus aut contemptoribus uel quibusuis

alys communi

alijs communiter vel diuisim a dicta sede concessis etiam
quod suspendi vel excommunicari aut eorum terre dominia
Ciuitates ville Castra Opida vel alia loca interdici non
possint etiam si de ipsis et eorum tenoribus esset in ipsis pro-
cessibus mentio facienda specialis que ne contra huiusmodi sen-
tencias et processus quominus includantur in eis per ea
valeant se terras dominia Ciuitates villas Castra
Opida et loca huiusmodi tueri et que quo ad hoc tollimus
et penitus reuocamus Et insuper mandamus ut huiusmodi
presens processus ad communem omnium noticiam dedu-
catur cartas siue membranas processus continentes eosdem
in maiori et sancti Stephani Constancien ecclesiarum
valuis affigi qui processus ipsos suo quasi sonoro preconio
et patulo iudicio publicabunt ut predicti quos processus
concernunt nullam possint excusationem pretendere vel
ignoranciam allegare quod ad eos processus huiusmodi non
peruenerit vel ignorauerint eosdem cum non sit verisi-
mile remanere incognitum quod ad ipsos quod tam pa-
tenter fuit publicatum. Ceterum omnibus et singulis
dominis patriarchis primatibus Archiepiscopis Episcopis ceterisque lo-
corum ordinarijs precipimus et mandamus ut ipsi et
eorum quilibet per se vel alium seu alios sub pena excommu-
nicationis quam ipsorum quilibet qui mandatorum nostrorum
huiusmodi transgressor et contemptor fuerit incurrere
volumus ipso facto presentes nostros processus per eorum aut
cartarum vel membranarum seu transsumptorum con-
tinencium eosdem quibus sicut nostris processibus tantum
volumus fidem adhiberi in ecclesiarum valuis seu alijs locis
affixione publicent, et prefatos transgressores et contemp-
tores huiusmodi excommunicationis et anathematizatio-
nis sentencijs ligatos ac terras Ciuitates villas Castra
Opida et loca prefata huiusmodi ecclesiastico interdicto
supposita quam primum ipsis vel eorum alicui de hoc le-
gitime constiterit tam diu in ecclesijs dominicis et alijs
festiuis diebus dum inibi fuerit populi maior multi-
tudo Campanis pulsatis et candelis accensis et extinctis
denuncient et interdictum huiusmodi inuiolabiliter
obseruari faciant per censuras ecclesiasticas et alia Juris
remedia. inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij

Secularis donec ipsi transgressores et contemptores meruerint ab huiusmodi excommunicationis et anathematizationis sententiis absolutionis beneficium obtinere dictumque interdictum merito debuerit relaxari. Non obstantibus omnibus supradictis seu si aliquibus communiter vel divisim a sede predicta indultum existat quod interdici suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Dat. Constantie ii. Non. Julii Anno a Nativitate domini Millesimoquadringentesimo decimoquinto sede apostolica vacante. Regnorum serenissimi principis domini Sigismundi Romanorum et Ungarie etc. Regis videlicet Electionis quinto coronationis primo Hungarie vero vicesimonono.

XIX Porro quia nonnumquam lingua subdola plurimum impedit et perturbat falsa vel detractoria seminando. Quod quidem cum nimis grave sit tam grandem christianitatis impedire profectum omni animadversione sit dignum. Idcirco malignorum conatibus cupiens obviare dicta sancta Synodus omnes et singulos sub obtestatione divini iudicii admonet ne impedimentum perturbationem prorogationem vel dissolutionem huius sacri Concilii moliantur. Si quis autem scienter animo impediendi vel perturbandi hoc sacrum generale Concilium verbo vel facto litteris palam occulte impedimenta perturbationem prorogationem vel dissolutionem fieri procuraverit experietur ultione penali perpetrati facinoris gravitatem et contra eum tanquam communis pacis turbatorem rigide procedetur cum ex hoc heresum extirpationem pacis procurationem et morum reformationem impedire videatur.

XX Cum hii qui intersunt in hoc sacro generali Concilio pro communi bono totius ecclesie congregate non debeant minori prerogativa gaudere quam quicumque alii quarumcumque ecclesiarum negotiis quibuslibet vel utilitatibus intendentes Ideoque tanquam causa reipublice absentes debent pro presentibus merito reputari ad instar sacri Constantiensis Concilii in quo modo consimili extitit ordinatum. presens Concilium statuit ordinat et discernit quod omnes et singuli

qui in eodem Concilio tanquam ipsius suppositi sunt recepti
vel recipientur imposterum ab eodem die quo iter arripu-
erint ad dictum Concilium ueniendi et quamdiu permanserint
in eodem ac etiam recedentes per tantum tempus quo ad suum
possint domicilium reuerti fructus omnium beneficiorum suorum
cum ea integritate percipiant cum qua eos perciperent
si in ipsis beneficiis residerent Non obstantibus in contrarium
facientibus quibuscumque

Quia vero ad prosecutionem huius sacri Concilii requi- XXI.
runtur Officiales et ministri Ideo deputat et ordinat No-
tarios ad scribendum acta ipsius Concilii Lucium de Visso
Secretarium dicti domini legati et Radulphum sapientis
dioc. Gebennen. Et ut omnia eo decentius ordinentur quo
maiori fuerint directa consilio deputat et ordinat vene-
rabiles henricum Muhart decretorum doctorem et Lu-
douicum parisii licentiatum in decretis decanum ecclesie beate
Marie lete de Auessiaco dicte Gebennen. dioc. qui acta
Concilii vniuersa per dictos Notarios scripta aspiciant
debiteque si opus sit corrigant et emendent. promotores
quoque ipsius Concilii deputat magistrum Nicolaum Amici
magistrum in artibus et licenciatum in Theologia et henricum
anester in decretis Licenciatum prepositum Thuricen.
dioc. Constantien. sediumque ordinatores qui existentes
in Concilio in locis et sedibus debitis collocent quorum or-
dinationi omnes obedire teneantur henricum Scater in
medicina magistrum decanum Traiecten. et Sanderum de
marchusen in legibus Bacalarium et Canonicum ecclesie
sancti petri Maguntin.

Lectis siquidem ut prefertur decretis bulla et Instru-
mento preinsertis memoratus dominus Episcopus Constantien.
consimili voce alta videlicet et intelligibili interrogatiuus
sciscitatus est an omnia et singula sicut prefertur per
eum lecta ipsi sacre Sinodo placerent. Ad cuius inter-
rogationem prelibatus Reuerendissimus pater dominus Cardi-
nalis presidens primo deinde ceteri omnes et singuli domini
prelati in eadem Sessione ac sacra Sinodo tunc presentes con-
corditer nullo discrepante responderunt vna voce placet

Quibus premissis sic peractis prefate dicte sacre Synodi promotores siue procuratores supra deputati petierunt et quilibet ipsorum peciit per nos prothonotarios Notarios atque Scribas ad hoc supra deputatos fieri et confici de premissis omnibus et singulis vnum uel plura publica instrumenta in testimonium ueritatis premissorum et ad perpetuam rei memoriam. Dat. Basilee xix kl. January. Anno a Natiuitate domini Millesimo quadringentesimo tricesimo primo.

Sessio secunda

I **Sacrosancta generalis synodus** Basilien. ecclesiam militantem representans. Ad perpetuam rei memoriam. Ad laudem dei omnipotentis ac benedicte et indiuidue Trinitatis gloriam et honorem pro heresum atque errorum extirpatione, morum in capite et in menbris ecclesie dei reformatione ac Regum et regnorum ceterorumque xpicolarum adinuicem auctore discordiarum procurante dissidencium pacificatione in spiritu sancto legitime congregata decernit statuit diffinit declarat et ordinat ut sequitur.

II Et primo quod eadem sacra Basilien. Synodus sacris Constantien. et Senen. generalibus Conciliis decernentibus atque ordinantibus et auctoritate apostolica interueniente fuit et est in hoc loco Basilien. debite legitimeque ac rite iniciata et congregata. Et ne de eiusdem sacre Basilien. Synodi potestate a quoquam dubitetur ipsa eadem Sinodus duas declarationes ex decretis Synodi Constantien. in presenti Sessione aliis suis decretis editis seu edendis inserendas ordinat et decernit Quarum quidem declarationum tenor prime sequitur et est talis.

III Et primo declarat quod ipsa Synodus in spiritu sancto legitime congregata generale Concilium faciens et ecclesiam militantem representans potestatem a xpo immediate habet cui quilibet cuiuscunque status uel dignitatis etiam si papalis existat obedire tenetur in hiis que pertinent ad fidem et extirpationem dicti scismatis et ad generalem reformationem ecclesie dei in capite et in menbris.

Alterius uero tenor sequitur in hec uerba et est talis. IV

Item declarat qd' quicumqz cuiuscumqz status uel digni-
tatis etiam si papalis existant qui mandatis statutis seu
ordinationibus aut preceptis huius sacre Synodi et cuius-
cumqz alterius Concily generalis legitime congregati
super premissis seu ad ea pertinentibus factis uel faciendis
obedire contumaciter contempserit nisi resipuerit con-
digne penitentie subiciatur et debite puniatur etiam ad
alia Juris subsidia si opus fuerit recurrendo

Premissis igitur et nonnullis alys Constantien̄ Con-
cily presertim Capituli quod incipit frequens in priori
huius sacre Synodi Basilien̄ Sessione recitati decretis
attentis prelibata Synodus Basilien̄ decernit et de-
clarat qd' ipa pro heresum extirpatione, ac morum ge-
nerali reformatione ecclie in Capite et in menbris nec-
non pace inter xpianos procuranda ut premittitur in
spiritu sancto legitime congregata per nullum quauis
auctoritate etiam si papali dignitate prefulgeat
dissolui aut ad alium locum transferri seu ad aliud tem-
pus prorogari debuit aut potuit debet aut potest de-
bebit aut poterit infuturum absqz eiusdem Synodi
Basilien̄ deliberatione et consensu.

Item diffinit ordinat et decernit hec sancta Sinodus V
qd nulla persona cuiuscumqz status dignitatis seu con-
ditionis fuerit in eadem Synodo actu existens aut in
futuro eidem incorporata uel incorporanda a tempore ar-
repti itineris ad ipam sanctam Synodum sine fraude
continuati ad recedendum ab eadem a quoqua quauis
auctoritate etiam si papali dignitate prefulgeat directe
uel indirecte in lesionem seu perturbationem dc̄e sc̄e
Synodi inuita sine deliberatione et consensu ipius sancte
Synodi requiri moneri compelli citari euocari ad alium
locum etiam Curiam Romanam ualeat seu ne ad eandē
sc̄am Synodum ueniat possit aut debeat quomodolibet
impediri. Si autem aquoquam quauis auctoritate
etiam si papali dignitate prefulgeat ut premittitur in
contrarium attemptatum fuerit seu attemptaretur in
futurum aut processus penales uel mandata etiam
censuras ecclias ticas seu translationes prelatorum

inuitorum uel priuationes aut inhabilitationes eorundem
seu aliorum beneficiatorum quorumcumque aliasue quascumque
penas continentes ut ab eadem sancta Synodo recedant
uel non accedant ad eandem aut eidem non adhereant
fulminati fuerint fulminentur aut fulminarentur in
futurum sit irritum et inane nec eisdem processibus cen-
suris ac penis tanquam irritis et inanibus quomodolibet
obediendum fore predictosque processus et censuras cum
omnibus inde secutis et secuturis quatenus de facto pro-
cessissent aut procederent in futurum cassat irritat et
annullat et pro cassis irritis atque nullis habendos de-
cernit ordinat et declarat
VI Item decretis sacri Concilii Constantiensis inherendo
statuit ordinat et decernit quod prelati et alii qui tenentur
huic sacro Concilio interesse ab hoc loco ante finitum Con-
cilium nisi ex causa rationabili per deputatos seu ab hoc
sacro Concilio deputandos examinanda non recedant
Qua quidem causa examinata et legitime approbata
possint recedere de licentia illius uel illorum qui pro tem-
pore habent uel habebunt auctoritatem, et tunc ta-
liter recedens teneatur dimittere aliis in loco remanen-
tibus suam potestatem sub penis Juris per hoc sacrum Con-
cilium indicendis et in facientes contrarium exequendis.
Item quia plures promotores
in eadem sancta Synodo et etiam Notarii ad conscri-
bendum acta eiusdem sunt necessarii citra aliorum per
ipsam sanctam Synodum in ipsius prima Sessione de-
putatorum reuocationem magistros Ademarium de Rossi-
lione licentiatum in decretis Archipresbyterum Viuariensem et
Canonicum Lugdunensem. henricum de Beynheym li-
centiatum in decretis Officialem Basiliensem promotores
et petrum Bruneti Bacalarium in decretis Canonicum
Attrebatensem Notarium eiusdem ordinat et deputat Dat.
Basilee in Sessione publica eiusdem sancte Synodi
in ecclesia maiori Basiliensi sollenniter celebrata xv. kl.
Marcii. Anno a Natiuitate domini Millesimo qua-
dringentesimo tricesimo secundo

17

Sessio 3a

Acrosancta generalis

Synodus Basilieñ in spiritu sancto legitime congregata vniuersalem ecclesiam representans. Olim Constantieñ Concilium volens futuris ecclesie necessitatibus prouidere matura deliberatione statuit et decreuit ut post finem ipsius Concilii in Quinquennium decreuit in septennium ac postea perpetuo futuris temporibus de decennio in decennium generale Concilium celebretur Cuius decreti vigore felicis recordationis Martinus papa quintus ipso Constantieñ approbante Concilio statuit in Ciuitate Papieñ proximum tunc Concilium celebrari quod ibidem ceptum fuit et de consensu et approbatione ipsius Concilii ad Ciuitatem Seneñ translatum in quo Seneñ Concilio fuit electa hec Basilieñ Ciuitas pro futuro tunc Concilio in septennium celebrando. Appropinquante autem fine ipsius septennii prefatus dominus papa Martinus volens decreto Constantieñ et ordinationi Seneñ Conciliorum satisfacere ut debebat Reuerendissimum in xpo patrem dominum Julianum sancte Romane ecclesie sancti Angeli dyaconum Cardinalem sedis apostolice destinauit legatum cum plena potestate eidem Concilio vice et auctoritate sedis apostolice presidendi, quod etiam sanctissimus dominus Eugenius papa quartus ratum habuit et approbauit. Proinde hoc sacrum generale Concilium in spiritu sancto legitime congregatum prouida et matura deliberatione considerans hereticam pestem in partibus Bohemie nimis seuire crudeliter que dei occulto iudicio bello pluries attemptato non potuit superari, atque quod in diuersis mundi partibus clam heresis pestis pullulat atque serpit Et quod prochdolor multas xpianas prouincias bellorum desecat rabies et deuastat morum quoque nimia deformatio diuinam maiestatem offendit tantis et tam pestiferis malis omnipotentis gratia largiente ad extirpationem heresum pacemque in xpiano populo componendam et reformationem generalem ecclesie dei in capite et in membris studiose occurrere et salutaribus remediis prouidere disposuit et ut hec ad

optatos fines comodius duci possent. Considerans hec
sancta Synodus presentiam summi pontificis Reverendis-
simorum que sancte Romane ecclesie Cardinalium in ipso
Concilio esse accomodam et multimode fructuosam vene-
rabilem virum magistrum Johannem pulchri patris sacre the-
ologie professorem ad sanctissimum dominum Eugenium summum
pontificem destinavit atque ad prefatos Reverendissimos
dominos Cardinales prefatum sanctissimum dominum papam ex-
hortando et suppliando ut huc si comode posset accederet
ipsique sacro Concilio favoribus et auxiliis assisteret
oportunis. Demumque venerabiles viros Jacobum Sirch
Scolasticum Treveren ac Thomam Frene decretorum
doctorem suos pro eadem causa Oratores ad eundem
dominum papam et dominos Cardinales transmisit. Cum autem
ad noticiam ipsius Concilii pervenisset prefatum dominum
papam ex sinistra informatione motum dissolutionem
huius Concilii attemptasse. Que quidem dissolutio
in periculum eversionis fidei cederet evidenter Necnon
ecclesie dei grave scandalum ad eundem dominum papam atque
Reverendissimos dominos Cardinales suos destinavit
protinus Oratores Reverendissimum patrem dominum Lu-
dovicum de palude Episcopum Lausanen et magistrum henricum
Scather decanum Traiecten ad supplicandum instandum
et requirendum prefatum dominum papam ut ipsam disso-
lutionem revocare dignaretur huicque sacro Concilio
in laudabilibus operibus suffragaretur auxiliis et con-
siliis oportunis Considerans hec sancta Synodus pre-
fatam dissolutionem Concilii contra decreta Constan
Concilii esse factam tendere in eversionis fidei grave
periculum et status ecclesiastici turbationem et de-
trimentum atque scandalum totius populi christiani eandem
dissolutionem decrevit nullatenus fieri potuisse quominus
ipsa minime obsistente ad prosecutionem eorum que pro
fidei stabilitate ac salute populi christiani laudabiliter
sunt incepta esse cum sancti spiritus gratia proceden-
dum. Verum cum redeuntibus prefatis Episcopo Lausanen
et decano Traiecten optata responsio non fuerit repor-
tata licet non solum a predictis Concilii Oratoribus
ipsius Concilii nomine. sed etiam a serenissimo domino Rege

Romanorum fideli ecclesie Advocato prefatus sanctissimus
dominus papa supplicatus interpellatus requisitus rogatusque fu
erit et totis nisibus multiplicatis vicibus obsecratus. Id
circo hec sancta Synodus innitens decretis sacri Con
stantiensis Concilii quorum verba sunt hec. Quod sancta
Synodus in spiritu sancto legitime congregata generale
Concilium faciens ecclesiam catholicam militantem repre
sentans potestatem a Christo immediate habet cui quilibet
cuiuscunque status vel dignitatis etiam si papalis existat
obedire tenetur in hys que pertinent ad fidem et extirpa
tionem dicti scismatis et ad generalem Reformationem
ecclesie dei in Capite et in membris.

Item declarat quod quicunque cuiuscunque status vel digni
tatis etiam si papalis existat qui mandatis statutis seu
ordinationibus aut preceptis huius sancte Synodi et
cuiuscunque alterius Concilii generalis legitime congrega
ti super premissis seu ad ea pertinentibus factis vel faciendis
obedire contumaciter contempserit nisi resipuerit condigne
penitentie subiciatur et debite puniatur etiam ad alia iuris
subsidia si opus fuerit recurrendo. In hac sollenni Sessione
ipsum sanctissimum dominum papam necnon Reverendissimos
dominos Cardinales modo et forma infrascriptis interpellare
decrevit. Hec igitur sancta Synodus in spiritu sancto
legitime congregata predictum beatissimum dominum papam
Eugenium cum omni reverentia et instantia supplicat
per viscera misericordie Jhesu Christi exorat requirit obsecrat
ac monet quatenus pretensam dissolutionem sicut de facto processit
de facto revocet et ipsam revocationem quemadmodum
et dissolutionem fecit per diversas mundi partes trans
mittat et publicet ab omnique impedimento dicti Concilii
penitus desistat quinymo eidem ut debet faveat et assis
tat, omniaque prebeat subsidia et auxilia oportuna necnon
infra trium mensium spacium quod ad hoc pro termino per
emptorio prefigit et assignat si corporalis ipsius dispositio
patiatur personaliter veniat. Sin autem personam vel
personas loco et vice sui destinet et transmittat cum ple
naria potestate ad omnia et singula in hoc Concilio per
agenda usque ad totalem conclusionem ipsius per omnes et
singulos actus gradatim et successive. Alioquin si hec

Sanctitas sua facere neglexerit quod de Christi vicario non est
aliqualiter sperandum sancta Synodus prout iustum
fuerit et spiritus sanctus dictaverit necessitatibus ecclesie
providere curabit et procedet sed quod iuris fuerit divini
pariter et humani. Similiter prefatos Reverendissi
mos dominos Cardinales qui tamquam principales ecclesie dei
Cardines ad hec ferventius intendere debent exorat requi
rit obsecratur et admonet quatenus cum prefato domino papa super
predictis solitam instantiam faciant huicque sacro Con
cilio faveant assistant et auxilientur modis omnibus
oportunis Et cum presentia ipsorum pro eorum auctoritate
magnaque prudentia et experientia rerum sit huic sacro
Concilio plurimum oportuna ipsos dominos Cardinales et
quemlibet eorum requirit monet et citat quatenus infra spa
tium trium mensium ab intimatione presentium / quem
terminum pro trina et canonica monitione precise et per
emptorie prefigit et assignat et ad dictum sacrum gene
rale Concilium veniant canonico impedimento cessante
Alioquin cum eorum negligentia ad ipsum sacrum Concilium
veniendi ut tantis necessitatibus ecclesie succurratur in pe
riculum gravis iacture fidei catholice totiusque ecclesie
detrimentum censeatur procul dubio redundare. hec sancta
Synodus lapso termino contra eos qui venire neglexerint
eorum exigente contumacia procedet prout divini pariter
et humani dictaverit et permiserit ordo Juris et ne
cessitatibus ecclesie largiente altissimo providere curabit
In premissis autem dicta Synodus Reverendissimum dominum
Cardinalem sancte Crucis quamdiu tractatibus pacis
Regnorum Francie et Anglie insistet includere non
intendit atque quo ad Reverendissimos dominos Cardina
les placentinum et de fuxo vulgariter nominatos et
Cardinalem sancti Eustachij cum in propinquioribus
locis existant ad duorum mensium spacium restrin
git terminum supradictum. Mandat insuper hec
Synodus universis et singulis dominis patriarchis Archi
episcopis Episcopis et alijs ecclesiarum prelatis Clericisque Notarijs
et personis ecclesiasticis necnon alijs Christi fidelibus cuius
cumque dignitatis gradus status et conditionis existant
Omnesque et singulos principes et dominos etiam si Imperiali

Regali Ducali seu quavis alia prefulgeant potestate
requirit et rogat qui pro premissis fuerint requisiti seu re
quisitus in uirtute sancte obedientie ac obtestatione
diuini iudicij et sub pena excommunicationis quatinus predicta
omnia et singula dicto sanctissimo domino pape atque Reuerendissimis
dominis Cardinalibus insinuent intiment et notificent ac
intimari et insinuari seu notificari faciant personaliter et
eisdem si ad eos tutus et accomodus pateat accessus. Sin
autem ei uel illis ad quos personaliter accedendi facultas
non sit in eorum habitationibus necnon in porta pallatij
apostolici et in ecclesijs sancti Johannis Lateranensis sancti
Petri et sancte Marie maioris de urbe copias per publicum
Notarium confectas affigendo si hoc tute fieri possit.
Sin autem in principalibus ecclesijs Ciuitatum Sutrine
Viterbie et Senensis uel aliarum trium Ciuitatum vicinarum
de quibus bene visum fuerit. Que quidem loca hec sancta
Synodus decernit esse ydonea pro executione omnium premissorum
Et nichilominus hec sancta Synodus futuris cupiens
obuiare casibus ut omnis euitetur dispendiosus circuitus
cum rebus de quibus agitur supra modum periculosa sit
mora Ordinat et decernit huiusmodi admonitionis et
Citationis decretum postquam in hac sollemni Sessione lec
tum fuerit et publicatum ecclesie Cathedralis Basiliensis
ualuis affigi ut si forte contingat ipsius intimationem
exequi non posse modo aliquo premissorum eo casu ex nunc
tanquam publico edicto ad quatuor mensium spacium ab
hac die inantea computandum censeatur quo ad omnes
eius effectus facta insinuatio monitio et Citatio sicque
suos omnes effectus sortiri et artari eos quibus dirigitur
decernit ac si personaliter insinuati et citati fuisset
terminis peremptorijs et comminationibus suprascriptis
hic habitis pro insertis.

Insuper hec sancta Synodus declarat et protestatur
quod nichilominus predictis dilationibus pendentibus
cum iam precesserit a iure uocatio ex decreto Concilij
Constanciensis rerumque necessitas id suadeat et quali
tas agendorum in ulteriori prosecutione Concilij et a
gendis in eo procedere intendit ordinate debite et mature
nec propterea supersedere aliqualiter in processu.

Tandem hec sancta Sinodus decernit Citationes
contra omnes prelatos et alios qui ad generale Concilium
uenire tenentur Omnesque et singulos generales ordinum quo-
rumcunque ac etiam inquisitores heretice prauitatis sub di-
latione termini seu terminorum de quibus deputatis
fuerit bene uisum cum penis et censuris et clausulis o-
portunis. Item quia plures Notarij et Scribe ad con-
scribendum acta huius sacri Concilij sunt necessarij hec
sancta Sinodus citra tamen aliorum Notariorum per ipsam alias
constitutorum reuocationem Venerabiles uiros magistrum
Bartholomeum de luciano Ciuem Senensem et Thomam
chesnelon Baccalarium in decretis Remensis dioc. Nota-
rios eiusdem deputat et ordinat. Dat. Basilee in
Sessione publica sancte Synodi Basiliensis celebrata in
ecclesia maiori huius Ciuitatis sub sigillo eiusdem sancte
Synodi Sub Anno a Natiuitate domini Millesimo
quadringentesimo tricesimosecundo Indictione decima
die uero martis uicesimanona mensis Aprilis presentibus
Notarijs et Scribis huius sancte Sinodi

Saluusconductus Bohemorum concessus in quarta Sessione.

Sessio IV.

I

Sacrosancta generalis Sinodus

Basiliensis in spiritu sancto legitime congre-
gata vniuersalem ecclesiam representans
Recognoscimus tenore presentium vniuersis
quod omnibus et singulis sacerdotibus Baronibus No-
bilibus militaribus popularibus et alijs quibuscunque
uiris cuiuscunque Status conditionis aut qualitatis ex-
istant de Regno Bohemie et Marchionatu Morauie
de praga et Ciuitatibus ac alijs locis eorundem et omnibus
alijs ecclesiasticis et secularibus personis qui aut que
vnacum ipsis ad generale Basiliense Concilium mittentur
aut profecturi existunt omnibus eorum personis quo-
cunque nomine censeantur aut ualeant nuncupari Infra
tamen numerum ducentarum personarum tenore pre-
sencium nostrum plenissimum ac perfectum Saluumconductum

concedimus atque damus verissimamque securitatem veniendi
ad hanc Civitatem ibidemque manendi standi morandi
nobiscumque de quibusuis negotiis oportunis ipsis commissis
tractandi placitandi disponendi concludendi et termi-
nandi impartimur ac in loco vel locis hospitiorum suorum
divina officia sine impedimento nostrorum peragere permit-
timus. Sic etiam ut propter illorum presenciam neque in
itinere neque in aliquo itineris in eundo manendo aut
redeundo neque in ipsa Civitate Basiliensi a divinis offitiis
cessetur quouismodo per modum interdicti. Ceterum in
generali Concilio seu Sinodo Basiliensi articulos quatuor
pro quorum claritate instant oretenus aut in scriptis
libere poterunt offerre aut propalare Scripturis sacris
beatorumque doctorum verbis sententiis et rationibus
eos declarare astruere et persuadere Et si opus fuerit
etiam ad obiecta Concilii generalis respondere / aut
cum aliquo vel aliquibus de Concilio super eisdem dis-
putare aut caritative absque omni impedimento conferre
obprobrio convitio aut contumelia procul motis serva-
tis forma et modis inter nostros legatos ac nuntios predictorum
Regni et marchionatus in Egren Civitate specificatis
et uniformiter conclusis et signanter quod in causa qua-
tuor articulorum per ipsos attemptatorum lex divina
praxis Christi apostolica et ecclesie primitive unacum Conciliis
doctoribusque fundantibus se veraciter in eadem pro
veracissimo et indifferenti Judice in hoc Basiliensi Con-
cilio admittentur et illis peractis vel non peractis
quandocunque de mandato aut consensu maiorum suorum
ad propria reverti optabunt aut aliquis eorum optabit
mox absque ulla renitentia occasione et mora / Salvis
rebus illorum et suorum pariter honore et personis vice
versa poterunt vel poterit iuxta beneplacitum libere
et secure redire de Statu tamen deputandorum per Concilium
ut protunc oportune securitati eorum provideatur sine
dolo et fraude. Nichilominus in hoc eorum saluocon-
ductu omnes quascunque clausulas includi ac conti-
neri volumus et pro inclusis haberi que pro plena effi-
caci et sufficienti securitate in eundo stando redeundo
necessarie sunt et oportune. Hec notantur propter

bonum pacis procurandum et observandum luculenter ex
pressantes. Quod si quispiam aut aliqui ex illis sive in
itinere ad nos in Basileam veniendo sive ibidem demo
rando aut redeundo aliquid enorme quod absit egerit
aut egerint per quod posset assecurationis ipsorum beneficium
eis aut eorum alicui concessum annullari aut cassari
Volumus ac admittimus et concedimus ut talis vel
tales in facinore huiusmodi deprehensi vel deprehensus
ab ipsis dumtaxat et non ab alijs condigna animadversione
cum emenda sufficienti per partem nostram merito appro
banda et laudanda mox puniatur aut puniantur Illorum
assecurationis forma conditionibus et modis omnino
manentibus illibatis et pariformiter si quispiam vel
aliqui ex nostris sive in itinere ad nos in Basileam veni
endo sive ibidem demorando aut redeundo aliquod enor
me quod absit egerit vel egerint per quod posset asse
curationis ipsorum beneficium eis aut alicui eorum con
cessum annullari aut cassari volumus ut talis vel ta
les in facinore huiusmodi deprehensi a nobis vel a nostris
dumtaxat et non ab alijs condigna animadversione cum
emenda sufficienti per partem dominorum Ambasiatorum
et nunciorum merito approbanda et laudanda mox
puniatur aut puniantur presenti assecurationis forma
conditionibus et modis omnino manentibus illibatis
Volumus etiam quod liceat ipsis Ambasiatoribus omnibus
et singulis totiens quotienscunque opportunum fuerit
seu necessarium ad auram capiendam exire de Civitate
Basilien et reverti ad eandem, necnon nuncium vel
nuncios suos ad quecunque loca pro suis necessarijs ordi
nandis libere mittere seu destinare et ipsos missos seu
destinatos seu missum et destinatum suscipere totiens
quotiens eis videbitur expedire Ita quod aliqui vel aliquis
per deputandos Concilij socientur qui eorum securitati
provideat vel provideant. Insuper nec in sermonibus
seu predicationibus publicis aut alijs collationibus
in preiudicium derogationem seu deteriorationem cau
se ipsorum quatuor articulorum pars nostra terminis
quibuslibet in confusionem vergentibus poterit aut
debebit uti et potiri in loco Civitatis Basilien. Qui

7

quidem Saluiconductus et securitates stare atque durare
debent et a tempore et per tempus quo in nostre et nostrorum tui-
tionis curam ipsos suscipi contigerit et usque in Basileam per-
duci ac toto tempore mansionis eorum ibidem et rursum
post sufficientem audienciam habitam spacio viginti
dierum premisso cum ipsi petierint aut Concilium habita
1 huiusmodi audiencia ipsis recessum indixit a Basilea
usque in Tusceam aut Tachouiam aut Engelsburg
in quem ex locis istis maluerint deo fauente restituemus
dolo et fraude prorsus exclusis Etiam pro vniuersis et
8¹ singulis xpifidelibus et specialiter pro sanctissimo domino
Romano pontifice, pro serenissimo principe domino Sigis-
mundo Romanorum etc. Rege ac venerabilibus dominis
Cardinalibus Archiepiscopis et Episcopis ac dominis Abbatibus
prelatis et Clericis Necnon Illustribus principibus
Regibus ducibus Marchionibus Comitibus Baroni-
bus Nobilibus militibus vniuersitatibus et Communi-
tatibus Ciuitatum Castrorum et villarum eorumque
Consulibus Scabinis Officialibus et alijs cuiuscumque
conditionis et status ecclesiastici uel secularis existant
quocumque nomine censeantur et pro subditis omnium
premissorum et pro tota parte eorundem promittimus
bona fide et spondemus quod nos et singuli predicti pre-
scriptam assecurationem et Saluiconductus eorum for-
mam in omnibus suis conditionibus punctis et clau-
sulis superius expressatis inuiolabiliter et inconcusse
bona fide et puro corde obseruabimus custodiemus
obseruabunt et custodient. Insuper promittentes sine
fraude et quolibet dolo quod nolumus neque debemus oc-
culte uel manifeste quacumque occasione pretensa uel ali-
qua auctoritate uel potentia iure statuto aut priui-
legio legum uel Canonum et quorumcumque Conciliorum
specialiter Constantiensis et Senensis quacumque forma
uerborum expressa in aliquod preiudicium Saluiconduc-
tus seu assecurationi ac publice audientie ipsis per nos
concesso uel concesse. Quod si nos aut aliquis ex nobis
uel nostris cuiuscumque conditionis uel status aut pre-
eminentie existens prescripte assecurationis et
saluiconductus formam et modum in quocumque puncto

uel clausula uiolauerit quod tamen auertere dignetur om-
potens Et sufficiens emenda mox non fuerit subsecuta et
ipsorum arbitrio merito approbanda et laudanda habeant
nos et habere poterunt incidisse in omnes penas quas Jure
diuino et humano aut consuetudine huiusmodi Saluorum
conductuum uiolatores incurrere possunt absque omni ex-
cusatione aut quauis in hac parte contradictione Dat
in Sessione publica eiusdem sancte Synodi in ecclesia
maiori Basilien celebrata xij Kl Julij . Anno domini
Millesimo quadringentesimo tricesimo secundo .

Epla Concilij missa Bohemis

II Sacrosancta generalis sy-
nodus Basilien in spiritu sancto legitime
congregata vniuersalem ecclesiam representans
Vniuersis viris ecclesiasticis Nobilibus et
toti populo Bohemie vnitatem et pacem in xpo ihu dno
nro . Pridie Oratores nri ex Opido Egre ad nos re-
uersi et ibidem cum Nuntijs vris conclusa seriose refe-
rentes magno gaudio hanc sanctam Synodum reple-
uerunt . Asserunt enim cum tanta caritate et mansue-
tudine hoc sacrum vnionis negotium fuisse tractatum
ut non aliud estimemus quam spiritum sanctum
pacis et vnitatis auctorem in medio interuenisse .
Concepimus ex hijs que referunt magnam spem future
vnionis et indissolubilis inter nos caritatis Pro qua
re sicut dignum est ipsi spiritui sancto cuius munere
hoc factum esse non dubitamus gratias ex toto corde
retulimus Elemosinas Jeiuniaque et orationes sollennes
indiximus et ubique usque ad rem optatum fine conclusam
indici fecimus laudamus et benedicimus dnm qui tam
letam nobis prebuit diem quam nullam adhuc sentimus
letiorem . Postquam hunc locum attingimus / parari
enim semitam uidemus ad magnam dei gloriam et
grandem populi xpiani profectum . Nemo nrm fuit
dum ipsi Oratores singula nobiscum acta recensebant
qui uel oculis uel corde non fleret . Commouebantur in

Insolito gaudio uiscera audientiū rem tam concordit fuisse
conclusam sperantiūqꝫ post hanc aliam multo letiorem
diem adhuc successuram. Exultemus igitur et iubilemus
inuicem deo salutari nr̄o qui recordatus misericordie sue
incipit plebem suam tanta cum leticia visitare. Leuemus
manus nr̄as ad celum glorificantes dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m
quia pacem quam cotidie diebus nr̄is ecc̄lie daripetimus
iam appropinquare uidemus. Magnificemus spiritum
paraclitum qui animos paulo ante dissidentes in hanc
spem pacis repente conuertit. Sed si pro hac spe tantum
gaudij suscipimus quā magna et inenarrabilis erit illa
leticia tam nr̄a quā ur̄a quando optatum pacis et unitatis
finem re ip̄a intuebimur. Vt autem cognoscatis quanti
hec res nobis est cordi ipis nr̄is Nuncijs in cōmuni
congregatione auditis formam Salui conductus et ea
que cum ur̄is Ambasiatoribus concluserunt nichil addi
to uel retracto. hec sancta Synodus unanimi om̄m
consensu approbauit. Et ecce ip̄m Saluūconductum in
publica Sessione decretum de uerbo ad uerbum quem ad
modum in Egra condictum fuerat ad uos destinamus.
Misimus etiam ut nil desit ex parte nr̄a fr̄em Johannem
de Mulbrūno unum ex Nuntijs nr̄is qui in Egra fuerant
ad serenissimū principem dn̄m Regem Romanoꝝ
ut ab eo Saluūconductum in ea qua optatis forma ob
tineat quem ut primū habuerimus ad vos sine mora
transmittemus parati semper om̄ia agere que pro ur̄a tu
tela et libera audientia necessaria uidebuntur. Vtinam
sicut fas nobis est uerba exprimere. Ita mentes nr̄as
in publicum exhibere possemus. Vtinam sicut hanc
Ep̄lam lecturi estis Ita corda nr̄a palam inspicere pos
setis, profecto non dubitamus quin cogūita nr̄a i vos
sūma caritate mox sine ulteriori tractatu in unitate
spiritus connecteremur. Et quoniam saluatoris nr̄i
sententia est, non qui inceperit sed qui perseuerauerit
usqꝫ in finem saluus erit. Vos om̄es per spiritum sc̄m
huius sacri negotij directorem hortamur et obsecra
mus ut quēadmodum rem istam feruenter inchoastis
Ita firmiter constanterqꝫ usqꝫ ad vere unionis comple
mentum perseueretis. Speramus in xp̄o ih̄u videre diem

et iam prope est forte qua alter alterum fraterna cari-
tate nos inuicem complectemur et vnanimes i eadem
sancte matris ecclie domo cum iocunditate perpetuo
habitabimus / confidimus in domino tantam adhuc in
uicem futuram dilectionem ut nullum inter nos fuisse
olim dispendium uideatur . Et quãquã nondum hec scã
vnio pro qua laboramus completa sit tamen ipẽ spiritus
sanctus tantam huius rei spem et effectum cordibus
uris impressit / ut quod futurum est iam quodãmodo in
foribus adesse credamus uel corpore absentes estis .
Sed ob hanc spem in visceribus caritatis et vinculo uere
dilectionis quasi presentes amplectimur . et pre gau-
dio nosipi flentes tanquã mater filiũ ex longinqua pria
redeuntem uos tenerrime osculamur . Iam igitur q̃si
arram proxime mutue vnitatis pepegisse uidemur et vos
dudum futuros nr̃os dilectissimos fr̃es iam esse existi-
mamus . Talia enim ipẽ spiritus sanctus initia dedit
aut non aliud quã pacem caritatem et vnitatem hinc
contingere speremus . Leto ergo animo vtrũq3 simus
et iocunda mente inuicem vincimus / cum prope est in
ianuis gaudiũ quod nemo tollet a nobis per spiritum
sanctum accepturi sumus . Sed ut citius faciliusq3
consequamur uigilemus supplices in orationibus et
continuis precibus dnm̃ nr̃m ihm̃ xp̃m deuote exorem9
ut quod operari incepit confirmat atq3 perficiat . hora
iam est ut scã mater ecclia que pro tam duro filioꝝ
suoꝝ dissidio diu contristata est pro pace et vnitate
letari et exultare incipiat luctumq3 preteriti temporis
conuertat in gaudiũ . Tempus iam aduenit ut qui
eodem xp̃i caractare insigniti sunt et eodem baptismatis
fonte renati deposita omi dissensione eundem caritatis
et vnitatis spiritum induant et ad augmentũ gloriãq3
nominis xp̃iani totis uiribus intendant fidemq3 ortho-
doxam protegere curent quãquã infideles pagani multis
in locis ignominiose pessundãt et extinguere moliuntur
Eya igitur cum nr̃e dilectionis et sincere uoluntatis
iam censitis ãmodo vr̃os legatos preparare quales in p̃mis
lr̃is postulauimus ut cum regius Saluus conductus
aduenerit cum pleno mandato ad hoc sacrum Conciliũ

proficiscamini quos ita grate benigneqꝫ suscipiemus ut a parentibus filij suscipi consueuerunt spiritus sanctus paraclitus in cuius nomine hec sancta Synodus est congregata nobis et uobis et toto populo xpiano hic ueram dilectionem et pacem ac in futuro seculo uitam eternam donare dignetur Qui cum patre et filio regnat benedictus in secula amen. Dat. in Sessione publica sollenniter celebrata in ecclesia maiori Basilien. die veneris vicesima mensis July Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimotricesimosecundo.

Sessio quarta

IIII

[S]acrosancta generalis sinodus Basilien in spiritu sancto legitime congregata vniuersalem ecclesiam representans. Attendens quod ad prouidentie spectat officium perspicaci consideratione futura prospicere et aduersus ea que rei publice possent inferre dispendia salubriter prouidere Cum itaqꝫ eadem Synodus ad extirpationem heresum, pacem in xpi populo et morum reformationem Cum spiritus sancti gratia prout status rerum et temporum considerato est admodum necessarium sit intenta Et propterea uenerabiles in xpo patres sancte Roman ecclesie Cardinales ad ipsum sacrum Concilium euocauerit existimans eorum in sacro Concilio presentiam pro eorum auctoritate sapientia rerumqꝫ notitia multimode fructuosam. Eisqꝫ tanquam ueris obedientie filijs ad sacrum Concilium uenientibus si alibi contingeret apostolice sedis uacatio in iacturam eorum qui obedientes uacationi sacri Concilij deseruiret utilitati ecclesie posset redundare. Cum tamen ut obedientia non iacturam afferat, sed potius utilitatis et honoris augmentum ratio cunctis nota suadeat. Et ne aliquibus forsitan uenire negligentibus prodesse inobedientia uideatur. Hec et alia que animum cuiusqꝫ prudentis ad hoc mouere possent et deberent prouida attentione prospiciens hec sancta Synodus statuit decernit atqꝫ diffinit quod in euentum vacationis sedis apostolice hoc sacro generali durante Concilio electio summi pontificis in loco istius

Sacri Concilii fiat et interdicat ne alibi celebretur. In contrarium
attemptata quavis auctoritate etiam si papali non obstan-
tibus quibuscumque Constitutionibus editis vel edendis
aut aliis in contrarium facientibus ac si de ipsis esset de verbo
ad verbum facienda mentio specialis aut iuramento firma-
ta existat quibus ex certa scientia derogat et decernit nul-
la et irrita esse nulliusque roboris vel momenti ipso iure
contrarium vero attemptantes sint tam active quam
passive quo ad Electionem Romani pontificis et ad quas-
cumque alias dignitates inhabiles et omnibus habitis dig-
nitatibus perpetuo privati et infamie notam et etiam ex-
communicationis sententiam incurrant ipso facto. Quod si
forsan aliqua de facto prefata Electio presumeretur, tam
Electus prefatus quam illi adherentes et eum pro tali geren-
tes supradictas penas incurrant pari modo Absolucionem
vero omnium et singulorum qui premissas sententias
aut earum aliquam incurrerint quoque modo dicta Synodus
tantummodo preterquam in mortis articulo sibi reservat
decernens presens decretum ligare afficere vim et effectum
habere atque sortiri post Quadraginta dies continu-
os proxime sequentes a die publicationis eiusdem.

IV Item ordinat statuit decernit et declarat quod quicumque
et singuli Cardinales patriarche Archiepiscopi Episcopi et
Abbates prelati Reges principes duces Marchiones
Comites Barones vicarii ecclesie Romane vasalli
Communitates Romane ecclesie Officiales summi pontificis
familiares sive alii cuiuscumque condicionis existant
sive quibuscumque nominibus censeantur propter iura-
menta promissiones vel quaslibet alias obligationes
prefato summo pontifici seu alteri ad hoc eius mandato
deputato aut deputando seu quibusvis aliis quomodolibet
super quacumque re vel causa et sub quacumque verborum
forma prestita seu prestanda nullatenus obligen-
tur et astringantur aut se impeditos a veniendo
ad hoc sacrosanctum Concilium occasione dictorum iura-
mentorum promissionum vel aliarum obligationum pre-
tendere possint aut poterunt in futurum quominus
absque periurii seu infamie nota ad ipsam Synodum
teneantur accedere qui de iure aut consuetudine sunt

astricti / Ceteri uero qui uocati et requisiti fuerint
et omnium predictorum procuratores obedire et adherere
ipsi Concilio et libere accedere possint et teneantur et eidem
licite interesse. processus uero quoscunque suspensionis Ex-
communicationis interdicti necnon priuationis digni-
tatum beneficiorum seu officiorum quorumcunque et Com-
mendarum reuocationes et inhabilitationes sententias
seu periurii aliasue penas multas et censuras in se con-
tinentes in ipsos occasione premissorum per quecunque
quauis etiam Romani pontificis auctoritate fulmi-
natos seu fulminandos cum omnibus inde secutis aut
secuturis eadem sacra Synodus nullos cassos et irritos
ac nullius roboris seu momenti existere pronunciat
declarat et diffinit et quatenus defacto processerunt seu
processerint reuocat cassat irritat et annullat et pro
cassis irritis et nullis habendos statuit et decreuit.

Item ut gesta in ipsa Sinodo dum habiliori testimo- V
nio roborentur statuit et ordinat ipsa sancta Synodus
quod decetero in litteris suis autenticis utatur bulla plum-
bea pendente cum cordula Canapis aut secreti prout va-
rietas causarum et rerum super quibus littere eedem confici-
entur postulabit in uno missionis spiritus sancti
in specie columbe in alio uero lateribus horum uerborum
Sacrosancta generalis Synodus Basilien[sis] sculptu-
ras continente decernens eisdem plenam et omnimodam
fidem adhibendam fore.

Item cum multiplicatio Cardinalium sit ecclesie dis- VI
pendiosa et onerosa propterea et ex aliis rationibus et
legitimis causis eandem sanctam Synodum mouen-
tibus statuit ordinat atque ex certa sciencia hoc irre-
fragabili decreto decernit ipsa sancta Synodus quod durante
hoc sacrosancto Concilio Romanus pontifex a loco
istius sacri Concilii absens personaliter non debeat
nec possit aliquem uel aliquos cuiuscunque dignitatis
conditionis gradus seu status existunt in sancte
Romane ecclesie Cardinalem uel Cardinales quouis
modo aut quocunque quesito colore uel causa assumere
uel pronunciare seu assumptos secrete publicare. Et si
secus attemptatum fuerit ex nunc in antea irritum sit

et inane nulliusque roboris uel momenti Quod si forsan
taliter de facto assumpti aut pronunciati se pro Cardinali-
bus gerere aut nominare presumpserint quibuscumque dig-
nitatibus priuati et ad omnes et singulas futuras inhabi-
les ac quicumque eos pro Cardinalibus gerentes et reputantes
extunc prout extunc sententia Excommunicationis inodati
sunt ipso facto a qua preterquam in mortis articulo nisi a
prefata Sinodo absolutionis siue habilitationis beneficium
obtinere non possint.

VII Commissio facta per Concilium in eadem Sessione domino
Cardinali sancti Eustachij super regimine Ci-
uitatis Auinionen et Comitatus venesini.

Sacrosancta etc Dilecto ecclesie filio
Alfonso sancti Eustachij sancte Romane
ecclesie Dyacono Cardinali apostolice sedis legato
Ciuitatis Auinionen et Comitatus venax-
cini in spiritualibus et temporalibus pro nobis et sancta
matre ecclesia vicario generali Salutem et omnipotentis dei benedictionem
In pacis auctore hec sancta Synodus congregata Cum
vniuersi populi christiani pacem et tranquillitatem exoptans
per diuersas mundi partes ad procurandum ea que pacis
sunt et scandalis obuiandum sue solicitudinis opus im-
pendat ecclesie proprium patrimonium ab hoc procurande pa-
cis et tranquillitatis studio expers esse nullatenus de-
cuit quinymo ipsum debet specialis intuitus cura fouere Cum
itaque ad ipsius sacre Sinodi noticiam fidedignorum sit re-
latione deductum quod Ciuitas Auinionensis que sancte
dei ecclesie semper fidelissima et obsequentissima fuit certis
urgentibus rationibus et causis necessarijs vicarium per
summum pontificem ad ipsius regimen destinatum se ad-
mittere non deberet pretendat atque ad eundem summum
pontificem plures Ambasiatas destinauerit pro utili
et salubri gubernatione Ciuitatis eiusdem ac Comita-
tus venesini eidem adiacentis suppliciter postulans ut
de alio utili eis prouideretur vicario quod hucusque obtinere
nequiuit nec sperat posse obtinere quinymo is qui pro vi-
cario destinatus est intendit et nititur suscipere gu-

bernationis offitium inuita Ciuitate congregate satagens
multitudinem gencium armatorum Unde super premissis in
formatione recepta ex hys et alys que honestatis censet
calamo non promenda deturbatione et periculo grauis sta
tus Ciuitatis illius et patrie est ex uerisimilibus et ur
gentibus rationibus dubitandum esset que nimis graue
dispendium si forte quod auertere dignetur altissimus etiam
perderet illud tam notabile patrimonij sui membrum aut
guerrarum inquietudine turbaretur. Idcirco hec sancta
Synodus huiusmodi periculis cupiens obuiare Ciuitatem
que illam et Comitatum in pace et quiete fouere regimen
et gubernationem Ciuitatis ipsius et Comitatus usque quo
cum summo pontifice per ipsam Synodum uel aliquo eius
nomine habito pleniori tractatu fuerit aliter ordinatum
maxime attento quod propter locorum distantiam et uiarum
discrimina non potest facile haberi recursus ad dictum
summum pontificem et periculum sit in mora Tibi cuius
future utili et fideli gubernationi fidem facit aliarum terrarum
ecclesie regimen per te hactenus fidelissime plurimumque
utiliter gestum duxit ad honorem dei sancte matris
ecclesie ac huius sacre Synodi tenore presentium plenarie co
mittendum cum plenaria potestate regendi et gubernandi
dictam Ciuitatem Auinionensem et Comitatum venaycinum
omnemque in eisdem Jurisdictionem merum et mixtum
imperium per te uel alium seu alios exercendi Officiales
amouendi etiam si pontificali prefulgeant dignitate
et alios uel eosdem instituendi iuramenta seu promissi
ones recipiendi ac illa relaxandi cum quibuscumque semel
uel pluries quotiens uisum tibi fuerit oportunum quascumque
pecunias fructus prouentus et emolumenta in illis Ciui
tate et Comitatu ratione Juris spiritualis uel sancte Romane
ecclesie aut quocumque Jure uel titulo pro tempore preterito
presenti et futuro Camere apostolice debitas et debita recipi
endi et exigendi ac recipi et exigi faciendi Contradictores
quoslibet uel inobedientes censuris ecclesiasticis et alys
compescendi remedys oportunis Et generaliter cum illis
potestatibus et facultatibus quas bone memorie
Franciscus Archiepiscopus Narbonensis sancte Romane
ecclesie Camerarius a felicis recordationis Martino

ppa quinto et alis habuit dum ageret in humanis Licet etiam non specifice hic exprimantur. Mandans tibi in uirtute sancte obedientie et sub penis Juris quatinus curam et regimen predictum humeris tuis impositum reuerenter suscipias ac diligenter et fideliter exequaris utilitatem publicam tranquillumque et pacificum statum illius Ciuitatis et Comitatus sic procurare solicite studeas ipsumque regimen et gubernationem pro modo tue sapientie sic utiliter gerere ut apud deum eterne uite merita et apud mundum fama tua laudis et glorie suscipiat incrementa. Mandat insuper omnibus Officialibus Ciuibus Incolis et habitatoribus dicte Ciuitatis et Comitatus Capitaneis necnon castrorum Castellanis Balliuis et alijs Officialibus quibuscumque quouis nomine censeantur et alijs vniuersis quatinus tibi et per te deputandis Officialibus ad regimen eorundem et nulli alteri pareant obediant et intendant in omnibus et per omnia quemadmodum prefato Archiepiscopo Narbonen dum viueret et pro ecclesia Romana dicte Ciuitatis et Comitatus regimen et gubernationem gerenti faciebant et facere tenebantur quibuscumque promissionibus Juramentis obligationibus et alijs quibuscumque dispositionibus in contrarium facientibus non obstantibus ullo modo. hec namque sancta Synodus omnium quorumcumque predictis obuiantium vim et effectum penitus auctoritate suspendit. Et quicquid per te rite spiritualiter uel temporaliter gestum ordinatum actum et sententiatum fuerit uel promissum hec sancta Synodus ratum et gratum habebit ac faciet auctoritate domini inuiolabiliter obseruari. Dat. in Sessione publica dicte sacre Synodi celebrata in ecclesia maiori Basilien die Veneris Vicesima mensis Junij Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimotricesimosecundo

Sessio quinta

Sacrosancta generalis sinodus Basilien in spiritu sancto legitime congregata

vniuersalem ecclesiam representans / Considerans quod ipsa inter
alia fructuosa opera ad hereses extirpandas et a fide
deuios ad eiusdem fidei orthodoxe vnionem reducendum
in spiritu sancto principaliter congregata dinoscitur .
et propterea constituit accomodum fore ymo necessarium
pro causis fidem concernentibus in hoc sacro Concilio tra-
ctandis et examinandis de personis ydoneis prouidere
Eapropter constituit et deputat Judices ad audiendum
omnes et singulas causas fidem quomodolibet concer-
nentes venerabiles Franciscum papien Conradum Ra-
tisponen Episcopos et dilectum ecclesie filium Johannem Ab-
batem Cistercien quibus in causis huiusmodi per de-
putatos ad hoc prius examinatis ipsisque designatis et re-
missis dat potestatem in predictis causis in hoc loco
Concilij et extra citandi et audiendi cognoscendi decidendi
et alia faciendi que ad dictas causas pertinent et perti-
nebunt usque ad diffinitiuam sententiam exclusiue et ut
eo facilius cause predicte suum debitum finem consequantur
eadem sancta Synodus ut ipsi iudices predicti aut duo
ex eis tercio statutis horis non veniente terminos in
huiusmodi causis tunc occurrentes teneri et obseruari
facere et alias summarie simpliciter et de plano ac sine stre-
pitu et figura iudicij procedere valeant statuit et
decreuit .

Item sancta Synodus predicta deputat et constituit II
dilectum ecclesie filium Nicolaum Amici licenciatum in
theologia in causis fidei premissis procuratorem generalem
hoc durante Concilio cum potestate substituendi de
consensu et auctoritate Judicum predictorum ita quod nul-
lam causam promoueat nisi primum per deputationem fidei
fuerit examinata et admissa .

Item dicta sancta Synodus ne inter ceteros uberes III
fructus pro quibus procreandis summopere desudat iusticia
indebite grauatis pro qua ad eandem confluunt ministranda
deficiat aut ipsius execucio plus debito negligatur volens
in premissis oportunis remedijs prouidere constituit or-
dinat et deputat judices seu Commissarios ad audiendum
omnes causas ad eandem sanctam Synodum deuolutas seu de-
uoluendas deductas seu deducendas causis concernentibus

Eidem exceptis Venerabiles Berengariu petragoricen . pe-
trum Augusten prouincie Maguntine et dalphinum
parmen . Epos quibus in causis premissis per deputatos ad
hoc prius examinatis ipsisque remissis et designatis dat po-
testatem non obstantibus ferijs in dicto loco Concilij
et extra citandi et audiendi cognoscendi et referendi diffi-
niendi et ad alia faciendi que ad dictas causas ptinent
et pertinebunt . Et ut eo facilius cause seu negotia ad de-
bitum finem perueniant eadem sacra Synodus ad tres uel
duos ex ipsis tertio statutis horis non ueniente termino
in causis huiusmodi tunc occurrentibus tenere et obseruari
facere et als secundum qualitatem causarum procedere ua-
leant statuit et decernit . Causis tamen ecclarum cathe-
dralium maioribus earundem dicte sacre Synodo reseruatis
de quibus se non impediant nisi de generalis congregationis
patrum suppositorum eiusdem etiam citra Sessionem pu-
blicam commissione speciali Ratificatque nichilominus hec
sca Synodus et approbat omes commissiones quarumcumque
causarum etiam cathedraliu et maiorum sub quacumque ptate
in generali congregatione dictis Judicibus seu alijs Co-
missarijs hactenus factas necnon processus exinde secu-
tos et etiam inantea per eosdem continuandos .

IV Item ne Judices predicti quaslibet causas ad hoc sacru
Concilium delatas seu deferendas passim et indistincte
importunitate petencium deuicti audiendas recipiant
sed potius de qualitate ipsarum ratio habeatur hec sancta
Synodus constituit et deputat dilcos ecclie filios Julia-
nu aplice sedis legatum sancti Angeli et Dnicum sce
Marie in via lata sacrosancte Roman ecclie dyaconos
Cardinales et quemlibet presidentem nuc et in futurum
pro tempore existentem et venerabilem franciscum Ge-
bennen Epm ac dilcm ecclie filium Henricum fleckel
palatij aplici causarum Auditorem dictarum causarum pre
cognitores dans et concedens Cuicumque predictis uel
maiori parti alijs se absentantibus uel non consentientibus
potestatem causas huiusmodi primu diligenter exa-
minandi et discernendi que aut quales illarum in hoc sacro
Concilio tractari audiri cognosci decenter possint seu
diffiniri debeant et quas tractandas seu in generali

Congregatione referendas aut absque relatione premissa
cognitione decidendas iudicauerint ad ipsos iudices remitti
habeant designatas sub modificatione procedendi predicta
Et nisi ad eos sic ut premittitur remisse fuerint de illis se
non impediant quouismodo

Item decernit hec sancta Synodus quod post tres menses V
continuos a die publicationis computandos tam Judicum
pro fide quam pro alijs causis predictis audiendis deputa
torum pariter et precognitorum potestas finiatur. Sic
tamen impartite dicte generalis Congregationis in locum
quorumlibet predictorum etiam citra Sessionem publi
cam quos decreuerit deputare.

Item statuit et diffinit quod nullus huic sacro Concilio VI
per se uel procuratorem suum legitime admissum incorpo
ratus etiam procurator ipse aut incorporandus in futurum
a tempore arrepti itineris sine fraude continuato animo
ad hanc Basilien Synodum ueniendi pro quacumque causa
seu lite mota seu mouenda aut quauis alia occasione ad
Romanam curiam seu coram quocumque iudice Ordinario
uel delegato extra locum Concilij illo durante inuitus
trahi seu euocari aut contra ipsos inuitos aut aliquem eorum
dem procedi possit. Siquid uero in contrarium attempta
tum fuerit quouismodo per quemcumque quauis etiam summi
pontificis auctoritate decernit irritum et inane nul
liusque roboris existere uel momenti Nichilominus
hec sancta Synodus offert se paratam de omnibus sup
positis eiusdem aut aliquo eorum querelantibus seu acti
onem mouere uolentibus ministrare iustitie comple
mentum

Item hec sancta Synodus deputat et constituit di VII
lectum ecclesie filium henricum fleckel apostolici palatij cau
sarum Auditorem huius sacri Concilij Judicem et au
ditorem ordinarium dans et concedens eidem omnem potestatem seu
Jurisdictionem quam in Romana curia de Jure seu consuetu
dine exercet seu exercere habet apostolice camere Auditor.

Item constituit et deputat dilectum ecclesie filium Titianum VIII
de Laude Soldanum cum potestate quam habet Soldanus
Curie Romane.

Item de ceteris Officiarijs in hac sacra Synodo necessarijs IX

ordinetur et disponatur in Congregatione generali et que
cumque ibidem super deputatione eorundem Officialium acta
seu ordinata fuerint eiusdem firmitatis seu auctoritatis
existant ac si facta fuissent in publica Sessione.

X. Item quia plures Notarij et Scribe in eadem sancta Synodo
ad conscribenda acta eiusdem sunt necessarij citra aliorum
per ipsam sanctam Synodum in alijs Sessionibus deputa
torum revocationem magistros Anselmum de guiscardis de
Blansato iuris canonici professorem. Erardum Roselli
Georgium Frey de Ulschouen Conradum Kuelem de dye
purg. et petrum de Miseto Clericos Vercellen. Nouiomen.
patauien. Maguntin. et placentinen. dioc. Notarios et
Scribas eiusdem ordinat et deputat. Dat. Basilee in
Sessione publica in ecclesia maiori sollenniter celebrata
(Quinto Idus) quarto Non. Augusti. Anno a Natiuitate domini
Millesimo quadringentesimotricesimosecundo.

Sessio sexta.

[A]nno domini millesimo quad
ringentesimotricesimosecundo die Sabbati
sexta mensis Septembris in navi ecclesie ma
ioris Basilien. ubi Sessiones celebrari solent celebrata
fuit sexta huius sancte Synodi Sessio hoc modo videlicet
missa sollenni de beata virgine maria per Reverendum
in xpo patrem et dominum philibertum Episcopum Constantien.
prouincie Rothomagen. pro tempore huius sacri Con
cilij presidentem celebrata et demum suffragijs antifona
Exaudi etc. letanijs euangelio secundum Lucam dixit
ihesus discipulis suis. Qui vos odit me odit et qui vos
spernit me spernit etc. ac hymno Veni creator spiritus
cum versiculo et collecta decantatis Assistentibus domino
Legato placentino et firmano Cardinalibus cum tri
ginta duobus prelatis in eorum mitris planis et pluria
libus existentibus domino duce Wilhelmo protectore
assistente. Venerabiles viri magistri Nicolaus amici
et hugo Barardi promotores huius sacri Concilij
per organum dicti magistri hugonis suam petitionem fe-

cerunt in scriptis ut sequitur Reuerendissimi pres et
vos alij dñi mei pres sanctissimi Sacrosanctum generale
Concilium in spiritu sancto legitime congregatum cele
brantes ac vniuersalem ecclesiam representantes Cum ex
decreto tertie Sessionis huius sacri Concilij sanctissimus
dñs nr̃ ppa Eugenius cum omni reuerentia et instantia
fuerit per viscera misericordie ihu xpi exhortatus requisi
tus et monitus quatenus prẽsam dissolutionem huius sacri
Concilij defacto reuocaret sicut defacto processerat que
notorie vniuersalem ecclesiam scandalisat et populũ xpianũ
et ipam reuocationem quemadmodum et dissolutionem fe
cerat per diuersas mundi partes transmitteret et publica
ret ab omniq3 impedimento dicti Concilij penitus desis
teret Quinymo eidem ut debeat faueret et assisteret omnia
q3 preberet subsidia et auxilia oportuna necnon infra triũ
mensium spaciũ peremptorie prefixum et assignatum si
corporalis ipius dispositio pateretur personaliter ueniret
Sin autem personam uel personas loco et uice sui destina
ret et transmitteret cum plenaria ptãte ad omnia et sin
gula in hoc Concilio peragenda usq3 ad totalem conclusio
nem ipius per omnes et singulos actus gradatim et successi
ue. Et dictus dñs Eugenius ppa quartus ea super quibus
monitus fuit facere non curauerit Sed in sua prẽsa dis
solutione perseuerauerit et etiam perseueret ac omnem
perturbationem et euersionem huius sacri Concilij mul
tipliciter molliatur nec infra terminũ prefixum uenerit
aut miserit Idcirco nos promotores huius sacri Concilij
producentes memoratum decretum monitionis et Cita
tionis ac executionem ltĩme et debite factam petimus suppli
camus instantissime et requirimus dictũ dñm ppam
Eugeniũ quartum per hanc sanctam Synodum decerni et
declarari contumacem in predictis atq3 ad ulteriora debi
te procedi prout necessitates ecclie dei exigunt et requi
runt ac prout est iuris diuini pariter et humani, De
inde productis per eos monitione et Citatione contra
dñm nrm ppam Eugeniũ modernũ et dños Cardinales
cum duobus Instrumentis Executionis eiusdem, atq3
petito et instanter requisito per sacrosanctum Concilium pre
fatum dñm nrm ppam contumacem reputari et ad

ulteriora procedi decis dn̄s Epūs Con stantien̄ presidens
de mandato Concilij iniunxit Reuerendissimis in xp̄o pr̄i
bus et dn̄is petragoricen̄ et Ratisponen̄ Epis ut interroga
rent si dn̄s nr̄ p̄p̄a uel aliquis pro eo p̄tatem uel mandatum
sufficiens habens esset in dcā Sessione se p̄ntaret Qui
quidem domini Ambo Epī uidelicet petragoricen̄ et Ra
tisponen̄ primo super gradus ante altare dicte Sessionis
ter eundem dnm̄ nrm̄ p̄pam uocarunt alta et intelligibili
uoce sub hys uerbis Est ne hic aliquis pro dn̄o Eugenio p̄pa
quarto cum legitima potestate cuius contumacia nunc
accusata est compareat in hac Sessione publica similiter
hoc idem fecerunt ter ante maius portale eiusdem ecclesie
Et deinde facta relatione per eosdem dn̄os Epōs dn̄o Ep̄o
presidenti qd̄ neminem pro prefato dn̄o nr̄o p̄pa repetierunt
accesserunt ad dictam Sessionem Nuntij et Oratores
ip̄ius dn̄i nr̄i p̄pe videlicet dn̄i Tarentinus et Colocen̄
Archiepī Epūs Magolonen̄ et dn̄s Anthonius de s̄co Vito
sacri palatij causarum Auditor et ipis sedentibus in eadem
iuxta dnm̄ ducem protectorem. Dictus uero mag̃r
hugo alter promotorum trina uice alio sibi assistente cū
instantia petijt ab eisdem dn̄is Nuncijs et Oratoribus
an haberent aliquod mandatum uel p̄tatem a dn̄o nr̄o p̄pa
Eugenio quarto Qui responderunt q̄ erant simplices
Nuntij et Oratores dn̄i nr̄i p̄pe Et tunc ip̄e promotor
attento qd̄ dicti Oratores nullam faciebant fidem de
mandato nomine Concilij protestatus est de nullitate
actorum et agendorum per eosdem . hys itaq̄ peractis
dn̄s Magalonen̄ Epūs alter dictorum nunciorum nar
rauit se als̄ in principio sui aduentus lr̄as credentiales
dn̄is hic in Basilea congregatis exhibuisse et p̄ntasse
et qd̄ illa que dicere intendebant in eorum credentia conti
nebantur. Demū dn̄s Archiepūs Tarentinus ibidem fecit
quandam supplicationem exhortatoriam sumens pro the
mate . Obsecro uos in dn̄o ut digne ambuletis vocatione
qua uocati estis ꝛc̄. supplicando iterum qd̄ pro bono
et utilitate ecclie sancte dei et ad euitandum scandala
domini dignarentur supersedere in negotio processus
contra dnm̄ nrm̄ p̄pam et Cardinales Qua requisi
tione fcā et habita inter dn̄os aliquali deliberatione dn̄s

presidens eisdem dñis Oratoribus respondit qd super pro-
positis per promotorem Concilij et per eosdem dños peti-
tis dni de sacro Concilio deliberarent et tantum facerent
qd totus mũdus merito de Concilio predicto deberet con-
tentari. Et tunc Colloceñ Archieps de huiõi graciosa re-
sponsione regraciatus est. Et hys sic peractis dni Ora-
tores et Nuncij predicti a loco publice Sessionis recesserũt
et se absentarunt. Et demũ promotores Concilij predicti
per organũ magri hugonis prout supra contumaciã dños
Cardinaliũ accusarunt ut in cedula quã in suis tenebat
manibus continetur videlz. Item consimili modo accusã-
mus contumacias Reuerendissimorum dñorum Cardina-
lium qui vigore dicti decreti moniti et citati fuerunt
procedi petentes ad ulteriora ut supra. Jordani Epi Sa-
binen de vrsinis vulgariter nominati. Anthonij Epi
Ostien Bononien vulgariter noiati. hugonis Epi
Penestrin de Cypro vulgariter nomĩati. petri tt. sancti
Stephani de Celiomonte pbri Cardinalis de fuxo. Johis
tt. sancti Laurentij in Lucina pbri Cardinalis Rotho-
magen. Ludouici tt. sancte Cecilie pbri Cardinalis A-
relaten. henrici sancti Eusebij pbri Cardinalis de An-
glia Anthonij tt. sancti Marcelli pbri Cardinalis. Dñici
tt. sanctorum Johannis et pauli pbri Cardinalis Jler-
den. Johannis tt. sancti petri ad vincula pbri Cardi-
nalis. Johannis tt. sancti Sixti pbri Cardinalis Wil-
helmi sancte Anastasie pbri Cardinalis de Monte
forti. Angeloti tt. sancti Marci pbri Cardinalis. Fran-
cisci tt. sancti Clementis pbri Cardinalis venetiarum
Alfonsi sancti Eustachij dyaconi Cardinalis. Luca-
di tt. sancte Marie in Cosmedin dyaconi Cardinalis
de Comite. Ardecini sanctorum Cosme et damiani dya-
coni Cardinalis Nouarien. prosperi sancti Georgij
ad velum aureum dyaconi Cardinalis de Columna.

Tunc vero dicti dni petragoricen et Ratisponeñ
de mandato sacri Concilij ut supra ante altare ter et
ante ualuas ecclie etiam ter eosdem dños Cardinales
aut aliquos pro ipis uocauerunt. Et factã eorum relacione
de premissis qd neminem inuenerunt dñs Auditor
dni Cardinalis legati surrexit in mediũ, dixit qd para-

tum se offerebat exhibere mandatum sufficiens coram dnis a Concilio deputandis pro Quinque dnis Cardinalibus vocatis videlicet dnis de Cypro Rothomagen Arelaten, sancti Sixti et de monteforti. Similiter allegare causas rationabiles propter quas dni ylerden qui iam habitus est in congregatione generali excusatus necnon sancti petri advincula sancti Eustachij de fuxo et de Anglia Cardinales merito pro excusatis habebuntur. Preterea magri Symon de valle et Johannes de Ragusio ordinis predicatorum pro et nomine dni Cardinalis Bononien dixerunt se habere mandatum sufficiens et obtulerunt se coram eisdem dnis deputatis producere velle. Similiter magr Laurentius de Rotella obtulit se rationabilibus de causis excusaturum dnm Cardinalem de Columna. Et tandem Concilium per organum dni presidentis deputavit dnos frisingen et Bellicen Epos qui viderent et examinarent producta per promotores et petita, Necnon mandata dnorum Cardinalium ac huiusmodi excusationes audirent et omnia Concilio referrent, de quibus omnibus et singulis premissis prefati promotores nomine Concilij pecierunt et quilibet eorum petijt ad perpetuam rei memoriam sibi fieri a nobis Notarijs et alijs unum vel plura Instrumentum et instrumenta.

Sessio Septima

[S]acrosancta generalis synodus Basilien etc. Ad perpetuam rei memoriam. Dudum hec sancta Synodus super electione Romani pontificis in casu vacationis sedis aplice hoc sacro durante Concilio decretum edidit huiusmodi sub tenore. Ad providentie spectat officium perspicaci consideracione futura prospicere etc. ut ad longum continetur et de verbo ad verbum in quarta Sessione etc. Cum autem ex eodem decreto apud aliquos ortus sit dubitationis occasio, ne tempus decem dierum ad intrandum conclave prefinitum sancte Romane ecclie Cardinalibus per constitucionem

editum in generali Concilio Lugdunen saltem a tempore
note vacationis in loco huius Concilij curreret et artaret
quod nimis rigidum videtur et terminus nimis brevis
propter multos ex eisdem Cardinalibus qui a loco ipsius
Concilij esse possent in remotis locis absentes. Hec sancta
Synodus cupiens omnem dubitationis materiam amputa-
re et ad ea que ad pacem et unitatem sancte dei ecclesie acco-
moda sunt vigilanti studio providere Et tam in hijs quam
in omnibus qui fidei catholice exaltationem generalemque
reformationem et pacem populi christiani concernere dinos-
cuntur pro quibus est in spiritu sancto legitime congregata
cum omni modestia debitaque maturitate procedere presentis
decreti tenore decernit quod in casu vacationis sedis apostolice
presenti durante Concilio ante lx. dies a die vacationis
continue computandos ad electionem Romani ponti-
ficis minime procedatur.

Statuit quoque hec sancta Synodus quod de beneficijs
Cardinalium qui contra preinsertum decretum aliquid pre-
sumpserit attemptare statim per eos ad quos de iure communi
spectat libere disponi per viam collationis presentationis
electionis seu cuiuslibet alterius provisionis etiam si es-
sent ecclesie metropolitane cathedrales aut alia quecumque bene-
ficia quocumque nomine censeantur que in titulum vel com-
mendam a predictis Cardinalibus tenentur Reserva-
tionibus apostolicis specialibus aut generalibus et alijs in con-
trarium facientibus minime obsistentibus. Dat. in
Sessione publica eiusdem sancte Synodi in ecclesia maio-
ri Basilien sollenniter celebrata viij. Id Novembris
Anno a Nativitate domini Millesimo quadringentesi-
motricesimosecundo.

Sessio Octava.

acrosancta generalis synodus
Basilien etc. universalem ecclesiam representans
Cum iam dudum de mense Aprilis in huius
sacri Concilij Sessione sollenni editum et
publicatum fuerit decretum huiusmodi seriei. Sacrosancta etc.

Olim etc. Quodquidem vocationis decretum debite extitit executum et in termino constituto sollemni Sessione celebrata sexta die mensis Septembris per promotores huius sacri Concilij fuerit ipsius dni ppe et Cardinalium absencium contumacia debite accusata Ambasiatoribus ipsius summi pontificis tunc in hac Civitate personaliter constitutis Qui quidem Ambasiatores ad locum ipsius Sessionis venientes magnis precibus a dicto sacro Concilio petierunt in procedendo contra dictum dnm Eugenium ppam et Cardinales supersedere et licet secundum Juris ordinem attenta magna dicti domini Eugenij et dcorum Cardinalium contumacia et multis supplicationibus et instantijs in dicto decreto memoratis procedendum fuisset ad declarandum ipos esse contumaces et alia Juris remedia oportuna volens tamen agere cum omni mansuetudine et lenitate et si forte resipiscerent expectare maxime attendens qd carissimus ecclie filius Romanorum Rex Illustris et fidelis ecclie Advocatus iugiter apud ipsum dnm Eugenium et Cardinales instabat Ambasiatis lris et tractatibus usque inpresens supersedit ab ulterius procedendo. Cum autem a die dce accusationis contumacie sint lapsi tres menses et ultra et etiam a die sue pnse dissolutionis annus effluxerat. Ipse quoque dns Eugenius monitionibus supradictis sancte matris ecclie renuat obedire Sed in sua pnsa dissolutione huius sacri Concilij perseueret ipsum evertere et disperdere varijs modis satagens et aliam congregationem sub nomine generalis Concilij indicere in grave scandalum et dampnum totius ecclie bonique publici perturbationem et decretorum sacri Constan Concilij contemptum et enervationem ac etiam fidei catholice detrimentum Cum hoc sacrum Concilium ad extirpationem heresium per dei gratiam solicitudinem et opam prebuerit et prebeat ex qua fructus optimus in proxima dispositione videtur Idcirco ad omnem superhabundantem cautelam sinique omnem mansuetudinem et gravitatem ostendendum Et ipsum dnm Eugenium ppam in magis manifesta contumacia constituendum eundem per viscera misericordie ihu xpi et sub obtestatione divini iudicij admonet exhortatur et eidem ex parte omnipotentis dei

precipit atque mandat quatenus infra lx. dies ab hac die presentis decreti in valvis ecclesie Basilien. affixione continue subsequentes dictas pretensas dissolutionem et convocationem congregationis sub nomine generalis Concilii publice revocet et huic sacro concilio etiam pure et simpliciter adhereat realiter et cum effectu. Et deinde cetera in preinserto decreto contenta adimpleat cum effectu. Alioquin si infra predictum terminum predictas pretensas dissolutionem et revocationem non revocaverit publice et ipsi sacro Concilio pure et simpliciter ut premittitur non adheserit dicta sancta Synodus absque ulteriori monitione requisitione vocatione seu citatione contra ipsum super premissis et omnibus aliis in Concilio peragendis usque ad finem debitum inclusive procedet prout spiritus sanctus dictaverit, et tam de Jure divino quam humano fuerit procedendum. Adiciens quod si dictus dominus Eugenius papa premissis parere contempserit et dicto termino lx. dierum pendente aliquas promotiones fecit ad cathedrales ecclesias vel ecclesiasticas dignitates vel ad alia quecumque beneficia vel officia in fomentum dicte sue pretense dissolutionis et enervationem diminutionem seu impedimentum huius sacri Concilii de quo ipsius sacri Concilii arbitrio iudicabitur an facte fuerint in fomentum tales promotiones hec sancta Synodus cassat irritat et annullat. Mandat preterea in virtute sancte obedientie et sub pena privationis quam ipso facto incurrant omnium suorum beneficiorum et officiorum commendarum pensionum et gratiarum quarumcumque etiam expectativarum omnibus et singulis sancte Romane ecclesie Cardinalibus patriarchis Archiepiscopis et ab aliis ecclesiarum prelatis Officiariis Curie et clericis quibuscumque in Romana curia existentibus cuiuscumque status et conditionis existant quatenus in casu predicto post lapsum dicti termini infra viginti dies proximos et immediate sequentes a curia Romana recedant. Et deinde Cardinales omnino sub pena predicta ad hoc sacrum Concilium omni mora postposita veniant, patriarche vero Archiepiscopi Episcopi et alii ecclesiastici prout de iure vel consuetudine qui ad generale concilium ire tenentur sub penis Juris iter suum sine fraude continuando ad hoc sacrum Concilium veniant. Reliqui vero

qui ad generale Concilium non tenentur venire ad residen
dum et deo serviendum in propriis beneficiis vel ad hoc sa
crum generale Concilium sine more dispendio et omni fraude
cessante se transferant et accedant. decernit tandem hec sancta
Synodus huius decreti publicationem in presenti Sessione factam
eius affixionem in valvis maioris ecclesie Basilien habere
vim monitionis Citationis et executionis et ita vniuersos
artare ac si personaliter apprehensi et eis intimatum fuisset
Insuper prout in prioris monitionis edicto continetur
hec sancta Synodus declarat et protestatur quod nichilo
minus huiusmodi dilatione Sexaginta dierum pendente cum
id rerum necessitas suadeat et qualitas agendorum in ulte
riori prosecutione Concilii et agendorum in eo procedere
intendit ordinate debite et mature nec propterea supersedere
aliqualiter in processu. Datum in Sessione publica eiusdem
sancte Synodi celebrata in maiori ecclesia Basilien .xv.
kl. January. Anno a Natiuitate domini Millesimo
quadringentesimotricesimosecundo.

[S]icut vnica est ecclesia sancta catholica Christo ipsius
sponso dicente. Vna est columba mea dilecta
mea, et fidei articulo hoc profitente cum vnitas
diuisionem non capiat, sic esse non potest nisi vnicum ge
nerale Concilium ipsam sanctam ecclesiam catholicam representans.
Cum ergo in hac Ciuitate Basilien decretis sacrorum
Conciliorum generalium Constantien et Senen et du
orum Romanorum approbatione pontificum scilicet
felicis recordationis Martini quinti et Eugenii quarti
generale Concilium institutum et stabilitum sit et
in spiritu sancto legitime congregatum isto durante
Concilio constat aliud generale Concilium alibi esse non
posse. Quicumque igitur hoc sacro durante Concilio aliam
Congregationem sub nomine generalis Concilii erigere
aut facere presumpserit non catholice ecclesie Concilium
sed scismaticorum conuenticulum erigere aut facere conuincitur
Idcirco hec sancta Synodus omnes xpifideles cuiuscumque
status aut dignitatis etiam si papalis Imperialis aut
regalis existunt sub obtestatione diuini Iudicii quod
in ore dathan et abyron auctoribus scismatis

Scriptura sacra comemorat admonet et hortatur et in vir-
tute sancte obedientie et penis contra scismaticos a jure
indictis districte precipit et mandat ne hoc sacro du-
rante Concilio aliam congregationem sub nomine gene-
ralis Concilij que revera non esset Concilium facere aut
congregare/ nec ad ipam tanquam ad generale Concilium
etiam pretextu cuiuscumque promissionis uel Juramenti
accedere aut interesse aut recurrere quoquo modo neque
pro Concilio generali habere reputare aut etiam nominare
presumat etiam si indictum pretendatur siue in futurum
indici attemptetur. Si qua uero persona ecclesiastica
etiam si sancte Romane ecclesie Cardinalis aut alia que-
cumque cuiuscumque gradus status aut conditionis existat
Bononiam uel ad aliquem locum sub nomine Concilij
generalis isto durante presumat accedere uel ibi manere
sententiam excommunicationis et priuationis omnium dig-
nitatum beneficiorum et offitiorum ac inhabilitationis
ad ipa incurrant ipso facto. Et de dignitatibus beneficijs
et offitijs talium per eos ad quos de iure spectat etiam si Ca-
thedrales uel Metropolitane ecclesie fuerint libere disponatur.

11

Ambitiosorum accensa cupiditas non contenta de
acceptis beneficijs gratias non agere et humanita-
tis iura uiolare interdum adeo exardescit ut eos qui
credita sibi offitia diligenter obseruant et ita cuncta agunt
ut omni laude sunt digni subuertere moliatur et asinus de-
icere beneficijs cum tamen pro eorum bonis actionibus
ut extollerentur amplius dignum esset. Ideo opus est iuris
prouidere remedijs ut tuta sit inter improbos inocentia
et in ipis improbis formidato supplitio refrenetur auda-
tia et nocendi facultas. Quicunque igitur tante ambiti-
onis fuerit ut ecclesiam cathedralem dignitatem officium
aut beneficium pensionem uel comendam alicuius ex in-
corporatis seu incorporandis postquam fuerint incorpo-
rati seu adherentibus huic sacro Concilio attemptauit
a Romano pontifice uel quouis alio impetrare aut etiam
acceptare etiam si motu proprio conferatur Non solum
iure quod in tali ecclesia dignitate offitio seu benefitio ha-
bere pretendit. Sed etiam omnibus benefitijs sit ipso iure

priuatis et ad obtinendum in futurum inhabilis. Siqui uero ante huiusmodi editionem decreti tales impetrationes aut acceptationes habuerint careant gratijs etiam motu proprio concessis.

III. [C]eterum cum ad notitiam huius sacre Synodi fidedignorum sit relatione deductum qd dictus dns Eugenius ppa super alienandis nonnullis Ciuitatibus Castris et terris ecclie Romane et aliarum eccliarum habuit et habet diuersos variosque tractatus Quequidem alienationes in fomentum dicte prse huius sacre Synodi dissolutionis et ipsius Concilij eneruationem fieri molliuntur et in dampnu et iacturam patrimonij beati petri aliarumque eccliarum cederent manifeste. Idcirco et alias ex bonis et iustis causis que ad hoc cuiuslibet recte sentientis animu inducere debent. hec sancta Synodus eidem dno Eugenio omne alienationis infeudationis et impignorationis genus bonorum imobiliu et etiam preciosorum mobiliu et Iuriu ecclie Romane et aliarum eccliarum quarumcumque necnon auctorizationem alienationem bonorum imobiliu et Iurium aliarum eccliarum omnemque inditionem seu impositionem nouarum gubellarum et aliorum onerum in alma urbe Romana et alijs terris ecclesie Romane, necnon impositionem cuiuscumque grauaminis seu subsidij sub nomine decime seu quocumque alio nomine censeantur penitus interdicit, omnesque alienationes infeudationes impignorationes de eisdem bonis imobilibus et Iuribus ecclie Romane et aliarum eccliarum et auctorizationem huiusmodi per dictum dnm Eugenium factas et fiendas ac gabellas et alia onera per eundem dnm Eugeniu impositas et imposita cassat reuocat irritat et annullat adeo ut nec Ius aliquod tribuant nec prescribendi etiam causam pareat. Dat. ut supra.

Sessio Nona.

[S]acrosancta generalis synodus Basilien in spiritu sancto legitime congregata vniuersalem eccliam representans

Ad perpetuam rei memoriam. Inter iusticie opera minus iustius nilque dignius esse constat quam eos qui vniuersalis ecclesie utilitate solicitudinis studia utilesque labores impendunt ipsius ecclesie munire presidijs aduersus ea presertim incomoda que in eos pro impensis ecclesie dei obsequijs moliuntur. Cum itaque carissimus ecclesie filius et eiusdem fidelissimus Aduocatus Sigismundus Romanorum vngarie Bohemie etc Rex. pro vniuersalis ecclesie utilitate huius sacri Concilij generalis ipsam representantis protectionem in se suscipiens ipsique constanter adherens sue laudabilis solicitudinis studijs virtuosisque laboribus tam cum domino Eugenio papa quarto ut attemptatam dissolutionem ipsius Concilij reuocando ipsi Concilio adhereret quam etiam cum xpianitatis principibus et prelatis dominisque et Comunitatibus ipsius sacri Concilij fauorem et augmentum studuerit et studeat multifarie prouidere. Idcirco digne gratitudinis vicem rependens. hec sancta Synodus eundem sub specialis sue protectionis munimine suscipit, necnon quoscunque processus etiam priuationem Regnorum prouinciarum dominiorum honorum et quorumlibet dignitatum forsan continentes contra prefatum Romanorum Regem factos aut etiam sub censuris et penis ecclesiasticis aut alijs quibuscunque per ipsum dominum Eugenium papam aut alium eius nomine prolatos vel impostere quouismodo faciendos aut etiam proferendos auctoritate omnipotentis dei cassat irritat et annullat ac si decetero attemptentur fieri nunc pro tunc cassos et nullos esse decernit ac nullius existere roboris vel momenti Vniuersis autem xpi fidelibus etiam sub pena late sententie Excomunicationis et priuationis dignitatis cuiuscunque ecclesiastice vel mundane interdicit ne quispiam ipsi domino Eugenio pape aut alteri eius nomine circa processus huiusmodi factos vel fiendos aut eorum Executionem quouismodo obedire vel parere presumat quinymo prefato regi quilibet obediat et parere teneatur sicut prius de iure tenebatur ac si dicti processus numquam emanassent vel etiam emanarent.

Et insuper pari modo quoslibet processus per prefatum

dnm̄ Eugenium p̄pam aut aliū eius nomine cont̄ quali-
bet alias personas cuiuscūq̄ status gradus p̄eminentie
et honoris extiterint. Etiamsi Regali Reginali ducali
aut alia quauis prefulgeant dignitate et presertim cont̄
dilcm̄ eccl̄ie filiū Nobilem virum wilhelmū ducem Ba-
uarie huius sacri Concilij nomine prefati Regis Ro-
manoꝝ protec torem necnon Ciuitates vniuersi-
tates quaꝝcumq̄ Ciuitatum et terraꝝ et maxie
Romane eccl̄ie mediate uel imediate subiec tas Vica-
rios quoq̄ Rec tores gentiū armigeroꝝ Capitane-
os Officiales et singulares personas eaꝝdem huic sc̄e
Synodo adherentes fac tos et prolatos uel imposteꝝ
faciendos aut proferendos etiam contra similes perso-
nas Ciuitates et vniuersitates que infuturum adhe-
rebunt post q̄ adheserint hec sanc ta Synodus cassat
irritat et annullat. Et si infuturū fieri attemptaret
nunc protunc cassos et nullos esse decernit et nullius
exis tere roboris uel momenti. Vniuersis quoq̄ xp̄i
fidelibus etiam sub simili pena late sententie excōmu-
nicationis et priuationis dignitatis cuiuslibet ecclesi-
as tice uel mundane interdicit ne quispiam ipi dn̄o
Eugenio p̄pe aut alteri eius nomine circa processus
huiōi fac tos uel fiendos aut eoꝝ executionem quo-
uismodo obedire uel parere presumat. Dat. Basilee
in Sessione publica in eccl̄ia maiori Basilien sollen-
niter celebrata xi. kl. Februarij. Anno a natiuitate
dnī. Millesimoquadringentesimotricesimotertio

Sessio decima

acrosancta etc. Ad perpetuā
rei memoriam. Pridem in Oc taua
Sessione huius sacri Concilij in decreto
Citationis dni Eugenij p̄pe quarti clau-
sula quedam infrascripti tenoris adiec ta fuit videlz
Adiciens qd si dic tus dn̄s Eugenius p̄pa premissis
parere contempserit et dic to tempore sexaginta
dieꝝ pendente aliquas promotiones fecerit ad eccl̄ias

Cathedrales

Cathedrales uel ecclesiasticas dignitates uel alia quecun-
que beneficia uel officia in fomentum dicte sue pretense disso-
lutionis et eneruationem diminutionem seu impedi-
mentum huius sacri Concilij de quo ipsius sacri Con-
cilij arbitrio iudicabitur an facte fuerint in fomentum
tales promotiones hec sancta Synodus cassat irritat et
annullat. Hanc autem clausulam pro tuitione huius
sacri Concilij et personarum eidem adherentium hec sancta
Synodus extendit et vires habere uult usque quo per
ipsam sanctam Synodum super hoc fuerit aliter ordi-
natum.

Ex eadem etiam causa decretum illud quod incipit Am- II
bitiosorum in eadem Sessione promulgatum hec sancta
Synodus extendit ad personas Collegiorum Capitulorum
Monasteriorum et Conuentuum seu alias quascunque que
aliquem admittere seu recipere presumpserint ad pos-
sessionem dignitatum beneficiorum uel officiorum et per-
sonarum que in dicto decreto exprimuntur.

Deinde predictis decretis pronunciatis promotores sa- III
cri Concilij per organum Officialis Basiliensis alterius ipsorum
promotorum accusauerunt contumaciam domini nostri pape Eu-
genij quarti prout in cedula continetur Cuius tenor
sequitur et est talis.

Reuerendissimi Reuerendique patres Cum iam dudum
de mense Aprilis proxime preterito in publica sessione
hec sancta Synodus exorasset monuisset et debite cum
omni instantia humiliter requisisset dominum Eugenium
papam quartum ut illam suam pretensam dissolutionem huius
sacri Concilij alias per ipsum factam sicut de facto processerat
de facto etiam reuocare deberet et ipsam reuocationem
et quemadmodum et dissolutionem huiusmodi pretensam per di-
uersas mundi partes transmitteret et publicaret, ac
ipse sacro Concilio Basiliensi sicut tenebatur assisteret
fauoribus oportunis. Fuerit quoque statutus exinde sibi
terminus quatuor mensium ad ueniendum personaliter
uel alias personas ydoneas mittendum ad hoc sacrum con-
cilium cum plena potestate ad omnia et singula peragenda in
ipso sacro Concilio prout hec latius in decretis ipsius sancte
Synodi continentur. Et dicto termino quatuor men-

ſuum adueniente fuerit per nos ſepedicte ſacre ſynodi pro
curatores et promotores ac nomine eiuſdem coram vrīs
Reuerendiſſimis pr̄nitatibus ipſius dn̄i Eugenij nullatē̄
in premiſſis parentis contumacia debite accuſata petitūq̄
ip̄m contumacem declarari. Et licet tunc ſacra Synodus
ſolita utens manſuetudine huiōi nr̄am petitionem non
ſpreuerit neq̄ contumaciā petitam declarauerit p̄ducta
tamen nr̄a aſſumens interloquende ſe deliberare uelle de
creuit. Que quidem deliberatio per tres menſes exinde ſub
ſequentes perdurauit per quos hec ſancta Synodus ad
omnē eius grauitatem et manſuetudinem in procedendo
clare oſtendendum ip̄o dn̄o Eugenio expectato ſi forte
reſipiſceret in premiſſis, nec tamen adhuc parente die
decimaoctaua menſis decembris proxime preteriti in
publica Seſſione cum adhuc uideret prefatum dn̄m Eu
geniū in priori ſua contumacia perdurare et etiam qd̄
longe deterius erat hoc ſacrum Conciliū ſubuertere varijs
modis ſatagere, necnon quandam Congregationem ſub
nomine generalis Concilij in preiudiciū et euerſionem
huius ſacre Synodi indicere. ip̄m per ſuū ſollēne decretum
iterato ad ſuperhabundantem cautelam et ut in magis
manifeſta conſtitueretur contumacia omī cū reueren
tiā admonuit exhortata eſt ac eidem ex parte omnipo
tentis dei precepit atq̄ mandauit quatīus infra lx. dies
a dicta die xviij. menſis decembris ſubſequentes pre
dictas pr̄ſas diſſolutionem et conuocationem Congre
gationis ſub nomine Concilij generalis publice reuo
caret huicq̄ ſacro Concilio publice pure et ſimpliciter
adhereret realiter et cum effcū. Alioqū hec ſcā Synodus
abſq̄ ulteriori monitione ſeu Citatione contra ip̄m ſup
premiſſis et omnibus alijs in ip̄o ſacro Concilio peragendis
uſq̄ ad finem debitum incluſiue procederet prout ſpūs
ſcūs dictaret et tam de iure diuino quā humano foret
procedendum. Verum Reuerendiſſimi Reuerendiq̄
prēs et dn̄i cum prefatus dn̄s Eugenius dictis lx. diebus
iam elapſis pro ultimo et peremptorio termino ſibi quo
ad premiſſa aſſignatis circa omia et ſingula ſibi per
hanc ſacram Synodum ut eſt p̄miſſum precepta et
mandata negligentem ſe reddiderit et minime paruerit

ymo in eius priori contumatia quod dolenter referimus
adhuc perseueret et perduret; Nos igitur magr Hugo
et ego promotores et procuratores predci ad probationem
et ius tificationem omniu et singulorum premissorum
pridie in congregatione generali in domo predicatorum
decimaseptima mensis huius habita producentes et re
petentes omia et singula ins trumenta decreta ac ta
ac ticata et munimenta in premissis facientia et max
ime prime monitionis et requisitionis cu executione
earundem debite fcã necnon eiusdem dni Eugenij con
tumatiam als accusatam ac decretum huius secunde
Citationis cum eius debita publicatione et executione
prout hec omia latius apud ac ta huius sancte synodi
sunt conscripta prefati dni ppe contumacia accusaueri
mus debita cum ins tantia requirentes ut eunde vre
Reuerendissime pñitates pro contumace hre uellent
et reputari contraqz eundem super premissis et omibus
in hoc sacro Concilio peragendis usqz ad finem debitu
inclusiue sine ulteriori executione prout spiritus scus
dic taret procedere necnon certum diem pro Sessione pu
blica habenda ad huiusmodi contumacia sollenniter ac
cusandam deputare et locum congregationis generalis
fore habilem pro huiõi ac tu contumatie accusate decla
rare dignarentur, vreqz reuerendissime pñitates post
nõnullas deliberationes dic tum locum Congregationis
ad hoc habilem et ydoneum ad premissa decernentes et
declarantes pro premissa contumatia per nos accusandi
hanc diem necnon et ad Sessionem publicam pñtem nobis
misericorditer s tatuere et assignare decreuis tis prout
hec omia supradcis ac tis huius sacri Concilij plenius
continetur ad que quo ad hoc nos referimus. Unde re
uerendissimi reuerendi qz pres et dni iuxta predic tam
Sessionis publice assignationem nobis ut prefertur gra
tiosius concessam, Nos predci promotores iterato cu ea
qua possumus et debemus ins tantia apud reuerendissimas
dñationes vras et coram hoc sacro Concilio prefati dni
Eugenij ppe super omibus et singulis in dictis Citatione
decretis contentis contumatia accusamus petentes et
cum eadem ins tantia requirentes ut reuerendissime

paternitates vestre prout iustitia suadet et ordo iuris postulat et rationis declarent ipsum dominum Eugenium in premissis contumacem ac pro tali eum habeant et reputent. Et insuper contra ipsum super premissis et omnibus aliis in hoc sacro Concilio peragendis usque ad finem debitum inclusive sine ulteriori Citatione prout spiritus sanctus dictaverit et de iure divino pariter et humano fuerit procedendum procedi ac prout in huius sacre Synodi decretis plenius continetur.

Quasiquidem contumacia sicut prefertur in scriptis accusata Reverendissimus pater dominus Cardinalis legatus pro et nomine Concilii iniunxit reverendis patribus dominis Vticen et Novarien episcopis quatenus ad valvas eiusdem ecclesie irent ad inquirendum utrum sanctissimus dominus noster Eugenius papa quartus cuius contumacia nunc per promotores fuit accusata aut aliquis alius eius nomine esset ibidem qui vellet comparere coram sacrosancta Synodo ibidem existente facturus et adimpleturus illa ad que per duas Citationes seu monitiones citatus seu monitus fuit. Qui quidem duo domini Episcopi de mandato quo supra assumptis etiam nobis Notariis infrascriptis ad easdem valvas iverunt alta et intelligibili voce per organum prefati domini Episcopi Novarien trina vice proclamaverunt inquirentes prout eisdem per dictum dominum legatum nomine dicti sacri Concilii fuerat iniunctum petentes a nobis Notariis publicum Instrumentum Ad perpetuam rei memoriam etc. Qua sic facta trina proclamatione nemineque pro dicto domino Eugenio comparente ad presentiam eiusdem sacri Concilii in eadem ecclesia constituti redeuntes retulerunt prout supra proclamasse nec aliquem nomine predicti domini Eugenii coram eis comparuisse. Post quamquidem relationem promotores sacri Concilii per organum domini Officialis Basilien proponentes dixerunt in effectu similia verba. Reverendissimi Reverendique patres et domini audiverunt vestre reverendissime paternitates relationem per dominos Vticen et Novarien Episcopos. Et quia prefatus dominus Eugenius licet debite vocatus et expectatus per se vel alium non comparuit prout neque comparet, eius contumaciam iterum et ex superhabundanti accusarunt trina vice petentes ipsum per sacrum Concilium pro conti-

mace reputari et declarari reproducentes et repetentes acta et decreta huius sacri Concilij Basilien necnon duas Citationes et earum executiones vnacum omnibus actis et acticatis in huiusmodi causa petentesque diem certam pro sessione publica super huiusmodi declaratione fienda eisdem assignari.

Quibus petitis dns Cardinalis legatus et presidens generalis dicti sacri Concilij et nomine eiusdem uerba sua dirigens ad ipos promotores dixit Venerabiles promotores audiuit hec sancta Synodus relationem factam per prefatos dnos Epos et petitionem vram. Idcirco hec sancta Synodus Judices huius sacri Concilij deputat et ordinat ad videndum et examinandum processum factum contra eundem dnm Eugenium et referant in Congregatione generali. Qua facta relatione sacrum Concilium deliberabit super declaratione contumatie et alijs in huiusmodi causa peragendis ac in sessione super hec decernenda uobis respondebit. De et super quibus omnibus et singulis supradicti promotores et eorum quilibet ad perpetuam rei memoriam petierunt et petijt a nobis Notarijs fieri vnum uel plura publicum et publica Instrumenta. Dat. in Sessione publica eiusdem sancte Synodi in ecclia Basilien sollempniter celebrata xi. kl. Marcij. Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimotricesimotertio.

Sessio Vndecima.

acrosca generalis Synodus I

Basilien etc. vniuersalem eccliam representans Ad perpetuam rei memoriam. Quoniam frequens generalium Conciliorum celebratio tanquam agri dominici precipua cultura vniuersalis ecclie statum concernit. Ideo summa cum diligentia intendendum est ut cunctis obstaculis que tam salubrem institutionem impedire possent accurate obuietur. Inherens igitur hec sancta Synodus ordinationi decreti Concilij Constantien quod incipit Frequens cupiensque ne scandala que prochdolor diebus nris contigerunt

futuris temporibus in perniciem ecclie repullulent Statuit
et decernit ut Romanus pontifex qui primus in vinea dñi
laborare et alios suo exemplo ad laborandum trahere tenet²
per se uel legatum de latere aut legatos eligendum uel eligen
dos de consilio et assensu non auriculari duaꝝ partium
Cardinalium in Concilijs generalibus debeat interesse
Necnon oĩes et singule persone ecclia stice que de iure uel
consuetudine in generalibus Concilijs adesse debent, dein
ceps ad ipã generalia Concilia tam vigore ipĩus consti tutio
nis frequens indic ta quã huius sacri Concilij Basilien
uel alterius futuri legitime congregati auctẽ indicenda
sine alia vocatione venire personaliter astringant² nisi
legitimo detineantur impedimento. Quo casu personas
ydoneas cum sufficienti mandato destinare teneantur.
Qd si ipẽ Romanus pontifex et alie predcẽ persone hoc
facere neglexerint, aut ipm̃ Concilium quoquo modo de fcõ
impedire mutare prorogare dissoluere operam dederĩt
et infra quatuor menses cum reali satisfac tione nõ re
sipuerint extunc Romanus pontifex a ppali et predcẽ
persone a suaꝝ dignitatum adminis tratione sint ipo
fac to suspensi. Que quidem ppalis adminis tratio ad
sacrum Concilium ipõ iure deuoluatur. Qd si penas
predcãs per duos menses pos t dic tos quatuor animo
sus tinuerit indurato contra tam Romanũ pontificem
quã predcãs personas usqꝫ ad priuationem inclusiue per
Concilium generale procedatur.

II Statuit quoqꝫ hec scã Synodus ut non obs tante
quacũqꝫ etiam Romani pontificis prohibitione Omibus
cuiuscunqꝫ status et conditionis exis tant etiã si sint
Romane ecclie Cardinales liberum sit ad generalia Con
cilia proficisci. Qdqꝫ ipẽ Romanus pontifex ad ipã
Concilia generalia accedere uolentibus et presertim dcĩs
Cardinalibus licentiam si petierint impartiri teneatur

III Declarat quoqꝫ hec sancta Synodus uerba illa videlꝫ
nullatenus prorogetur in dic to decreto posita ita prohi
bitiue intelligi ut etiam per ppam prorogari non possit
Qdqꝫ Concilium ac tu congregatum dissolui aut de
loco ad locum mutari sine ipĩus Concilij expresso con
sensu per Romanũ pontificem nullatenus possit

Cassat atque irritat annullat siquid forsitan contra hec vel
etiam in derogationem aut impedimentum ipsius Concilij
generalis personarumque et prelatorum ac suppositorum eiusdem
per privationem translationem censuras que ecclesiasticas vel
aliter quomodolibet in futurum contigerit attemptari. Statuit- IV
que ex certis rationabilibus causis ut presens Basilien. Conci-
lium per neminem etiam si papalis fuerit dignitatis dissolvi
aut de loco ad locum mutari possit nisi de expresso consensu
duarum partium cuiuslibet deputationis votis singulorum
scrutatis subsequentique approbatione duarum partium congre-
gationis generalis similiter scrutatis votis, ac demum in
Sessione publica facta declaratione obsecratque per viscera
misericordie ihesu christi et per aspersionem sui sanguinis pre-
tiosi omnia supposita huius sacri Concilij tam presentia quam
futura obtestatur ut ante completam reformationem in
Capite et in membris quantum rationabiliter fieri poterit
nullatenus dissolutioni consensum prestent nec loci per-
mutationem fieri permittant nisi ex causis iustis et ma-
nifestis iuxta ipsius Concilij Constantien. ordinationem V.
vult omnino saltem per mensem ante tempus dissolutionis
eligi locum pro futuro celebrando Concilio. declaratque ad
superhabundantem cautelam verbum illud in decennium
in predicta posita constitutione sic intelligi debere ut
decennium totaliter compleatur, et eo integro completo et
tunc facultatem Concilij generalis celebrandi incipere
Quod si casu aliquo contingat eos qui in Concilijs gene-
ralibus interesse tenentur in principio temporis non ad-
venire declarat non propterea dictam Concilij celebrandi
facultatem expirare, sed ut quantocitius commode fieri poterit
celebretur. Ne autem diu differri possit statuit ut
per viginti dies ante predictum decennij tempus completum
vel aliud si forsitan ex causa per Concilium prefigi contin-
git Romanus pontifex per se vel legatum aut legatos
suos. Nec non Archiepiscopus in cuius provincia vel dyocesi
fuerit Concilium celebrandum et omnes prelati vicini lo-
co celebrationis Concilij per quatuor dietas vulgares
cessante impedimento canonico in proprijs personis vel
eo obsistente per viros ydoneos ac vicarios constitutos
adesse teneantur ut de loci dispositione et alijs prepa-

ratoriis Concilii valeant habere tractatum. Die autem inchoationis Concilii generalis prefinita hii qui ibidem fuerint missam de spiritu sancto sollenniter celebrent et Concilium ex eo die stabilitum et inchoatum esse efficaciter censeatur. Verum propter multas necessitates que contingere possunt venientibus ad Concilium exhortatur hec sancta Synodus eos qui tunc presentes fuerint ut ad ardua negotia negotia concludenda nisi decenti expectatione absentium moderata congruo intervallo temporis non procedant, sed sic divino timore premio procedatur in cunctis cum debita maturitate sicut tanta magnitudo negotiorum universalis ecclesie exigit et requirit.

In hiis autem casibus in quibus secundum statutum decreti Constantien. pape licet locum futuri Concilii de consensu sancte Romane ecclesie Cardinalium mutare statuit ut si ipsa id facere negligat collegium Cardinalium hoc suppleat. Ita tamen ut due partes ipsorum Cardinalium qui consentiant nichilominus servando modum qui in dicto capitulo Frequens continetur. Ipsam autem loci mutationem si fieri contingat iurabunt dicti Cardinales secundum deum et conscientiam suam illam facere et ex causis manifestis in capitulo Frequens contentis

VI. Ut premissa facilius executioni demandentur statuit ipsa sancta Synodus quod Electores Romani pontificis ante ingressum Conclavis iurare deo et ecclesie promittere teneantur quod si contingat aliquem ex eis in papam assumi premissa supra decreta statuta et ordinata servabit et proposse implere realiter et cum effectu curabit adiciens quod quicumque in Romanum pontificem futuris deinceps temporibus assumetur inter alia que profiteri debet iuxta decretum Concilii Constantien. quod incipit quando Romanus pontifex etc. iuret etiam prius decretum efficaciter observare Quamquidem professionem teneatur postea in primo publico Consistorio de novo facere profiteaturque si eorum que in hoc decreto continentur fuerit violator necnon ratione cuiuslibet notorii criminis ecclesiam scandalizantis iudicio generalis Concilii se esse subiectum. hancque professionem tam ipse

quā Collegiū Cardinaliū miserant lrīs quas de noua assumptione p̄pe per orbem de more transmittent

Ut tam salutaris et necessarij decreti nullus possit ignorantiam p̄ndere mandat hec sancta Synodus in virtute sancte obedientie omībus metropolitanis ut in prouincialibus Ep̄is in Synodalibus Concilijs prelatis religionū in suis capitulis generalibus huiōi decretum legi faciant et publicari. VII

Cum liberam omnibus esse debeat ad hoc sacrum generale Conciliū quod vniuersalem repn̄tat ecctiam proficisci et consequenter quicquid incontrariū quacūqz auctoritate etiam si p̄pali statuatur irritū sit censendū Ideo hec sancta Synodus cassat et annullat quecumqz mandata etiam sub censuris priuationibus beneficiorum et officiorum et inhabilitationibus ad eadem et alijs quibuscumqz penis facta et facienda tam per dn̄m Eugeniū p̄pam quartum quā eius Camerariū uel alium eorum auctoritate curialibus et Officialibus Roman curie uel alijs quibuscumqz personis cuiuscūqz status et dignitatis existant ne de curia Romana recedant per que facultas ad hoc sacrum Concilium ueniendi tollendi impediri ue restringi quomodolibet posset. Dat. Basilee in Sessione publica celebrata in ecctia maiori Basilien̄ v. kl. May. Anno a Natiuitate domini Millesimo quadringentesimotricesimo tertio. VIII.

Sessio Duodecima

Sacrosancta etc. vniuersalem ecctiam representans. Ad perpetuam rei memoriam. Sancta catholica ecclesia in sacro Constantien̄ Concilio conueniēs cum ani aduerteret neglectum sacrorum Conciliorum preteritis temporibus occasionem fuisse heresum errorum scismatum ac plurimarum deformitatum in populo xp̄iano Ipōrum qz Conciliorum frequentationem optimū fore dictarum pestium ac malorum antidotum diuiña inspiratione instituit. Deinceps certis modo et tem

pore generalia Concilia celebrari. Prius autem ne quisquam
de ipsorum Conciliorum potestate hesitaret declarauit Con
cilium generale catholicam ecclesiam representans potestatem
a xpo immediate habere cui quilibet cuiuscumque status
vel dignitatis etiam si papalis existat obedire tenetur
in hys que pertinent ad fidem et extirpationem scisma
tis atque ad generalem reformationem ecclesie in capite
et in membris. Quodque eius mandatis statutis ordi
nationibus et preceptis super premissis seu ad ea perti
nentibus quicumque etiam si papalis fuerit dignitatis
obedire contumaciter contempnens nisi resipuerit con
digne penitentie subiciendus est et debite puniendus
etiam ad alia Juris subsidia si opus fuerit recurrendo
Auctoritate igitur memorati Constantien. Concilij
et deinde ex instituto sacri Concilij Senen. approba
tioneque felicis recordationis Martini pape quinti et
moderni dni Eugenij pape quarti hec sancta Synodus
Basilien. legitime congregata ad opus generalis refor
mationis ecclesie in capite et in membris necnon ad ex
tirpationem heresium omni cum diligentia in suo primor
dio procedere decreuit. Sed quoniam absque pace xpia
norum principum hec duo sacratissima opera non facilem
executionem habere poterant. professa est etiam ad pacem
concordiamque xpianam populi velle totis viribus labo
rare quemadmodum hactenus fecit fecissetque vberius
ac forte felicius nisi grauibus fuisset per prefatum dnm
Eugenium obstaculis impedita. Et quoniam inter xpi
anos nemo est cuius pro sua dignitate magis intersit
quam summi pontificis huiusmodi sacris operibus intendere hec
sancta Synodus a sue Congregationis initio dnm Eu
genium per binas Ambasiatas cum magna instantia
deprecata est ut suas operas consiliaque et auxilia ad ipsam
Synodum fouendam ac promouendam vellet impendere
Cum enim ab ipso dno Eugenio pro suo pastorali officio
omne genus subsidij ac suffragij speraremus lugubri
nuncio ad nos perlatum est. hoc sacrum Concilium
tam sollenniter institutum et pro tam necessarijs ne
gotijs congregatum in publico Consistorio de facto cum
de iure non posset temptasset dissoluere. Quod nos

audientes tristitia consternati magnoque merore confecti
sumus, nec modo nos sacrum Concilium celebrantes huiusmodi
presensa dissolutio supra modum scandalizavit sed et omnem
populum xpianum qui tam sanctorum operum felicem exitum
magno cum desiderio spectabat. Existimans tunc hec sancta
Synodus sinistris informationibus ipsum dominum Eugenium
fuisse circumventum, mox ad eum venerabilem Episcopum Lau
sanensem et decanum Traiectensem Oratores destinavit eidem
ostensuros causas presense dissolutionis a veritate procul
esse supplicaturosque ut cum huiusmodi res graviter et
notorie ecclesiam perturbaret plurimeque in populo xpiano
exinde calamitates secuture essent ipsam dissolutionem
tam scandalose factam omnino revocaret. et huic sancte
Synodo sicut dignitatem suam decebat cum effectu
adhereret. Sed ipsorum Oratorum rationibus et precibus
nequaquam motus eos ad nos vacuos remisit. quod tam
grave ac notorium scandalum hec sancta Synodus
ferre non valens ipsum dominum Eugenium in publica Sessio
ne monuit ut infra Quattuor menses presensam dissolu
tionem tot scandalorum causam penitus aboleret. In
terim autem et post carissimus ecclesie filius Sigis
mundus Romanorum Imperator Illustris tamque ecclesie
fidelis Advocatus pluribus notabilibus Ambasiatis
ac crebris litteris ipsum dominum Eugenium humilime depreca
tus est, ut ab huiusmodi ecclesie perturbatione omnino desisteret
Idipsum etiam zelo fidei et ecclesie succensi quam plures reges
et principes Cardinalesque ac prelati tam in Curia Ro
mana quam extra rogando obsecrando monendo sedula ac
instantia fecerunt. Et quidem tot preces et requisiciones
undique sibi porrecte sunt tam pie humiliter et devote
ut quod dolenter referimus si pax et tranquillitas ecclesie
sibi fuisset cordi nullatenus dissentire potuisset. Circa
autem ipsorum quattuor Mensium exitum ad nos qua
tuor Oratores transmisit, non ut emendarent sed er
rata defenderent, nosque increparent quod mox sue presense
non paruissemus dissolutioni, quibus per responsiones
huius sacri Concilij veritas tam Juris divini et humani
quod sine consensu Concilij dissolvere nequiverat quam
facti quod cause presense dissolutionis vere non fuerant

extitit ut luce clarius patefactum. Transactis hys quatuor mensibus cum in publica Sessione promotores sacri Concily ipius dni Eugeny contumaciam accusantes eum contumacem declarari peterent sancta Sinodus a dictis Oratoribus exhortata ut supersedere dignaretur pro tunc et usque ad tres menses postea distulit Et cum interim nulla sue emendationis indicia apparerent ymo cotidie in suo proposito durius perseuerans innumeris modis quod honestatis causa reticemus ipsam sanctam Synodum dissipare et euertere conaretur. Nos licet suadente iusticia acrioribus remedys uti potuissemus nichilominus mansuetudinis nre nō imemores iterum ipm monuimus et ex parte omnipotentis dei precepimus ut infra lx. dies dissolutionem pnsam prorsus reuocaret et sacro Concilio pure simpliciter et cum effectu adhereret. Quibus exactis iterum per promotores Concily ipius dni Eugeny contumaciam forcius accusantes instancius interpellati sumus ut ad declarationem contumacie et ad penas quas tanta contumacia exigebat procederemus. Sed nichilominus aliquamdiu differre decreuimus si forte tantam sacri Concily pietatem videns ipe quoque ad pietatē flecteretur. Interea quatuor aly sui Oratores ad nos superuenerunt varias secum facultates ymmo uerius difficultates et inuolutiones afferentes per quas monitioni nre nullatenus parebatur nec pnsa irritabatur sed potius firmabatur dissolutio. Multa etiam alia in hys continebantur non mediocriter absurda et sacro preiudicialia Concilio quibus sine dei offensa et graui iactura ecclie nullatenus assentire poteramus prout hec in responsione dcis Ambasiatoribus sexta decima die Juny tradita diffuse describuntur.

Post itaque duos menses qui decimanona February expirarunt usque ad presentem diem patienter distulimus sperantes ipm dnm Eugeniū plenam tandem adherentiā prebiturum. Sed ut rei euidentia iam demonstrat Quo magis pulsatur eo amplius suas obturat aures et quanto secum benignius ac modestius agitur eo tenacius in sue dissolutionis proposito perseuerat, et quantum ex eius uerbis factisque colligi potest nil aliud pretendere uidetur nisi ut ecclesiam pessundet Jusque sibi et successoribus faciat non

Solum abrogandi ritum sacrorum Conciliorum et ea pro libito
dissoluendi. Sed et ipsorum sacratissima decreta spiritu dei pro
mulgata a quibus status pendet vniuersalis ecclesie irri-
tandi et abolendi et presertim deliberationem illam quod in
hys que ad fidem extirpationem scismatis et generalem
ecclesie reformationem in capite et in membris pertinent
Quilibet etiam spiritualis dignitatis decretis generalis Con
cily subicitur ex quibus quot quantaque mala ac scandala
exutie et infuturum succedere possunt satis omnibus liquet
et in prefata responsione late exprimitur. // Cum ergo
iam ultra annum et dimidium incassum apud eum labora-
uimus nec nostris aut aliorum precibus ac monitionibus fle
cti uelit nec eum quantacumque mansuetudo et pacientia
ad ea que pacis et rationis sunt mouere queant / quid
amplius frustra imorandum est forsitan nostram pati-
enciam putat assensum et ex longa dilatione fiduciam
perseuerandi assumit / quasi arbitretur se recte fecisse
nec ecclesiam in eum qui ecquam posse aut nullam irrogaret
penam ausa est. Veremur ne facilitas uenie incen
tiuum sibi tribuat delinquendi / Timemus ne si delicta
notoria inulta dimittamus fouere ipsa iudicemur.
Xpc deus noster cum in iherusalem pergeret opus nostre redemptionis
impleturus et petrus eum prohibere uellet compescuit
ipsum dicens. Vade post me sathana scandalum michi es
quia non sapis que dei sunt sed ea que hominum. Beatus
paulus cum vidisset beatum petrum apostolorum principem
circa obseruationem legalium reprehensibilem fore et non
ambulare ad ueritatem euangely restitit ei coram omnibus
in faciem et eum a simulatione in qua alios deducebat
ueritatis zelo repressit. Ecclesia catholica sepe numero sum
mos pontifices siue a fide delirantes siue prauis moribus
notorie ecclesiam dei scandalizantes correxit et iudicauit
neque ubi de fidei periculo aut scandalo xpiane religionis
agebatur Romanis pontificibus pepercit. Hys exem-
plis ac rationibus hec sancta Synodus excitata habens a
deo auctoritatem animaduertendi in eos qui ipsam non
audierint consideransque expedire tam saluti anime ipsius
domini Eugenij quam statui vniuersalis ecclesie modernis fu-
turisque temporibus amodo in dictum dominum Eugenium

acrioribus remedijs quandoquidem lenitiva non prosunt procedere decreuit Et quamquam in tam notorie et incorrigibiliter scandalizantem eciam statim posset finalem ferre sententiam nesciens tamen materne pietatis obliuisci Intuitu eciam prefati serenissimi Imperatoris qui per suas litteras super hoc nos exacte rogauit adhuc ipsum dominum Eugenium tertio monere ac etiam tertiam ei indulgere dilationem proponit ut in sua potestate sit si uelit penam euitare . Idcirco hec sancta Synodus prefatum dominum Eugenium cum quanta potest instantia et effectu per uiscera misericordie domini nostri ihesu xpi rogat orat obsecrat monet citat et requirit ex parte dei omnipotentis ultimo et peremptorie mandat et precipit ut predictam presumptam notorie scandalosam dissolutionem penitus reuocet et hoc Basilien Concilium per generalium Constantien et Senen Conciliorum statuta approbationemque fe. re. Martini pape quinti / et ipsius domini Eugenij legitime inchoatum declaret a tempore huiusmodi inchoationis continuatum fuisse et esse prosecutionemque semper habuisse continuarique ac prosecutionem habere debere, et ipsi pure et simpliciter adhereat et cum effectu et huiusmodi reuocationem declarationemque et puram adhesionem per suas litteras more curie Romane bullatas huic sacro Concilio notificet infra Sexaginta dies a die presentis publice Sessionis immediate sequentes . Quod si predicta omnia et singula infra prefatos dies adimpleuerit cum effectu . hec sancta Synodus ex sua solita mansuetudine et clementia ipsum dominum Eugenium quantum cum deo poterit honorare et honorari facere intendit . Si uero quod absit in pertinacia perdurans omnia et singula predicta infra prefatos Sexaginta dies realiter et cum effectu non adimpleuerit elapsis dictis Sexaginta diebus ex nunc prout ex tunc / et ex tunc prout ex nunc hec sancta Sinodus in uirtute omnipotentis dei, a quo super omnes xpi fideles immediate potestatem uendicat predictum dominum Eugenium manifestum contumacem et notorie incorrigibiliterque scandalizantem eciam ab omni administratione papatus in spiritualibus et temporalibus ipso facto suspendit et suspensum esse declarat, processura tandem ad ulteriora usque ad sententiam finalem inclusiue si opus fuerit ipsi domino Eugenio amplius

non citato prout spiritus sanctus dictauerit. Omnem autem ipsius papatus administrationem in omnibus que in spiritualibus et temporalibus ad solum papam uel ad solā sedem aplicam de iure pertinere noscuntur Eadem sancta Synodus post dictum terminum ad seipsā decernit et declarat ipso facto esse deuolutam. Quicquid autem in casu predco per ipm dnm Eugenium lapso dicto termino rone papatus factum fuerit et attemptatum decernit irritum et inane. // Quo casu omnes reges principes Communitates et alios cuiuscumqz status ac dignitatis existant hec scā Synodus monet et requirit et eisdem in uirtute sancte obedientie et sub diuini obtestatione iuditij mandat. Ecclesiasticis uero personis quacumqz dignitate etiam si Cardinalatus patriarchali aut pontificali prefulgeant sub penis quas ipso facto incurrant Excommunicationis et suspensionis ab omnibus dignitatibus beneficijs et offitijs quocumqz nomine nuncupentur etiā si forent Metropolitane aut Cathedrales ecclie siue in titulum siue in Comendam obtineant Vicarijs autem gubernatoribus vasallis feudatarijs et subditis Romane ecclie sub pena priuationis ipso facto omniū feudorum et aliorum quorumcumqz Iurium et priuilegiorum que ab ipsā Romana ecclia obtineret districte precipit ut prefato dno Eugenio durante predcā Suspensione pretextu cuiusuis Iuramenti subiectionis aut promisse fidelitatis nullatenus ratione papatus obediant. // Adicit quoqz hec sancta Synodus qd si prefatus dns Eugenius dicto termino Sexaginta dierum pendente aliquas promotiones fecerit ad cathedrales ecclias uel ecclesiasticas dignitates uel alia quecumqz beneficia uel offitia in fomentum dicte sue prse dissolutionis et eneruationē diminutionem seu impedimentum huius sacri Concilij. de quo ipsius sacri Concilij arbitrio iudicabitur an facte fuerint in fomentum Eadem sancta Synodus huiōi sic factas promotiones cassat irritat et annullat. Mandat preterea in virtute sancte obedientie et sub pena priuationis quā ipso facto incurrant omniū suorum beneficiorum et Offitiorum Comendarum pensionū et gratiarum quarumcumqz etiam expectatiuarum omnibus et singulis sancte Romane ecclie Cardinalibus patriarchis Archiepis.

Episcopis et alijs ecclesiasticis prelatis Officiarijs Curie et alijs quibuscumque in Romana curia existentibus cuiuscumque status aut conditionis existant, quos in casu predicto post lapsum dicti termini infra triginta dies proxime et immediate sequentes a curia Romana recedant. Et deinde Cardinales omnino sub pena predicta ad hoc sacrum Concilium omni mora postposita veniant. Patriarche vero Archiepiscopi Episcopi et alij ecclesiastici prout de iure vel consuetudine ad generale Concilium ire tenentur sub penis iuris iter suum sine fraude continuando ad hoc sacrum Concilium arripiant. Reliqui vero qui ad generale Concilium non tenentur venire ad residendum et deo serviendum in proprijs beneficijs vel ad hoc sacrum generale Concilium sine more dispendio et omni fraude cessante se transferant et accedant. Omnes autem causas tam ecclesiasticas quam prophanas Civiles et criminales inter quascumque personas cuiuscumque status conditionis aut dignitatis existant in curia Romana pendentes lapso dicto termino Sexaginta dierum casu predicto ab ipsa Curia Romana eadem sancta Synodus ad se advocat et advocatas esse vult Expresse inhibens sub pena Excommunicationis late sententie omnibus Iudicibus Auditoribus et Commissarijs quibuscumque predicte curie ne post dictos dies in prefatis causis procedere aut quidcumque agere quoquomodo presumant. Quidquid autem contra hanc advocationem et inhibitionem attemptari contigerit ipso iure decernit irritum et inane. decernit tandem hec sancta Synodus huius decreti publicationem in publica Sessione factam eiusque affixionem in valvis maioris ecclesie Basilien. habere vim monitionis citationis et executionis et ita universos artare ac si personaliter apprehensi et eis intimatum fuisset. Insuper hec sancta Synodus declarat et protestatur quod nichilominus dilatione huiusmodi Sexaginta dierum pendente cum id rerum necessitas suadet et qualitas agendorum in ulteriori prosecutione Concilij et agendorum in eo procedere intendit ordinate debite et mature nec propterea supersedere aliqualiter in processu. Dat. in Sessione publica huius sancte Synodi in ecclesia maiori Basilien.

Sollenniter celebrata iiij Id. July. Anno a Natiuitate domini Millesimo quadringentesimo tricesimo tertio.

Decretum Electionum et confirmationum factum in eadem duodecima Sessione.

SICUT IN CONSTRUENDA DOMO precipua est architectoris cura ut tale iaceat fundamentum super quo firmum perduret edificium. Ita in generali ecclesie reformatione potissimum est huius sancte Synodi studium ut tales ecclesijs preficiantur pastores qui tanquam columne et bases ipsam ecclesiam doctrine et meritorum iuribus firmiter substentent. Quanta autem in eligendis prelatis diligentia adhibenda sit offitium eis iniunctum euidenter ostendit. Ad regimen enim assumuntur animarum pro quibus dominus noster ihesus christus mortuus est et sanguis eius pretiosus effusus propterea sacri canones spiritu dei promulgati prouide statuerunt ut vnaqueque ecclesia ac Collegium seu Conuentus sibi prelatum eligant quibus hec sancta Synodus eodem spiritu congregata inherens statuit et diffinit generalem reseruationem omnium ecclesiarum Metropolitanarum Cathedralium Collegiatarum et monasteriorum ac dignitatum electiuarum per Romanum pontificem decetero fieri aut factam uti non debere. Reseruationibus in corpore Juris clausis et hys quas in terris Romane ecclesie ratione directi seu utilis dominij mediate uel immediate subiectis fieri contigerit semper exceptis sed quod per electiones et confirmationes canonicas secundum Juris communis dispositionem predictis metropolitanis Cathedralibus monasterijs et Collegiatis ecclesijs ac dignitatibus electiuis vacantibus debite prouideatur non derogando propterea statutis priuilegijs et consuetudinibus rationabilibus quibuscumque postulationibus in dispositione Juris communis remanentibus. decernit hec sancta Synodus rationi fore consentaneum et rei publice accomodum ut contra hoc salutare decretum Romanus pontifex nichil at-

temptet nisi ex magna rationabili et euidenti causa in litteris apostolicas nominatim exprimenda. Et ut eo firmius hoc salubre decretum custodiatur vult eadem sancta Synodus ut inter alia que Romanus pontifex in sua assumptione profitebitur iuret decretum hoc inuiolabiliter obseruare. Et quoniam tales ut predictum est oportet esse prelatos hiis ad quos Jus pertinet eligendi omnem curam adhibeant ut dignam coram deo et omnibus electionem faciant exactamque proinde apponant solicitudinem ut tales eligant qui tanto offitio valeant satisfacere. Scientes quod si uel dolose uel negligenter ac timore domini postposito in re tam graui se gesserint sicut auctores erunt et causa malorum pastorum. Ita participes fient penarum quas ipsi mali pastores in districto dei iudicio patientur. et cum humane fragilitatis conatus nichil sine omnipotentis dei suffragio queat efficere a quo omne datum optimum et omne donum perfectum descendit. adueniente die electionis hii ad quos pontificis uel abbatis spectat electio in ecclesia conueniant magna cum deuotione missam de spiritu sancto audituri quem humiliter exorabunt ut eos ad dignum eligendum pastorem inspirare dignetur. Et ut eo facilius gratiam hanc obtinere mereantur quo deuotius ad actum electionis accedent contriti et confessi sacramentum Eucharistie reuerenter suscipient. Ad locum uero electionis ingressi pro quocumque prelato qui per electionem assumitur iurabunt in manibus eius qui Capitulo presidebit et ipse presidens in manibus eius immediate sequentis sub hac forma. Ego N. Juro et promitto omnipotenti deo et tali sancto uel sancte sub cuius uocabulo dedicata est ecclesia eum eligere quem credam futurum ecclesie in spiritualibus et temporalibus utiliorem. nec illi uocem dare quem uerisimiliter sciuero promissione aut datione alicuius rei temporalis seu prece per se aut alium interposita aut alias qualitercumque directe uel indirecte pro se electionem procurare. Idem Juramentum prestet confiteaturque et communicet qui constituitur procuratorem ad eligendum certam personam necnon procurator generaliter ad

eligendum con stitutus in casibus in quibus secundum
Juris cõmunis dispositionem in huiusmodi Electionis
negotio procurator constitui potest. Quod etiam Ju-
ramentum prestetur ab hys in quos continget super
electione futuri prelati fieri compromissum qui etiam
confiteri et cõmunicare teneantur qd' si predcã non fe-
cerint pro illa vice eligendi sint ipo iure ptãte priuati
Deinde eligant in prefatum prelatum virum etatis legiti
me moribus grauem lr̃atum scientia preditum ĩ sacris
ordinibus constitutum et alš ydoneum secundum ca-
nonicas sanctiones. Qd si aliter et de alia persona quã
ut predictum est aut per symoniacam prauitatem
Electionem fieri contigerit electio sit ipo iure irrita
et inanis, et sic symoniace eligentes preter alias pe
nas perpetuo sint ipo facto iure eligendi priuati. Aly
uero canonicis penis subiaceant. Symoniace autem
electi et qui huiusmodi symoniace electionis participes
fuerint. taliter qz eligentes et confirmati in horrorem
tanti criminis penam excõmunicationis ipo fcõ incur-
rant nec a tali reatu et excõmunicacõe elcã et confirmati
absolui possint nisi ecclijs dignitatibus ad quas turpiter
assumpti sint libere resignauerint et ad eas obtinendas
quas nephario ingressu adepti sint perpetuo reddantur
inhabiles. Ad tollendam autem omnẽ ambitionis
radicem obsecrat per uiscera misericordie ihũ xpi hec
sancta Synodus ac instantissime exhortatur Re-
ges et principes Cõmunitates et alios cuiuscũqz gra-
dus et dignitatis existant ecclesiastice uel mundane
ne& electoribus lr̃as scribant/ aut preces porrigant pro eo
qui per se uel alium tales preces seu lr̃as procurabit
multoqz minus cõminationes impressiones aut ali-
ud faciant quominus libere ad electionem procedatur
Similiter in uirtute sancte obedie ipis electoribus
precipitur ne ad huiusmodi lr̃as uel preces cõminationes
uel impressiones ut premittitur quenquã eligere pre-
sumant. facta autem electione et ei ad quem Jus
pertinet confirmandi pñtata si appareat coelectus
uel se opponens Electioni nominatim uocetur ad
uidendum discuti electionis negociũ Et nichilominus

generaliter edictum publicum in ecclia in qua facta est electio
proponatur iuxta constitutionem felicis recordationis
Bonifacij .viij. Comparentibus autem aliquibus uel nō
nichilominus ipse confirmator ex offitio tamquam in ne
gotio inquisitionis procedet omnem adhibiturus dili
gentiam ut tam forma Electionis quā merita electi
et omnes circumstantie debite examinentur et discu
tiantur. Et si electio confirmanda sit uel infirmanda
iudicialiter confirmetur uel infirmetur. Et ut omnia
munde et sine labe ac labis suspitione procedant non solū
exigere aliquid quantumcumque paruū sed etiam gratis
oblata confirmator ratione confirmationis sub nomine
subiectionis subsidij gratitudinis aut alio colore pre
textu cuiusuis consuetudinis aut priuilegij per se uel
alium recipere presumat. Notarijs autem et hijs
qui scripserint in huiusmodi causis emolumentū ali
quod moderatum taxetur habendo respectum ad labo
rem et operam scripture non ad fructum prelature
ualorem. Si uero confirmatores predci Electiones
non seruatis superius ordinatis et de personis non ydo
neis ut premittitur factas uel alias per symoniacam
prauitatem confirmauerint eo ipso confirmationes
huiusmodi sint nulle. Confirmantes autem alias
personas quā supradictum est pro ea uice per symo
niacam autem labem perpetuo ipso facto iure confir
mandi sint priuati. Et nichilominus propter dcam
Symoniacam labem si eam cōmiserint etiam sniam
excōmunicationis incurrant eo ipso a qua nisi per
Romanū pontificem preterquā in mortis articulo
absolutionis beneficium obtinere non possint. Sūmū
uero pontificem hec sancta Synodus exhortatur.
ut cum speculum et norma omnis scitatis et mūditie
esse debeat pro confirmatione earum electionū quas
ad eum deferre contigerit nichil penitus exigat
aut recipiat. Alioquin si secus faciendo notorie et in
corrigibiliter ex hoc ecctiam scandalizaret futuro
Concilio deferatur. Pro oneribus autem que ipm
pro regimine vniuersalis ecclie subire oportet pro
qz sustentatione sancte Romane ecclie Cardi

nalium

nalium et aliorum necessariorum Officialium hoc sacrum Concilium ante sui dissolutionem omnino debite et congruenter provideat. Quod si contingat aliquam circa hoc provisionem non facere per hec eadem sancta Synodus non intendit in aliquo preiudicare sancte Romane et universali ecclesie nec alteri cuicumque. Dat. ut supra.

Sessio terciadecima

Die veneris undecima mensis Septembris Millesimoquadringentesimotricesimotertio In ecclesia maiori Basilien. fuit celebrata terciadecima huius sacre Synodi Basilien. Sessio hoc modo scilicet missa de spiritu sancto per Reverendum patrem dominum Matheum Epm Albinganien. Italice nationis celebrata Antiphonis letanys et suffragys ut in alys sessionibus dictis. lectoque evangelio secundum matheum. In illo tempore Respiciens ihesus in discipulos suos dixit Symoni petro Si peccaverit in te frater tuus vade et corripe eum inter te et ipsum solum etc. ac hymno Veni creator spiritus decantato cum versiculo et collecta Septem dominis Cardinalibus et alys dominis prelatis et patribus in eorum mitris planis et pluvialibus existentibus in multitudine copiosa. Assistente domino Wilhelmo duce Bavarie sacri Concily nomine serenissimi principis domini Imperatoris protectore promotores sacri Concily per organum venerabilis viri domini Stephani de Novaria legum doctoris alterius promotorum huius sacri Concily accusaverunt contumaciam sanctissimi domini nostri Eugeny pape quarti prout in quadam cedula quam ipse magister Stephanus promotor in suis tenebat manibus quamque de verbo ad verbum alta et intelligibili voce legit latius continetur Cuius tenor sequitur et est talis. Reverendissimi Reverendique patres et ceteri domini metuendissimi, quia nuper de mense July proxime preterito et die terciadecima eiusdem hec sancta Basilien. Synodus in publica Sessione in prefata ecclesia Basilien. celebrata attente considerans sanctissimum dominum Eugenium papam quartum exhortationes obsecrationes requisitiones citationes et monitiones per eandem

sacram Synodum sibi repetitis vicibus fais et huic sacrosancto
Concilio adhereret et eidem fauores prout tenetur impenderet
aure surda pertransire nec ipm aliquatenus ad uota prout
tamen ipm sacra Synodus sperabat inclinari. Et quamquam
eo tunc ipa sacra Synodus propter ipius dni Eugenij manifesta
contumaciam ad huiusmodi contumatie declarationem contra
ipm procedere non inmerito potuisset quemadmodum etiam
protunc per promotores et procuratores dicti sacrosancti
Concilij Basilien licet inmerito debita fuit cum instancia
postulatum uolens solita sua mansuetudine adversus
eundem dnm Eugenium uti et iterato ipm ex superhabun
danti caritatiue requirere et monere certum decretum mo
nitorium edidit et decreuit. quo idem dns Eugenius exo
ratus requisitus monitus et interpellatus ac in virtute
omnipotentis dei sub certis penis modis et qualitatibus ei
dem mandatum extitit ut infra Sexaginta dies a dicta
Sessione habita computandos pure simpliciter et libere
huic sacrosancto Basilien Concilio adhereret necnon
pretensam dissolutionem eiusdem sacri Concilij per ipm alias
attemptatam reuocaret et alia in huiusmodi decreto con
tenta cum effectu adimpleret Alioquin penas in huiusmodi
decreto contentas ipo facto incurreret prout hec in dicto
decreto latius continentur. Ad quod nos promotores pre
dicti nos referimus in hac parte et hic pro repetito cum
alijs omnibus ac singulis sacri Concilij ad causam facientibus
haberi uolumus et repetimus. Cum autem finis
prefitorum Sexaginta dierum instet de presenti et nec
ipe dns Eugenius per se neque per alium hanc sacram Sy
nodum de huiusmodi sua adhesione pura simplici et libera ac
reuocatione dicte pretense dissolutionis aliorumque in decreto
contentorum adimpletione aliquatenus certificauerit
nec de presenti certificet sed eidem decreto et contentis in eo con
tumaciter satisfacere contemnat in non modicum vni
uersalis ecclesie dampnum xpifidelium scandalum atque huius
sacri Concilij Basilien vniuersalem ecclesiam representantis
contemptum. Idcirco nos promotores et procuratores
antedicti ex offitio nobis incumbenti coram hac sacro
sancta Synodo debita cum instancia humiliter
requirimus quatenus eundem dnm Eugenium contumacem

prout est declarare ipsumque penas in decreto contentis inci-
disse decernere ac ipsius contumacia exigente ad ultiora
prout spiritus sanctus dabit et ordo juris et rationis
exigit procedere dignaretur super huiusmodi requisitione
et contumatie accusatione et aliis requirentibus per nos
dominos Notarios publica fieri Instrumenta. Predictis
autem ut premittitur factis et contumacia accusata
Illustris princeps dominus dux Wilhelmus per organum ve-
nerabilis fratris petri ordinis Canonicorum regularium
et ex parte serenissimi domini Imperatoris et suorum et dominus
Johannes Offenburg Nuntius prefati domini Imperatoris
repetierunt illa que alias videlicet die lune proxime preterita
dixerant et promiserant in Congregatione generali pro
dilatione et prorogatione triginta dierum consequenda
eadem iterum dicentes repetentes et promittentes. Similiter
magister Civium et nonnulli alii nomine Concilii et Civitatis
Basiliensis pro huiusmodi dilatione institerunt Et quod ampli-
us pro ulteriori dilatione numquam facerent instantiam fuerunt
protestati. De quibus similiter petita sunt per promo-
tores Instrumenta publica. Post hec contumacia
dicti domini nostri Eugenii pape in scriptis ut prefertur accu-
sata et deventa ad notitiam dominorum predictorum Archiepiscopi
Spalatensis et Cerviensis Episcopi Ambasiatorum eiusdem domini
nostri pape mox ipsi ad dictam Congregationem accesserunt
et lecturam decretorum quam Reverendus pater dominus
Martinus Episcopus Electensis Gallicane Nationis de
mandato sacri Concilii iam inceperat Interruperunt
quinque quedam verba intermiscentes duas bullas clausas
sub bulla dicti domini nostri pape Eugenii credentiam in effectu
continentes exhibuerunt et obtulerunt. Quibus apertis
et deinde lectis ut moris est prefati domini Archiepiscopus Spa-
latensis et Episcopus Cerviensis proposuerunt in effectu quod ipsi
ad istud sacrum Concilium turbationis causa nullo
modo accedebant sed solum ex eo quod ipsis relatum erat per aliquem ex
suis commensalibus quod in dicta generali Sessione ipsius domini
nostri pape contumacia fuerat accusata ac si contra prefatum
dominum nostrum papam procedere aut procedi peteretur. Et quoniam
ut asserebant ipsi Ambasiatores terminus Citationis
decreti Concilii qui sexaginta dierum dicebatur hac die

hodierna non cadebat nec iuxta illum terminū prefixum Ci
tationis dn̄s nr̄ p̄p̄a prefatus eadem die per se uel alium com
parere tenebatur . Ideo solum pro sui informatione et ne con̄
prefatum dn̄m nr̄m p̄p̄am quoquo modo saltem debite proce
deretur illuc accesserant prout accedebant protes tantes de
huiusmodi termino et nullitate processus antedicti petentes
de hys a nobis Notarys Ins trumentum rē . Quibus
auditis . Reue^mus in xp̄o pater dn̄s Cardinalis sanc ti
Angeli legatus et huius sacri Concily generalis presidens
uerba supradic toꝝ Archiep̄i Spalaten̄ et Ceruen̄ Ep̄i
in effc̄ū resumens eisdem nomine sacri Concily effc̄ualiter
respondit qualiter sacrum Concilium proposita per p̄fatum
Archiep̄m Spalaten̄ et Ep̄m Ceruen̄ benigne et cū man
suetudine audiuit . Sed quia asserebant se audiuisse sacꝝ
Conciliū contra p̄fatum dn̄m nr̄m procedere Ideo dixit se
male informatos fuisse . Sed bene uerum erat qd̄ hodie
terminus Sexaginta dieꝝ al̄s per decretum sacri Concily
prefato dn̄o p̄p̄e prefixus de adherendo prefato Concilio
pure et simpliciter . p̄ri̇̄ sam q3 dissolutionem dci Concily
reuocando hodie ins tabat . Idcirco promotores sacri
Concily uolentes termino predic to satisfacē ipius dn̄i
p̄p̄e contumaciā accusauerant petendo et requirendo cum
nullus pro dn̄o p̄p̄a adesset uolens decreto monitorio pre
dic to ipīus dn̄i nr̄i p̄p̄e satisfacere qt̄us eum contumacē
et in penas in decreto contentas incidisse declararent
procederentq3 ad ulteriora prout daret spiritus sanc tus
et dic taret ordo rationis . Quapropter petyt ip̄e
dn̄s Cardinalis legatus et presidens nomine sacri Cōcily
qt̄us si dic tam adhesionem ipīus dn̄i p̄p̄e haberent Ipseq3
dn̄s p̄p̄a prefato decreto Concily satisfecisset aut ip̄i eius
nomine satisfacere uellent de premissis adhesione et sa
tisfac tione fidem facerent cum effec tu . Nam sic facien
do dn̄i et p̄res de Concilio illam adhesionem cū magno
gaudio decantantes Te deum laudamus susciperent
Alioquin uenerabiles p̄res ipīus sacri Concily citius mor
tem eligerent quā ecc̄liam dei pretextu talis dissolucōis
periclitari permitterent . Adiciens qd̄ bene uerum erat
qd̄ ad Serenissimi principis dn̄i Imperatoris supplicatio
nem et ins tanciā sacrum Conciliū p̄fatum lx . dieꝝ

terminum dño ppe prefixum usqz ad triginta dies ab hac
die computandos prorogandum duxerat et prorogare in-
tendebat sub modis et formis in decreto primo contentis
Et nichilominus quia dicte bulle simplicem credentiam
continebant dixit idem dñs legatus qd si aliquid exponē
volebant qd libenter a prībus Concilij audirentur . De
quibus ipse reuerendissimus pater dñs Cardinalis legatus
et presidens nomine sacri Concilij pecijt a nobis Notarijs
Instrumentum . hoc idem nomine sacri Concilij petie-
runt promotores. Post hec prefatus magr Ste-
phanus alter ex promotoribus respondens hys que prius
dixerant dicti Oratores ppe dixit qd quantum ad ipm
et alios promotores satis erat qd tunc contumaciā ppe
accusarent et alia facerent et peterent ut in sua cedula su-
prascripta continetur. Et qd predcā facere poterant de
iure / quia tunc expirabat terminus cum tempus debet
de momento ad momentū computari et si ulterius expec-
tarent non haberent dños congregatos coram quibus
facerent ea que essent necessario facienda pro premissis
et quantum ad ipos promotores pertinebat officiū eorum
erat ita facere. Deliberatio vero ad ipam Synodum per-
tinebat petens de hys omnibus publica Instrumenta.
Tandem cum non constaret de adhesione predicta
uel alia satisfactione efficaci ipius dni Eugenij Ipisqz
Archiepo Spalaten et Ceruien Epo per Illustrissimū
dnm Wilhelmū ducem Bauarie sacri Concilij nomīe
dicti Imperatoris protectorem et vicegerentem per
organū discreti viri fris petri ordinis Canonicorum re-
gularium sancti Augustini gratiose requisitis ut si
adhesionem huiusmodi haberent illam sacro Concilio
offerrent et ob hoc totus mūdus letaretur Alioqn sacrū
Concilium in suis agendis nullo modo perturbarent et
ad ulteriorem dictorum decretorum pronūciationem et
publicationem procedere permitterent. Et tamen neqz
ad requisitionem prefati dni legati / neqz ad requisicōm
ipius dni ducis prefati Ambasiatores ppe aliquā adhe-
sionem afferrent siue aliquā credenciā exponere vellent
Placuit dictis dnis Ambasiatoribus ipius dni nri
ppe dicti decreti prorogatio. Quibusquidem sic

peracTis et dicTis Ambasiatoribus a loco Sessionis rece dentibus et se absentantibus prefatus Reuerendus pater dn̄s Ep̄us LecToren̄ de mandato sacri Concilij publice alta et intelligibili uoce loco ad hoc deputato huiusmodi decreta de uerbo ad uerbum legit et pronūciauit sub hys uerbis

Acrosancta. etc. Dudū siquidē

hec sancta Synodus uolens periculis et grauissimis scandalis que ex p̄ntsa huius sacri Concilij dissolutione per dnm̄ Eugeniū p̄pam quartum facta vniuersali ecclie notorie iminebat salubriter prouidere posTquā reiterate exhortationes et requisitiones Synodi prefate et multorum principum ac dn̄orum specialiter carissimi ecclie filij Sigismundi Romanorum Imperatoris IllusTris et eiusdem ecclie Aduocati ut dicTam dissolutionem reuocaret ac puram et simplicem adhesionem p̄fate Synodo faceret minime profuerunt. Tandē iusTitie zelo compulsa et ne morbus huiusmodi in exitiū et scandalum intollerabile militantis ecclie perduraret. Die Terciadecima mensis Julij proxime preteriti in sollenni Sessione decretum monitoriū sub certis penis et in alijs in eo contentis aduersum dicTum dnm̄ Eugeniū p̄pam decreuit Cuius tenor de uerbo ad uerbū subicitur et esT talis. SacrosancTa. Cum autem die termini adueniente sollenniter in maiori ecclia Basilien̄ publicam tenentes Sessionem sederemus seruatis seruandis ut si ip̄e dn̄s Eugenius aut alius pro parte eiusdem comparere et sacrum Conciliū de paritione contentorum in decreto predicTo certificare uellet facultatem haberet dilci ecclie filij Stephanus de Nouaria legum docTor hugo Barardi de forcellis huius sacri Concilij promotores prefati dn̄i Eugenij p̄pe contumaciā nec per se nec per aliū de adhesione sua pura simplici necnon de paritione om̄ et singulorum contentorum in dicTo decreto que facere tenebatur accusauerunt et cum insTancia posTularunt ut ad ulteriora aduersum eum prout exigeret iusTitia procederemus. Cum autem circa processum huiusmodi intenderemus dilecTi ecclie filij. wilhelmus Bauarie

dux huius sacri Concilij protector et Johannes Offenburg
miles et Ciuis Basilien̄ l̄ras Credentiales in eorum personis
pro parte dicti carissimi ecclie filij Sigismundi Roman̄
Imperatoris huic sacre Synodo directas alias in sacra
congregatione generali exhibitas et in vim earum expli
catam repetierunt. Quorum expositorum tenor in effectu
talis extitit. Reuerendissimi in xp̄o p̄res et dn̄i man
dat nobis Illustrissimus et Inuictissimus Romanorum
Imperator ut solitas recōmendationes et oblationes sacratissi͞o
huic cetui exhibeamus sui parte necnon perseuerantiā animi
sui circa adhesionem continuo eidem Concilio faciendam
intimemus. Quodque licet notissimū sit suam Serenitatem va
rijs nuncijs et Oratoribus ac l̄ris continuo dictum dn̄m
Eugeniū p̄pam super adhesione plenaria sacri Concilij soli
citasse et excitasse etiam se ad ip̄m personaliter transferendo
non sine maximis periculis incōmodis expensis Tamen
post habitam notitiam per l̄ras sibi pn̄tatas sacri Concilij
de decreto monitorio cum Suspensionis pena contra ip̄m
eum summā fecisse diligentiā Rome dum ibi fuit ut ad pa
rendum monitis per sacrum Conciliū inclinaret significare
mus et cum speraret in ea re se posse proficere Cūque ut asserit
immemores existere non debetis de hys que in sacro Constan̄
Concilio fecit pro vnione ecclie et de periculis et incomodis
que subiuit et que etiam passus extitit patiturque pro isto
spem non mediocrem eum in vr̄a beneficia recipere debetis
merito extimare. Nam exploratissimi sunt comeatus per
eum facti ad Cathaloniam et Gallias Angliamque pro
sanctissima vnione ecclie et nouissime ad ytaliam pro
istius sacratissime Synodi felici progressu. Vnde hac fidu
tia fretus nobis iniūxit ut cum maxima instantia pro
eiusdem parte easdem v. r. p. rogaremus et imprecaremus
ut terminū al's Sexaginta dierum dn̄o Eugenio p̄pe p̄fixū
in proxima precedenti Sessione per triginta dies in eisdem
modis et qualitatibus prout est prorogare ad suam con
templationem et singularem complacentiā dignaremini
Quodque sacrum Concilium certificaremus quod decetero
nullam aliam circa processum ipius p̄pe peteret dilationem
sed libere permitteret per sacrum Conciliū procedi prout
dictauerit et ordinauerit faciendum. Et cum certis per

sacrum Conciliū ordinatis et ordinandis acquiescet et obtem
perabit et quantum poterit inuiolabiliter faciet obseruari
Et ut in maiori robore hec sancta Synodus perseueret in
dicamus suam existere intentionem infra istos trigin
ta dies quos petimus ubi huiusmodi prorogatio conceditur
dictum suam serenitatem huc profecturam statimque
habita notitia prorogationis eiusdem omnes Alamanie
principes conuocaturam ad hunc locum et cum eis effica
citer insistere ut eidem Concilio debeant adherere .
Et insuper ne huiusmodi dilatio sacro Concilio uel eius Suppo
sitis aut ipsorum familiaribus posset esse damnosa . Con
tentatur idem Imperator quod durante huiusmodi trigin
ta dierum prorogatione Siquid papa attemptauerit contra
aliquem predictorum exnunc illud et alia que antea at
temptauerit per sacrum Conciliū irritentur et annul
lentur Cum autem intra nostra pectora reuoluerimus
eiusdem Sigismundi Romanorum Imperatoris gran
dia obsequia vniuersali ecclesie impensa et que in futurum
impendi non dubitamus . Quamquam huiusmodi dilatio non
nullis ex multis causis vniuersali ecclesie onerosa uideatur
Tamen dictorum obsequiorum intuitu ac etiam a certo
tenentes que per dictos Wilhelmū ducem Illustrem
et Johannem Offenburg pro dicti Imperatoris parte ex
posita et oblata fuere sincere seruabuntur petitioni huiusmodi
annuendum decreuimus . Spiritus sancti ergo nomine
inuocato cuius nutu dirigitur in agendis hec sacra Sy
nodus et per eius gratiam sperat omnia feliciter producere
ad optatum dictum terminum Sexaginta dierum alias domino
domino Eugenio pape quarto in proxima ut premittitur sol
lenni Sessione precedenti precedenti assignatum ad cer
tificandum sacrum Concilium de pura simplici et li
bera adhesione et dicte pretense dissolutionis Concilij reuo
catione et in alijs que in dicto decreto continentur Cū
omnibus qualitatibus penis ac modis et quibuscumque alijs
dependentibus ab eisdem in eo insertis ad triginta dies
proxime futuros hec sancta Synodus prorogat et hunc
terminū prorogatum eandem uidelicet executionem et
modum quem habebat terminus Sexaginta dierum
recipere decreuit ordinat et declarat ac exnunc statuens

84

et decernens qd si infra hoc spacium Triginta dierum plenarie idem dns Eugenius non impleuerit omnia et singula in prefato decreto monitorio contenta ut premittitur absque alia declaratione facienda super dicta non paritione et alia quacunque sollempnitate requisita ad ulteriora procedit ut in dicto monitorio decreto continetur. Et propterea omnibus super prefata Suspensione quam durare uult quousque aliter fuerit per Concilium ordinatum et alijs huiusmodi processibus contentis lras oportunas sub bulla sacri Concilij postulantibus per dilectos ecclie filios Julianum sancti Angeli sancte Romane ecclie dyaconum Cardinalem aplice sedis legatum et huius sacri Concilij necnon alios sacrarum deputationum presidentes uel duos ex eis tradendas decernentes qd decetero nulla alia dilatio ad cuiuscunque instanciam concedatur. Dat. Basilee in publica Sessione ipsius sacre Synodi in ecclia maiori Basilien sollempniter celebrata iij Id. Septembrum Anno a Natiuitate domini Millesimo quadringentesimo tricesimo tercio.

Jn eadem Sessione

Sacrosancta etc. Ad futuram rei

memoriam. Ut sacri Concilij et Suppositorum eiusdem indempnitati congrue prouideatur Statuit et decernit hec sancta Synodus qd quecunque per dnm Eugenium ppam quartum uel alium sua auctoritate in preiudicium lesionem derogationem seu iniuriam sacri Concilij uel incorporatorum seu incorporandorum eidem per se uel procuratorem et familiarium ipsorum seu in eorum seruitijs ubicunque existentium facta seu disposita fuerint a die inchoationis Concilij prelibati fientque et disponentur forsitan in futurum titulum uel possessionem quomodocunque tangentia siue in Cardinalatus siue in patriarchatus dignitatibus aut in prelaturis etiam Cathedralium et metropolitanarum eccliarum et etiam monasteriorum uel alijs eccliasticis beneficijs prestimonijs comendis unionibus pensionibus officijs et rebus eccliasticis uel temporalibus et circa ipsa aut alias quomodocunque et qualitercunque etiam

III

si motu proprio directe vel indirecte per se vel alium sint ipso
iure irrita et inania et pro infectis penitus habeantur et
ex nunc hec sancta Synodus partes lesas in pristinum sta-
tum integre reponit et mandat per quemlibet iudicem com-
petentem audita querela partis lese et probata incorporatione
et novitate predictis ipso facto omni exceptione remota
strepitu et figura iudicii cessantibus omnia reponi in eum
statum in quo fuerunt ante dictam factam novitatem.
Quod si dictus Iudex in tali repositione dolose vel aliter per-
peram se habuerit ipso facto sententiam excommunicationis in-
currat a qua nisi per sacrum Concilium eo durante non
valeat absolutionis beneficium nisi in mortis articulo ob-
tinere. Et ut pene formidine arceantur qui ambitiose
seu temere aliorum prelaturas dignitates et beneficia eccle-
siastica et uniones commendas prestimonia vel pensio-
nes seu officia necnon bona et iura qualiacumque fuerint
occupare procurarunt et attemptarunt seu in futurum
procurabunt seu attemptabunt Statuit et decernit dicta
sancta Synodus quod quicumque clericus sive laicus quacumque
dignitate ecclesiastica vel mundana etiam si Cardinalatus
prefulgeat sive sit collegium aut universitas vel monaste-
rium ab eodem domino Eugenio seu alio sua auctoritate
impetraverit seu obtinuerit seu impetrabit et obtinebit
etiam si motu proprio aliquid quod in preiudicium lesionem
derogationem seu iniuriam alicuius ex predictis incorpo-
ratis vel incorporandis aut suorum familiarium et in eorum
serviciis ubicumque existencium vel adherencium huic sacro
Concilio per se vel procuratorem valeat redundare Si
virtute huiusmodi concessionis ad aliquam occupationem
deventum sit nisi infra decem dies elapsis Sexaginta
diebus a die publicationis decreti huiusmodi vel postquam
ipsius veram et indubitatam noticiam habuerit et per
partem fuerit requisitus a tali occupatione et turbatione
realiter et pure destiterit et sive occupatio secuta fuerit
sive non prefate concessioni et omnibus secutis ex ea co-
ram notario et testibus renunciaverit et rem dimissi-
cam effectum et parti lese de perceptis post concessionem
huiusmodi satisfecerit omni iure quod in dictis prelaturis
dignitatibus beneficiis ecclesiasticis officiis pensionibus

Prestimonijs et commendis bonis temporalibus et iuribus
seu eorum altero habere pretenderit sit priuatus ac etiam a-
lijs Offitijs et benefitijs quibuscumque que tempore huiusmodi
impetrationis obtinebat, et eo ipso sententiam excommunicationis
incurrat a qua nisi per dictum sacrum Concilium eo duran-
te uel eius auctoritate nisi in mortis articulo absolui ne-
queat quoquo modo Et nichilominus ad obtinenda predicta
et quecumque alia benefitia seu offitia perpetuo sit inhabilis
Talium etiam concessionum executores predictis penis uo-
lumus subiacere. Vt autem fraudibus que excogitari
possent obuietur quia cum datarum anticipationibus in pre-
iudicium aliorum littere papales uel aliorum ipsius pape auctoritate
sub data ante dissolutionem huius sacri Concilij in pre-
iudicium alicuius predictorum tendentes produci possent
nisi ante dictam Concilij dissolutionem fuerint publi-
cate eis nulla fides debeat adhiberi et pro nullis penitus
habeantur. Datum ut supra.

Quibus sic lectis et pronunciatis petitoque per eundem
dominum Episcopum an huiusmodi decreta prefatis dominis patribus
de Concilio placerent generaliter responsum extitit per
uerbum placet nemine se ad hoc opponente uel acclaman-
te. Tunc prefati magister Stephanus et alij promotores
sacri Concilij de premissis omnibus et singulis modo quo
supra tactis facta sunt a reuerendis patribus dominis sancte se-
dis apostolice prothonotarijs et nobis Notarijs et alijs in Ses-
sione presentibus ad perpetuam rei memoriam petierunt
Instrumentum assistentes in testimonium premissorum
inuocando. Postremo uero prefatus dominus dux, pretor
nomine dicti Imperatoris atque suo de prefati termini
prorogatione modo quo per decretum factum est dominis de
sacro Concilio regraciatus est et similiter magister Cunonus
et nonnulli alij nomine Concilij et Ciuitatis Basilien-
asserens et affirmans idem dominus dux quod de omnibus que
in ipsis decretis modo lectis continentur contentissimus
erat. Et quod ex huiusmodi dilatione nouiter data fa-
ceret sacrum Concilium maximam complacentiam domino
nostro Imperatori. De quibus etiam prefati magister Ste-
phanus et alij promotores similiter petierunt a nobis
Notarijs publica Instrumenta. Subsequenter

uero hijs peractis in instante supradicto magistro Stephano
de Nouaria promotore Alexander prefati dni Cardinalis
legati et presidentis ac sacri Concilij Cursor huiusmodi
decreta tam prorogationis termini quam etiam pro tunc mo
ne Suppositorum eiusdem sacri Concilij sub bulla dicti
sacri Concilij confectam in ualuis ecclie maioris Basilien
circumstantibus intuentibus more solito affixit et per spaciu
vnius hore uel circa affixam dimisit. De quibus ipse Ste
phanus nomine promotoris a nobis Notarijs pecijt In
strumentum.

Sessio decimaquarta.

I Acrosancta generalis
Synodus Basilien in spiritu sancto le
gitime congregata vniuersalem ecclam
representans. Terminum sexaginta
dierum datum sanctissimo dno Eugenio ppe Quarto
iuxta formam monitorij Citationis et Suspensionis
in Sessione duodecima promulgati ac deinde ad trigin
ta dies et postea pluribus uicibus usque in presentem diem
progatum hec sancta nolens erga ipsum dnm Eugeniu
omni mansuetudine et benignitate uti Tenore presenciu
ad nonaginta dies ab hac die imediate sequentes cum
omnibus clausulis qualitatibus conditionibus in decre
tis tam monitorij Sexaginta dierum quam progationis
ad triginta dies insertis prorogat et prorogatum esse
statuit. Ita tamen quod si infra predictos nonaginta
dies omnia et singula contenta in quadam cedula cuius
tenor inferius describitur realiter et cum effectu prefatus
dnus Eugenius non adimpleuerit pene in dictis decretis
monitorij ac prorogationis contente eo ipso inflicte
sint et esse intelligantur. Tenor autem predicte
cedule sequitur et est talis. Eugenius Epus seruus
II seruorum dei Ad perpetuam rei memoriam. Vt men
tis nre integritas ac deuotio quam ad vniuersalem ecclesiam
et sacrum generale Concilium Basilien gerimus om
nibus constanter euidenter, Ideo tres nras lras quarum

Tenor de verbo ad verbum inferius describitur ac alias quascunque et quicquid per nostros aut nostro nomine in preiudicium aut derogationem predicti sacri Basilien Concilii seu contra eius auctoritatem factum et attemptatum seu assertum est cassamus irritamus et annullamus cassas nullas et irritas fuisse et esse declaramus. Vel sic Pridem tres nostras litteras in palatio apostolico promulgari fecimus quarum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis. Verum cum ex predictis litteris nonnulla scandala orta sint et oriri possint Ideo ipsas et alias quascunque ac quicquid per nos aut nostro nomine in preiudicium aut derogationem predicti sacri Basilien Concilii seu contra eius auctoritatem factum et attemptatum seu assertum est cassamus revocamus irritamus et annullamus cassas nullas et irritas fuisse et esse declaramus. Vel sic in fine littere Adhesionis

Quapropter tres nostras litteras pridem in palatio apostolico promulgatas, quarum tenor de verbo ad verbum inferius describitur et alias quascunque et quicquid per nos aut nostro nomine in preiudicium aut derogationem predicti sacri Basilien Concilii seu contra eius auctoritatem factum et attemptatum seu assertum est cassamus revocamus irritamus et annullamus cassas nullas et irritas fuisse et esse declaramus. Poterit prefatus dominus Eugenius unam eligere de predictis que sibi magis placuerit.

Eugenius Episcopus servus servorum dei. Ad perpetuam rei memoriam. Dudum sacrum generale Concilium Basilien per generalium Constantien et Senen Conciliorum statuta approbationemque felicis recordationis Martini pape Quinti ac nostram pro extirpatione heresum pace populi christiani ac generali reformatione ecclesie in capite et in menbris et pertinentibus ad ea legitime inchoatum ex certis causis in aliis nostris litteris expressis de fratrum nostrorum sancte Romane ecclesie Cardinalium consilio dissolvimus. Verum cum ex dicta dissolutione orte sint graves dissensiones et graviores oriri possint nichilque magis optamus quam quod predicta sancta opera debitum sortiantur effectum decernimus et declaramus prefatum generale Concilium Basilien a tempore predicte inchoationis sue legitime continuatum fuisse et esse prosecutionemque

semper habuisse continuari ac prosecutionem habere debere
ad predicta et pertinentia ad ea perinde ac si nulla dissolu
tio facta fuisset quinymo prefatam dissolutionem irritam et
inanem declarantes ipsum sacrum Basilien Concilium pure
simpliciter et cum effectu ac omni devotione et favore prose
quimur ac prosequi intendimus. Item prefatus dominus
Eugenius revocabit quoscumque processus quarumcumque cen
surarum privationum et suspensionum factos contra suppo
sita huius sacri Concilij Basilien et adherentium eidem
necnon omnia gesta et facta in preiudicium lesionem
et derogationem eorundem eis non legitime citatis nec
legitime defensis de quibuscumque dignitatibus beneficijs
Commendis et Offitijs etiam si Cardinalatus patriarch
atus Archiepiscopatus Episcopatus Abbatie etc. existant iuribus
et bonis quibuscumque et specialiter contra Reverendissimos
dominos Cardinales de Cypro sancti Sixti et firmanum ac
omnia in pristinum statum per suas litteras reducet ac si non
emanassent cum clausulis oportunis mandando sub pe
nis formidabilibus omnibus qui se de dictis dignitati
bus beneficijs commendis et offitijs iuribus et bonis intro
misissent vel ratione dictarum privationum seu suarum
ordinationum quarumcumque se vellent intromittere ut ab
ipsa intromissione et omni molestia penitus desistant
Utrum autem fuerit legitima citatio et defensio stabitur
iudicio ipsius sacri Concilij. Quodque deinceps a novita
tibus et gravaminibus seu preiuditijs inferendis ipsi sa
cro Concilio vel Suppositis eius et adherentibus eidem
realiter et cum effectu desistet ut sit vera caritas inter sa
crum Concilium et sanctitatem suam ad dei honorem
et utilitatem universalis ecclesie sine aliquo rancore aut
suspitione consistere valeat. Et ut ipse dominus Eugenius
cognoscere possit puram et rectam sacri Concilij intentio
nem ac veram caritatem quam ergo ipsum habet et habere
in futurum intendit oblationem alias factam in respon
sione data primis Ambasiatoribus ipsius domini Eugenij que
incipit Cogitanti etc. Iterum hec sancta Synodus etiam
alia addendo repetit in hunc modum. Ecce siquid culpe
commissum est attemptando dissolutionem aut in con
fessione aut publicatione trium bullarum in revocatione

per ipm dnm Eugeniū fienda contentaꝝ sacrum Conciliū
penitus abolet dūmodo ipe dūs Eugenius oīa et singula
superius contenta realiter et cum effectu adimpleuerit
et infra terminū in pn̄ti decreto nr̄o prorogationis statutū
huic sacro Concilio per suas auctenticas lr̄as significauit
Quod si fecerit nemo erit nr̄m qui pedes eius ut beati petri
non osculetur / qui ut vicariū xp̄i non honoret. Erit concilij
caput omnes ad eum respicient / omēs ei complacere obsequi
et quantū cum deo poterunt deseruire curabunt. Offerimus
etiam quicquid dici aut cogitari potest nos fidelissime fac-
turos quantū cum deo fieri poterit pro omni honore et sta-
tu tam sue sanctitatis quā omniū suoꝝ. Dat. in
Sessione publica eiusdem sancte Synodi in ecclīa maiori
Basilien celebrata vij . Id. Nouembris. Anno a Natiui-
tate domini Millesimoquadringentesimotricesimotertio.

Sessio Quintadecima de Ep̄alibus et prouincialibus Synodis

Acrosc̄a generalis Synodus
Basilien in spiritu sancto legitime congregata
vniuersalem ecclīam representans. Ad futurā
rei memoriam. Pridem hec sancta Synodus quoddam
saluberrimū promulgauit decretum pro stabilitate et ro-
bore generalium Conciliorꝝ quorꝝ frequens celebratio
precipua est agri dominici cultura. Verum cum ad eandē
culturam non dubium sit pertinere Ep̄ales Synodos et
Concilia prouincialia prout ueteres Canones decreuerunt
frequentari. Ideo eadem sancta Synodus antiquos et laudā-
biles mores nr̄is cupiens temporibus obseruari statuit
atqꝫ precipit Synodum Ep̄alem in qualibet dyocesi post
octauas dominice resurrectionis uel alia die secundum
consuetudinem dyocesium adminus semel in anno ubi non
est consuetudo bis annuatim celebrari per dyocesanū pro-
pria in persona nisi canonico impedimento fuerit p̄peditus
et tunc per vicarium ydoneum. Que synodus saltem
triduo uel biduo duret uel prout necessariū Ep̄o visum fuit
Primo autem die conuenientibus dyocesano et omnibus

alys qui in huiusmodi Synodis interesse tenentur infra mis-
sarum sollennia uel post dyocesanus uel alius eius nomine
uerbum dei proponat exhortando homines ad bonos mores
sectandum abstinendum a vitijs et ad ea que pertinent
ad ecclesiam disciplinam et offitia singulorum et presertim ut
hy quibus animarum cura commissa est diebus dominicis
et alys sollennibus plebem subiectam doctrinis ac moni-
tionibus salutaribus instruant. Postea sequuntur
statuta prouincialia et Synodalia et inter alia aliquis
compendiosus tractatus docens quomodo sacramenta mi-
nistrari debeant et alia utilia pro instructione sacerdotum
Deinde ipse dyocesanus de uita et moribus subditorum
sollerter inquirat/ labem Symoniace prauitatis/ contractus
usurarios concubinatum fornicationem et alia queuis cri-
mina et excessus debita correctione adhibeat. Aliena-
tiones rerum ecclesiasticarum a iure prohibitas reuocet
Abusus clericorum et aliorum subiectorum qui circa diuinum
Offitium delationem debiti habitus defecerint in melius
reformet et emendet./ Et quoniam multa scandala sepe con-
tingunt ex eo quod Constitutio Bonifacij pape viij. que in-
cipit Periculosa edita super clausura monialium non ser-
uatur studeat ipse dyocesanus ut omnino iuxta ipsius
Constitutionis tenorem executioni demandetur/ necnon
ut quicunque religiosi dyocesano subiecti regulas et Con-
stitutiones suarum religionum presertim ut ab eis omnis
proprietas abdicetur inuiolabiliter obseruent/ ne etiam in
receptione ipsorum ad religionem quidquam per Symoniam
exigatur. Precipua autem in ipsa Synodo episcopi cura sit
inquirere ac debitis remedys occurrere ne aliquod dog-
ma hereticum erroneum aut scandalosum seu piarum
aurium offensiuum sortilegia diuinationes incantationes
superstitiones et queuis dyabolica figmenta dyocesim suam
inficiant. Instituantur preterea testes Synodales ui-
ri graues prouidi et honesti legis dei zelum habentes
iuxta dyocesis latitudinem in numero competenti/ aut
aly eorum potestatem habentes ubi aly non sunt ad hoc
instituti qui si dyocesano minus ydonei uideantur
eos amouendo alios prout eius uidebitur expedire insti-
tuat. Hy autem in manibus ipsius dyocesani uel sui

Vicarij iurare teneantur ut tradit Canon Epũs in synodo
qui per anni circulum lus trantes ipsam dyocesim que re-
formanda uel corrigenda uiderint hys ad quos talia cor-
rigere uel reformare pertinet referant que nisi correc ta
uel reformata iam fuerint ad Synodum subsequentem
preferant in qua debitis remedys occurratur. Sed et pter
illa que a tes tibus Synodalibus uel alys eorum officiũ
exercentibus dyocesanus audierit inquirat et ipẽ diligent
de cunc tis suorum subditorum excessibus et taliter in delin-
quentes insurgat correc tionis debita disciplina ut alys
malignari uolentibus transeat in exemplum. Celebretur
queq3 in singulis prouintys saltim infra bienniũ a fine
Concily generalis et deinde adminus semel de triennio ĩ
trẽnium prouinciale Concilium in loco tuto in quo tam
Archiepũs quã suffraganei omnes et aly qui in huiusmodi
Concilys prouincialibus interesse tenentur debite uocati
intersint. Qd' si Epũs fuerit Canonico impedimento de-
tentus procuratorem suũ des tinet non solum ad excusan-
dum et probandum absentie causas. Sed etiam ipius noĩe
in Concilio interessendum suscipiendum q3 quicquid Con-
cilium dixerit s tatuendum. Alioquin ipẽ Epũs a per-
ceptione medietatis fruc tuum vnius anni sue ecclie qui
per personam in ipõ Concilio deputandam in ipĩus ecclie
sue fabricam effec tualiter conuertantur eo ipõ sit suspen-
sus. Aly uero uenire negligentes Concily arbitrio puni-
antur, alys Juris penis in suo robore duraturis. Concilio
autem generali durante et per sex menses ante huiõi p-
uincialia Concilia non celebrentur. Porro in huius
inchoatione Concily ipẽ Metropolitanus uel alius eius
nomine infra missarum sollennia uel post exhortatoriũ
sermonem faciat ea que ad ecclias ticum s tatum et
precipue ad pontificale offitiũ pertinet seriose memorando
continuandoq3 singulis. qd' iuxta pphete Sniam si eorum
culpa cuiusuis anima perierit illius sanguis de manibus
eorum a domino exigetur. precipue autem tunc fiet moni-
tio exac ta ut dignis et bene meritis quorum uita sufficien-
ti tes timonio nõn sit ordines et beneficia sine ulla Sy-
moniaca labe conferantur et super omnia ut in animarum
cura cõmittenda summa diligentia et matura inquisitio

adhibeatur et ut bona ecclesiastica nullatenus ad usus illicitos
quinymo ad honorem dei, ecclesiarum conseruationem, utilitatem
populi sibi commissi habendo secundum sacros Canones preci-
puam curam pauperum et indigentium laudabiliter con-
uertantur. Scientes quod de hys omnibus apud tribunal
eterni Judicis usque ad minimum quadrantem rationem red-
dituri sunt. In quibusquidem Concilys de corrigendis ex-
cessibus moribusque subditorum reformandis, et precipue qua-
liter Episcopi in conferendis beneficiys et confirmandis Elec-tio-
nibus minis-trandis ordinibus deputandis Confessoribus
predicando ad populum et puniendo excessus subditorum ob-
seruationeque Episcopalium Synodorum ceterisque ad Officium
Episcopale ac Jurisdic-tione et adminis-tratione eorum in
spiritualibus ac temporalibus quomodolibet spec-tantibus
se gesserint. Et presertim an a Symoniaca labe manus
innoxas seruent, diligens inquisitio secundum Juris dis-
positionem fiat ut omnes qui in premissis deliquisse com-
perti fuerint per ipsum Concilium corrigantur et puniantur.
Simili modo de ipso Metropolitano circa omnia supradicta
diligenter inquiratur cuius excessus et defec-tus ipsum
Concilium eidem specialiter exprimat ipsum admonendo et
obseruando ut cum aliorum pater uocetur et esse debeat
a talibus omnino desis-tat. Et nichilominus inquisicionem
de ipso habitam in scriptis redac-tum ad Romanum ponti-
ficem uel alium eius superiorem siquem habeat sine mo-
ra transmittat ut ab eo punitionem et reformationem
suscipiat condecentem. Inter cetera si que discordie conten-
tiones et inimicicie inter quoscumque uiguerint, que
quietem et tranquillitatem prouincie possent perturbare
curet omni s-tudio sacrum Concilium illa sedare et
more piorum patrum ad pacem concordiamque filiorum
uigilanter intendat. Et si inter Regna prouincias
seu principatus huiusmodi discordias suscitari contingat
mox sanc-ti dei antis-tites Concilia prouinciarum suarum
simul congregari procurent et sibi inuicem Consilium
et auxilium impendentes cunc-ta discordiarum fomenta
amputare s-tudeant neque hoc alicuius amore uel odio
pretermittant, sed ad deum solum et salutem populi
mentis oculos erigentes ad sanc-tum pacis opus omni

tepeditate semota inuigilent. Cogitentur insuper in prouinciali Synodo que imediate generale Conciliū subsequēs antecedit, omniaq3 que in eodem generali Concilio visa fuerint prosequenda ad dei gloriam et prouincie comodum, salutemq3 populi xpiani ibidemq3 eligantur in numero cōpetenti qui ad proximū generale Concilium uice totius prouincie debeant proficisci quibus per subsidium uel alr prouideatur prout de iure a Concilio generali visum fuit expedire. Ita tamen qđ illi qui ultra personas ut pdcm̄ ē deputatas ad ipm Concilium generale accedere uoluerint aut eo℞ clerus nullatenus propterea grauentur. Relegantur quoq3 in vnoquoq3 prouinciali Concilio que secundum canonicas sanctiones in eisdem legi p̄cipiuntur ut ea et inuiolabiliter obseruentur et transgressoribus pene debite inferantur. Quod si metropolitani seu dyocesani predictis terminis in celebrandis prouincialibus et Ep̄alibus Synodis cessante legitimo impedimento negligentes fuerint medietatem omnium fructuum et obuentionū ratione sua℞ eccliar℞ ad eos pertinentiū fabrice ipa℞ eccliar℞ applicandam eo ip̄o amittant. Qui si in eadem negligentia per tres proximos menses perseuerauerint ab offitijs et benefitijs sint ip̄o facto suspensi. Quibus transactis temporibus sub antescriptis penis antiquior in prouincia ordine Ep̄us ip̄ius metropolitani Ep̄i aut maior in dignitate post pontificalem in sacris constitutus nisi ad alios forsan de consuetudine uel priuilegio pertineat negligenciam in celebrandis predictis Prouincialibus et Ep̄alibus Synodis supplere teneantur. Iubet insuper hec sancta Synodus omnibus prelatis religionū et ordinū quo℞cumq3 ad quos celebrare Capl'a pertinet qđ illa statutis temporibus sub predictis penis seruent et seruari faciant In quibus secundum canonicas sanctiones et religionū constitutiones cum omnibus studio et diligentia ad ueram singula℞ Religionū et ordinū reformationem intendāt. Ita ut deinceps in singulis monasterijs iuxta proprias regulas et constitutiones debite regularis uigeat obseruantia et p̄cipue ut tria substantialia professionis uota omnino obseruentur. Per premissa autem hec sancta Synodus nō

intendit iuribus quorum cumque quomodolibet derogare Dat. Basilee in Sessione publica celebrata in ecclesia maiori Basilien. vi. kl. decembris. Anno domini Millesimo quadringentesimo tricesimotertio.

Sessio Sextadecima

I Acrosancta etc. Ad perpetuam rei memoriam. Litteris sanctissimi dni Eugenij ppe quarti more Romane Curie bullatis, ac per nonnullos sancte Roman ecclie Cardinales subscriptis quarum tenor de uerbo ad uerbum inferius describitur huic sacro Concilio in generali Congregatione per uenerabiles Johanne Archiepm Tarentinum et xpoferum Cervien Epm Oratores suos presentatis et lectis examinatisque et diligenter inspectis Eadem sancta Sinodus decernit et declarat prefatum dnm Eugenium per predcas lras plenarie satisfecisse monitioni Citationi et requisitioni huius sacri Concilij prout in decreto in Quartadecima Sessione promulgato continetur et in cedula in eodem decreto inserta continetur ipsasque lras approbat admittit et acceptat ratasque habet et gratas, et sic ab omnibus haberi uult mandans lrarum dictarum transsumpta sub bulla sacri Concilij dari debere omnibus habere uolentibus quibus transsumptis eandem fidem dari decernit que ipsis lris originalibus daretur. Tenor uero dcarum lrarum sequitur et est talis.

II Eugenius Epus seruus seruorum dei. Ad perpetuam rei memoriam. Dudum sacrum generale Basilien Concilium per generalium Constantien et Senen Conciliorum statuta ordinationesque felicis recordationis Martini ppe quinti ac nram pro extirpatione heresum pace populi xpiani ac generali reformatione ecclie in Capite et in menbris et pertinentibus ad ea legitime inchoatum ex certis causis in alijs nris lris expressis de fratrum nrorum sancte Romane ecclie Cardinalium consilio dissoluimus Verum cum ex dicta

dissolutione

dissolutione orte sunt graues dissensiones et grauiores
oriri possent / nihilque magis optemus quam quod predicta
sancta opera debitum sortiantur effectum de consilio
et assensu venerabilis fratris Jordani Episcopi Sabinensis et dilectorum
filiorum nostrorum Anthonij sancti Marcelli Francisci sancti
Clementis · Angelotti tituli sancti Marci presbyterorum / ac
Lucidi sancte marie in Cosmedin et Ardecini sanctorum
Cosme et damiani dyaconorum sancte Romane ecclesie
Cardinalium decernimus et declaramus prefatum generale
Concilium Basiliense a tempore predicte inchoationis
sue legitime continuatum fuisse et esse prosecutionemque
semper habuisse continuari ac prosecutionem semper
habere debere ad predicta et pertinentia ad ea perinde
ac si nulla dissolutio facta fuisset Quinymo prefatam
dissolutionem irritam et inanem de consilio et assensu
simili declarantes ipsum sacrum generale Basiliense concilium pure simpliciter
et cum effectu ac omni deuotione et fauore prosequimur et prosequi intendimus
Preterea ut mentis nostre integritas ac deuotio quam ad
vniuersalem ecclesiam et sacrum generale Concilium
Basiliense gerimus omnibus constet euidenter duas
nostras litteras pridem in palatio apostolico promulgatis illam
tercias quarum tenor de uerbo ad uerbum inferius descri
bitur que dicuntur incipere Deus nouit Cum a nobis
aut de scitu nostro iniquas emanarint licet superfluum
videatur quod non extat reuocare tamen quia petitum
est et ad cautelam si ullo vnquam tempore apparerent
et alias quascumque et quicquid per nos aut nostro nomine
in preiudicium aut derogationem predicti sacri concilij
Basiliensis seu contra eius auctoritatem factum et
attemptatum seu assertum est cassamus reuocamus
irritamus et annullamus nullas et irritas fuisse et
esse declaramus. Item reuocamus quoscumque pro
cessus quarumcumque censurarum priuationum et suspen
sionum factos contra Supposita huius sacri Concilij
Basiliensis et adherentes eidem necnon omnia gesta
et facta in preiudicium lesionem et derogationem eorum de
eis non legitime citatis nec legitime defensis de quibus
cumque dignitatibus beneficijs commendis et officijs etiam
si Cardinalatus patriarchatus Archiepiscopatus Episcopatus

Abbatie &c existant Juribus et bonis quibuscumque et
specialiter contra Cardinales de Cypro Sancti Sixti
et firmanum ac omnia in pristinum statum per presentes
reduximus perinde ac si non emanassent cum clausulis
oportunis Mandantes sub penis formidabilibus omnibus
qui se de dictis dignitatibus beneficiis commendis officiis
Juribus et bonis intromisissent uel ratione dictarum
priuationum seu nostrarum ordinationum quarumcumque se uellent
intromittere ut ab ipsa intromissione et omni molestia
penitus desistant. Utrum autem fuerit legitima citatio
et defensio stabitur iudicio ipsius sacri Concilii Nos
autem deinceps a nouitatibus grauaminibus seu preiu-
diciis inferendis ipsi sacro Concilio uel Suppositis eius
et adherentibus eidem realiter et cum effectu desiste-
mus. Tenor uero prefatarum litterarum sequitur et est
talis

ugenius episcopus seruus seruorum

III. dei Ad futuram rei memoriam Inscru-
tabilis diuine prouidentie altitudo ad hoc
nos maxime potestatis desuper plenitudine
tradita super uniuersum gregem dominicum presulem
constituit ut ad remouendum atque extirpandum
de agro domini uepres ex quibus possent ecclesie sancte sue
et christiane rei publice dissensiones et scandala proueni-
re cura assidua ac peruigili intendamus. Sane cum
dudum ex certis rationabilibus causis Concilium quod
nonnulli Basilee congregatum esse dicebant, dissoluen-
tes illud ad Ciuitatem nostram Bononiensem duxerimus
commutandum postmodum cessantibus dictis
causis prefatum Concilium in ipsa Ciuitate Basiliensi
decreuimus per nostros legatos qui ibidem nostro nomine
presiderent continuari debere prout in diuersis desuper
confectis litteris nostris plenius continetur. Cum autem
qui Basilee congregati erant prout sunt etiam post
dissolutionem et decretum huiusmodi ac etiam ante
aduentum dictorum legatorum non ad commune uti-
litatem sed ad priuatas passiones intenti nullaque
auctoritate suffulti multa et grauia etiam preter-

illa tria propter que fuerat ibi principaliter a principio
Concilium constitutum tanquã haberent generalis
Sinodi nobis etiam contradicentibus ptãtem disponere
ordinare statuere sancire declarare et mandare pre
sumpserint in nrm sedis aplice ac venerabiliũ fratrũ
nroꝝ Cardinalium et alioꝝ nobis adherentiũ graue
ꝑiudicium preter et contra sanctoꝝ patrum decreta
et canonicas sanctiones. Nos attendentes qd ea
que per eos sic perperam statuta facta et ordinata ex
titerunt si sub dissimulatione et silentio preterirent in
magnũ atq3 euidens preiudiciũ ecclie et aplice sedis et
graue scandalum plurimoꝝ verisimiliter redundare
possent Cum non ad reformationem sed deformationẽ
non ad vnitatem sed scissuram ecclie/non ad hereses tol
lendas sed nutriendas / non ad pacem fidelium sed discor
diam seminandam spectare uideantur. Ac propterea
uolentes prout ex debito pastoralis "offitij" tenemur
quantum altissimus permiserit futuris scandalis celeri
remedio prouidere omĩa et singula gesta facta ordi
nata sancita decreta et declarata per prefatos Basilee
congregatos et existentes videlicet Citationes processus
et sententias statuta et decreta que de nobis seu contra
nos Jura et libertatem nrãm et sedis aplice uel uenera
biles fres sancte Romane ecclie Cardinales seu ipoꝝ
aliquem aut prelatos quoscũq3 siue curiales aut Romanam
curiam sequentes usq3 in pñtem diem facere statuere
attemptare et ordinare nimiũ presumpserunt et que
usq3 ad accessum ipoꝝ legatoꝝ ad suprascriptam
Basilien Ciuitatem et in ipo Concilio presidentiã quo
modolibet per eos in futurum fient agentur ordinabun
tur sancientur statuentur attemptabuntur et man
dabuntur exceptis hys in quibus eis per nrãs lrãs fa
cultatem concessimus irrita esse et inania nullumq3
effectum debuisse aut debere sortiri auctete aplica de
consilio et assensu prefatoꝝ fratrum nroꝝ sancte
Romane ecclie Cardinalium tenore presentiũ decla
ramus decernimus ac pro infectis haberi uolumus
et mandamus Ipãq3 et maxime legationes intris
ecclie creationes et ordinationes Officialiũ bñfitioꝝ

Collationes ac omnia et singula inde secuta uel que imposterum
sequi possent ex nunc prefata auctoritate cum de facto
processerint de aplice potestatis plenitudine cassamus
irritamus et annullamus ac nullius esse decernimus ro
boris uel momenti districtius inhibentes omnibus xpi
fidelibus ne decretis ordinationibus mandatis factis et
gestis huiusmodi modo aliquo pareant uel intendant aut
pro talibus reputent. Declarantes omnes et singulos cuius
cumque status gradus et preeminentie existant Etiam
si Imperiali Regali Cardinalatus siue quacumque alia
ecclesiastica siue singulari prefulgeant dignitate nullo
vinculo Juramenti promissionis facti aut Conuentionis
predictis facte quomodolibet se teneri. Nulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam nostre declarationis
constitutionis uoluntatis mandati cassationis irri
tationis annullationis et inhibitionis infringere uel ei
ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attemp
tare presumpserit indignationem omnipotentis dei et
beatorum petri et pauli apostolorum eius se nouerit incursurum
Dat. Rome apud sanctum petrum Anno incarna
tionis dominice Millesimo quadringentesimo tricesimo
tercio iij. kl. Augusti pontificatus nostri Anno tertio.

IV. Eugenius Epus seruus seruorum dei Ad futuram
rei memoriam. In archano nostre mentis sepis
sime cogitantes quod nisi super inualescenti homi
num malicia qui ecclesiam dei uariis quesitis coloribus pertur
bare conati sunt auctoritas Romanorum pontificum re
stitisset diuersa in ecclesia dei scandala emersissent non solum
debitum sed etiam necessarium reputamus ut nos quoque ea
que in ecclesie scandalum Juriumque et sedis aplice contemptum
et dedecus fieri conspicimus debitis remediis comprimamus
Sane cum ad nostram notitiam nuper peruenisset quod
dam pretensum decretum dat. iij. Id. July. Anno domini
Millesimo quadringentesimo tricesimo tertio emanasse
in quo inter cetera contineri nos infra sexaginta dierum
spacium dictis congregatis pure et simpliciter adherere
debere. Venerabilibus autem fratribus nostris sancte Romane
ecclesie Cardinalibus necnon quibuscumque in Romana

Curia exi[s]tentibus mandari dicebatur et po[s]t ipm̃ ter
mini lapsum infra xx dies proxime sequentes sub pe
na priuationis omniũ benefitiorum suorum Cõmendarum
pensioniũ Offitiorum et gratiarum quarumcunqz quam in
currant ipõ fac[t]o Romanã curiam relinquerent.
Omẽs insuper causas in ipã Romana curia pendentes
ad se eo casu aduocabant prout hec et nõnulla alia in ipõ
pñso decreto dicuntur plenius contineri. Nos ex incũ
benti nobis cura offitij pastoralis astricti ad tuendam
nrãm sedisqz aplice auctoritatem Cardinalium quoqz
Patriarcharum Archiepõrum Epõrum prelatorum Officiariorum
et aliorum Curialiũ predictorum asserentiũ ipius decreti
ex defectu pñtis condenciũ ac in ea parte supplicantiũ
ut super premissis prouidere uellemus grani querela cõ
moti auctoritate dñi nri ihu xpi qui nos suũ in terris
constituit vicariũ ac de pñtis nr̃e plenitudine pronun
ciamus decernimus ac etiam declaramus premissum
assertum decretum ac omĩa et singula in eo contenta nul
lum et inane penitus extitisse et existere nullinsqz au
ctoritatis ualoris uel momenti. Ipñmqz et quecũqz in
eo comphensa eadem auctoritate reuocamus cassamus
et irritamus ac pro infectis haberi uolumus et man
damus / Decernentes insuper et etiam statuentes pro
cessus omniũ benefitiorum offitiorum dignitatum pensio
nũ Cõmendarum seu titulorum quorumcunqz Collacões
et dispositiones quascunqz in vim eiusdem decreti quo
modocũqz et qualitercunqz factas et fiendas et omĩa
inde secuta notorie nullius extitisse nec existere firmi
tatis. Mandamus insuper omnibus et singulis xpĩ
fidelibus ecclasticis et secularibus cuiuscũqz digni[ta]
tis status seu conditionis existant etiã si Imperiali
Regali et Reginali Cardinalatus patriarchali uel qua
uis alia prefulgeant dignitate sub Anathematis pena
et priuationis quã contrafacientes incurrere uolumus
ipõ facto dignitatum Offitiorum et benefitiorum suorum
quorumcunqz ac inhabilitationis ad illa seu alia imposterum
obtinenda ne Cardinales patriarchas Archiepõs Epõs
prelatos Officiarios clericos et alios Romanam curiã
sequentes in eorum personis seu rebus ecclasticis

beneficialibus spiritualibus uel prophanis occasione p̃fati
decreti turbent quomodolibet uel molestent nec ea facientib9
prestent auxilium consilium uel fauorem. Pari quoqȝ pena
illos qui auctoritate seu occasione quacũqȝ ea aut eoꝝ ali
qua ausi fuerint attemptare uolumus subiacere. Inhabi
litantes eos ad quascumqȝ dignitates honores officia bñficia et
imposterũ obtinenda, supplentes ex eadem potestatis
plenitudine omnes defectus siqui forsan interuenerint
in premissis. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc
paginam nr̃e pronũciationis constitutionis declaracõis
reuocationis cassationis irritationis uoluntatis mandati
statuti inhabilitationis et suppletionis infringere uel
ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc at
temptare presumpserit indignationem omnipotentis
dei et beatoꝝ petri et pauli aplõꝝ eius se nouerit incur
surum. Dat. Rome apud scm̃ Laurentium in
damaso Anno incarnationis dominice Millesimo
quadringentesimotricesimotertio Id Septembꝝ Ponti
ficatus nr̃i Anno tercio

Ugenius Epũs seruus seruoꝝ dei. Uniũsis
xp̃ifidelibus. Salt. et aplicam ben. Deus
nouit secretoꝝ omnium optimus perscru
tator, qđ usqȝ adeo sũmopere ac diligenti
studio procurauimus ne sacrilegum Scisma in dei eccia
nasceretur, qđ pauci etiam sancte Roman ecclesie
Cardinales Basilee conuenientes ip̃m possent verisimilr
si ab inceptis non desisterent inducere. Nos etiam ad illa
humiliando ut scandala uitarentur ac ip̃is plurima per
mittendo ad que de iure minime tenebamur credentes ut
exinde pacati pax et tranquillitas inter nos et ip̃os ỹmoue
rius in xp̃iana religione oriretur. sed non profuerunt sine
prodesse possunt per nos pie ac mansuete et modeste cum
ip̃is dicta et gesta ut potest notorie cuiĩ aduertere
xp̃icola quilibet orthodoxus, quin ip̃i uelint se a scã Sede
aplica scindere et diuinũ corpus dñicum idest sancte tum
matrem ecclíam tunicam xp̃i inconsutilem lacerare ac
scissuram pestiferam in ip̃a conficere. Nosqȝ petri Suc
cessorem legitimũ licet immeritum pro posse confundere

Quas res hactenus xpiane religionis principibus pate-
facere non curauimus sperantes nr̄a tum mansuetudine
et paciencia omnia ad debite iusticie semitas posse deducē
ac ipos ab eorum conatibus et erroribus reuocare. Sed
prochdolor nimium iste morbus eorum cancerosus inualuit
et cotidie conualescit, quia nr̄a clemencia et nimia beni-
gnitas ipos contra nos cotidie reddit magis elatos. Et
quamuis eorum desideriis condescentes mandauerimus iterum
debere Basilee Concilium celebrari. Ipsi tamen quoniam
nobis opido sunt infesti et quos tollerasse et ipsis suarum
contra sedem aplicam rebellionum indulgentiam obtulisse
non profuit, eorum tamen intencionem execucioni gau-
dent et cupiunt precipue demandare Nos falso de variis
criminibus impetentes ut valeant inhumaniter omni
pontificali ptāte nos perturbare quorum callide dicta et
gesta opus est refellere ne falsis detractionibus de
nobis confictis valeant xpianam circumuenire religionē
ac omnibus xpifidelibus eorum dicta gesta et facta
horrenda sapere posse infuturum Scisma et pestiferam
heresim ostendamus nris hys lris singulariter eorum
obiectis respondentes. Obiciunt igitur primum de
nobis obloquentes qd scandali et perturbationis causa
in ecclia dei introducendi perperam conati fuimus sacrum
Basilien dissoluere Concilium, qd'qz ex hoc vniuersa-
lem ecclīam conturbauimus nec sine consensu concily
dissolutionem illam facere valuimus. Que cuncta
veritati iuris et facti penitus sunt aduersa, quoniam
primum nr̄a nūquam fuit aut erit intentio sacrum dis-
soluendo exinanire Concilium ac nolle secundum Con-
stantien et Senen Conciliorum statuta sacram ipam
Synodum celebrari in qua perfide hereses euellerent
et deo militantium in ecclia reformarentur mores im-
probi ac alta pax et dulcis tranquillitas xpiano poplo
traderetur, quin potius hoc tam salubre negotium sem-
per potissime insedit et residet cordi nr̄o. Et hys de re-
bus cupientes ut ipsum per aplice nre solertie studium
finem debitum consequeretur in nre assumptionis
principio ad summi aplatus apicem mandauimus et
per dilectum filium Julianum sancte Romane ecclie

sancti Angeli dyaconum Cardinalem ibidem Basilee sanctam Synodum celebrari. Verum quoniam postmodum ut alijs nostris litteris curauimus xpicolis palam facere iustis de causis exparte etiam nonnullorum Basilee tunc conuenientium per dilectum filium Johannem pulchripatris ipsorum Oratorem ad nos specialiter deputatum nos informati ueridica relatione percepimus quod Basilee protunc sine magno temporis interuallo ipsius sacre Synodi celebratio non esset possibilis Concilium ipsum penitus dissoluimus ut ipsi non bene interpretati sunt, sed ad nostram Ciuitatem Bononien commutauimus sic quod ipsum in sua essentia consistere uolumus ac a Basilien Ciuitate solum exoluimus, quare nos indebite criminantur quod scandali in ecclesia dei introducendi causa Concilium dissipauimus cum ipsum a Basilea commutare necessitatibus urgentibus coacti fuimus Et quamuis nobis nunc ipsas causas per prefatum Oratorem intimatas inficiari non uereantur, Orbi tamen toti notissimum est illas causas celebrandi Concilij impeditiuas extitisse ueras esse. Nam fere octo menses effluxerant postquam ipsa initiari debuit sancta Synodus nec adhuc Basilee conuenerant tres Episcopi aut alij in toto numero decem prelati regumque et principum procuratores siue nuntij, nulli aderant cum quibus de xpianorum pacatione siue concordia possent aliqua pertractari ut in Concilijs primum inquirere decens est, doctorum atque magistrorum fere nulli interant qui hereticorum uersutijs resistere possent et argumenta eorum sciuent sophistica refellere et confutare. Locus etiam ipse Ciuitatis Basilien minime tutus uidebatur, tum propter armatam finitimam heresim Bohemorum, tum propter subortam guerram inter dilectos filios viros Illustres Burgundie et Austrie duces. hijs igitur et alijs iustis legitimis de causis non scandalizandi clerum siue errores studio confitiendi. de ipsorum Cardinalium plurimorum consilio et assensu qui nunc Basilee conueniunt et hanc commutationem damnant Illam fecimus presertim hijs etiam de causis moti, quia sperabamus quod in Italia consistente carissimo in xpo filio nostro Sigismundo Romanorum tunc rege nos facilius ambo potuissemus

Bononie conuenire adessentque ibidem Bononie tunc ce-
lerius prelati et principes in numero copioso siue ipsorum pro-
curatores et Nuncij cum quibus melius et grauiori ma-
turitate singula in Concilijs agenda expedirentur et ma-
iori cum reuerentia ab omnibus xpifidelibus reciperentur
quam illa que per paucos Basilee conuenientes fieri forsitan
contigissent . Nescimus ergo quomodo ipsam audent com-
mutationem reprobare cuius ipsi plurimi fuerunt auctores
precipui damnent Nanque eorum gesta non nostra quia tunc
tunc eramus grauissima corporali infirmitate grauati
cum ipsi dissolutionem et translationem ipsam promouebant
suadebant ac efficere studuerunt nobis precipue ad me-
moriam reducentes et hijs rationibus compellentes quod
dum eramus in minoribus constituti vnacum ipsis et
alijs fratribus nostris sancte Romane ecclesie Cardinalibus
uoto et iuramento nos astrinximus quod illo in Loco
Concilium teneremus in quo maiori parti Cardinalium
magis expediens uideretur Cum Basilee non spera-
retur posse Concilium celebrari temporibus a iure de-
cretis iam fine temporis instante et impedimentis
subsistentibus enarratis Sicque ipsi mutationem siue
translationem necessariam esse dicentes et ut alio loco
transferremus sedulo requirentes . Tandem fuit causa
finalis ut ipsam translationem siue commutationem fa-
ceremus quam tamen et iustam fuisse et nobis soli
cum venerabilibus fratribus nostris sancte Romane ecclesie
Cardinalibus facere licuisse prout egimus etiam absque
alterius consensu Concilij nemo sane mentis debet am-
bigere . Nam et si canon Constantiensis Concilij qui
incipit frequens qui ab ipso Concilio editus et a fe. re.
Martino predecessore nostro non improbatus locum mu-
tare uel tempus inceptionis Concilij prorogare nobis
sine Concilij consensu prohibere uideatur non tamen
debet sic abusiue interpretari ut causa imminente nobis
etiam soli adempta fuerit circa loci mutationem et
temporis prorogationem dispensandi facultas / tum
etiam si a Martino editus extitisset Illa uero non fuisset
siue esse debuisset prohibentis intentio / que successoribus
suis nullum potuit in hac parte preiudicium generare

pari post ipm ymo eadem ptāte funē iuris et infertur put
est secundum omnia iura in hac parte Concilii inferius
summo pontifice ppam ipis priorem nequeunt soluere uel
ligare. Sed nos in hys Concilio priores ipm possumus pro
libito regulare. Nam hoc de iure notissimū est qd possu
mus quecumqz statuta decreta declarata siue sancita
per quoscumqz predecessores nrōs uel per quecūqz Concilia
dūmodo in ipis fidei fundamenta non existant siue ex
hoc vniuersalis ecclie bonū principaliter non turbetur
ut xpi vicarius et irreph̄ensibiliter pro nrō āmouere et
corripere libito uoluntatis et contra sentire non esset lon
genū ab heresi uelle ligare manus vicary ihū xpi et in
terris siue ipius gesta iudicare uel improbare quod sa
crilegy crimen habet. Sed quesumus nobis dicant qui
nobis detrahunt que heresis que vniuersalis ecclie tur
batio ex hac translatione loci surgere poterat si nos dictā
Synodum Bononie cōmutauimus ut eius bonū non
frustraretur. Vlterius qd iam mensibus octo sine fru
ctu aliquo extiterat prorogatum et ipius initiandi
postmodum Basilee uestigia cōmoda nulla uideban
tur profecto nullus per iuris tramites ambulans et
non passione seductus assereret qd ecclie fecerimus tur
bationem sed salutem nec celebrationem Concily frustra
uimus sed id accelerare concupiuimus. Taceant igit
hy qui sic nobis inhumaniter detrahunt quoniam non
ad xpianoꝝ et ecclie noxam cōmutationem fecimus
sed pro salute tutissima ut citius que in Concilio forent
agenda finem debitum sortirentur. Fuit igitur a Ba
silien Ciuitate legitima protunc nrā Concily dissoluc͡o
ac ipius ad Bononiam iustissima translatio et assen
tientes contra sunt penitus ab omni ueritate ac fide catho
lica alieni. Nos insuper criminantur et diffamant
qd sacro Concilio pure et simpliciter non heremus sed coti
die magis ac magis contemnimus et despicimus Q dqz
nos modeste et mansuete monere curauerunt ut scan
dalosam dissolutionem et ecclie xpi perturbationem ā
mouere deberemus quas res inquiūt nos pertinaciter
recusare Et has ob causas nos citare et monere nō sunt
ueriti et tandem quod est deterius si eoꝝ uota infra

Quadraginta dies non impleuerimus Nos ab omni pontificali potestate suspendisse profitentur. Que quantum contra omnia sint diuina iura pariter et humana ac heresim manifeste nutrientia breuiter ostendemus. Nam dissolutionem quam scandalosam et ecclesiam perturbantem dicunt esse legitimis de causis et necessariis iure fecimus ut ante retulimus. Quod igitur scandalum quod iuste honeste et urgente necessitate factum extitit potuit generare profecto nullum cum omnia que ad salutem christiane religionis debuissent in Basilien Concilio expediri et que protunc cum ipsam sanctam Synodum commutauimus ibidem Basilee fieri non poterat melius celerius et comodius in ipsa Bononien Synodo perfici ualuissent. Quam etiam ecclesie perturbationem cum ut paulo ante narrauimus illo in tempore quo Concilium commutauimus fere nulli prelati conuenerant non poterant igitur perturbari qui non aderant Quia quod Concilium Basilee fieret non curabant Nam si affectassent ibidem in tempore conuenissent nec quo ad illos qui conuenerant quia ita pauci numero erant quod sine nostra auctoritate ecclesiam uniuersalem representare non poterant quamuis ipsi eam representare se dixerunt. Concilio igitur ad ipsam Bononien Ciuitatem legitime translato ibidem postmodum Basilee conuenientes uelut locuste acephali canonicum sine nostris presidentibus non fecere Concilium cum auctoritate carerent apostolice sedis. Nec uere sunt quas faciunt excusationes quod Constantien et Senen ac fe. re. Martini ac nostra auctoritate ipsorum Concilium vires habuerit et habeat. Nam nos predictis causis ueris subsistentibus et nostram et pie memorie Martini ac ipsorum Conciliorum auctoritates ut iure fecimus reuocare potuimus ut patule supra insinuauimus Quare post ipsam Canonicam dissolutionem et auctoritatum predictarum reuocationem absque ulla apostolica auctoritate conueniebant siue conueniunt Unde uerum non est dicere eorum canonicum post nostram dissolutionem et sine nostris presidentibus fuisse et esse Concilium. Quoniam nulla rata est uel unquam erit Synodus generalis que summi pontificis non fuerit

auc toritate suffulta. Hec eoꝝ spiritus sanc tis e caput
cum misericors pater ihc xp̄c super om̄ia sum̄u pontificem
ecclie pos t transitum uerbi ad patrem caput et p̄ncipem
ab ip̄o xp̄o et ecclia cons titutum Nos uidelȝ qui locum
retinemus ip̄ius vicarij ihu xp̄i quāuis imeriti. Sacrilegiū
igitur a nobis pos tulant et hereticum ut declarare uelim⁹
retroac tis temporibus Basilee fuisse continue Conciliū
cum pos t nr̄am dissolutionem sine nr̄is presidentibus
regulare non faceret Concilium Quia eoꝝ dic ta gesta
et fac ta contra diuina om̄ia Jura pariter et humana
perperam sunt confec ta et que per nos nullatenus sunt
debita comprobari. Et in hoc es t qd̉ xp̄ianam religio
nem circūuenire cupiūt ut sub colore qd̉ continuo Ba
silee Conciliū fuisse declaremus om̄ia eoꝝ ges ta et fcā
comprobemus que adeo sunt minus bene composit a
ut etiam si ab habentibus p̄tātem promulgata fuissent
essent irritatione annullatione et reuocatione dignissima
Nam quod nūquā es t lec tum ipi in Ciuitate nr̄a A
uinionēn et contra nr̄am uoluntatem cons tituere le
gatum ausi sunt. Jllam tyrannidi vnius Cardinalis
nuper cum eis conuenientis subicientes, spreto uero le
gato de latere per nos et nr̄am sedem ap̄licam cons tituto
vnde tot guerraꝝ s trages tot rapine et tot homi
cidia tot incendia suborta sunt, sed tandem clementis
simus deus sua misericordia fauit parti ius tiorem
causam habenti. quia nr̄o uero domino et sub nr̄o le
gato ipā Ciuitas es t subiec ta. Ipi insuper de singu
lis Romane ecclie Offitijs inter seipōs disponere non
sunt ueriti, presidentis ad presidendum eoꝝ ut gene
rali Concilio deputando nr̄is penitus presidentibus spre
tis cum quibus potuissent ac debuissent canonicam Sy
nodum facere et firmare. Causaꝝ etiam Auditores
a seip̄is cons tituerunt quod nusquā visum es t ponti
fice summo Romanam curiam tenente, dum extir
pationem heresum, reformationem moꝝ, pacem xp̄i
colaꝝ vniuersam intenti esse deberent singuloꝝ cau
sas particulares s tudent potius uentilare. Exerciciū
etiam Vicecancellariatus Offitij vni ex ip̄is contra nr̄am
uoluntatem tribuere presumpserunt. Et etiā generalia

Iunc publica Consistoria celebrare omīaqꝫ attemptare
non formidant / Que tantūmodo sunt nobis ac sedi aplice
specialiter reseruata perinde ac si vniuerse carnis viam es
semus ingressi uel si omnis pontificalis sume dignitatis
ptās esset nobis adhuc uiuentibus et in petri sede legitime
constitutis apud ipōs deuoluta . Quod asseuerare est he
reticum et prophanū cum ptās apud nos et ipōs et sic duoꝝ
in solidum esse non possit / quia ymaginari non possumus
qua auctoritate quo iure nobis in sede aplica consisten
tibus beneficia conferant nisi qd̕ usurpant cont̄ iusticiā
Iura nr̄a . et quod est detestabilius Illa que in nr̄is pre
decessoribus malefacta dampnant monasterioꝝ reli
giosoꝝ secularibus clericis administrationes conces
sas ipi ad instanciam cuiusdam principis secularis fe
cerunt . Nam officiū generalis humiliatoꝝ et illius
ordinis monasterium principale cuidam seculari clico
in cōmendam siue administrationem concesserunt
Quare rem exemplo ueluti perniciosam perantea facē
recusauimus . Ipi uero ut Epōs habeant continuo cog
nita contraria uoluntate facere temptauerunt et sub
tali eoꝝ colorato titulo clericus antedictus in dicta
administratione intrusus est Ita ut dici possit qd̕
fere centum monasteria regularia que sub offitio ge
neralis dicti ordinis regulari debuissent sub vnius
clerici secularis sunt administratiōne Suppposita . Que
quantum Iuri quantum honestati quantum bonis
moribus conueniant quisqꝫ prudens aīaduertē potest

Postremo tandem ultra aliud qd̕ nos et plurimos
frēs nrōs sancte Romane ecclie Cardinales citare co
nati sunt etiam postquā decreuimus iterum Basilee
debere Concilium agitari Nos etiam ab administra
tione sūmi pontificatus suspendere freti sunt ut ad ipōs
possent saltem defacto ipsam nr̄ām sūmi pontificatus
ptātem aduocare et eius administrationem exercere
conferendo benefitia uel officia et alia faciendo que nobis
tantum sunt a iure concessa siue permissa . Iste sunt
ergo cause quare continuo Basilee fuisse Conciliū per
nos declarari cupiūt . Ista sunt quia eoꝝ uota pati
non uolumus / quare de nobis tot mendacia confingūt

Iste sunt hereses quas extirpare cupiunt. Iste sunt reformationes debite quas in dei ecclia introducunt Et pax et
tranquillitas quas vniuersis xpifidelibus disponunt / quia
inter seipos ptatem nram diuidunt et sibiipis ascribere cu-
piunt ut que beneficia uel officia siue honores quos a nob
consequi non ualuerunt scindendo dei ecclesiam consequant
Absit igitur a nobis absit ut talem declarationem faciam
et qd talia gesta comprobemus. Prius est enim ut nos
solum pontificatum uel partem eius sed animam tollant
quam fidem catholicam nobis auferant. De hoc autem
uero ad ostendendam nram sinceram et purissimam in-
tentionem quam habemus ut Concilium fiat / et qd omnia
ad debitum perducantur finem contenti sumus et uo-
lumus pure et simpliciter continue fuisse Concilium Ita
tamen qd omnia gesta et attemptata contra nos siue se-
dis aplice libertatem uel priuilegia sancte atque Romane
ecclie Cardinales ac nobis adherentes prout de facto fece-
runt sic de facto eciam omnia reuocent nrosque legatos iuxta iuris
regulas presidentes admittant. Obiecerunt etiam nobis
ac admirari uidentur qd Basilee iussimus sacram Syno-
dum celebrari ac mandauimus cum Concilii consilio agen-
da per presidentes perfici dicimus qd Concilium dumtaxat
potens est ipos autem presidentes sequi necesse est et
ideo si Concilium dictaret siue consuleret aliquid ecclie
expedire. Presidentibus uero non placeret hoc ipum fieri mi-
nime posset. Sic qd de Iudice Concilium Consiliarius
formaretur. Sed hii sic dicentes si nulla iura in dissent
satis esset. Nam si ipi omnia mundi Iura perscrutarentur
omnia uolunt qd que in Concilio statuuntur declarantur
seu sanciuntur a papa uel eius legato constituantur atque
promulgentur sacro Concilio consulente siue etiam ap-
probante. Nam si papa uel legatus eiusdem nollet dispo-
nere aliqua contra Concilium affectaret pape omnia uel
eius legati personam summi pontificis representantis non
Concilii uoluntas sequenda foret Cum super omnia Con-
cilia papa habeat ptatem nisi forte que statuenda forent
catholicam fidem respicerent uel si non fierent statum
vniuersalis ecclie principaliter perturbarent. Quia
tunc Concilii Sententia esset potius attendenda. Verba

igitur nrãꝝ lrãꝝ secundum Juris formã interpretanda
sunt ut que ad solum Concilium spectarent que sunt
numero plurima cum Concilio expediantur et fiant
alie uero Juris tramites inuentur. Et hoc est in quo
potissime falluntur qui Basilee conueniũt. Nam credũt
in singulis agendis esse Judices supra pontificem qđ eoꝝ
actiones demonstrant. Nam in singulis se nobis supe-
riores reputant, quod tamen asseuerare est hereticum et
xphani. Obmutescant igitur et noscant quod etiam sic
cum Concilio fieri mandauit fe. re. Martinus nr̃ proxi
mus predecessor nec uelint nr̃am puram intentionem in
singulis lacerare quã etiam cum alijs lacescere conantur
asseuerantes nr̃am ad sũmi aplãtus apicem non fuisse
canonicam electionem. Sed o misericors deus cur
oculos tue pie iustitie contra prefatos non conuertis
Nam plurimi ex hys qui talia proferunt sunt qui in pe-
tri cathedram dirigentes intronisauerunt. Isti nos con-
secrauerunt. Isti nos coronauerunt. et aliqui ex eis ut a
uero xpi vicario pontificatus insignia susceperunt. Alij
uero ex eis fere omñes gracias siue beneficia plurima sunt
adepti et nos annis plurimis pro sũmo uero pontifice ue-
nerati sunt. Igitur ymaginari non possumus qua fron-
te qua audacia quo colore possint nr̃am canonicã Electi-
onem in dubiũ reuocare presertim cum ipoꝝ allegent
maximam turpitudinem. Quare principes xpi-
ani religiosissimi uosqȝ alij xpicole orthodoxi per uiscera
misericordie domini nri ihu xpi prefatos Basilee conue-
nientes adhortamini ut desistentes ab inceptis uelint
nrõs presidentes admittere ut canonicam Synodum fa-
cientes possint bona illa propter que sanctũ Concilium
est institutum debite executioni demandare. Qđ si
si secus quod absit fecerint et dei ecclẽiam scindere ut hacte-
nus sunt conati concupiuerint, nec cum p̃sidentibus in-
tendere reformationi ecclẽie studuerint. Tunc vos xpi-
colas principes iterum per eiusdem misericordiam obse-
cramus qui pro nobis mortem subijt temporalem, ut
uelitis eoꝝ improbis conatibus pro posse resistere p̃-
sertim ne scisma nephandissimũ in dei ecclẽia oriatur.
Nam hoc ad principes pertinet seculi xpianos ut eoꝝ

temporibus pacatam uelint esse mrem ecclesiam unde
sunt spiritualiter nati quod psalmigraphum uerbum
ostendit cum inquit. Et nunc reges intelligite erudi
mini qui iudicatis terram Seruite domino in timore
exultate ei cum tremore. Sed quomodo seruiunt princi
pes in timore nisi ea que contra mrem ecclesiam et iussa
dni sunt religiosa seueritate prohibendo atque plectendo
Agite igitur uiriliter agite aduersus xpi uineam et
agrum dnicum deuastare cupientes Nec permittere
uelitis qd sine auctoritate pontificis Conciliabula non
Concilia fiant quoniam in futurum esse posset exemplo
perniciosum ut decem siue plures ad libitum sine sedis
aplice auctoritate aliquo in loco prelati conuenirent
scandalizarentque populum xpianum orthodoxum ac
contra xpi vicarium pro libito resilirent ac resistentes
malis actionibus eternam gloriam mereamini Dat
Rome apud sanctum Laurencium in damaso. Anno
incarnationis dominice Millesimoquadringentesimo
tricesimotercio Id. Septembris pontificatus nri anno
tercio. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc pa
ginam nre Constitutionis declarationis prosecu
tionis intentionis cassationis reuocationis irritacois
annullationis uoluntatis reductionis et mandati in
fringere uel ei ausu temerario contraire Siquis
autem hoc attemptare presumpserit indignationem
omnipotentis dei et beatorum petri et pauli aplorum eius
se nouerit incursurum. Dat. Rome apud scm
petrum Anno incarnationis dominice Millesimo
quadringentesimotricesimotercio xviij. kl. January
Pontificatus nri Anno tercio. Ego Jordanus
Epus Sabinen manu propria subscripsi. Ego An
thonius tt. sancti Marcelli manu propria subscripsi
Ego lucidus Cardinalis de Comite manu propria
subscripsi. Dat. in Sessione publica ipius sancte
Synodi in ecclesia Basilien sollenniter celebrata Non
february. Anno anatiuitate domini Millesimo
quadringentesimotricesimoquarto

Sessio decimaseptima de ad
missione presidencium etc.

Sessio XVII

Acrosancta generalis

Synodus Basilien in spiritu sancto legitime
congregata universalem ecclesiam representans
Dilectos ecclesie filios Nicolaum tt. sancte
crucis in Jherusalem pbrm Julianu sancti Angeli dya
conu sancte Roman ecclie Cardinales ac venerabiles
Johannem Archiepm Tarentin et petrum Epm paduanu
ac dilectum ecclie filium Ludovicum Abbatem sancte
Justine paduane tantum admittit in presidentes in hoc
sacro Concilio nomine vice et loco sanctissimi domini
Eugenij pape quarti cum infrascriptis condicionibus et
clausulis plenissimi robur et effectum per omnia habi
turis videlz sine ulla iurisdictione coactiva salvo etiam
modo procedendi in hoc sacro Concilio hactenus observa
to presertim qui continetur in ordinationibus huius
sacri Concilij que incipit. Primo sint Quatuor de
putationes sicut sunt inter quas omnes de Concilio distri
buantur equaliter quantum fieri poterit etc. Ordinat
etiam qd preter feriam sextam in qua ordinaria est Con
gregatio generalis non possit fieri alia nisi fuit conclusu
prius per tres deputationes adminus et tunc intimetur
ipis presidentibus vel alteri ex eis qd ponant cedulas et si
non fecerint unus de promotoribus Concilij/ vel unus
de promotoribus Concilij/ vel unus ex deputationibus
quicumqz sit ponat cedulas et omnes de Concilio veniant
ad Congregationem. Alis si non fuerit conclusum per
tres deputationes nullus ad ipam Congregationem ac
cedat Et quicquid ibi factum fuerit nullius sit robois
Et idem de Sessione. Item qd lectis in Congregatione
generali hys que conclusa sunt per deputationes Pri
mus inter presidentes ibidem pntes etiam alijs vel alio
ex eis absentibus concludat iuxta ordinationes sacri
Concilij Quod si nolit ipe aut alius de presidentibus
ibidem presentibus facere tunc proximior prelatus subse
quens in ordine consedendi concludat Et ipo nolente ali
us successive faciat. Et si forte nullus de presidentibus
veniat ad congregationem vel Sessionem generales.
Tunc primus prelatus ut premittitur pro illo die faci
et officiu presidentis. Item qd omnia acta huius

sacri Concilii fiant hactenus et observari fiant et
expediantur sub nomine et bulla ipsius Concilii. Dat. in
Sessione publica ipsius sancte Synodi in ecclesia maiori Basi-
lien sollenniter celebrata vi. kl. May. Anno a Nativitate
domini Millesimoquadringentesimotricesimoquarto.

Sessio decimaoctava.

Sacrosancta etc. Ad perpetuam rei
memoriam Ad magnam ecclesie catholice u-
tilitatem pertinere dinoscitur ut ipsius auctoritas
cui omnes subesse tenentur in sacro olim Con-
stantien Concilio declarata sepius manifestetur et ad
omnium notitiam perducatur Et quemadmodum nonnulla
Concilia precedentium Synodorum salubres institutiones
ac declarationes renovare consueverunt Ita et hec sancta
Synodus necessariam illam declarationem de generalium
Conciliorum auctoritate in dicto Constantien Con-
cilio promulgatam sub eodem qui sequitur tenore innovat

Primo quod generalis Synodus in spiritu sancto legitime
congregata generale Concilium faciens ecclesiam catholi-
cam militantem representans potestatem a xpo immedia-
te habet Cui quilibet cuiuscunque status vel dignitatis
etiam si papalis existat obedire tenetur in hiis que perti-
nent ad fidem ad extirpationem scismatis et ad generalem
reformationem ecclesie in Capite et in membris.

Item declarat quod quicunque cuiuscunque status vel dig-
nitatis etiam si papalis existat qui mandatis statutis
sive ordinationibus aut preceptis huius sancte Synodi
et cuiuscunque alterius Concilii generalis legitime congre-
gati super premissis seu ad ea pertinentibus factis vel
fiendis obedire contumaciter contempserit nisi resipuerit
condigne penitentie subiciatur et debite puniatur etiam
ad alia iuris subsidia si opus fuerit recurrendo. Dat.
in Sessione publica ipsius sancte Synodi in ecclesia maiori
Basilien sollenniter celebrata vi. kl. Julii Anno domini
Millesimoquadringentesimotricesimoquarto.

Sessio Decimanona

I.

Sacrosancta etc. Ad perpetuam rei memoriam. Sicut pia mater pro filiorum salute semper anxia est et nec unquam quiescat donec si qua inter ipsos dissensio sit sopita fuerit Sic et multo amplius sancta mater ecclesia que filios ad perpetuam vitam regenerat omni conatu laborare consuevit ut omnes qui christiano nomine censentur sublato omni dissidio eandem fidei unitatem sine qua salus esse esse non potest et fraterna caritate custodiant Quamobrem huius sancte Synodi ab initio sue congregacionis precipua cura fuit recens illud Bohemorum antiquumque Grecorum dissidium prorsus extinguere et eos nobiscum in eodem fidei et caritatis vinculo perpetuo copulare. Bohemos igitur viciniores primo deinde grecos per nostras literas et Oratores pro sancta unione facienda cum omni caritate ad hoc sacrum Concilium vocavimus. Et quamquam Bohemorum negocium multi ab initio non solum difficile sed pene impossibile extimarent nostrosque tamquam supervacuos et inutiles iudicarent labores Attamen dominus noster Ihesus Christus cui nichil impossibile est sic salubriter rem ipsam usque ad hunc diem direxit ut multo amplius hec ipsa Bohemorum vocatio ecclesie sancte profuerit quam multi potentissimi exercitus qui sepe Bohemiam armata manu ingressi sunt. Que res eo ampliorem spem nobis prebet ut hanc Grecorum unionem cum omni fiducia et constancia prosequamur Quod quidem eo libentius aggredimur quo ipsos ad hanc unionem plurimum affectos conspicimus. Ut primum enim serenissimus grecorum Imperator et patriarcha Constantinopolitanus per nostros requisiti sunt Oratores mox tres insignes viros de hys qui apud eos magne videntur auctoritatis Quorum primus ipsum Imperatorem consanguinitate attinet ad hanc sanctam Synodum destinarunt sufficienti ipsius Imperatoris mandato cum bulla aurea et eius propria manu subscripto ac patriarche literis munitos qui tam in generali Congregatione quam coram

Cōmissarys nr̃is serenissimi Imperatoris et patriarche
Constantinopolitani ceterisq; eccl̃ie Orientalis ad hanc vnionem desiderium expo
nentes nos mirum in modum ad tam sancti operis prose
cutionem pulsant ac cotidie excitant. Duo inter alia firmit̃
constanter q; asserentes vnionem ipām nisi in Synodo
vniuersali in qua tam eccl̃ia Occidentalis quā Orientalis
conueniat fieri nullatenus posse / et in ea Synodo si fiat ut
infra conuentum est omnino ipām vnionem secutura.
hys auditis summa nobis leticiā ac iocunditas nimirum
accessit. Quid enim eccl̃ie catholice felicius gloriosiusq;
contingere unquā posset quā qd̃ tot Orientales populi
qui numero hominū ab hys qui nr̃e fidei sunt nōmultū
distare uidentur in eadem nobiscum fidei vnitate con
iūgantur. Quid utilius aut fructuosius ab exor
dio nascentis eccl̃ie populus xp̃ianus uidit et audiuit quā
qd̃ tam diuturnū perniciosum q; scisma penitus extir
petur. Unde et aliam rei publice xp̃iane deo propitio
utilitatem accrescere confidimus Quoniam ex hac
vnione cum facta fuerit plurimos ex nephanda Macho
meti secta ad fidem catholicam conuerti sperandū est
Quid igitur pro tam pys et salutaribus rebus per xp̃i
fideles temptandum faciendum q; non esset. Quis ca
tholicus pro tanto nominis xp̃iani et orthodoxe fidei incre
mento non modo caducam huius mūdi substanciam
sed et corpus et animam exponere non deberet. Quo
circa omnem cogitatum nr̃m iactantes in deum qui
facit mirabilia magna solus. Venerabiles sc̃e Romān
eccl̃ie Cardinales presidentes sedis ap̃lice / patriarcham
Anthiocenū Archiep̃os et Ep̃os Abbates mag̃rosq; et doc
tores in numero competenti deputauimus ut vnacum
ipis Grecorum Ambasiatoribus tem istam tractare
et quo ordine ad execucionem deducenda esset et prospicere
deberent qui tam inter se quā cum ipis Oratoribus sepe
numero conuenientes habito inter se digesto consilio
ad infrascripta cum ipis deuenerunt Capitula Que
postea secundum morem huius sacri Concily per sacras
deputationes mature deliberata ac deinde per generalem
Congregationem conclusa firmataq; sollenniter exti
terunt Quorum tenor vnacum mandato ipius dn̄i

Imperatoris sub bulla aurea sequitur et est talis.

Ambasiatores serenissimi domini

Imperatoris Grecorum et Patriarche Constantinopoli
tani videlicet dns Demetrius Prothonotarius paleo
logus Methotides. Venerabilis ysidorus Abbas monastij
sancti demetrij et dns Johannes dissipatus eiusdem
Imperatoris familiaris convenientes cum dnis deputatis
sacri Concilij primo exposuerunt qd si ecclie Occidentali
placeret ut hec Synodus Constantinopolim celebrare-
tur Ecclia orientalis proprijs expensis ibidem conveni-
ret nec oporteret ut ecclia Occidentalis prelatis Orien
talibus aliquas expensas faceret quinymo dns Imperator
in quibus posset prelatis latinis Constantinopolim
venturis subveniret. Sin autem placeret ut plati ecclie
Orientalis ad terras latinorum pro predicta Synodo accede-
rent necessarium fore propter legitimas causas ut ex
pensis ecclie Occidentalis venirent. Et cum dictis dnis
deputatis videretur multis de causis hanc unionem com
modosius fieri posse in hac Civitate Basilien ubi actu
Concilium congregatum est sepe ac multum apud ipsos
Oratores insteterunt ut hic locus pro hac sancta
unione eligeretur offerentes impensas ad hoc necessarias
Sed ipsis Oratoribus respondentibus qd cum Instructio-
nes limitate de certis locis per ipsos Imperatorem et
Patriarcham eis date sint non possunt hunc locum eli
gere qui in ipsis Instructionibus nominatus non esset.

Domini deputati sacri Concilij cognoscentes sanctam et
perfectam ipsius Concilij intentionem que est pro
honore dei et profectu fidei catholice nullis parcatur
laboribus et impensis indicarunt non expedire ut
propter locum duntaxat tanti boni negligeretur.

Acceptarunt igitur si placeat sacro Concilio unum de
locis inferius nominandis cum hoc quod sicut iussum
est conventum mittantur aliqui vel aliquis ad ipsum
dnm Imperatorem patriarcham et alios quibus per
suadeant per efficaces rationes ut in hac Civitate
Basilien velint assentire.

Loca nominata sunt Calabria Anchona uel alia terra maritima Bononia Mediolanum uel alia Ciuitas in Ytalia. Extra ytaliam Buda in hungaria Wienna in Austria et ad ultimum Sabaudia.

Conuenerunt tandem dicti domini deputati cum ipsis dominis Ambasiatoribus in hys que sequuntur si sacro Concilio placeant.

Primo dicti Ambasiatores promiserunt quod ad huiusmodi Synodum conuenient Imperator Grecorum et patriarcha Constantinopolitanus et ceteri tres patriarche Archiepiscopi. Episcopi et alij ecclesiastici qui commode uenire poterunt. Similiter uenient ab omnibus Regnis dominijs que subiciuntur ecclesie Grecorum cum plena potestate et mandato uallato Juramento et alijs clausulis oportunis tam ex parte secularium dominorum quam prelatorum.

Item quod mittatur vnus uel plures Ambasiatores ex parte sacri Concilij cum octo milibus ducatorum pro facienda Congregatione prelatorum ecclesie Orientalis ad Constantinopolim Que octo milia expedientur ab ipsis Ambasiatoribus sacri Concilij prout ipsi domino Imperatori et ipsis Ambasiatoribus sacri Concilij uidebitur Ita tamen quod si dicti prelati nollent Constantinopolim uenire uel postquam in Constantinopolim uenerint nollent ad Synodum predictam accedere tunc teneatur dominus Imperator reddere dictis Ambasiatoribus sacri Concilij quicquid pro ea re expenderint

Item quod ecclesia Occidentalis soluat expensas quatuor galearum grossarum quarum due sunt de Constantinopoli et due aliunde pro conducendo cum tempus erit ad portum nostrum et reducendo Constantinopoli dominum Imperatorem et patriarchas et prelatos ecclesie Orientalis cum suis usque ad numerum Septingentarum personarum Quibus ipsa Occidentalis ecclesia impensas faciet et hoc modo. Quia pro expensis ipsius Imperatoris et ipsarum Septingentarum personarum a Constantinopoli usque ad portum nostrum ultimum dabit ipsi Imperatori Quindecim milia ducatorum. A dicto autem ultimo portu usque ad locum dicte Synodi deinde quamdiu manebunt in Synodo et usque ad reuersionem ipsorum

ad Constantinopolim faciet dicto Imperatori cum dictis Septingentis personis impensas honestas.

Item quod infra decem menses incipiendos a mense Nouembris proxime sequenti teneatur sacrum Concilium mittere duas galeas grossas et duas subtiles versus Constantinopolim cum Trecentis Balistarijs. Super quibus galeis erunt Ambasiatores sacri Concilij et dominus Demetrius prothonestarius paleologus primus de ipsis Ambasiatoribus domini Imperatoris. Qui quidem Ambasiatores sacri Concilij habebunt secum Quindecim milia ducatorum danda domino Imperatori pro expensis suis et patriarcharum et prelatorum ac aliorum uenientium usque ad numerum Septingentarum personarum faciendis a Constantinopoli usque ad portum ultimum ad quem debebunt applicare ut supra.

Item predicti Ambasiatores sacri Concilij ituri cum predictis galeis ordinabunt quod decem milia ducatorum erunt parata ad exponendum si necessarium fuerit pro custodia Ciuitatis Constantinopolitane propter periculum quod posset interuenire a Turcis Ciuitati tempore absentie dicti Imperatoris que pecunie exponentur per aliquem a dictis Ambasiatoribus Concilij deputandum prout necessitas fuerit.

Item ordinabunt predicti Ambasiatores sacri Concilij de expensis galearum subtilium et Trecentorum Balistariorum pro custodia Ciuitatis Constantinopolitane tempore absentie domini Imperatoris et quod gentes dictarum galearum et ipsi Balistarij iurabunt in manibus Imperatoris fideliter se habere et Capitanei eorum sint quos Imperator instituerit.

Item quod predicti Ambasiatores habeant expensas duarum galearum grossarum tot quot expendi consueuerunt in armando tales galeas.

Item quod huiusmodi Ambasiatores sacri Concilij ituri cum predictis galeis ad Constantinopolim nominabunt domino Imperatori portum ad quem ultimo debebit applicare et locum unum de prenominatis in quo esse debeat dicta uniuersalis Synodus, laborabunt tamen cum omni instantia ut Ciuitas ipsa

Basilien eligatur prout sperandum est.
Item qd hoc sacrum Concilium Basilien interim stabit
in Basilea firmiter nec dissoluetur legitimo impedimento
cessante quo interueniente quod deus auertat pro continu
atione sui iuxta dispositionem Capituli frequens ad aliã
Ciuitatem se transferet Et in casu quo dñs Imperator non
contentaretur de isto loco tunc infra mensem postquam
prefatus dñs Imperator applicuerit ad dictum portum
ultimũ sacrum Concilium se transferet ad unum de pre
dictis locis nominatis per ipm sacrum Concilium ut sup
dictum est eligendum. Item qd in omnẽ euentum
predicta omnia utrinque adimpleantur Item qd pdcã
omnia fient firmiori modo cum maiori robore et securitate
quo fieri possunt per sacrum Concilium videlicet per decre
tum et sub bulla

Item qd predictis omnibus conclusis et concordatis ac
ut premittitur firmiter roboratis sũmus pontifex expres
sum prebeat assensum per suas patentes bullas. Et qd
predicta omnia et singula intelligi debeant bona fide sine
dolo et fraude et absque impedimento legitimo et manifesto.
hys omnibus adimpletis
dicunt supradicti Ambasiatores grecorum et promittunt
qd omnino uenient etiam si bellum foret et instaret
Ciuitati Et ob earum omnium rerum confirmationem
tradent mandatum prefati Imperatoris sub bulla aurea
sacro Concilio Et pro dicto Imperatore ipi et alij iurabũt
scribendo et subscribendo propter firmam et ueram fidem
qd fieri debeat cum deo vniuersalis sancta Synodus si
mors Imperatoris non interuenerit aut impedimentũ
aliquod manifestum et uerum quod fugi uitarique
non posset.

Postremo petitum est ab ipis Ambasiatoribus
grecorum ut exponerent quedam nomina in eorum In
structionibus contenta. Et primo quid intelligitur
per uerbum Synodus vniuersalis Responderunt qd
ppa et patriarche sint in dicta Synodo per se uel procu
ratores suos/similiter et alij prelati sint ibidem uere uel
representatiue/promittentes ut supra qd dñs Imperator
Grecorum et patriarcha Constantinopolitanus

interfuerunt personaliter

Libera et inviolata hoc est ut quod unicuique liceat libere dicere iudicium suum sine cuiuscumque impedimento vel violentia.

Sine contentione hoc est ut sine contentione rixosa et contumeliosa non tamen excluduntur disputationes et Collationes necessarie pacifice honeste et caritative

Apostolica et canonica

hec nomina quomodo intelligi debeant et demodo procedendi in Synodo remittunt se ad ea que ipsa universalis Synodus declarabit et ordinabit

Item quod Imperator Grecorum et eorum ecclesia habeat honores suos hoc est ut quos habebat tempore exorti presentis scismatis salvis semper Juribus honoribus privilegiis et dignitatibus summi pontificis et Romane ecclesie et Imperatoris Romanorum et quod siqua dubitatio oriatur stetur declarationi prefati universalis Concilii.

Sequitur tenor mandati dicti domini Imperatoris sub bulla aurea translati de greco in latinum.

Quoniam missi fuerunt ad sacrosanctum Concilium generale Basilien. nostrum et Imperii nostri Ambasiatores familiaris noster prothonestiarius Demetrius paleologus Methotides et honorandissimus in sacris monachis Abbas sacri monasterii sancti demetrii et familiaris noster Johannes dissipatus ad constitutionem a nobis sollicitati generalis et ycumenici Concilii pro unione premeditata ecclesiarum Christi. Et dedimus eis Ambasiatoribus perfectam et liberam potestatem et bayliam super et in predictis mandat diffinit et ordinat Imperium nostrum per presens Crisobolum suum quod omnia et singula illa que ordinaverint promiserint iuraverint fecerint et constituerint per scripturam sive scripturas super predictis prefati nostri Ambasiatores reputentur a nostro Imperio et affirmata sint tamquam si a persona nostra presencialiter fuissent ordinata promissa et iurata forent. Et si contingeret Impedimentum aliquod vel mors in aliquo dictorum Amba- II.

iatorum tunc quod factum est et promissum erit per duos ex eis firmū et validum sit tanquā si per omnes tres factum foret. Et in robur et firmitatem predcōrum iurat Imperium nrm per Iuramentum debitum et condecens nobis tanquā xpiano fideli Imperatori et per orationem et benedictionem sancti mei Imperatoris domini et pris nri felicis memorie et per animam meam. factum est pns Crisobolum Imperij nri a mūdi creatione Sexmillesimo nongentesimoquadragesimosecundo Et domini nri ihu xpi a Natiuitate Millesimo quadringentesimo tricesimotercio. die Vndecima Nouembris Constantinopoli in palatio nro Imperiali et subscriptum lris rubeis manu nrā ppriā more Imperiali cum pendente aurea bulla.

Tenor vero lrārum patriarche Constantinopolitani sub bulla plumbea que de greco in latinū translate sunt sequitur et est talis.

III **Joseph gratia dei Archieps Constan**tinopolitanus noue Rome vniuersalis patriarcha Reuerendissimis Cardinalibus Romane ecclie et reuēndis Epis et omnibus alijs deuotis congregatis in Synodo Basilien condignam et condecentem mitto vobis omnibus ea qua teneor caritate et amicitia spirituali Salutē. Lrās R. v. suscepimus per Reuerendum Anthonium Epm Suden et fratrem Albertum de Crispis sacre Theologie magrm Oratores vrōs, ex quibus et etiam relationibus prefatorum bene notauimus optimam dispositionem atqz intentionem deo amabilem quas v. R. pro tota xpianitate gerit et specialiter pro nobis idest pro vnitate ecclie sancte xpi. Et super hoc letati fuimus maximū, Cum hortamini nos pro illis pro quibus et nos iam diu hortati fuimus insistanter ecclesiam Romanā. Multotiens eni scripsimus et misimus illuc pro vnitate predicta ut omnib' patet tantis legationibus factis ex parte nrā et tanta solicitudine ostensa non permiserunt tamen circūstantie rerum ut finem acciperet nrā voluntas et tractatus

Ad pns igitur dictis hijsdem et consimili et eadem dispositione v. r. scribimus querentes fieri Concilium ycume

meum sub presencia omnium personarum necessario debencium adesse secundum antiquum ordinem et consuetudinem et tale Concilium fieri canonicum liberum inviolatum et simpliciter secundum formas antiquorum ycumenicorum Conciliorum et illud omne quod deo dante in tali Concilio unanimiter et concorditer conclusum fuerit. hoc firmum haberi indubitanter et sine contradictione et lite quacumque que omnia dicta fuerint aut concessa et confirmata a sancta Romana ecclesia per plures legationes ad eam nostra parte factas Impedita vero fuit istorum conclusio et effectus propter temporales circumstancias ut supradictum est. Sed quoniam v. R. in presenti tempore tantam promptitudinem super istis ostendit quod legationem specialem fecit pro istis et hortata nos fuit litteris et relationibus suorum oratorum propter hoc et nos mittimus Ambasiatores nostros familiarem Imperii prothonotarium demetrium paleologum Methotidem et honorandissimum in sacris monachis Abbatem sacri monasterii sancti demetrii ysidorum et Johannem dissipatum per quos petimus et rogamus v. R. quod ad hoc deo amabile opus unionis conferatis omnem curam et solicitudinem ut fiat et concludatur dictum laudabile opus vestris studio et diligentia nostris corespondentibus. Cum vero sint aliqua necessaria ad hoc et eius operis executiva commisimus de istis predictis nostris Ambasiatoribus qui v. R. lacius et clarius omnia referent et manifestabunt, placeatque R. v. eisdem plenam fidem adhibere. Dat. in urbe Constantinopoli Millesimo quadringentesimo tricesimo tercio die decimaquinta Octobris.

Suprascripta igitur Capitula et Conventiones hec sancta Synodus auctoritate universalis ecclesie presenti decreto approbat ratificat et confirmat Statuitque et decernit et pollicetur ea et eorum quodlibet servare et inconcussa tenere ut premittitur. IV.

Que cum ad incrementum fidei orthodoxe utilitatemque ecclesie catholice et tocius populi xpiani pertineant omnibus xpi fidem diligentibus grata plurimum et accepta esse debent.

Et quoniam ut prescriptum est ipsi Greci propter

nõnullas causas postulant ut sanctissimus dominus Eugenius papa quartus dictis Capitulis et Conventionibus expresse consenciat ne propter hoc tantum bonū negligatur ipsū dnū Eugenium hec sancta Synodus cum omni caritate obsecrat et deprecatur ut per viscera misericordie ihu xpi cum quanta potest instancia exorat et requirit ut in fauorem fidei et ecclias hec vnitatis pfatis capitulis et Conventionibus Synodali decreto apprbatis et ratificatis per suas lrās more Romane Curie bullatas expressum assensum prebeat. Dat. in Sessione publica ipius sancte Synodi in ecclia Basilien sollenniter celebrata vij. Id Septembris Anno a Nativitate dnimi Millesimoquadringentesimotricesimoquarto.

De Judeis et Neophitis.

Memoriā &c. Ad perpetuaz rei

memoriam. Salvatoris nri ihu xpi sequens vestigia hec sancta Synodus illud gerit potissime in visceribus caritatis ut omnes euangelicam veritatem agnoscant et in ea postquā agnouerint fideliter perseuerent. Proinde ut Judei alij qz infideles ad orthodoxam conuertantur fidem Conuersi qz ad ipam conuersi fuerint in illa constant pmaneant hijs salubris institutis prouidere decernens Inprimis statuit ut omes dyocesani quosdam in lrīs diuinis bene eruditos aliquot vicibus annuatim deputent ī locis ubi Judei aut alij infideles degunt ad predicandum et explanandum taliter fidei catholice veritatem ut ipī infideles qui audiunt suos valeant errores recognoscere/ad quā predicationem sub penis tam cōmercij quā alijs ad hoc oportunis ipos infideles cuiuscūqz sexus in annis discretōis constitutos accedere compellant. Ipi autem dyocesani et predicantes ita se erga illos propitios ac caritate plenos exhibeant ut non solum propalatione veritatis sed et alijs humanitatis officijs ipos xpō lucrifaciant. Xpīanos aūt cuiuscūqz status aut dignitatis quomodolibet impedientes ne Judei ad huiūi predicationem conueniant aut arceantur notam fautorie infidelitatis incurrere ipo

facto decernit. Ut autem hec predicatio eo sit fructuosior quo predicantes linguarum habuerint peritiam modis omnibus seruari precipimus Constitutionem editam in Concilio Viennensi de duobus docere debentibus in studiis ibidem expressis linguas hebraicam Arabicam grecam et caldeam Que efficatius obseruetur Rectores ipsorum studiorum inter alia que in Assumptione Rectoratus iurant hoc etiam addi uolumus operam se pro ipsius constitutionis obseruatione daturos. In Conciliis etiam illarum prouinciarum in quibus huiusmodi Studia constituta sunt stipendia debita percipere ualeant.

omnino disponatur ut hii qui predictas linguas docturi sint

Sacros insuper Canones renouantes precipimus tam dyocesanis quam potestatibus secularibus ut modis omnibus prohibeant ne Judei aut alii infideles xpianos aut xpianas in familiares seu seruientes aut filiorum suorum nutrices habeant. Ac ne xpiani cum ipsis in eorum festiuitatibus nuptiis et Conuiuiis aut balneis seu nimia conuersatione communicent aut medicos aut matrimoniorum personetas seu aliorum contractuum mediatores de publico constitutos assumant nec aliis publicis preponant offitiis aut ad gradus quoscumque scolasticos admittant nec eis locentur predia aut alii redditus ecclesiastici. Prohibeantur etiam libros ecclesiasticos Calices cruces et alia ecclesiarum ornamenta sub pena perditionis rei emere aut pignori sub pena amissionis pecunie mutuate accipere. Sub grauibus quoque penis cogantur aliquem deferre habitum per quem a xpianis euidenter discerni possint. Quorum ut euitetur nimia conuersatio in aliquibus Ciuitatum et Opidorum locis a xpianorum cohabitatione separatis habitare compellantur et ab ecclesiis longius quam fieri potest nec diebus dominicis et aliis sollennibus festiuitatibus apotecas apertas tenere uel in publico laborare presumant

VI.

Siquis eorum ad fidem catholicam conuerti uoluit bona sua quecumque habet mobilia et inmobilia et intacta illesaque permaneant. Quod si huiusmodi bona ex usura ac illicito questu fuerint acquisita ac note sint persone quibus foret restitutio de iure facienda Quia non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum

illis restitui omnino oportet. hys uero personis non extantibus quia talia per manus ecclesie in pios essent usus conuertenda. hec sancta Synodus vicem gerens vniuersalis ecclesie in fauorem concedit suscepti baptismatis tanquam in proprium vsum apud ipsos remanere debere sub pena diuini Anathematis tam ecclesiasticis quam secularibus interdicens ut nullam super hys quouis quesito colore molestiam inferant aut inferri paciantur, sed magnum se fecisse lucrum existimant dum tales Christo lucrati fuerint et quoniam ut scriptum est. Qui habuerit substanciam mundi huius et uiderit fratrem suum necessitatem habere et clauserit uiscera sua ab eo quomodo caritas dei manet in ipso Si ipsi conuersionis tempore inopes aut indigentes fuerint per uiscera misericordie dei nostri omnes tam ecclesiasticos quam seculares hec sancta Synodus exhortatur ut ipsis conuersis manus porrigant adiutrices Ipsi quoque dyocesani non solum christianos ad subueniendum illis exhortantur. Sed tamen de redditibus ecclesiarum prout poterunt quam de hys que ad pauperum usus per ipsos conuertenda deuoluuntur huiusmodi neophitos sustentari non negligant. ipsosque a detractionibus contumelys et paterna affectione defendant, Et quoniam per graciam baptismi Ciues sanctorum et domestici dei efficiuntur. Longeque dignius sit regenerari spiritu quam nasci carne hac edicali lege statuimus ut Ciuitatum et locorum in quibus sacro baptismate regenerantur priuilegys libertatibus et immunitatibus gaudeant que ratione dumtaxat natiuitatis et originis que sequuntur.

Curent insuper sacerdotes baptizantes et hy qui de sacro fonte suscipiunt tam ante baptismum quam post illos in articulis fidei ac legis noue preceptis catholiceque ecclesie ritibus diligenter instruere et tam ipsi quam dyocesani operam dent ne cum iudeis seu infidelibus saltem per longum tempus penitus conuersentur ne sicut nouiter contingit ab infirmitate curatis modica occasio ad pristinam perditionem recidiuos efficiat. et quoniam experiencia teste mutuam inter se neophitorum conuersationem ipsos in fide nostra fragiliores reddere et saluti ipsorum plurimum efficere compertum est. Exhortatur hec sancta

Synodus locorum. Ordinarios ut quantum pro yaumento incremento
fidei uiderint expedire curent et studeant neophitos ipsos
cum originariis xpianis matrimonio copulare prohibe
atur et hiis neophitis sub grauibus penis ne mortuos mo
re iudeorum sepeliant aut sabbata aliasque sollennitates et
antique secte ritus quoquo modo obseruent / Sed et ecclesias
et predicationes nostras prout et alii catholici frequentant et
in omnibus se xpianorum moribus conformes reddant.
Contemptores autem predictorum per sacerdotes in quorum
parrochiis siti sunt aut alios ad quos de iure uel antiqua
consuetudine de talibus inquirere spectat ac etiam per
alios quoscumque dyocesanis seu inquisitoribus heretice pra
uitatis deferantur et inuocato si opus fuerit auxilio bra
chii secularis per eos taliter puniantur quod et aliis transeat
in exemplum. De hiis omnibus in Conciliis prouin
cialibus et Synodalibus diligens fiat inquisitio et tam
circa Epos et sacerdotes in premissis negligentes quam ipsos
neophitos et infideles predictorum contemptores oportu
num adhibeatur remedium. Siquis autem cuiuscumque
gradus uel preeminentie huiusmodi neophitos ne ad obser
uationem ritus xpiani seu alicuius premissorum compel
lantur foueat atque defendat penas contra fautores he
reticorum promulgatas ipso facto incurrat. Neophiti uero
si se corrigere post canonicam monitionem neglexerint
qui ad uomitum iudaizantes redire comperti sint contra
eos tamquam perfidos hereticos secundum sacrorum canonum
instituta procedatur.

Siqua uero ipsis iudeis uel infidelibus indulta seu
priuilegia per quoscumque ecclesiasticos uel seculares cu uel
iuscumque status uel dignitatis etiam si papalis imperialis
existant concessa iam sint uel infuturum concedi con
tingat uergencia quoquomodo in detrimentum catholice
fidei aut nominis xpiani seu quorumcumque premissorum
hec sancta Synodus cassa et irrita esse decernit decretis
et constitutionibus aplicis ac Synodalibus que super
premissis condita sunt in suo robore duraturis. Et ut
huiusmodi sancte Constitutionis iugis memoria
habeatur et ne quisquam ipsius ignorantiam pretendere
possit iubet hec sancta Synodus ut per singulas cathe

drales et collegiatas ecclesias aliaque pia loca in quibus uberior
est fidelium concursus semel in anno ad minus infra
diuina promulgetur. Dat. in Sessione publica ipsius
sancte Synodi in ecclesia Basilien. sollempniter celebrata
vij. Id. Septembris. Anno a Natiuitate domini Mille
simoquadringentesimotricesimoquarto.

Sessio vicesima de Concubinarijs

I. **Sacrosancta etc. ad perpetuam**
rei memoriam. Quicumque clericus
cuiuscumque status conditionis religionis
dignitatis etiam si pontificalis uel alterius
preeminentie existat qui post huius constitutionis
noticiam quam habere presumatur per duos menses
post publicationem eiusdem in ecclesijs cathedralibus
quam ipsi dyocesani omnino facere teneantur postquam
eadem Constitutio ad eorum noticiam peruenerit fuit
publicus Concubinarius a perceptione fructuum omnium
beneficiorum suorum trium mensium spacio sit ipso facto
suspensus quos suus superior in fabricam uel aliam eui
dentem ecclesiarum utilitatem ex quibus hy fructus
percipiuntur conuertat necnon et huiusmodi publicum
Concubinarium ut primum talem esse innotuerit mox suus
superior monere teneatur ut infra breuissimum termi
num Concubinam dimittat. Quod si non dimiserit
uel dimissam aut aliam publice resumpserit, Iubet
hec sancta Synodus ut ipsum suis omnibus beneficijs
omnino priuet. Et nichilominus hy publici Concu
binarij usquequo cum eis per suos superiores post ipsarum
Concubinarum dimissionem manifestamque uite e
mendationem fuerit dispensatum ad susceptionem
quorumcumque honorum dignitatum beneficiorum et
officiorum sint inhabiles. Qui si post dispensationem
recidiuo uomitu ad huiusmodi publicum Concubinatum
redierint sine spe alicuius dispensationis ad predicta
prorsus inhabiles existant. Quod si hy ad quos ta
lium correctio pertinet eos ut predictum est punire

neglexerint eorum superiores tam in ipsos de neglectu quam
in illos pro concubinatu modis omnibus digna punitione
animadvertant. In Conciliis etiam provincialibus et
Synodalibus adversus tales punire negligentes vel de hoc
crimine diffamatos etiam per suspensionem a Collatione
beneficiorum vel alia condigna pena severiter procedatur.
Et si hii quorum destitutio ad summum pontificem spectat
per Concilia provincialia ad suos superiores propter pu
blicum Concubinatum reperiantur privatione digni sta-
tim cum processu inquisitionis ipsi summo pontifici defe-
rantur. Eadem diligentia et inquisitio in quibuscumque Ca
pitulis generalibus et provincialibus quo ad suos servetur.
Penis aliis contra predictos et alios non publicos Con-
cubinarios constitutis in suo robore permansuris. Pu-
blici autem intelligendi sunt non solum hii quorum Con-
cubinatus per Sententiam aut confessionem in Iure
factam seu per rei evidentiam que nulla possit tergiversa-
tione celari notorius est, sed qui mulierem de inconti-
nentia suspectam et infamatam tenet et per suum superio-
rem admonitus ipsam cum effectu non dimittit. Quia
vero in quibusdam regionibus nonnulli iurisdictionem
ecclesiasticam habentes pecuniarios questus a Concu-
binariis percipere non erubescunt patiendo eos in tali fedi
tate sordescere sub pena maledictionis eterne precipit ne
deinceps sub pacto compositione aut spe alicuius questus
talia quovismodo tollerent aut dissimulent. Alioquin
ultra premissam negligencie penam duplum eius quod
propterea acceperint restituere ad pios usus omnino
teneantur et compellantur. Ipsas autem Concubinas
seu mulieres suspectas prelati modis omnibus curent
a suis subditis etiam per brachii secularis auxilium si
opus fuerit penitus arcere, qui etiam ex tali Concubina
tu procreatos filios apud patres suos cohabitare non per
mittant. Iubet insuper hec sancta Synodus ut e
tiam in predictis Synodis et Capitulis hec constitucio
publicetur. Et quilibet suos subditos ad ipsarum Conc
cubinarum dimissionem moneat diligenter. Iniungit
preterea omnibus secularibus viris etiam si regali pre-
fulgeant dignitate ne ullum qualecumque inferant impedi

mentum quocumque quesito colore prelatis qui ratione officij sui aduersus suos subditos pro huiusmodi Concubinatu procedunt. Et cum omne fornicationis crimen lege diuina prohibitum sit et sub peccati mortalis pena necessario euitandum monet omnes laicos tam uxoratos quam solutos ut similiter a Concubinatu abstineant. Nimis enim reprehensibilis est qui uxorem habet et alienam mulierem accedit. Qui uero solutus est si contineri nolit iuxta apostoli consilium uxorem ducat. Pro huius autem diuini obseruatione precepti hij ad quos pertinet tam salutaribus monitis quam alijs canonicis remedijs omni studio laborent.

De Excommunicatis certo modo non uitandis

II [A]d uitandum scandala ac multa pericula subueniendum que conscientijs timoratis Statuit quod nemo deinceps a communione alicuius in sacramentorum administratione uel receptione aut alijs quibuscumque diuinis uel extra pretextu cuiuscumque Sententie aut censure ecclesiastice seu Suspensionis aut prohibitionis ab homine uel a iure generaliter promulgate teneatur abstinere uel aliquem uitare aut Interdictum ecclesiasticum obseruare nisi Sententia prohibitio Suspensio uel censura huiusmodi fuerint in uel contra personam Collegium vniuersitatem ecclesiam aut locum certum aut certum a Judice publicata uel denunciata specialiter et expresse/aut si aliquem ita notorie Excommunicationis Sententiam constiterit incidisse quod nulla possit tergiuersatione celari aut aliquo Juris suffragio excusari Nam a communione illius abstineri uult iuxta canonicas sanctiones per hoc tamen huiusmodi Excommunicatos suspensos interdictos seu prohibitos non intendit in aliquo releuare aut eis quomodolibet suffragari

III De Interdictis non leuiter ponendis

[Q]uoniam ex indiscreta Interdictorum promulgatione multa consueuerunt scandala euenire Statuit

hec sancta Synodus qđ nulla Ciuitas Opidū Castrū villa aut locus ecclias[tico] suppoṅi possint interdicto nisi ex causa seu culpa ipo[rum] loco[rum] aut dominij seu recto[rum] uel officialium propter culpam autem seu causam alterius cuiuscunq[ue] priuate persone huiusmodi loca interdici nequaquā possint auctoritate quacunq[ue] ordinaria uel delegata nisi talis persona prius fuerit excōmunicata ac denūciata seu in ecclia publicata ac domini seu Rectores uel Officiales ipo[rum] loco[rum] auctoritate Iudicis requisiti huiusmodi personam excōmunicatam infra biduum inde cum effectu non eiecerint aut ad satisfaciendum cōpulerint. Qua etiam post biduum eiecta recedente uel satisfaciente mox diuina resumi possint / quod etiam in pendentibus locum habeat

De friuole appellantibus

11

t lites citius terminentur super eodem grauamine aut super eadem Interlocutoria vim diffinitiue nō habente nullatenus liceat secundo appellare Qui u[er]o ante diffinitiuā friuole uel iniuste appellans ultra condemnationem expensa[rum] damno[rum] et interesse in Quindecim florenis auri de camera parti appellate per appellationis Judicem condemnetur. ~Dat. in Sessione publica ipius sancte Synodi in ecclia maiori Basilien sollenniter celebrata xi. kl. february. Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimotricesimoquinto.

Sessio vicesimaprima de Annatis.

I

Acrosancta &c Ad ppetuā

rei memoriam. In nomine spiritus sancti paracliti Statuit hec scā Synodus qđ tam in curia Romana quā alibi pro seu in Confirmatione Electionū / admissione postulationū / p̄uisionū prouisione Collatione dispositione electione postulatione p̄sentatione etiam a laicis facienda institutione installatione et īuestitura.

De ecclesijs etiam Cathedralibus et Metropolitanis monasterijs dignitatibus beneficijs officijsque ecclesiasticis quibuscumque necnon ordinibus sacris et benedictione ac pallio de cetero nichil penitus ante uel post exigatur ratione litterarum bulle sigilli annatarum communium et minutorum seruitiorum primorum fructuum deportuum aut sub quocumque alio titulo colore uel nomine pretextu cuiusuis consuetudinis priuilegij uel statuti aut alia quauis causa uel occasione directe uel indirecte solum Scriptoribus Abbreuiatoribus et Registratoribus litterarum seu minutarum pro ipsorum labore competenti salario soluendo. Huic autem sacro Canoni siquis exigendo dando uel promittendo contraire presumpserit penam incurrat aduersus Symoniacos inflictam et in ipsis dignitatibus ac beneficijs taliter obtentis nullum Jus ac titulum acquirat. Obligationes quoque promissiones censure et mandata et quicquid in preiudicium decreti huius saluberrimi fieri continget nullas obtinere uires atque irrita censeantur.

Et si quod absit Romanus pontifex qui pre ceteris uniuersalium Conciliorum exequi et custodire Canones debet aduersus hanc sanctionem aliquid faciendo ecclesiam scandalizet generali Concilio deferatur. Ceteri uero pro modo culpe iuxta canonicas sanctiones per suos superiores digna ultione puniantur.

II

De pacificis possessoribus

Quicumque non uiolentus sed habens coloratum titulum pacifice et sine lite prelaturam dignitatem beneficium uel officium triennio proximo hactenus possedit uel in futurum possidebit non possit postea in petitorio uel possessorio a quoquam etiam ratione Juris nouiter impetrati molestari Excepto hostilitatis casu uel alterius legitimi impedimenti de quo protestari et illud iuxta Concilium Viennense intimare teneatur. Is autem hoc casu quo ad futuras controuersias intelligitur si ad executionem Citationis iurisque sui in Judicio exhibitionem ac terminorum omnium obseruationem processum fuerit. Ordinarij autem diligenter inquirant ne quis sine titulo beneficium possideat

Q. d. si talem

Qd si talem quandocumque reppererint declarent Jus illi nõ
competere . uel hunc si sibi videatur nisi sit intrusus seu vi-
olentus aut al's indignus uel alteri ydoneo provideant .

Quomodo diuinum officium in ecclia celebrandum sit III

Siquis principem seculi rogaturus habitu honesto
gestu decenti prolatione non precipiti sed distincta atten-
ta quoque mente seipsum ac uerba sua studet componere Quanto
diligencius in sacro loco omnipotentem oraturus deum hec
omnino facere curabit Statuit igitur sca Synodus ut in
cunctis Cathedralibus ac Collegiatis ecclijs horis debitis
signis congrua pulsatione premissis laudes diuine per
singulas horas non cursim aut festinanter sed asiatim
et tractim et cum pausa decenti presertim in medio cuius-
libet uersiculi psalmorum debitam faciendo inter sollempne et
feriale Officium differenciam reuerenter ab omnibus per-
soluantur . Horas Canonicas dicturi cum tunica talari
et superpelliciis mundis ultra medias tibias longis uel cap-
pis iuxta temporum ac regionum diuersitatem ecclias in-
grediantur non caputia sed almucias uel birreta tenen-
tes in capite . Qui cum in choro fuerint grauitatem ser-
uent quam et locus et officium exigunt Non insimul aut cum
alijs confabulantes seu colloquentes aut lras seu scripturas
alias legentes . Et cum psallendi gracia ibidem conueniant
muta ac clausa labia tenere non debent sed omnes presertim
qui maiore funguntur honore in psalmis hymnis et can-
ticis deo alacriter modulentur . Cum dicitur Gloria
patri et filio et spiritui sancto omnes consurgant Cum no-
minatur gloriosum illud nomen Ihesus in quo omne genu
flectitur celestium terrestrium et infernorum omnes caput
inclinent . Nemo ibidem dum hore communiter publice
cantantur legat uel dicat priuatim officium Nam non solum
obsequium quo obnoxius est choro subtrahit sed alios
psallentes perturbat . Super hijs debite obseruandis
alijsque ad diuini officij prosecucionem ac chori disciplinam
spectantibus Decanus uel cui onus incumbit diligenter
inuigilet hinc inde Nequid inordinate fiat circumspiciens
horum autem transgressores illius hore in qua circa

predicta excesserint uel alia maiori prout transgressionis grauitas exigit plectentur pena.

IV Quo tempore quisque debeat esse in choro

Qui in matutinis ante finem psalmi Venite exultemus In alijs horis ante finem primi psalmi In missa ante ultimum kyrieleyson usque in finem diuino officio non interfuerit nisi forte necessitate cogente ac petita et obtenta a presidente chori licencia discedere oporteat pro illa hora absens censeatur Saluis ecclesiarum consuetudinibus si que forte circa hoc artiores existant. Idem in hys obseruetur qui a principio usque in finem in processionibus non permanserit pro cuius execucione deputetur aliquis personas singulas notandi onus habens statuto tempore non conuenientes Juramento astrictus agere fideliter et nulli parcere.

Jubet etiam sancta Synodus quod in illis ecclesijs in quibus singulis horis certe distributiones statute non sunt omino etiam de grossis fructibus si opus sit deputentur ut iuxta mensuram laboris plus minusue quisque capiat emolumentum Tollens prorsus abusum illum quod in una dumtaxat hora presens tocius diei distributiones usurpat Et illum quo prepositi uel decani aut alij officiales ex hoc solum quod Officiales sunt licet actualiter pro utilitate ecclesie non absint cotidianas distributiones percipiunt.

Qualiter hore canonice extra chorum dicende sunt.

V Quoscumque etiam alibi beneficiatos seu in sacris constitutos cum ad horas canonicas teneantur admonet hec sancta Synodus si orationes suas deo acceptas fore cupiunt ut non in gutture uel inter dentes seu deglutiendo aut sincopando dictiones nec colloquia uel risus intermiscendo, sed siue soli siue associati diurnum nocturnumque officium reuerenter uerbisque distinctis peragant ac in tali loco unde a deuotione non retrahantur ad quam se disponere et preparare debent Juxta id quod scriptum est. Ante orationem prepara animam tuam ne sis quasi qui temptet deum

VI De hys qui tempore diuinorum uagantur per ecclesiam

Quicunque in ecclesia beneficiatus presertim de maioribus diuinorum tempore per ecclesiam uel foris circa ipsam deambulando uel cum alys colloquendo uagari usus fuerit non solum illius hore sed totius diei punctam ipso facto amittat. Qui nisi semel correctus non destiterit per mensem distributionibus careat uel grauiori si pertinacia exigerit pene subiaceat ita ut tandem desistere cogatur. Prohibeatur etiam ne diuina offitia tumultuosi quorumcunque per ecclesiam discursus impediant aut perturbent. Regulares qui in Conuentualibus ecclesys circa predicta excesserint graui pena superiorum arbitrio castigentur.

De tabula pendente in choro. VII

Ut cuncta in domo dei ordinate procedant et quilibet sciat quid sibi agendum immineat statuatur tabella aliqua continue pendens in choro in qua quid per unumquemque ex canonicis uel alys beneficiatis in singulis horis per ebdomodam aut maius tempus legendum cantandumue sit. Qui autem secundum quod ibi descriptus fuit facere per se uel alium neglexerit pro qualibet hora distributiones unius diei amittat.

De hys qui in missa non complent Credo uel cantant Cantilenas uel minus basse missam legunt aut sine ministro. VIII

Abusum aliquarum ecclesiarum in quibus Credo in unum deum quod est Symbolum et confessio fidei nostre non complete usque ad finem cantatur, aut prefacio seu oratio dominica omittitur uel in ecclesys Cantilene seculares uoce admiscentur, seu missa etiam priuata sine ministro aut preter secretas orationes ita submissa uoce dicitur quod a circumstantibus audiri non potest abolentes statuimus ut qui in hys transgressor inuentus fuerit a suo superiore debite castigetur.

De pignorantibus cultum diuinum IX

Abusum etiam illum cultui diuino manifeste derogantem quo nonnulli ecclesiarum canonici contrahentes debita sic de creditoribus obligant ut nisi statuto tempore satisfaciant a diuinis cessetur offitiys abolentes ut obligationem huiusmodi etiam si iure iurando firmata sit

irritam decernentes Statuimus ut qui talem illicitũ contractũ
fecerint trium mensiũ fructus ipi ecclie applicandos ipo fcõ
amittant et quãdiu diuina non resumpserint nullos ex ipa
ecclia prouentus percipiant

X De tenentibus Capitula tempore misse.

Prohibet sancta Synodus ut tempore misse maioris pre
sertim diebus sollennibus Capitula seu actus Capitulares
aut alij tractatus per Canonicos non celebrentur nisi for
te urgens et euidens ingrueret necessitas. Qui uero ad talẽ
horam Caplin indixerit a distributionibus cotidianis per
ebdomodam sit suspensus neqz ipi canonici pro illa hora ipãs
distributiones lucrentur.

XI De spectaculis in ecclia
non faciendis.

Turpem etiam illum abusum in quibusdã frequentatum
ecclijs quo certis anni celebritatibus nõnulli cum mitra baci
lo ac uestibus pontificalibus more Epõꝝ benedicũt Alij ut
Reges ac duces induti Quod festum fatuoꝝ uel inocen
tum seu pueroꝝ in quibusdam regionibus nũcupatur Alij
laruales ac theatrales iocos Alij coreas ac tripudia mariũ
et mulierum facientes homines ad spectacula et cachin
nationes mouent. Alij comessationes et conuiuia ibidem
preparant hec sancta Synodus detestans statuit et
iubet tam Ordinarijs quã eccliaꝝ decanis et Rectoribꝰ
sub pena suspensionis omniũ prouentuũ eccliasticoꝝ
trium mensium spacio ne hec aut similia ludibria neqz
etiam mercantias seu negociationes seu nũdinas ĩ ecclia
que domus orõnis esse debet et etiam Cimiterio exerceri
amplius permittant. Transgressores per censurã ecclia
sticam aliaqz iuris remedia punire non negligant.

Omẽs autem consuetudines statuta et priuilegia
que hijs non concordant circa hec decretis nisi forte ma
iores adicerent penas irritas esse hec sancta Synodus
decernit. Dat. in Sessione publica sollenniter cele
brata in ecclia maiori Basilieñ v. Id Junij. Anno a
Natiuitate domini Millesimoquadringentesimotrice
simoquinto

Sessio vicesimasecunda Condemnacõ libelli
fratris Augustini de Roma.

Acrolca :: Ad perpetuam

rei memoriam. Cum inter cetera pietatis opera ad conseruandam fidei catholice ueritatē extirpandosq3 errores et hereses hec sancta Synodus potissime conuenerit nr̄e solicitudinis precipuū studium est ilico ut pullulare aliquid nouerimus q̄d fidei xpiane puritatem offendere et splendorem luminis i mentibus fidelium quomodolibet obnubilare possit penit' resecandere agrumq3 dominicum a noxys zizanys et uepribꝰ cum omi diligencia expurgare prouide quendā libellum editum a magro Augustino uulgariter dicto de Roma Archiep̄o Nazareno Cuius primus tractatus de sacramento unitatis xpi et ecclie siue de xp̄o integro intitulatur Secundus de xp̄o capite et eius inclito principatu Alius de caritate xp̄i circa electos et eius infinito amore tanq̄ non sanam et erroneam in fide doctrinam continentem cum suis defensorys damnat et reprobat Et potissime scandalosam illam assertionem erroneam in fide in ip̄o libello contentam quam pie fidelium aures sine horrore audire non possunt videlz. Xp̄c cottidie peccat et exquo fuit xp̄c cotidie peccauit, quāuis pro capite ecclie xp̄o ihu saluatore nr̄o dicat se non intelligere sed ad menbra sua que cum xp̄o capite unū esse xp̄m asserunt intelligentiam eiꝰ referendam esse dicat, necnon et ꝑpositiones istas et eis in sententia similes quas in articulos damnatos i sacro Constancien̄ Concilio incidere declarat videlz Non omēs fideles iustificati sunt menbra xp̄i, sed soli Electi finaliter in perpetuū regnaturi cū xp̄o secundū ineffabilē ꝑscienciam dei sumūtur menbra xp̄i ex quibus constat ecclia que tamen non constat nisi ex eis que secundum propositum Electionis uocati sunt. Non sufficit xp̄o uniri uinculo caritatis ut aliqui efficiantur menbra xp̄i sed requiritur alia unio. has etiam que sequūtur, humana natura in xp̄o uere est xp̄c. humana natura i xp̄o est persona xp̄i. Ratio suppositalis determinans hūanā naturam in xp̄o non realiter distinguitur ab ip̄a natura determinata. Natura humana in xp̄o p̄cul dubio est persona uerbi et uerbum in xp̄o, Natura assumpta est realiter persona assumens. Natura humana

Assumpta a verbo ex unione personali est veraciter deus
naturalis et proprius. Christus secundum voluntatem creatam
tantum diligit naturam humanam unitam persone verbi
quantum diligit naturam divinam. Sicut due persone in
divinis sunt equaliter diligibiles ita due nature in Christo
humana et divina sunt equaliter diligibiles propter per-
sonam communem. Anima Christi videt deum tam clare et
intense quantum clare et intense deus videt seipsum. Quas
quidem propositiones et alias ex eadem radice procedentes
in predicto libro contentas tanquam erroneas in fide dam-
nat et reprobat hec sancta Synodus. Ne igitur per
huiusmodi doctrinam in errorem quempiam fidelium prolabi
contingat districte precipit ne quisquam prefati libelli
doctrinam et presertim suprascriptas propositiones ut
premittitur damnatas et reprobatas ac etiam eius trac-
tatus defensorios docere predicare defendere aut approbare
presumat. Eos autem qui secus egerint tanquam hereticos
et aliis animadversione canonica puniendos decernit. In
nullo autem per hoc derogare intendit dictis aut
scriptis sanctorum doctorum in prenominatis materiis
loquentium quirynus ea recipit et amplectitur iuxta eorum
veram intelligentiam per eos aut alios catholicos doc-
tores in theologica scola communiter expositam. Nec per
hanc sententiam persone prefati auctoris preiudicare
intendit hec eadem sancta Synodus quia et si debite
vocatus fuerit causas tamen absentie allegavit et in
aliquibus suis scriptis et aliis doctrinam suam determinationi
ecclesie submisit. Ceterum hec sancta Synodus mandat
et precipit omnibus Archiepiscopis Episcopis Cancellariis univer-
sitatum et inquisitoribus heretice pravitatis ad quos pre-
spectat officium quatenus diligentiam solertem adhibeant
et provideant ne aliqui dictos librum et libellos de-
fensorios habeant penes se conservare aut tenere illos ymo
ipsos predictis assignare habeant ut de illis faciant prout
iura disponunt alias contra tales canonica animadversione
procedatur. Datum in Sessione publica in ecclesia Ba-
siliensi sollempniter celebrata. 18. Octobris Anno a Na-
tivitate domini Millesimo quadringentesimo tricesi-
moquinto.

Sessio vicesimatercia de electione summi pontificis.

I

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata universalem ecclesiam representans. Ad perpetuam rei memoriam. Quoniam salus populi pastor bonus merito hanc sanctam synodum quantum per humane legis fieri potest industriam niti decet ut Romanus pontifex qui gregis dominici primus et summus pastor talis fiat talisque perseveret qui cunctarum animarum saluti et totius christiani orbis utilitati provideat et tanto officio digne satisfaciat, proinde constitutiones tum sacrorum Conciliorum quam summorum pontificum super Romani electione pontificis editas innovans hec sancta Synodus et eis quedam salubria adiciens statuit ut quociens sanctam sedem apostolicam vacare contigerit sancte Romane ecclesie Cardinales presentes in loco quo summi pontificis Electio celebranda est decima die postquam sedes vacaverit omnes in Capellam aliquam vel locum prope Conclave conveniant. Inde precedente cruce bini cum devotione cantando Veni creator spiritus incedentes locum Conclavis ingrediantur Quo non nisi duos familiares necessarios quilibet introducat. Cerimoniarum autem gratia duo Clerici quorum saltem unus sit Notarius etiam admitti possint Camerarius vero cum hys quibus conclavis custodia commissa fuit caveat ne quis preter predictos Conclave ingrediatur. Ipse autem post ingressum Cardinalium clausis foribus cum deputatis intret et singulorum Cardinalium cellas diligenter perquirat exceptisque infirmorum aut debilium medicinalibus, Si qua ibidem victualia vel confectiones reperiantur amoveat Exiens inde claudensque conclavis ostium custodiam solicite observet ac singulis diebus cibaria que Cardinalibus deferuntur accurate perquirat nec introferri permittat, nisi quod pro moderata refectione necessarium videatur. decretis huius sacri Concilij promulgatis in quarta et septima Sessionibus in suo robore firmiter permansuris etc.

Sequenti die Cardinales omnes coram hys qui in conclaui fuerint audita missa de spiritu sancto sacram sumant Eucharistiam et antequam scrutinium inchoent antepositis sanctis euangelys iurent sub hac forma Ego talis Cardinalis Juro et promitto omnipotenti deo patri et filio et spiritui sancto ac beato petro apostolorum principi eum eligere in pontificem quem credam ecclesie vniuersali in spiritualibus et temporalibus utilem et tante dignitati ydoneum nec illi uocem dare quem uisimiliter sciuero promissione aut datione alicuius rei temporalis seu prece per se uel alium interposita aut alias qualitercumque directe uel indirecte pro se Electionem procurare electoque in pontificem non prius obedientiam facere quam iuret iuxta formam decreti sacri Basilien Concily Jta me deus adiuuet cum in die tremendi iudicy redditurus sum de hoc iuramento et cunctis operibus meis rationem.

Post hec quilibet eorum cedulam dabit in qua ultra tres non nominet Jnter quos si ultra vnum nominauerit aliquis sit extra Cardinalium Collegium neque vna die nisi vnum fiat scrutinium et immediate post missam lectis cedulis nisi duarum partium in vnum uota concurrant mox comburantur. Ante autem sex completa scrutinia accessus ad quemquam fieri non possit. Recogitent eo tempore Cardinales et attenta mente considerent quantum sibi ipsis meritum uel demeritum quantumque populo xpiano fructum uel preiudicium bonum uel malum eligendo pontificem facturi sunt. Jn nulla profecto re magis domini nostri ihu xpi graciam uel iram assequi possunt quantum de vicario eius suo preficiendo omnibus agitur quas ita dilexit ut pro ipsis et mori et crucis tormentum pati dignatus fuerit.

De professione eiusdem summi pontificis

Statuit sancta Synodus ut Electus in papam Electioni de se facte per infrascripti modi expressionem consentire teneatur Quam expressionem si presens in Curia per Cardinales uel extra per eorum aliquem uel alium ab ipsis ad hoc habentem mandatum in presencia Notary et decem saltem personarum presentata sibi Electione requisitus

infra diem naturalem ab hora requisitionis nō fecerit
Electio sua pro infecta habeatur et ad aliam in nomine
domini Cardinales procedere teneantur. Expresso autem
ut predicitur huiusmodi consensu Cardinales eidem ut
summo pontifici mox obedienciam debitam exhibeant
Postquam uero per Cardinales obediencia prestita fuit
nulli de eius pontificatu ambigere fas sit.

Forma consensus. iii

In nomine sc̄e et indiuidue trinitatis

Patris et filij et spiritus sancti. Ego .. electus in p̄pam
omipotenti deo cuius ecclesiam suo presidio regendam su
scipio et beato petro apostolorum principi corde et ore confite
or et profiteor quamdiu in hac fragili uita constitutus
fuero me firmiter credere et tenere fidem catholicam se
cundum tradicionem apostolorum generalium Conciliorum et
aliorum sanctorum patrum maxime autem sanctorum
Octo Conciliorum vniuersalium videlicet primi Niceni
secundi Constantinopolitani tercij Ephesini primi
quarti Calcedonen̄ quinti et sexti Item Constantino
politani septimi item Niceni octaui quoque Constan
tinopolitani Necnon lateranen̄ Lugdunen̄ Viennen̄
Constancien̄ et Basilien̄ generalium etiam Conciliorum
et illam fidem usque ad vnum apicem immutilatum seruare
et usque ad animam et sanguinem confirmare defen
sare et predicare ritumque pariter sacramentorum eccli
asticorum ecclie traditum omnimode prosequi et ob
seruare. Policeor etiam fideliter laborare pro tuicione
fidei catholice et extirpatione heresum et errorum refor
matione morum ac pace in populo xp̄iano Juro etiam
prosequi celebrationem Conciliorum generalium et con
firmationem electionum iuxta decreta sacri Basilien̄ Con
cilij. Hanc autem professionem mea manu subscri
psi et tibi omipotenti deo cui in die tremendi Judicij
redditurus sum de hoc et cunctis operibus meis rati
onem pura mente super altare offero quam in primo
publico Consistorio sollenniter repetam.

De professione eiusdem
summi pontificis.

Ne lapsu temporis hec tam salubris institutio
de memoria summi pontificis elabatur singulis annis die
quo anniversarium celebratur Electionis vel coronati-
onis sue intra missarum sollennia primus Cardinalis
qui ibidem affuerit publice et alta voce coram summo
pontifice legat sic. Sanctissime pater Attendat sancti-
tas tua et diligenter consideret promissionem hanc
quam die Electionis tue deo fecisti. Postea eam legens
in fine dicat. Curet igitur sanctitas tua pro honore dei
et salute anime tue et utilitate universalis ecclesie pre-
dicta omnia pro viribus observare bona fide sine dolo
et fraude. Recogites etiam cuius vicem geras in terris
illius videlicet qui animam suam pro ovibus suis po-
suit. Qui ter antequam oves suas beato petro committeret
pecijt an ipsum diligeret. Qui utique sicut iustus iudex et
quem nullum latet secretum rationem exiget a te de
omnibus usque ad minimum quadrantem. Memine-
ris quid beatus petrus aliique sibi succedentes pontifi-
ces fecerunt qui nil aliud cogitabant nisi honorem dei
propagationem fidei publicam ecclesie bonum salutemque
et utilitatem filiorum suorum et tandem imitantes
magistrum et dominum animas suas pro sibi commendatis omni-
bus exponere non dubitaverunt. Noli tibi aut tuis
thesaurizare in terris ubi tinea et erugo demolitur
ubi fures et latrones effodiunt sed thesauriza tibi in
celis. Non sis acceptor personarum nec sanguinis nec
patrie aut nationis omnes filii dei sunt et tue cure
ac custodie pariter commissi dicens exemplo Christi Qui
fecerit voluntatem patris mei qui est in celis ille meus
frater mater et soror est. In distribuendis dig-
nitatibus et beneficiis non carnem non munera non
quid aliud temporale sed solum deum et virtutes atque
hominum merita tibi preponas. In corrigendis excessibus
ecclesiasticam exercere disciplinam. Memor quam
graciam phinees quamque penam hely. alter iniurias
dei ulciscendo alter dissimulando meruerunt pauperes
autem et miserabiles personas defende iuva et susten-
ta ad omnes autem paternam habe caritatem Post
expleta coronationis sollennia ac singulis annis post

1x

Elec tionis anniuersarii cum fratribus suis octo saltem
continuis diebus summus pontifex uigili cura pertractet
exequi quod tam sollenniter deo policitus est. In
primis igitur perscrutetur in qua orbis parte xpiana
religio vexetur a turcis sarracenis tartaris et alys in
fidelibus in qua regione uiget heresis scisma uel quevis
superstitionis species in quibus prouincys mores et
diuinorum obseruancia mandatorum recteque uiuendi
norma tam in ecclesiastico quam seculari dilabun
tur ubi ut etiam libertas ecclesiastica conculcatur Inter
quos Reges principesque et populos uigent odia uel
bella uel bellorum metus et ubique sicut pius pater cum
fratribus suis remedys oportunis diligenter prouidere
studeat. Hys uniuersalibus expeditis negotys ad
ea que proximiora sunt manum apponens mox domum
familiam et Curiam Romanam ubi et prout ne
cessarium fuerit exemplariter componere ueraciterque re
formare incipiat et tam circa magnos quam paruos in
quirens et inquiri faciens quicquid emendacione dignum
repererit corrigere nullatenus differat aut dissimulet
Sciens duplex esse peccatum unum quod ibi perpetratur
Aliud longe grauius quod inde sequitur. Quidquid enim
ibidem agitur facile trahitur in exemplum. Unde fit
ut languescente capite reliquum postea corpus mor
bus inuadat. Pontificalis domus ac Curia tanquam
speculum mundum esse debet in quo omnes prospicientes
uel eius exemplum se componant et uiuant. Proinde
penitus dissipet et euellat quicquid symoniace labis
quicquid concubinarie sordis quicquid denique uel
deum offendere uel homines scandalizare potest.

Curet ne Officiales perperam officia sua administ
trent ne quamquam grauent nec per concussionem aut
illicite quidquam extorqueant et ut hy qui Officiali
bus prepositi sunt ipsorum excessus nimios non paciantur
Neminem permittant uestibus ac coloribus per
sacros canones prohibitos uti. Clerum Romanum
qui sibi principaliter et immediate subiectus est prin
cipaliter in omni ecclesiastica honestate reformet et
presertim ut cultus diuinus in ecclys urbis cum ea

qua decet ueneratione et disciplina obseruetur. Populum
quoque urbis que peculiarius eius est parrochia doceat in
struat et in viam salutis dirigat. Imperet Cardinalibus
ut titulos ac parrochias suas prout eorum incumbit offitio.
uisitent et reforment / prelatum aliquem magne scientie
probateque et exemplaris uite in urbe Vicarium constituat
qui uice sua cleri populi episcopalem curam gerit de quo an
oneri suo diligenter incumbat sepe perquirat.

Post hec cum eisdem fratribus de temporalitate ecclesie
Romane bene salubriterque regenda accurate cogitans
prouideat ut prouincie Ciuitates Opida Castra terre
ipsi ecclesie subiecte iuste ac pacifice gubernentur, tali
quidem moderamine ut inter regimen ecclesiasticorum
et secularium principum sic distet sicut inter patrem et
dominum non questui sed protectioni ac tutele intendat
et paterna caritate cunctos fouens non tam subditos
quam filios existimet. Et quoniam spiritualem tempo
ralemque ipsorum curam habet inuigilet omnes partialita
tes ac seditiones inde amouere presertim guelforum et
gebellinorum et quecunque hys similia perniciosa nomina
animas corporaque pariter perimentia omnem dat operam
penis spiritualibus et temporalibus et quibuscunque potest
modis sublatis inde cunctis dissensionum fomentis eos
vnanimes ad deuotionem ecclesie conseruare.

Ad regendum prouincias ac Ciuitates principales
destinet Cardinales uel prelatos integre et incorrupte
fame quos non inhiare pecunyis sed iustitie et paci
subditorum intendere verisimile sit quorum legatio bienio
aut ad plus triennio elapso expiret. Et quia ut dignum
est ut quilibet sue villicationis rationem reddat depu
tetur expleta legatione aliquis uel aliqui insignes viri
qui sue administrationis rationem necnon querelas
ac petitiones prouincialium audiant et iustitiam exhi
beant, Et quod ipsi comode facere nequeunt pape deferant
qui omnino gesta eorum scire studeat. Et siquid illicite
perpetrasse ipsos constiterit nullatenus inultum dimit
tat ut et successores sui que non licerent suo exemplo
facere reformident. Et ne officiales manus forsitan ad
illicita apponant competens salarium vnde viuere honeste

possint eis constituatur.

Sepe etiam summus pontifex inquirat quomodo tam legati gubernatores et Commissarii quam Romane ecclesie vicarii ac feudatarii subditos regunt et an novis gabellis et exactionibus gravent. Quidquid autem austeritatis seu iniusti oneris super cervices subditorum fieri cognovit nequaquam toleret. Pati enim impium est ut hii quos papa per se paterne regeret per alios tyrannice tractantur.

Statuta et constitutiones antiquas quibus provincie ac terre salubriter regi consueverunt inviolata servari faciat. Quod si qua postea irrationabiliter vel ad emulationem seu parcialiter edita sint, causa cognita retractentur et reformentur.

Infra annum ab electionis die Romanus pontifex ad se Oratores seu procuratores provinciarum ac principalium Civitatum ecclesie Romane accersiat et ostendens erga eos paterne caritatis affectum ab ipsis de statu et conditione patriarum et quemadmodum predecessores sui tempore recti sunt. Num etiam aliquo iniusto graventur onere, et quid pro salubri ipsorum regimine faciendum sit perscrutetur. Et tandem in omnibus utilitati et indemnitati ipsorum ac bono publico provisionis remedia tanquam filiis adhibeat. hoc idem saltem de biennio in biennium repetere non pigeat.

Inter cetera que feudatarii Capitanei gubernatores Senator Castellani aliique precipui Officiales urbis et terrarum ecclesie iurare solent hoc etiam adiciatur ut in eorum institutione iurent quod sede vacante ad mandatum Cardinalium Civitates terras loca arces et castra et gentes nomine Romane ecclesie tenebunt et tradent libere ac sine contradictione.

Ne summus pontifex carnalitatis trahi videatur affectu magis quam iudicio rationis atque ut scandalis obvietur que experientia teste sepe secuta sunt nullum deceтero consanguineum vel affinem usque ad tertium gradum inclusive Ducem Marchionem Comitem feudatarium Emphiteotam vicarium Gubernatorem Officialem Castellanum alicuius provincie Civitatis Opidi Castri fortalicii aut loci Romane ecclesie nec super hiis iurisdictionem seu potestatem

aliquā habere, nec Capitaneum seu conductorē gentiū
armorum faciat aut esse permittat. Ipi quoq; Cardinales
sūmo pontifici secus agere volenti nequaquā assenciant
Quodq; succedens pontifex aliter fcā prorsus retractet
et revocet.

Iuxta Nicolai ppe quarti Constitutionē Statuit scā
Synodus ut ad sancte Romanē ecclie Cardinales oīm fruc
tuū redditiuū proventuū multarum condemnationū et cen
suū de quibuscūq; terris et locis Romane ecclie subiectis
provenienciū medietas pertineat Institutioq; et destitutio
oīm Rectorum gubernatorum q; et custodum quocūq; noīe
censeantur qui preerunt dictis terris et locis ac etiam
dictorum fructuū collectorum de consilio et consensu ipōrum
Cardinalium fieri debeat.

Ipōs igitur Cardinales admonet scā Synodus ut terras
et subditos Romane ecclie ab iniurys et oppressionibus pro
tegant de paceq; et salute ac bono ipōrum regimine cogitan
tes apud sūmū pontificem et ubi opus fuerit ipōs omni
favore promoveant.

Et si de omībus Romanē ecclie terris magna cura sūmo
pontifici et Cardinalibus esse debeat, ad urbem tamē
Romam mentis intuitu sedulo convertere et ad ipām tan
quā peculiarem filiam et principalem eorum parrochiam i
qua beatorum petri et pauli ac innumerabiliū xpi mrm
et sanctorum sacra corpora requiescunt ubi sedes est Ro
mani pontificis, Unde et ipē ac Romanū denominatur
Imperium et ad quam omēs xpicole devotionis causa
confluere solent singularem quandam caritatem et pre
cipuū affectum gerere tenentur ut in pace tranquilli
tate et iusticia gubernentur in suisq; eccliys menibus
vys et securitate structurarum detrimentum nō paciatur
Quocirca statuit hec scā Synodus ut de quibuscumq;
ipsius urbis redditibus et proventibus aliqua competens
porcio ad conservationem eccliarum meniū viarum ponciū
securitatisq; itinerū ipsius urbis et districtus per aliquos
viros probate fame de consilio Cardinalium eligendos
re ipsa exponatur.

Sicut servū servorum dei sūmus pontifex se profitetur
ita opere comprobet et cum ad ipm tanquā cōmunem

patrem undique homines confugiant aditus se ab hominibus facile permittat. Unam ergo saltem in ebdomoda diem pro publica statuat audientia in qua omnes presertim pauperes et oppressos pacienter et benigne audiat et quantum cum deo potest exaudiat. Cunctisque sicut pater filiis prout cuique opus fuerit iuxta vires consilio et auxilio provideat. Et si corporali necessitate impeditus fuit alicui vel Cardinali vel alteri insigni viro omnia sibi relaturo committat. Omnibusque Curie Officialibus iubeat presertim vicecancellario penitentiario et Camerario ut ipsos pauperes cito gratisque expediant. Memor apostolice caritatis qua petrus et paulus invicem dexteras dederunt ut pauperum memores essent. Diebus vero dominicis et festivis ad missam exeat publicam postquam aliquanto temporis spacio indigentibus audientiam prebeat.

Singulis Ebdomadis vel saltem in mense bis Consistoria publica teneat in quibus negocia ecclesiarum Cathedralium et monasteriorum seu principum aut universitatum aliaque magni ponderis audiat. Lites autem et causas minores remittat ad vicecancellarium. Ipse autem quanto amplius potest litigiis ac minoribus negotiis se eximat ut maioribus intendat liberius.

Quoniam sancte Romane ecclesie Cardinales pars corporis Romani pontificis esse censentur Reipublice admodum expediens est ut iuxta vetustum morem gravia et ardua negocia de ipsorum consilio directione causa quoque mature cognita deinceps fiant presertim causarum fidei decisiones sanctorum canonizationes erectiones seu suppressiones divisiones subiectiones uniones ecclesiarum Cathedralium et monasteriorum promotiones Cardinalium confirmationes et provisiones de ecclesiis Cathedralibus et monasteriis privationesque et translationes Abbatum Episcoporum et superiorum leges seu constitutiones, legationes de latere seu vicariorum et Nunciorum auctoritate legatorum de latere fungentium commissiones nove religiones institutio. Exemptiones nove ecclesiis monasteriis vel Capitulis aut ipsarum iam factarum revocationes Salvo decreto sacri Constan. Concilii de prelatis non transferendis invitis.

De numero et Qualitate Cardinalium

11

Cum summo pontifici sancte Romane ecclie Cardinales in dirigenda xpiana republica Collaterales existunt necesse est ut tales instituantur qui sicut nomine ita reipsa Cardines sint super quos ostia vniuersalis uersentur et sustententur ecclie. Statuit igitur sca synodus ut deinceps eorum numerus adeo sit moderatus qd nec sit grauis ecclie nec superflua numerositate uilescat qui de omnibus xpianitatis regionibus quantum fieri comode poterit assumantur ut noticia rerum in ecclia emergentium facilius haberi et super hys maturius deliberari possit. Sit tamen qd numerum uigintiquatuor inter hos qui nunc sunt et assumendos non excedat. Ita qd de vna natione ultra terciam partem respectu Cardinalium pro tempore existentium ac de vna Ciuitate et dyocesi ultra vnum inde oriundum et de ea natione que nunc ultra terciam partem habet usque ad ipsius tertie partis reductionem esse nequeant. Sint uiri in sciencia moribusque ac rerum experiencia excellentes non minores triginta annis magistri doctores seu licentiati cum rigore examinis in iure diuino uel humano. Sit saltem tercia uel quarta pars de magistris aut licentiatis in sacra scriptura. Inter hos autem Viginti quatuor esse aliqui poterunt admodum pauci filii fratres aut nepotes Regum seu magnorum principum in quibus cum circumspectione et maturitate morum competens litterarum sufficiat. Non fiant Cardinales nepotes ex fratre uel sorore Romani pontificis aut alicuius Cardinalis viuentis Non illegitime nati non corpore uiciati nec alicuius criminis aut infamie nota respersi predicto autem numero uiginti quatuor pro magna ecclie necessitate uel utilitate duo alii in quibus uite sanctitas uel eximie uirtutes refulgeant Quamquam memoratos gradus non habeant ac de grecis cum Romane ecclesie vniti fuerint insignes aliqui uiri adici poterunt. Non fiat Cardinalium electio solum per auricularia uota. Sed illi solum assumi possint in quos facto uero scrutinio ac publicato maiorem partem Cardinalium per subscriptionem manus proprie constiterit collegialiter gessisse

Desuper etiam aplice lrē cum subscriptione Cardinaliu conficiantur, decreto huius sacri Concilij in quarta sessione sollempniter publicato quod incipit. Item cū multiplicatio Cardinalium zc̄ in suo robore inuiolabiliter permansuro

Cum recipient Cardinales sue dignitatis insignia quorum significatio est ut pro bono vniuersalis ecclie sanguinem proprium si opus sit non uereantur effundere iurabunt in publico Consistorio si sint in Curia. Si uero absentes in manibus alicuius Epī et publice an per lrās aplicas in quibus forma iuramenti inserta sit cōmissa fuerit in hunc modum. Ego .N. nuper assumptus in scē Romane ecclie Cardinalem ab hac hora inantea ero fidelis beato petro vniuersaliqʒ et Romane ecclie ac sūmo pontifici eiusqʒ Successoribus canonice intrantibus laborabo fideliter pro defensione fidei catholice extirpatiōe qʒ heresum et errorum ac scismatum, Reformatiōe morum ac pace in populo xpīano, in alienatione rerum et bonorum ecclie Romane aut aliarum eccliarum et benefitiorum quorum cūqʒ non consentiam nisi in casibus a iure permissis Et pro alienatis ab ecclia Romanā recuperandis pro posse operam dabo. Non consulam quidquā sūmo pontifici nec subscribam me nisi secundum deum et consciencia meam que michi per sedem aplicam cōmissa fuerint fideliter exequar Cultum diuinū in ecclia tituli mei et eius bona conseruabo Sic me deus adiuuet.

Pro conseruandis Cardinaliū titulis quorum aliqui tam in diuino cultu quā edifitijs nimiū proch dolor in obprobrium sedis aplice et ipsorum Cardinaliū collapsi sunt. Statuit scā Synodus ut de redditibus prouentibus terrarum Romane ecclie, quorum medietas iuxta constitutionem Nicolai ppe ad Cardinales ut predcm̄ est pertineat decima pars eius quod spectat ad quemlibet Cardinalium proprio titulo singulis annis applicetur. Et nichilominus uel in uita uel in morte quilibet Cardinalis tanquam proprio titulo relinquat vnde cōtinue vna persona sustentari possit. Quod si non fecerit tam pro hoc quā pro dicta decima parte bona omnia ipsius Cardinalis obligata sint usqʒ ad debitam satis

factionem et ad executionem huius oneramus primũ
Cardinalem illius ordinis de quo ipẽ defunctus erat.

Visitet per se quilibet Cardinalis pñs in curia absens
uero per vicariũ ydoneum singulis annis titulum suum
Clericosq; et populum eccliaꝝ subiectaꝝ et cum dili
gentia inquirat et salubriter prouideat super cultu diuo
bonisq; ipaꝝ eccliaꝝ ac uita et moribus clericoꝝ et
parrochianoꝝ de quibus cum sue sint oues ĩ districto
dei iudicio rationem redditurus est et tam quo ad tem
pus uisitandi quã quo ad alia seruet que instituta sunt
in decreto nrõ et Concilys Synodalibus

Et si quemlibet Cardinaliũ tum ipã dignitas quã ꝓpria
perurgeat pollicitatio pro memoratis sanctis laborare
operibus nichilominus ut eo efficatius res fiant quo sin
gulis quasi peculiariter distribuũtur Epi Cardinales
indagare curent / Que regiones heresibus erroribus
superstitionibus nouis aut ueteribus infecte sint
pbri ubi mores et diuinoꝝ mandatoꝝ obseruantia
et ecclistica disciplina deficiant Dyaconi qui Reges
et principes seu populi bellis agitentur uel agitari time
antur et tanquã apes argumentosẽ tam apud sũmũ
pontificem quã inter seipos diligenter et accurate nego
tia hec sancta promoueant operam dantes ut ubi ne
cessarium fuerit salubri remedio prouideatur. Ipẽ
autem sũmus pontifex tanquã cõmunis oĩm pater et
pastor non solum rogatus et solicitatus Sed proprio
motu ubiq; inuestiget inuestigariq; faciat et quã
potest omnibus filioꝝ morbis salutarem conferat
medicinam.

Siquando ꝑpam qd absit negligentem aut remissum
seu agentem que non decent ipi Cardinales inspexerint
filiali reuerentia et caritate tanquã prẽm obsecrent ut
offitio pastorali honoriq; ac debito suo satisfaciat. Et
primo quidem aliquis uel aliqui de per se. deinde si se nõ
corrigat omẽs collegialiter accersitis quibusdam nota
bilibus prelatis predicentes qd si non abstinuerit prox
imo generali Concilio deferent né pro salute ipius pon
tificis et bono publico eius odium uel quicquid aliud
timeant dũ tamen reuerenter et caritatiue id agunt.

Multomagis si quem ex Cardinalibus aliquid pperā
seu rep̄hensione dignū facientem p̄pa cognouerit p̄rīna
semper caritate et iuxta doctrinam euangelicam corri
gat sic alter in alterum pater in filios et filij in patrem
caritatis opera exercentes ecclīam dei exemplari ac salu
bri moderamine gubernent

Prelatos et quoscūqz alios p̄sertim insignes viros ad
Curiam Romanam proficiscentes Cardinales benig
ne et honorifice tam publice quā priuate pertractent
et apud sūmū pontificem eoꝝ negocia gratis ac libera
liter recōmissa faciant

Et cum ei qui cōmunis est oīm pater Cardinales
assistunt personaꝝ acceptores fieri uel Aduocatos
ualde indecens est propterea interdicit hec scā Syno
dus ut tamqꝫ iudicis collaterales parcialitatem nullam
accipiant etiam si de terra parciali originem ducant
Nec sint principum aut Cōmunitatum seu alioꝝ
contra quenquā cum precio uel sine partiales protec to
res aut defensores sed exuti omnē passionē in sedandis
concordiā uel iusticia litibus p̄pe assistunt principū
autem et quoꝝcunqz presertim pauperum ac religi
osoꝝ gratis et sine ullo questu promouere iuxta ne
gotia tanquā caritatis opus persuadet scā Synodus
et cōmendat

Cum affabilitate et benignitate seruent Cardinales
grauitatem ac modestiam que hunc congruūt digni
tati. Pietatem autem que secundum aplm ad omnia
utilis est seruent ad omēs. Affines suos presertim
bene meritos ac pauperes quamquam neglige non debeāt
non tamen ita ipos opum aut benefitioꝝ multitudi
ne accumulent ut alij inde scandalum paciantur. Ca
ueant ne bona ab ecclijs profecta ultra quā necessita
tis ratio postulat in carnem et sanguinē effundat.

Cum tales sic ambulare in magnis pontifex inspex
erit arguat atqz obuiet ut decet. Neqz enim culpe erit
expers si iuxta officiū suū corrigenda non corrigat

Familia mensa suppellex rerum et equoꝝ tam p̄pe
quā Cardinaliū nec numerositate nec fastu aut pom
pis neqz aliquo excessu reprehensibilis sit. Ita domū

et que in domo sunt moderare componant ut alij non
scandalum sed frugalitatis capere exemplum possint.

Tam summus pontifex et Cardinales quã ceteri Epĩ
constitutionem beati Gregorij in generali Synodo edi
tam seruare studeant cuius tenor hic est quam hec
scã Synodus innouat/ Cum pastoris uita exemplo de
beat esse discipulis pleruq3 clerici qualis in secreto sit
uita sui pontificis nesciunt quã tamen seculares pui
sciunt/ de qua re pñti decreto statuimus ut quidam ex
clericis uel etiam ex monachis electi in ministerio cu
biculo pontificali obsequantur ut is qui in loco regiminis
est tales habeat testes qui ueram eius in secreto ui
deant conuersationem et ex sedula visione exemplum
profectus sumant. Pascalis etiam uerba ppe aduer
tunt dicentis Epi lectioni et orationi uacent et semper
pbros et dyaconos aut alios boni testimonij clericos ha
beant Et secundum aplm et scõꝝ patrum institutum
possint irrephensibiles inueniri.

Non expedit rei publice ut Cardinalibus quos rebus
arduis vniuersalis ecclie intentos fore oportet alie cause
quã electionũ eccliaꝝ Cathedralium aut monasterioꝝ
uel principum aut vniuersitatum seu similes per ppam
aut Cancellariã delegentur. Minores igitur litigiose
cause in auditorio rote quod ad hoc institutum est
cõmittantur.

Neq3 ppa neq3 Cardinales familiares suos quasi mu
nera accepturos ad confirmatos uel prouisos prelatos
decetero mittant ne quod per se facere non decet per alios
fieri paciantur/

Quod aliquando factum est ut pro annulo in as
signatione tituli Cardinalibus tradito post mortem
eius aliqua pecunie sũma uel res alia de bonis suis ar
ripiatur de cetero non fiat cum labores eoꝝ pro re pu
blica impensi exequias si pauperes forent potius de pu
blico mereantur.

V De Electionibus

Licet dudum hec sancta Synodus abolita per eam
generali oĩm eccliaꝝ et dignitatum Electiuaꝝ

reseruatione

Reseruatione prouide decreuerit ut predictis ecclesiis et dig-
nitatibus per canonicas Electiones et confirmationes proui
deri deberet. volens etiam speciales seu particulares ipsarum ecclia
rum et dignitatum Electiuarum prohibere reseruationes per
quas libera in eisdem eligendi et confirmandi facultas impe
diri posset. Quodque aduersus hoc decretum Romanus
pontifex nichil attemptaret nisi ex magna rationabili et
euidenti causa in litteris apostolicis nominatim exprimenda Quia
tamen contra ipsius decreti mentem non pauca sine huiusmodi
causa gesta sunt unde grauia hactenus successerunt et
grauiora indies timentur scandala Cupiens hec sancta
Synodus hiis obuiare Volensque ut ipsius decreti mens que
fuit omne obstaculum a canonicis Electionibus et con
firmationibus tollere suo frustretur effectu Statuit
ut Electiones in dictis ecclesiis sine impedimento aut ob
staculo omnino fiant que causa cognita iuxta Juris
communis et dicti nostri decreti dispositionem confirmentur
uel infirmentur. Verum tamen si forte aliquando con
tingat Electionem aliquam etiam alias canonicam fieri
que in perturbationem ecclesie aut patrie uel boni publici
uergere timeatur summus pontifex cum ad ipsum Confirma
tio delata fuerit si talem urgentissimam causam adesse
manifeste cognouerit ea prius mature discussa ac parte
plene defensa accedente postea Romane ecclesie Cardina
lium aut maioris partis subscriptione huiusmodi causam ue
ram sufficientemque fore attestantium reiecta tali electi
one ad Capitulum uel Conuentum remittat ut infra
tempus Juris uel aliud iuxta loci distantiam ad aliam
ex qua uenire talia non formidentur Electionem pro
cedant.

De Reseruationibus

Et quia multiplices ecclesiarum et beneficiorum hactenus VI
facte per summos pontifices Reseruationes non parum
ecclesiis onerose extiterunt ipsas omnes tam generales quam
speciales siue particulares de quibuscumque ecclesiis et beneficiis
Quibus tam per Electionem quam Collationem aut
aliam dispositionem prouideri solet siue per extrauagan
tes ad regimen et execrabilis siue per regulas Cancella
rie aut alias apostolicas constitutiones introductas hec

Sancta Synodus abolet Statuens ut decetero nequaquam fiant Reseruationibus in corpore Juris expresse clausis et hys quas in terris Romane ecclesie ratione directe seu utilis dominij mediate uel inmediate subiectis fieri contingerit dumtaxat exceptis .

De Clementina litteris

VII Licet in apostolicis uel alys litteris quibuscumque aliquem dignitati beneficio aut iuri cuicumque renunciasse aut priuatum esse seu aliquid aliud egisse per quod Jus proprium auferatur narratum sit huiusmodi littere in hys non preiudicent etiam si super ipsis gratia uel intentio narrantis fundetur nisi per testes et alia legitima constiterit documenta . Dat. in Sessione publica ipsius sancte Synodi in ecclesia maiori Basilien sollenniter celebrata ix . kl. Aprilis Anno a Natiuitate domini Millesimo quadringentesimo tricesimo sexto .

Sessio vicesima quarta

I **Sacrosancta generalis Synodus**

Basilien in spiritu sancto legitime congregata vniuersalem ecclesiam representans Quia Ambasiatores nostri ad Constantinopolim transmissi uice et nomine eiusdem sancte Synodi Serenissimo Imperatori Romeorum et Reuerendissimo domino patriarche Constantinopolitano propter nonnullas causas promiserunt Capitula alias in hac sancta Synodo super modo vniuersalis et ycumenici et utriusque ecclesie Concily celebrandi hinc et inde conclusa et firmata dare et cum effectu exhibere sub consueta huius sancte Synodi bulla plumbea data presenti et sub tenore de uerbo ad uerbum subsequenti Nolens hec sancta Synodus obmittere aliquid eorum que pro vnione ecclesiarum christi fieri possunt dictam suorum Ambasiatorum promissionem presenti decreto acceptat approbat ratificat et confirmat et prefata Capitula de uerbo ad uerbum prout per prefatos Ambasiatores promissum est

II presentibus inserit sub tenore qui sequitur . Sacrosancta etc. Ad perpetuam rei memoriam . Cum inter cetera toti populo christiano necessaria opera propter que hoc presens sancta

Concilium extitit congregatum vnio occidentalis et Ori
entalis ecclia[rum] xpi precipui et maximi sit merito pro
hac perficienda ab initio sue Congregationis omi conatu
laborauit Etenim quam primum potuit ad serenissimum Impe-
ratorem Grecorum et Reuerendissimum patriarcham Con
stantinopolitanum cum lris suos transmisit Ambasiato
res ad ipos cum omi caritate et instantia exhortandum
quatenus et ipi cum plena ptate mitterent aliquos qui
nobiscum tractarent de modo dictam vnionem scam
consequendi qui mox ut requisiti fuerunt tres insignes
viros de hys qui apud eos magne uidentur auctoritatis
Quorum primus ipm Imperatorem consanguinitate
attinet ad hanc scam Synodum destinarunt sufficienti
ipius Imperatoris mandato cum bulla aurea et eius ma
nu propria subscripto ac priarche lris munitos qui tam i
generali Congregatione quam coram Comissarys nris fer
uentissimum ipius Imperatoris et patriarche totiusque ecclie
Orientalis ad hanc vnionem desiderium exponentes Nos
mirum in modum ad tam sancti operis prosecutionem
pulsant et cotidie excitant. duo inter alia firmiter con
stanterque asserentes vnionem ipam nisi in Synodo vniuer
sali in qua tam ecclia Occidentalis quam orientalis conue-
niant fieri nullatenus posse. Et in ea Synodo si fiat ut in
fra conuentum est ipam vnionem secuturam sperari
hys auditis summa nobis letitia et iocunditas nimirum
accessit. Quamobrem oem cogitatum nrm iactantes
in deum qui facit mirabilia magna solus venerabiles
sancte Romane ecclie Cardinales presidentes sedis
aplice patriarcham Anthiocenum Archiepos Epos Abbates
magrosque et doctores in numero competenti deputaui-
mus ut vnacum ipis Grecorum Ambasiatoribus rem
istam tractare et quo ordine ad executionem deducen
cenda esset prospicere deberent qui tam inter se quam cum
ipis Oratoribus sepenumero conuenientes habito inter
se maturo et digesto consilio ad infrascripta cum ipis
deuenerunt Capitula que postea secundum morem hui[us]
sacri Concily per sacras deputationes mature deliberata
et deinde per generalem Congregationem conclusa fir
mataque sollenniter extiterunt quorum tenor vnacum

mandato ipsius domini Imperatoris sub bulla aurea sequitur et est talis. Ambasiatores serenissimi domini Imperatoris Grecorum et dni patriarche Constantinopolitani etc. prout et quemadmodum in decreto grecorum superius inserto cum data eiusdem de uerbo ad uerbum latius continetur. Et quia tempus superius expressum infra quod predicta debeant adimpleri effluxit non propter defectum alicuius partium. sed quia ita contingit uariis interuenientibus tractatibus hec sancta Synodus tempus per prefatos Serenissimum dnm Imperatorem Grecorum et reuerendissimum patriarcham Constantinopolitanum parte ex vna et Ambasiatores huius sancte Synodi parte ex altera statutum et firmatum quod est a mense Mayo imediate sequenti ad annum Ita qd per totum mensem May. ad annum sequentem utraque partium sit parata ad exequendum supradicta quantum ad quamlibet partium attinet acceptat et promittit se impleturam quantum ad ipsam pertinet infra dictum tempus quidquid in suprascriptis Capitulis continetur. Dat. in Sessione publica huius sancte Synodi in ecclia maiori Basilien sollenniter celebrata xviij. kl. May. Anno a Natiuitate domini Millesimo quadringentesimo tricesimo sexto.

III Forma Salui conductus dati dno Imperatori Grecorum et patriarche Constantinopolitano a sacro Concilio Basil.

Sacrosancta etc. Quia auctore dno in regione nra Occidentali et obedientia ecclie Romane est vniuersalis et ycumenica Synodus celebranda in qua iuxta concordata in hac sancta Synodo et in Constantinopoli demum ratificata tam occidentalis quam Orientalis ecclia conuenit ut cunctis erga eandem eccliam Orientalem nre intentionis sinceritas pateat et omnis suspicio que circa securitatem et libertatem uenientium oriri posset de medio auferatur tenore presentis decreti hec sancta Synodus Basilien nomine et uice totius ecclie Occidentalis et omnium de eadem ecclia cuiuscumque status etiam si papali Imperiali Regali pontificali uel quacumque alia inferiori spirituali uel seculari 48

presulgeant dignitate potestate uel offitio decernit dat et
concedit Serenissimo Imperatori Romeorum Reuerendissimis
patriarchis Constantinopolitano Alexandrino Anthio-
cheno et hierosolimitano ceterisque usque ad numerum Septin-
gentarum personarum etiam si Imperiali Regali Archiepiscopa-
li Episcopali et cuiuscumque alterius status dignitatis aut con-
ditionis fuerint ad predictum vniuersale et ycumenicum
Concilium in regione occidentali ut premittitur celebran-
dum uenientibus aut uenturis plenum et liberum Saluum con-
ductum omnesque predictos et quelibet ipsorum tam in personis quam
in honoribus et rebus quibuscumque ipsorum et omnibus regnis
prouincijs et dominijs territorijs Communitatibus Ciuita-
tibus Castris Opidis villis et omnibus locis obedientie
nostre ecclesie Occidentalis per que siue eundo siue stando siue
etiam redeundo transituri sunt aut eos transire contigerit
in suam tutam securamque Saluaguardiam recepit et recipit
per presentes promittens et concedens omnibus et singulis ex
ipsis hoc presenti Edicto Synodali tutam ac liberam faculta-
tem accedendi et ueniendi in et ad dictam Ciuitatem seu lo-
cum in qua uel in quo erit dictum sacrosanctum uniuersale
Concilium celebrandum ibique standi morandi residendi
habitandi cum omnibus immunitatibus libertatibus et secu-
ritatibus quibus illi qui erunt de obedientia ecclesie Romane
habitubunt disputandi etiam et ratiocinandi iura et aucto-
ritates allegandi et omnia alia libere et sine cuiusquam impe-
dimento dicendi faciendi et tractandi que pro vnione
ecclesiarum christianitatis eis expedire uidebitur et oportunum
inde etiam semel et pluries et totiens quotiens eis et cuilibet
eorum uidebitur et placebit simul et separatim et cum eorum
bonis rebus pecunijs et sine pro libito recedendi et redeundi
tute libere et impune omni impedimento reali et personali ces-
sante penitusque remoto. Etiam si talis vnio quod absit non
sequeretur nec effectum haberet. Quo casu et in omnem aliam
prefati Serenissimus Imperator domini patriarche et alij
supra nominati nostris duntaxat expensis et galeis absque ali-
qua dilatione temporis omnique impedimento remoto cum eis-
dem honoribus beniuolentia et amicitia quibus ad prefatum
vniuersale celebrandum Concilium deducentur etiam et in
Constantinopolim reducentur siue vnio sequatur in dicta

celebranda Synodo ycumenica sine non. Non obstantibus
in predictis uel aliquo predictorum quibuscumque differentiis di
scordiis et dissensionibus ad presens uigentibus et que in futurum
oriri et uigere possent inter dictas Ecclesiam Occidentalem et
Orientalem seu inter ipsam ecclesiam Romanam et ei subiectos
et aggregatos Et prefatum serenissimum Imperatorem et alios
ecclesie Constantinopolitane aggregatos. Et non obstantibus
aliquibus sententiis decretis condemnationibus Iuribus et de
cretalibus quomodocumque et qualitercumque factis et prolatis
seu fiendis. Et etiam non obstantibus aliquibus represaliis
et debitis publicis uel priuatis, et non obstantibus aliquibus
criminibus excessibus culpis et delictis si qua per predictos
uel alterum eorum quomodocumque et qualitercumque commissa et per
petrata forent. Et generaliter non obstantibus quibuscumque
aliis etiam si talia forent de quibus necessarium esset specialem
in presentibus facere mentionem Et si contingat aliquem uel ali
quos ex nostris eis uelle alicui eorum iniuriari quod absit
uel aliquam molestiam inferre in persona honore rebus et a
liis quibuscumque taliter excedens iudicabitur per nos aut
nostros usque ad condignam et rationabilem satisfactionem
parti lese et econuerso Si aliquis ipsorum alicui ex nostris aliquam
ut premittitur iniuriam inferat iudicabitur per eos usque
ad condignam et rationabilem satisfactionem ei qui in
iuriam passus est secundum morem et consuetudinem
utriusque partis. De aliis autem criminibus excessibus
et culpis quibuscumque quelibet partium cognoscet et iudi
cabit de suis. Hortatur autem hec sacrosancta Synodus
uniuersos christifideles et nichilominus auctoritate uni
uersalis ecclesie in uirtute spiritus sancti et sancte obedientie
mandat et precipit omnibus et singulis prelatis Regibus
ducibus principibus Officialibus Communitatibus et aliis
singularibus personis cuiuscumque status conditionis et
dignitatis existant nostre Occidentali ecclesie aggregatis
quatenus omnia predicta et singula inuiolabiliter obseruent
et quantum in eis est obseruari faciant, dictosque Sere
nissimum Imperatorem patriarchas et alios omnes et singu
los antedictos ad dictum sacrum celebrandum Concilium
accedentes et recedentes inde simul et diuisim fauorabi
liter et reuerenter honorent et tractent ac honorari

et tractari faciant. Siqua uero dubitatio circa dictum
Saluũconductum et contenta in eo oriri contingerit stu
bitur declarationi prefate vniuersalis Synodi celebrande.
Vult autem hec sancta Synodus pñtem Saluũ conduc
tum ualere et in suo robore permanere quousq3 ad ultimũ
Dicti serenissimus Imperator patriarche et alij supradicti
cum suis nobilibus et famulis usq3 ad numerũ ut pmittitur
Septingentaꝝ personaꝝ. alijsq3 rebus et bonis sint reuersi
in et ad Ciuitatem Constantinopolitan. Siquis autem
contra predicta aut aliquod predictoꝝ aliquid facere
quoquomodo temptauerit indignationem omnipotentis
dei et dicte sancte Synodi se nouerit incursurum. Dat
ut infra in bulla Indulgentiaꝝ.

Aurea bulla domini Im
peratoris Grecoꝝ. IV

Quoniam destinate fuerunt ab

Imperio meo et sanctissimo dño ycumenico pa
triarcha Ambasiate ad sacrosanctum Ecclíam
Romanã videlicet ad beatissimũ pp̃am dnm̃ Martinũ quintũ
et ad modernũ similiter sanctissimũ pp̃am dnm̃ Eugenium
similiter et ab ipis transmisse fuerunt multotiens ad nos pro
vnione Eccliaꝝ xpi et multis laboribus cum multa dili
gentia utrinq3 factis tamen propter aliquas circũstan
tias temporaneas non peruenit ad finem tale bonũ et scm̃
opus vnionis postea hec autem destinauit ad nos de hac
ipã re Ambasiatores suos sacra Synodus in Basilea congre
gata sacrosanctam Ecclíam Romanã representans ppter
quod et nos nr̃os destinauimus videlz familiarem Im
perij mei Demetriũ paleologum Methotidem et honoran
dissimũ in sacris monachis Abbatem sacri monasterij
sancti Demetrij ysidorum et familiarem Imperij mei Jo
hannem Lastari dissipatum qui illuc accedentes osten
derunt in ipãm quedam necessario ab ea tractari in prepa
rationem et constitutionem vniuersalis et ycumenici Con
cilij in quo necesse est tractari et celebrari et perfici deo
duce predcm̃ sanctam vnionem. Quequidem hec ipã
Synodus Basilien acceptauit et promisit illa adimplere

Unde et Ambasiatores suos ad nos destinavit fratrem Johannē
de Ragusio ordinis predicatorum professorem et in sacra pagi
na magistrum heinricum Mengher decretorum doctorem Cano
nicum Constantien et Symonem Freron sacre theologie
Bacalarium Canonicum Aurelianen cum decreto ipsius ge
nerali In quo de hys continebatur particulariter in Caplis .
Perlecto itaque tali decreto apud nos quedam ex hys que
continebantur in eo non placuerunt nobis ut in ipso iace
bant prohemiū videlz talis decreti et Caplm in quo scribe
batur de modo reversionis nr̄e a loco celebrandi Concilij ad Con
stantinopolim si permittente deo quod absit non fieret unio
eccliarum xpi in tali Synodo / quia non exprimebatur in eo de
hoc determinate et manifeste . Predicti autem Ambasiatores
videntes displicentiam et resistenciam nr̄am nec aliter rem
ipām posse habere progressum concesserunt et promiserunt
curare in predictis videlz qd' dicta sancta Synodus dabit
et exhibebit nobis Capitula in dicto decreto contenta cum
prohemio modo et forma quibus in lr̄is ipsorum promissorijs
continetur / et circa reversionem nr̄am de Synodo in Constan
tinopolim in casu quo non sequeretur dicta unio quod absit
facere et adimplere prout habetur in forma Salviconduct'
predicti hys itaque sic progressis et int' nos concordatis
petierunt et ipsi Ambasiatores ut promittamus et nos
absque contradictione ire et accedere ad locum in quo cele
brabitur deo concedente utriusque catholica et ycumenica Sy
nodus . Qui quidem locus esse debet unus ex nominatis
in decretis quicumque ordinabitur per dictum sacrum Conciliū
Basilien sicut in supradicto decreto ipsius sacri Concilij conti
netur . Etiam qd' exire debeamus hinc a Constantinopoli
in accedendo versus locum celebrandi ycumenici Concilij a
principio sequentis Junij Indictionis decimequinte sicut
conventum est inter nos et ipsos Ambasiatores sacri Con
cilij Et quia etiam ad maiorem cautelam et firmitatem
horum omnium petierunt fieri lr̄am Crisoboli Imperij mei
Grato animo rationabili petitioni eorum annuens presens
Sigillum largitur et concedit per quod acceptat determinat
et promittit . Qd' si dicta sacra Synodus Basilien remediū
apposuerit in predictis videlz si predicta Capitula in sup'
dicto decreto contenta cum prohemio in forma sicut hic

per Ambasiatores ipsius Synodi concordatum est nobis direxerit et compleuerit omnia in eisdem Capitulis scripta opertune similiter et fecerit saluum conductum cum Caplo de modo reuersionis nre ad Constantinopolim ut predicitur reliqua etiam ut Ambasiatores ipsius nobis promiserunt et nobiscum conuenerunt Exibit et Imperium meum cum deo sine contradictione a Constantinopoli secundum predcm tempus cum presanctissimo dno yconomenico Patriarcha Constantinopolitano et ceteris debentibus interesse ad accedendum ad locum ubi celebrabitur scm catholicum et ycumenicum Conciliu absque impedimento rationabili uero et manifesto etiam si bellum quod absit ab infidelibus foret et instaret Ciuitati nre Constantinopolitane Et in robur et firmationem et conseruacoem imobilem subscriptorum iurat Imperiu meu per debitu michi Juramentum tanqua xpiano et fideli Imperatori et per orationem sci mei dni et Imperatoris pris Imperij mei famosissimi et felicis memorie et per animam meam factumque est super istis pns Crisobolum Imperij mei In Anno sexmillesimo nonagentesimo quadragesimo quarto in mense Nouembris Indictionis Quartedecime A natiuitate uero domini ihu xpi Millesimo quadringentesimo tricesimo quinto die vicesima sexta mensis Nouembris.

Bulla plumbea dni patriarche Constantinopolitani

QUONIAM DESTINATE FUERUNT AB humilitate nra et potentissimo et sancto meo Imperatore Ambasiate ad sacroscam Ecclesiam Romanam videlz ad beatissimu ppam dnm Martinum quintu et ad modernu similiter scissimu ppam dnm Eugeniu. Similiter et ab ipis transmisse fuerunt multotiens ad nos pro unione ecclesiarum xpi et multis laboribus cum multa diligencia utrinque factis tamen propter aliquas circumstantias temporaneas non peruenit ad finem tale bonu et sanctum opus unionis post hec autem destinauit ad nos de hac ipa re Ambasiatores suos sacra Synodus in Basilea congregata sacroscam ecclesiam Romana representans propter quod et nos

nr̃os ad eam destinauimus videlz familiares potentissimi
et sancti mei Imperatoris in spiritu sancto dilectos filios
nr̃e humilitatis videlz demetriũ paleologum Metotidem
et honorandissimũ in sacris monachis Abbatem sacri mo
nasterij sancti demetrij ysidorum et Johannem Lascari
dissipatum qui illuc accedentes ostenderunt in ipãm quedaz
necessario ab ea tractari in reparationem et constitucõm
vniuersalis et ycumenici Concilij in quo necesse est tracta
ri et celebrari et perfici deo duce predictam sanctam vni
onem Quequidem hec ipsa Synodus Basilieñ acceptauit
et promisit illa adimplere vnde et Ambasiatores suos ad
nos destinauit fratrem Johannem de Ragusio ordinis
predicatorum professorem in sacra pagina magrm henricũ
Mengher decretorum doctorem Canonicũ Constantieñ
et Symonem freron sacre Theologie Bacalarium et
Canonicum Aurelianeñ in decreto ipius generali in quo
de hys non continebatur particulariter in Capitulis / perlec
to itaqz tali decreto apud nos quedam ex hys que continebant
in eo non placuerunt nobis ut in ipõ iacebant prohemium
videlicet talis decreti Et capitulum in quo scribebatur de mõ
reuersionis nr̃e a loco celebrandi Concilij ad Constantino
polim si permittente deo quod absit non fieret vnio ecclia[rum]
xp̃i in tali Synodo quia non exprimebatur in eo de hoc de
terminate et manifeste. predicti aũt Ambasiatores vi
dentes displicenciam et resistentiam nr̃ãm nec aliter rem
ipãm posse habere progressum concesserunt et promiserunt
curare in predictis videlicet qđ dicta sua Synodus dabit
et exhibebit nobis Capitula in dicto decreto contenta cum
prohemio modo et forma quibus in lr̃is eorum promissorijs
continetur et circa reuersionem nr̃ãm de Synodo ad Con
stantinopolim in casu quo non sequeretur dicta vnio qđ
absit facere et adimplere prout habetur in forma Salui
conductus predicti. hys itaqz sic progressis et inter
nos concordatis petierunt et ipi Ambasiatores ut promit
timus et nos absqz contradictione ire et accedere ad lo
cum in quo celebrabitur deo concedente utrimqz catholica
et ycumenica Synodus Quiquidem locus esse debet vnus
ex nominatis in decreto quicũqz nominabitur per dictuz
sacrum Concilium Basilieñ sicut in suprascripto decreto

ipsius sacri Concilij continetur etiam qd exire debeamus hinc
a Constantinopoli in accedendo versus locum celebrandi ycu-
menici Concilij a principio sequentis Junij Indictionis deci-
mequinte sicut conuentum est inter nos et ipos Ambasia-
tores sacri Concilij Et quia etiam ad maiorem cautelam et
firmitatem horum omnium pecierunt fieri Sigillum nre humili
tatis humilitas nra grato animo rationabili petitioni eorum
annuens presens largitur et concedit per quod in spiritu sco
disponit qd si dicta sacra Synodus Basilien remediu appo-
suerit in predictis videlz si Capitula in dicto decreto conten
ta cum prohemio in forma sicut hic per Ambasiatores ipius
Synodi concordatum est nobis direxerit et compleuerit
omnia in eisdem capitulis scripta oportune similiter et fecit
Saluu conductum cum Capitulo de modo reuersionis nre
ad Constantinopolim ut predicitur. Reliqua etiam ut
Ambasiatores ipius nobis promiserunt et nobiscum conue-
nerunt exibit et humilitas nra cum potentissimo et sco
meo Imperatore cum deo sine contradictione a Constan-
tinopoli secundum predictum tempus et cum ceteris de-
bentibus interesse ad accedendum ad locum ubi celebrabi
tur scm catholicum et ycumenicu Concilium absqz impedi-
mento rationabili uero et manifesto etiam quod absit
ab infidelibus foret et instaret Ciuitati nre Constan
tinopolitane. Et in robur et confirmationem supradcorum
facta est pns Sigillum nre humilitatis in mense No-
uembris Indictione Quartadecima Anno ab adam seu
mundi constitutione Sex millesimo nongentesimo qua
dragesimo quarto. A Natiuitate uero domini Millesimo
quadringentesimo tricesimo quinto.

Forma Indulgentiarum

Vt

Acrosca etc. vniuersis xpifide-

libus Salt. et omnipotentis dei ben. Vox illa
iocunditatis et letitie ad populum israeliticum
olim de celo lapsa eadem nunc per os huius sancte Synodi
in auribus populi xpiani insonans clamat. Consolamini
consolamini popule meus dicit dominus deus uester

loquimini ad cor hierusalem et aduocate eam quoniam completa est malitia eius et dimissa est iniquitas illius. Merito letari et consolari te debes plebs xp̄iana cum hys nouissi diebus tantu letitie causa offertur quanta nix umquā experta es. Uno enim eodemqꝫ tempore plenariam omnium peccatoꝝ veniam consequeris et fr̄es tuos quoꝝ innumerabilis est multitudo Quingentis ferme annis a tuo consortio segregatos tibi proxime reuniri speras O quanta erit ista iubilatio. O quā suaue cordibus xp̄ianoꝝ orietur gaudium cum primū homines deo et ipī inter se fraterna caritate conciliabuntur. Quas igitur xp̄o nr̄o pro hac duplici letitia qua nulla maior desiderari potest gracias agemus. Quis domini misericordias ad plenum narrabit qui populum xp̄ianū varys undiqꝫ calamitatibus hoc tempore afflictum tanti gaudy nouitate consolatur. Ecce popule dei adest tibi annus iubileus, ān̄us remissiōis oīm peccatoꝝ, annus generalis unionis eccl̄ie. Proinde loquimini omnibus xp̄ifidelibus qui in sancta habitant ierusalem peregrinante in terris ad cor eos consolande et aduocate eos ad hanc duplicem letitiam quoniā malitia tam diuturni scismatis quod innumerabilia eccl̄ie sc̄e dei mala intulit auxiliante domino ut confidimus cito complebitur et finem accipiet. Iniquitas quoqꝫ peccatoꝝ que huius scismatis et ire dei causa fuit diuina clementia remittetur. Consurge igitur consurge induere fortitudine tua syon, induere vestimentis glorie tue ierlm ci tas sancta. Quā fortis et gloriosa eris tunc mater ecclesia cum omēs qui xp̄m colunt ab occidente in orientē eodem fidei et caritatis vinculo unitos conspicies. Ingemuisti hactenus nimio dolore afflicta cum a sceuissimis Turcis et sarracenis alysqꝫ xp̄iani nominis inimicis patereris iniurias iacturas persecutiones et opprobria et nemo te consolari poterat cum passim videres filios tuos omnis sexus etatis et dignitatis in seruitutem trahi et quod seruitute deterius est plurimos ab uberibus tuis abstractos ad impiū Machometi cultum perduci. Harum autem calamitatum quid aliud quā hoc diuturnū et pestiferum scisma causa extitit sed diuino munere appropinquat iam tempus ut omni penitus

extincto dissidio unitas sancta fiat, que cum impleta fu-
erit atque hii magni populi Occidentales et Orientales fra-
ternum fedus simul inierint nemo tunc fortitudini tue re-
sistere poterit. Tunc abiectis lugubribus consurges re-
gina Ecclesia in vestitu deaurato circumdata varietate. Et
qui te olim persequentes conculcabant procedent coram te et
venient ad te qui detrahunt tibi et adorabunt vestigia
pedum tuorum. O vos omnes qui christiano nomine censemini
expergiscimini iam talia audientes plaudite manibus et
iubilate Christo salutari nostro. Ecce nunc tempus acceptabile ecce
dies salutis. Ecce iam pater misericordiarum et deus to-
cius consolationis visitat nos in habundantia gracie at-
que felicitatis. Assurgite et occurrite illi in humilitate
spiritus, in orationibus, in elemosinarum largitate ut qui
pro peccatis nostris iuste iratus tam diu hoc scisma durare
passus est et multis persecutionum flagellis ab hys qui
intus et ab hys qui foris sunt nos cedi permisit. Nunc
purgatis et emendatis indulgens sanctam inter nos uni-
onem inspiret unitisque non solum perdita restauret sed
et nobis nostros subiciat inimicos. Audistis pridem sol-
sollennes Ambasiatores serenissimi Imperatoris grecorum
et patriarche Constantinopolitani ab hac sancta Synodo
accersitos Basileam convenisse et tandem deo propitio con-
clusisse nobiscum modum huius sancte unionis perficien-
de assensu sanctissimi domini Eugenii pape accedente ut
videlicet ad locum Synodi universalis tam nostri quam sui Archi-
episcopi et Episcopi ipseque Imperator et patriarcha Constantinopo-
litanus aliique Orientales ecclesie patriarche accedant. Ut
autem tantum opus certius firmaretur tres nostros Ora-
tores postea Constantinopolim destinavimus ut
ab ipsis Imperatore et patriarcha ratificationem eorum que
hic sui concluserant Ambasiatores obtinerent. Que
omnia ipse Imperator et patriarcha iuxta nostri decreti Capitula
ratificarunt et approbarunt ac litteras latino grecoque sermo-
ne scriptas et eorum manibus subscriptas bullisque aurea
et plumbea munitas per unum ex tribus nostris Oratoribus
ad nos nuper reversum transmiserunt. Et cum ad ipsam
Synodum propriis expensis tam procul de partibus Ori-
entalibus greci proficisci nequeant opus fuit ut expensas

in ueniendo stando q3 et redeundo necessarias et quasdam alias
pro custodia Ciuitatis Constantinopolitan ne Imperatore
absente a Turcis forsitan expugnari posset pollicerenur Et
quamquam huiusmodi impense nonnullis graues uiderentur Nos
tamen animaduertentes quantus dei honor et profectus ecclie
quanta exaltatio fidei orthodoxe quantum incrementum nominis
xpiani, quot milium animarum salus quantaq3 utilitas
et innumerabilia bona populo xpiano hinc forent proventura
Non solum ipsas impensas sed et personas proprias fore expo-
nendas dignum esse iudicauimus spem ponentes in domino
cuius negotium agitur et in caritate ac deuotione fidelium
qui dum talia intellexerint subsidijs et auxilijs oportunis
non deerunt. Si xpe deus nr sanguinem suum toto precio-
siorem mundo pro nra redemptione effudit Si eius uestigia
secuti apli atq3 alij sancti uiri pro salute proximorum et
incremento fidei corpora sua morti libenter obiecerunt.
Quid nos facere oportet a quibus nonnisi caduca huius
mundi substantia efflagitatur. Si reges et principes pro
recuperandis expugnandisq3 Ciuitatibus et Opidis multo
ampliorem summam exponere soliti sunt. Si denique pro au-
gendis [facultatibus] et uanitatibus seculi se et sua multis periculis hoies
subiciunt et ut exemplo utamur saluatoris querens aliquis
preciosam margaritam cum inuenerit ipsam uendit omnia
sua bona et emit illam. Nonne ecclia dei et uniuersus po-
pulus xpianus facere hanc impensam poterit et debebit ex
qua nichil terrenum nichil caducum sed omnia que supra me-
morauimus bona succedunt. Si una duntaxat anima
xpo carior est quam totum mundi aurum Nos ubi milia mi-
lium saluanda sunt auari aut negligentes uidebimur. Con-
sueuit aliquando Ecclia ad liberandum de manibus infidelium
terram sanctam seu pro debellandis hereticis indicere ge-
nerale passagium Conuocareq3 Reges et principes et alios
bellatores ut armis ista peragerent Necnon et pro alijs
iustis causis ab omnibus xpianis subsidium postulare ad
que ut promtiores efficeret donis spiritualibus plenarie
remissionis peccatorum inuitauit. Profecto si ueterum reuol-
uantur historie nulla unquam fuit causa iustior quam ista
est nec pro qua xpicole omnes se et sua libentius exponere
deberent. hic enim non solum ad recuperandam terram in-

tenditur sed etiam multa milium animarum pro quibus medio-
cre subsidium petitur, Unde impense grecis promisse sine quibus
tamen sanctum opus perfici nequit inueniri possint Quis
igitur pro tanto uniuerse ecclesie bono proque tanto anime sue
merito porciunculam rerum suarum quas dono dei obtinet de-
negare audebit. O felicem et preciosam elemosinam que
regnum celorum promerebitur et que tantam fidei catholice u-
tilitatem dabit. O beatum illum hominem quem dominus ad
tam sanctum opus inspirauerit. Hunc quidem sicut scriptum est
in die mala liberabit dominus. Licet autem ex debito christiane professi-
onis quisque ad hoc sanctum negocium pro uiribus contribuere ac
subuenire obnoxius sit. Nichilominus ut eo libencius omnes
faciant quo se hic et in futuro seculo peramplius remuneran-
dos fore intellexerint Decreuit hec sancta Synodus uniuer-
salem representans ecclesiam sponsam christi affluenter aperire
spirituales thesauros, quos ipse saluator ascendens in celum
sibi reliquit Omnibus igitur christi fidelibus utriusque sexus qui
ad hoc sanctum opus tantum contribuerint quantum quisque
una integra ebdomoda pro sue persone ac familie si eam ha-
buerit refectione exponit, uel si de propriis uiueret exponeret
Religiosis quoque pro quibus Conuentus suus aut superior
uel alius iuxta predictam rationem erogauerit omnium suorum
peccatorum de quibus corde contriti et ore confessi fuerint auc-
toritate omnipotentis dei et de eius misericordia confisa
illam plenariam remissionem impartitur semel in uita et
semel in mortis articulo quam ecclesia concedere solet omnibus
euntibus Romam tempore iubilei uel cruce signatis ad
recuperationem terre sancte tempore passagii generalis
et in retributione iustorum salutis eterne pollicetur au-
gmentum. Ita tamen quod per annum integrum si uixerint
singulis sextis feriis impedimento cessante aut si dictis sextis
feriis ex precepto ecclesie regulari obseruantia iniuncta
penitencia uoto uel alias ieiunare teneatur una alia die
singularum septimanarum eiusdem anni qua ad ieiunandum
non sint astricti ieiunent, aut ad iudicium sui Confesso-
ris in alia pietatis opera commutent, ac etiam eadem die qua
ieiunabunt uel ut premittitur ieiunare deberent, si sint
clerici septem psalmos uel missam. Si sint laici septem pater
noster et septies Aue maria dicere sint astricti uel alia

pietatis opera iudicio sui confessoris agant. Quod si Conventus
tales sint qui nichil in commune possideant uel alie persone vic-
tum uera mendicitate querentes seu aliis contribuere non ua-
lentes ne huius spiritualis muneris sint expertes si ultra ieiuni-
um ut predicitur obseruandum singulis diebus unius anni
predictos psalmos uel missam si clerici si laici predictas
Orationes cessante legitimo impedimento eo modo quo supra
exprimitur supplendo dixerint uel alia pietatis opera sui con-
fessoris iudicio ut premittitur exercuerint ac pro felici
huius negocij consummatione deum suppliciter exorauerint
eandem plenariam remissionem consequantur. Eroganti-
bus autem ad idem opus quantum una die pro se sueque fami-
lie expensis uel si de proprijs uiuerent exponerent septem
annos et totidem Quadragenas de iniunctis sibi peniten-
tijs elargitur. Et ut hij omnes ad huiusmodi indulgentie graciam
aptiores existant omnibus sacerdotibus secularibus et regu-
laribus aliis discretis quos in confessores pro huiusmodi con-
sequenda indulgencia elegerint indulget ut confessionibus
eorum auditis ipsos a quacumque Excommunicationis suspensi-
onis aut interdicti sententia a iure uel constitutione
seu etiam non nominatim sed generaliter ab homine lata
et a quibuscumque alijs propter que etiam apostolica sedes esset me-
rito consulenda imposita satisfactione et restitutione hijs
quorum interest facienda salutarem iniungant penitentiam et
debite absolutionis in foro penitenciali duntaxat in forma
ecclesie beneficium impendant quam satisfactionem et resti-
tutionem si infra terminum a confessore statutum facere ne-
glexerint huiusmodi indulgentia in nullo suffragetur. ac
cum clericis super irregularitate occulta aliis quam ex bigamie
uel homicidij uoluntaria causa contracta dispensent. Super
uotis uero peregrinationis seu abstinentie aut alijs similibus
que christifideles emiserint etiam si ultra marina aut alia loca
seu limina sanctorum Petri Pauli et Jacobi apostolorum visitare uo-
luerint seu aliis non impletis dispensandi eisdem confessoribus
etiam facultatem concedit Ita tamen quod ipi cum quibus taliter
dispensari continget expensas quas ad loca huiusmodi uel pro alijs
uotis implendis iuxta ipsorum Confessorum taxationem fecissent
ad hanc causam etiam retribuant. Et ut nulli cuiquam peccati
rubigo remaneat uult et indulget hec sancta Synodus

ut quicunque ex usurario uel non debito questu seu qualitercunque
illicite aut indebite aliquid percepisset seu bona ablata aut
quevis incerta possideat si non extant uel ignorentur persone
quibus facienda esset restitutio aut res quascunque tenentes
cuiuscunque status seu religionis existant in quorum de-
tentione conscientie eorum grauantur uel que de iure ad
pias causas per ecclesiam deberent exponi huiusmodi res et bona
seu valorem necnon et qui arma uel alia prohibita infidelibus
seu hereticis portauerint lucrum quod inde perceperint
ad hoc opus iuxta suam et sui confessoris conscientiam et
estimationem tradere teneantur. Jubet insuper eadem
sancta Synodus ut habita huius decreti notitia omnes dyo-
cesani in Cathedralibus Collegiatis et parrochialibus in quibus
eis visum fuerit ac etiam generales ordinum mendicantium
in Conuentualibus ecclesijs eis subiectis mox disponant
quatenus uerbum dei per predicatores ydoneos ad populum an-
nunctietur predictas indulgentias publicando et fideliter
exhortando ad subsidium in tam pyssima causa impenden-
dum quibus predicatoribus et predicationem audientibus
Et etiam omnibus alijs qui circa predictam extimationem sub-
sidium aliquod uel auxilium in hac re dederint. Centum dies
de iniunctis penitentijs singulis vicibus in forma ecclesie re-
laxat. Ne autem in colligendis ac conseruandis pecunijs
fraus aliqua committatur ordinat sancta Synodus quod in
qualibet cathedrali in Ciuitatibus / In Opidis uero et alijs
locis in principali ecclesia vnus Cippus truncus uel capsa
ubi tanquam in gazophilacio domini quilibet pecunias erogan-
das ac incerta et ablata seu illicite quesita reponere possit
et debeat / Cuius sint tres claues quarum vnam teneat Episcopus uel
cui voluerit ipse committere pro quolibet trunco in omnibus
locis Ciuitatis et diocesis / Capitulum aliam in cathedrali. prelatus
seu rector in principali / terciam timoratus aliquis uir quem
Ciuitas Opidum seu locus deputare uoluerit qui diebus per
eos statuendis talem Cyppum truncum uel capsam coram
Notario uel duabus fidedignis aperiant personis et pecunias
ad fidas manus deponant eas sine fraude diminutione
uel contradictione illi uel illis assignari quos hec sancta Synodus
ad hoc deputauerit. Quod si in campestribus locis uel ali-
bi periculum seu detrimentum in conseruatione pecuniarum

per modum superius expressum verisimiliter continetur dyoce
sani vel ad colligendum huiusmodi pecunias ab hoc Concilio
deputandi prout magis expediens visum fuerit utiliter pro
uideant. Quicumque autem etiam si pontificali aut regali
prefulgeat dignitate fraudem furtum siue rapinam circa
predictas pecunias seu impedimentum ex proposito et mali
tiose in hoc sanctissimo opere fecerit ultra indignationem
omnipotentis dei et reatum supremi sacrilegij sententiam ex
communicationis incurrat a qua nisi prius plenaria facta
restitutione et impedimento sublato absolui non possit.
Vult autem hec sancta Synodus quod elapso biennio a die pre
sentis decreti predicte indulgentie ac facultates nemini
concedi ualeant preterquam in mortis articulo quo ad illos
qui infra biennium ut supradictum est contribuerint.
Quodque personis illis que sub spe huius gratie et indulgen
tie aliquid commiserint in nullo huiusmodi gracia ac specia
lis concessio suffragetur. Et quia dificile foret presentes litteras
singulis exhiberi decernit hec sancta Synodus ut earum
transsumpto manu publica auctoritate Archiepiscopi in tota
prouincia et Ordinarij in sua dyocesi proprio Sigillo
munito tanquam litteris originalibus plena fides in omnibus
adhibeatur. Dat. in Sessione publica huius sancte Synodi
sollenniter celebrata in maiori ecclesia Basilien. xviij. kl.
May. Anno a Natiuitate domini Millesimo quadrin
gentesimo tricesimo sexto.

Sessio vicesimaquinta de Electione loci.

I **Sacrosancta etc. Ad perpetuam**
rei memoriam. Nuper hec sacrosancta
Synodus inter uarias solicitudines quibus
inscrutabilis diuine altitudinis providen
cia eam innocatione sui spiritus paracliti ad excolendum
dominici gregis agrum adunari operariumque dignata est in
terne mentis oculos more agricole peruigilis reuoluens et
attente prospiciens quam deflenda diutina Occidentalis et
Orientalis ecclesiarum in eiusdem fidei professione diuisio in
dei perstitit et durauit ecclesia de clementissima eius boni

tate apud quem nichil est impossibile. Qui neque digne postu
lantibus affluenter dat et large spem suscipiens et fiduciam
ad procurandam inter ipsas ecclesias catholice fidei unitatem sue
diligentie curas tanto accuratius non parcendo laboribus
uel impensis adhibere decreuit quanto ex hoc ad omnipotentis
dei laudem et gloriam uberiorem animarum salutem maius
que ipsius fidei incrementum prouenire cognouit. Cupiensque
propterea suffragante spiritus sancti gratia tam saluberri
mum unionis negocium aggredi et amplecti ad illum Sere
nissimum Romeorum Imperatorem et venerabilem patri
archam Constantinopolitanum ceterosque prelatos et alium
Grecorum populum per diuersos Oratores et litteras duxit in
uitandos pariter et exhortandos. Qui quidem Imperator
et patriarcha et alii greci uolente et eorum corda altissimo in
flammante exhortationes huiusmodi alacribus animis susci
pientes ipsumque unionis negocium aggredi sinceris affectibus
perhibentes suos sollemnes Oratores et Nuncios sufficienti
mandato bulla aurea et proprie manus subscriptione Impera
toris bullaque plumbea patriarche predictorum munito
suffultos feruentissimum eorundem ad hanc fidei unitatem
zelum deuotissime explicantes ad eandem sacrosanctam
Synodum duxerunt destinandos cum quibus ipsa sancta
Synodus diuersis tractatibus et deliberationibus preuiis
pro executione et consumatione felici tam salutaris operis
non nulla decreta et Capitula ad hoc summopere necessaria et
utilia superius inserta et dudum in certa Sessione ipsius sancte
Synodi in maiori ecclesia Basilien celebrata publicata animo
concordi conclusit. Volensque deinde hec sancta Synodus
decretum et Capitula huiusmodi viis et modis omnibus neces
sariis et oportunis prosequi et iuxta illa ad Electionem loci
pro futuro ycumenico Concilio In quo Imperator et patri
archa predicti aliique greci conuenire possent et deberent
celebrando mature procedere habitisque super hiis et aliis
hanc partem concernentibus in diuersis ipsius sancte
Synodi deputationibus multiplicibus propositionibus et
tractatibus Illisque cum uotorum Suppositorum eorundem
scrutinio diligenti recensitis Demum in generali congrega
tione ad hoc in maiori ecclesia predicta ut moris est in
dicta et iterum uotis singulorum in eadem scrutatis reperto

qꝫ duplo maiorem partem et multo plus uota sua direxisse in
Basileam Auinionem uel Sabaudiam Jnuocata spiritus sancti
gratia post missarum sollennia conclusum fuit et conuentum
quod apud Jmperatorem patriarcham et alios grecos predictos
diligens et debita fieret instantia cum allegationibus et
expositionibus plurimarum rationum que ad id allegari et ad
duci possent ut ex diuersis bonis respectibus Ciuitatem Ba
silien acceptarent pro dicto ycumenico Concilio ibidem cele
brando quam si eos omnino recusare contingeret Extunc Ciui
tas Auinionen locus esset ipsius ycumenici Concilij ibidem
celebrandi / Si tamen illud in eadem celebrari non posset . Ex
tunc in Sabaudia Concilium celebraretur antedictum

Vt igitur premissa omnia et singula debitum et uotiuum
sortiantur effectum cum omni sollennitate alias in hoc sa
cro Basilien Concilio in rebus arduis expediendis adhiberi
solita patribus in maiori ecclesia Basilien post missarum
sollennia consedentibus hec sacrosancta Synodus decer
nit uult statuit ordinat et declarat futurum ycumenicum
Concilium in Basilien aut illa recusata in Auinionen Ciui
tatibus Alioquin in Sabaudia iuxta conclusionem supradictam
debitis et conuenientibus temporibus debere celebrari . Quodque
Jmperator et patriarcha et alij greci predicti iuxta Capitulata
et decretum huiusmodi Necnon omnes et singuli alij cuiuscumque
gradus status dignitatis uel preeminentie existant
qui generalibus Concilijs de iure uel consuetudine interesse
debent etiam si pontificali prefulgeant dignitate ad illud
debeant et teneantur maxime pro consumatione tam sa
lutaris operis accedere et etiam conuenire . Et hanc pre
missam nominationem et Electionem uult statuit
et decernit hec sancta Synodus ut sit firma inconcussa
et inuiolabilis / quacumque alia modificatione ordinatione
dispositione nominatione seu Electione per ipsum sacrum
Concilium seu alium uel alios quacumque auctoritate etiam
papali fungentes in contrarium facta uel factis minime
ualitura seu ualituris quam seu quas hec sancta Synodus
ex certa scientia exnunc irritat et cassat reuocat et annul
lat seu cassa nulla et irrita nunciat et pro infectis illam
seu illas habere uult et presentibus habet quatenus in totum uel
in partem premisse Electioni obuient uel repugnent .

Supplet

Supplet etiam hec sancta Synodus ex certa scientia omnem de
fectum siquis in premissis uel aliquo premissorum forsitan
interuenerit Et insuper cum res tam ardua plurimum in dei
ecclesia fructum allatura sine grauibus expensarum sarcinis
consummari et greci predicti adduci adductique sustentari non
ualeant / dignumque et debitum existit ut pro consummatione tam
felicis operis xpifideles uniuersi maxime ecclesiastice persone
de commissi sibi patrimonij domini nostri ihesu xpi substantijs li
berali dispensatione ministrent. hec sane sancta Synodus uni
uersis et singulis ecclesiasticis personis exemptis et non ex
emptis sub quacumque uerborum forma etiam ordinis sancti
Johannis Jerosolimitani cuiuscunque status dignitatis
gradus ordinis uel conditionis existant Etiam si Cardina
latus uel pontificali prefulgeant dignitate generalem omnium
et singulorum suorum ecclesiasticorum fructuum et prouentuum
cotidianis distributionibus dumtaxat exceptis decimam
de suis ecclesijs monasterijs dignitatibus et officijs ceterisque
ecclesiasticis beneficijs in sua generali congregatione iam im
positam et conclusam persoluendam et exigendam decernit
statuit et declarat imponendam eamque imponit per pre
sentes.

Preterea dicta sancta Synodus decernit uult ordinat
et declarat quod venerabiles Johannes Lubicensis. Ludouicus Vi
sensis. Dalphinus parmensis et ludouicus Lausanensis Episcopi
ipsius sacrosancte Synodi Oratores ad conducendum grecos
ad locum ycumenici Concilij eorumque maior pars tunc
presens portum latinum locis supra electis et nominatis
aptiorem et propinquiorem ad quem dicti Greci ultimo debe
ant applicare eligendi et nominandi plenam habeant po
testatem Illamque eisdem concedit per presentes iuxta formam
aliarum litterarum eis super inde datarum. Postremo eadem
sancta Synodus uult ordinat et decernit quod pro premissorum
et ex eis dependentium debita et uotiua executione dictorum
Sindicorum et Concilij securitate pleniori ad omnem eorum
et suorum procuratorum uel nunciorum petitionem et instan
ciam eis quecunque alie littere oportune utiles et necessarie sub
bulla eiusdem sancte Synodi per ipsius Cancellariam
in forma debita et honesta concedantur conficiantur
et etiam expediantur. Datum in Sessione publica ipsius sancte

Synodi in ecclesia maiori Basilien sollenniter celebrata Non
May. Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringente-
simotricesimoseptimo.

II Aliud decretum in eadem Sessione pro Cautione
Auinionen.

Sacrosancta &c. Ad futuram rei memoriam Cum
nuper dilecti ecclesie filij Sindici et Consiliū Ciui-
tatis Auinionen sūmam Septuaginta milium
florenorum auri de camera pro Conductione sere-
nissimi Romeorum Imperatoris et venerabilis patriarche
Constantinopolitani aliorumque grecorum ad yeumenicum
Concilium dante dño venturorum iuxta concordata et con-
clusa cum eorum Ambasiatoribus necessariam huic sacrosctē
Synodo et vniuersali ecclie liberaliter mutuare obtulerint
iamque eius partem exsoluerint ac residuum tantum expeditis
nōnullis pro eorum cautione ab ipsa sancta Synodo petitis
in pecunia numerata exsoluere paratos se offerant Eadem
sancta Synodus cupiens prout decens est et debitum
dictorum Syndicorum et Concilij ne ex sua liberalitate dam-
num paciantur indempnitati legaliter prouidere omnes et sin-
gulas pecuniarum quantitates que ex indulgentijs per ipsam
sanctam Synodum vniuersis xpifidelibus de bonis sibi a
deo collatis pro prosecutione vnionis occidentalis et orienta-
lis ecclesiarum ad eandem xpiane fidei professionem in dcō
Concilio dño largiente procurande et perficiende largienti-
bus per eius lrās ad diuersas mundi partes directis et
iam in plerisque locis sollenniter publicatas concessas nec-
non ex decima generali per eandem sanctam Synodum
causam ob premissam imposita et conclusa hactenus
prouenerunt ac prouenient in futurū Sindicis et consilio
prefatis usque ad sūmam predictam exnūc obligando ypo-
techando et assignando uult statuit et decernit qd ijdem
Sindici et Consilium in omnibus et singulis quibus ma-
luerint et que eligenda duxerint et presertim Francie Ara-
gonie Delphinatus Britanie Sabaudie et Burgundie
Regnis ducatibus terris prouincijs Ciuitatibus dyocesib'
auctoritate eiusdem sancte Synodi et vniuersalis ecclie

ad leuandum exigendum et recipiendum de pecuniis ex indul-
gentiis et decima predictis ut premittitur prouenientibus
usque ad summam predictam et quousque illa eisdem integraliter
fuerit persoluta quascunque personas ydoneas ad hoc eis utiles
et accomodas in suos Collectores nominare eligere depu-
tare et ordinare quodque persone ipse sic per eos nominate electe
et deputate de pecuniis huiusmodi usque ad summam predictam
nomine Sindicorum et Concilii predictorum petere exigere
et leuare possint et debeant perinde ac si per ipsam sanctam Sy-
nodum ad hoc deputate et nominate fuissent Necnon illos
soluentes quoscunque debita assignata quitantia absolutis
sint liberi penitus et immunes. Promittit insuper et pollice-
tur hec sancta Synodus quod ipsa Collectores ipsos sic per
dictos Sindicos et Consilium deputatos quibusuis colore
uel occasione captatis directe uel indirecte sine expresso Sin-
dicorum et Consilii predictorum uoluntate atque consensu nul-
latenus reuocabit nec pecunias huiusmodi per alios in eli-
gendis per dictos Sindicos et Consilium Regnis ducati-
bus terris prouinciis Ciuitatibus et dyocesibus predictis
sine consensu simili exigi colligi uel leuari faciet aut eorum
Collectoribus huiusmodi quominus illas usque ad summam
predictam pro Sindicis et consilio predictis libere colligere et
leuare ualeant Impedimentum aliquod prestabit seu
prestari patietur quoquo modo. Quinymo Regum princi-
pum et aliorum dominorum in quorum Regnis territoriis et
dominiis eosdem Sindicos et Consilium Electionem ante-
dictam facere contigerit super libera Exactione et Collec-
tione pecuniarum ex indulgentiis et decima huiusmodi ut
premittitur prouenientium fauorem et consensum cohertio-
nem quoque si opus fuerit et brachii secularis auxilium procu-
rabit et ordinabit atque eosdem Sindicos et Consilium super in-
tegra et reali restitutione et satisfactione dicte summe
omnino reddet indemnes. Preterea eadem sancta Synodus
uult statuit et decernit quod super Exactione pecuniarum
huiusmodi Sindicis et consilio predictis quecunque littere et
processus Compulsoriales et penales cum omnibus et singulis
clausulis necessariis et oportunis concedantur conficiantur
et etiam per ipsius Cancellariam expediantur aliis litteris in
premissis et circa premissa eis iam concessis in suo robore

duraturis. Dat. Basilee in Sessione publica huius sancte Synodi in ecclia maiori sollempniter celebrata Non. May. Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimo tricesimoseptimo.

Sessio Vicesima sexta Citatio contra ppam et Cardinales.

Sacrosca generalis Synodus

Basilien in spiritu sancto legitime congregata uniuersalem eccliam representans. Ad perpetuam rei memoriam. Cum xpi ecclia uariis et acerrimis languoribus subiaceret hominumqz pecca et preuaricationes diuine legis magis ac magis in dies perniciose crescerent augmento dignatus est omnipotens deus fidelium inspirare cordibus ut in Basileam Ciuitatem profecto undiqz integerrimam sacrosca generalis Synodus conueniret que presertim in reformandis moribus tam in capite quam in membris et excitandis cordibus in obseruacoem legis dei uigilantem impenderet operam et ut diuinus honor reflloreret in terris et repressis enormitatibus peccatorum ad procurandam animarum salutem efficatius conuerteretur hominum solicitudo Jam uero pluribus annis in ea re per ipsam Synodum exhibiti sunt indefessi labores commemorata frequentius extitit regnantium scelerum multitudo que uniuersam xpianitatem in multas clades multaqz discrimina adducere conspicitur Ecclesia in xpi nomine congregata cunctis curauit ingerere monita salutis die ac nocte clamitans ut redirent preuaricatores ad cor et obseruarent legem domini dei sui. Deniqz salubria decreta et sacros canones instituit quibus pestes auaricie Symonie Ambitionis et aliorum uiciorum qui multorum corda nimium incendebant arcerentur a grege domini et iuxta precepta xpi atqz scorum patrum instituta dignitates ecclesiastice atqz beneficia dignis et ydoneis pastoribus ac ministris gratuita Collatione institisqz et canonicis Electionibus ac institutionibus distribuerentur Quorum medio uniuersus clerus et populus salubriter regeretur ac perduceretur in salutem. Sed heu quod do-

lentissime referimus ille qui primus hec exequi debuerat
Et neque et xpi precepta et canones sacrorum Conciliorum pre
ceteris servare oportuerat ymo et ceteros ad horum observantiam
efficaciter inducere nulla unquam monitione nulla exhortacione
induci iam longo tempore potuit ut aliquam morum emenda
tionem xpo placentem aut notissimorum abusuum in ecclesia sancta
dei efficere satagaret quin potius conspicit universus orbis
sub eius regimine maiora semper scandala gravioraque ex
oriri. Sanctissimum dominum Eugenium papam quartum loquimur
quem frequentibus monitis -- hec sancta Synodus tum
plurima caritate et benignitate, tum per ipsius Synodi Ora
tores, tum per litteras, tum etiam eiusdem domini Eugenii
Nuncios inducere curavit. Atque etiam per aliquorum regum
et principum Ambasiatores hortatus est ut pro xpi reve
rentia et animarum salute salutari animarum gubernationi
operam daret, Electiones proborum pastorum fieri assen
tiret. Beneficia a xpo gratis accepta gratis distribueret
ceteraque in edificationem ecclesie ageret que iuxta canones
sanctorum patrum eadem Synodus pro animarum salute
et universalis ecclesie ordinaverat et quemadmodum sacrum
Constantien Concilium irrefragabili et catholice verita
tis declaratione diffinivit ut hiis rebus que ad reformatio
nem universalis ecclesie in Capite et in membris pertinent
obedirent, pariter quoque notum sit quod sacra generalia Con
cilia Jurisdictione supra papam uti possint, cum clamosa in
sinuatione vel alias ipse ut scandalizator ecclesie sacro Concilio de
fertur. Monuit quoque hec sancta Synodus ipsum dominum Euge
nium quatenus dignaretur ambulare unanimiter cum con
sensu eiusdem in domo dei et adhesionem quam litterarum suarum
testimonio sollenniter huic eidem Synodo exhibuit factis
et operibus adimpleret ut pax et tranquillitas salutaris
per universam ingereret ecclesiam. Sed in adversum proch do
lor Electiones pontificum et pastorum sedulo perturba
re nisus est. Translationes prelatorum eis invitis contra
sanctorum patrum et sacrorum canonum atque sacri Concilii Con
stantien statutorum formam et tenorem facere divi
siones scandala et scismata per singulas fere vacantes ecclesias
ingerere, ut plurimum cum unus eligitur altero vero per
ipsum suis reservationibus innitentem providetur, ymo et

aduersus filios obediencie qui decretis huius sancte Sinodi
obedire noluerunt graues compertus est fulminare sententias
ipsos pro libito uoluntatis a beneficijs et dignitatibus mandando
priuari inhabilitari et excommunicari. In collatione preterea
seu expeditione dignitatum ac beneficiorum et aliarum rerum
dispensatione etiam more inconsueto graues summas pecuniarum
exigere. Abusus pestiferos detestabili et horrenda specie
Symoniace labis respersos aduersus iura diuina et huma-
na in animarum perniciem et ecclesiarum orbis non mediocre pre-
iudicium ac prouinciarum Regnorum et singularum patriarum
depauperationem et exinanitionem cum pluribus fouere
merementis. Dignitatibus etiam seu uacantibus beneficijs
prouidendo carnalitatis affectu non iudicio rationis ne-
que eos erigendo qui in ecclesijs proficere possunt sed quorum
uel precibus delinitus extitit uel pro quibus quispiam ro-
gasse compertus est. Aut quod deterius est qui ut bene-
ficiati fierent muneribus impetrarunt Non aduertentes
nichil esse quod ecclesie dei magis officiat quam quod indigni assu-
mantur prelati ad regimen animarum. Sententijs insuper
Synodalibus spretis quas olim summi pontifices maxima ue-
neratione prosequebantur penitus appellationes ab eisdem
interpositas admittit sententias huiusmodi expresse reuocando
Ipse insuper illos quos hec Synodus pro causis iustissimis
alligauit soluere de facto conatus est nulla satisfactione
peracta. Ceterum cum deceat Romanum pontificem iux-
ta sacrorum canonum et summorum pontificum instituta per
fratres suos sacrosancte Romane ecclesie Cardinales
qui sibi in executione sui officij coadiutores existunt sua
exercere consilia ut ipsorum salubribus et prudentibus consulti-
bus status ecclesie tam in spiritualibus quam in temporalibus
rationabiliter dirigatur. Ipse dominus Eugenius etiam in rebus
grauissimis minime eorundem consilia requirere fertur qui
sunt pars corporis sui. sed aliorum extraneorum consultacionem
sectatur que non ex rationis iudicio sed ex carnali affectu
non numquam prouenire uidentur. Dispensatione quoque sibi
credita abutitur eam in dissipationem conuertendo et
potestatem sibi datam in edificationem uertendo in destructio-
nem. Plurima uero grauia nobis omittentibus no-
uissima occurrunt consideratione inserenda. Audiuimus

quidem nuper Ciuitatem Penestrin cuius Epali titulo vnus
ex Roman ecclie Cardinalibus consueuit insigniri per tole-
rantiam eius et suorum domesticorum stipendijs Romane
ecclie militantiu opera in ruinam miserabiliter decidisse.
Oppida insuper plurima in eiusdem sancte Roman ecclie
patrimonio consistentia aliquando prede exposita ut Opidu
Butrij Bononie proximu aliquando solo equatum. Et qui
augmentum efficere debuerat operatus est diminutione
Cum tamen ex dignitate sumi pontificis non peccandi licen-
tiam sed bene uiuendi necessitatem assecutus esse noscatur.
In operibus preterea fidem concernentibus cum hoc tempore
pro ycumenico Concilio cum grecis celebrando ecclia indiget
prout de pnti indiget subuentionibus fideliu populorum ipe
substantiam eorum aliorsum diuertere satagens et subsidia
fidei catholice multipliciter impediens. Indulgentias plena-
rias per loca diuersa multiplicasse dicitur absque causis ur-
gentibus eas disseminando in grauem perturbacionem sanctissimi
operis pro ipa fide orthodoxa per hanc Synodum inchoati
Aliaque plurima hucusque peregisse atque procurasse dicitur que
prosecutioni rerum ad bonu fidei orthodoxe et eius promissione
pertinentiu magnu impedimentum et multam retardacionem
attulerunt. Illud quoque multa reprehensione in tanto pasto-
re dignu est quod Juramentum in assumptione sui ad aplat
apicem super certis ordinationibus prestitum. ac deinde
post ipius assumptione sub bulla sua sollenniter confirma-
tum minime seruasse dicitur. Sed quod dolentes referimus
ut a pluribus asseritur et fama publica laborat ipm notorie
transgressus est. denique ita eum agere conspicit vniuersus
orbis. Nam hec que notorie dicuntur vniuersale ecclia
scandalizantia recensemus ut occasione sui vniuersa ecclia
grauissimis turbationibus subiaceat, quibus nisi diuina
miseratio prouideat ruina prioribus inaudita seculis xpia-
no populo prospicitur imminere. Non autem solu in rerum
spiritalium regimine hanc ipam ruinam consideramus
sed et in gubernatione temporaliu dominiorum sancte
Romane ecclie notorios defectus attendimus quorum
alienatores honorem perdere ff. re. Symachus ppa decre-
uit. Quantas enim terras ipe dns Eugenius alienauit
Quanteque eius incuria et insolerti regimine deperdite

et occupate sunt. Quantas strages subditorum Romane ecclesie quos etiam ut Bononien. Civitatis in suis suppositis attestari potest peremptos audivimus sine penitentie et Eucharistie sacramentis. Quam etiam miserenda vastatio suo tempore subsecuta fuerit notoria facta testari videntur. Expectavit autem iam plurimis annis hec sancta Synodus cum multa paciencia ut hec omnia dominus ipse Eugenius corrigeret atque in melius emendaret ac veluti vicesgerentem Christi et Petri successorem decet totum orbem exemplo bonorum ac bonum in viam salutis dirigere studeret. Dum vero videmus cuncta iugiter in peius ruere et omnia magis conturbari plurimis anxiamur doloribus ac vehementer gregi dominico compatimur quem in totalem ~~vero~~ fere desolationem per incrementa scandalorum divisionum ac vitiosarum deformitatum decidere formidamus nisi debito regimini ecclesie dei conveniens provisio apponatur et consulatur publice saluti.

Videns itaque hec sancta Synodus que per summariam informationem ex habundanti factam ipsum dominum Eugenium in predictis publice et notorie diffamatum comperit necessitatem providendi debito regimini ecclesie imminere ut si Concilium congregatum non esset summe necessarium foret pro hiis rebus ipsum congregari. Attendens preterea in iudicio dei oportere reddere rationem super tantorum dissimulacione malorum et scandalorum quibus corrigendis pro salute totius christiane plebis ex officio suo totis viribus incumbere tenetur et ex potestate quam super cunctos fideles cuiuscumque auctoritatis etiam si papalis existant a Christo accepit iuxta supradictam declarationem in Concilio Constantien. habitam et in hoc presenti dudum renovatam tum etiam coram deo et hominibus gravissime reprehendenda veniret si in hac urgentissima ecclesie necessitate suum officium prout tenetur exequi negligeret decernit ut infra Sexaginta dies a die presentis Sessionis et affixionis numerandos, quem terminum prefato domino Eugenio peremptorie prefigit Siqua interim coram hac sancta Synodo super premissis et aliis proponendis pro sui defensione aut excusatione alleganda vel proponenda dixerit per se vel alium ad hoc legitime deputatum coram eadem Synodo Basilee compareat. Dicto autem termino elapso sive dictus dominus

Eugenius per se vel alium comparuerit vel non hec sancta synodus ad ulteriora procedet cognoscendo et terminando prout ecclesie sancte dei spiritu sancto dictante conspexerit expedire. Universis insuper sancte Romane ecclesie Cardinalibus in virtute sancte obediencie et sub pena alias prestiti huic sacro Concilio per se vel alium nomine suo iuramenti Et quo ad eos qui iuramentum non prestiterunt sub pena privationis fructuum suorum beneficiorum mandat et precipit ut infra eundem terminum in hac Civitate Basiliensi compareant saluti sancte matris ecclesie cum ceteris in Synodo congregatis consulturi et oportune provisuri prout spiritus sanctus dictaverit. Hoc ipsum quoque universis principibus et populis christianis innotescere volumus ut videntes sancte matris ecclesie et universe christianitatis angustias in unam sententiam pro honore dei creatoris nostri et animarum salute pariter conveniant et quod toti orbi salutare fuerit communi consensu amplectentur. Decernit tandem hec sancta Synodus huius decreti publicationem in presenti Sessione factam eiusque affixionem in valvis maioris ecclesie Basiliensis vim huiusmodi monitionis et citationis quo ad omnes et singulos actus in hac re fieri necessarios usque ad finalem terminationem etiam ad sententiam diffinitivam audiendum et eius executionem faciendum inclusive et ita universos artare ac si personaliter apprehensi et eis intimatum fuisset. Dat. Basilee in nostra Sessione publica sollempniter in ecclesia maiori Basiliensi celebrata pridie kl. Augusti. Anno a Nativitate domini Millesimoquadringentesimotricesimoseptimo.

Sessio Vicesimaseptima.

acrosancta etc. Ad perpetuam rei memoriam. Tantam reverentiam sacris canonibus generalium Conciliorum sancti patres consueverunt adhibendam ut violatores eorum voluntarios gravissime vindicarent et unumquemque in sui ipsius destructione agere arbitrarentur ea destruere conantem que universali consensu fuerunt instituta. Gravis quoque exinde iactura toti ecclesiastico immineret ordini. Si decreta synodalia Conciliorum generalium quibus nervus regule ecclesiastice et discipline salutaris innititur per cuiuspiam vo-

luntatem et maxime sedente adhuc ipsa universali Synodo ob
rumpi sinerentur. Dudum autem hec sancta Synodus super
Cardinalibus sancte Romane ecclesie assumendis inter cetera
edidit duo salubria decreta. Quorum tenores ad lucidiorem
universorum informationem de verbo ad verbum huic inserere
et innovare decrevimus. Tenor primi decreti.

II Cum multiplicatio Cardinalium sit ecclesie dispendiosa et o-
nerosa propterea et ex alijs rationibus et legitimis causis ean-
dem Synodum moventibus statuit ordinat atque ex certa
scientia hoc irrefragibili decreto decernit ipsa sancta Synodus
quod durante hoc sacrosancto Concilio Romanus pontifex
a loco huius sacri Concilij absens personaliter non debeat nec
possit aliquem vel aliquos cuiuscumque dignitatis vel conditio-
nis gradus vel status existant in sancte Romane ecclesie Car-
dinalem seu Cardinales quovismodo aut quocumque quesito
colore vel causa assumere vel pronunciare secrete aut publice.
aut pronunciatos et assumptos secrete publicare. Et si secus attem-
ptatum fuerit exnunc prout extunc irritum sit et inane nulliusque
roboris vel momenti. Quod si forsan taliter de facto assumpti
aut pronunciati se pro Cardinalibus gerere aut nominare pre-
sumpserint quibuscumque dignitatibus privati et ad omnes et
singulas futuras inhabiles ac quicumque eos pro Cardinalibus
gerentes et reputantes exnunc prout extunc sententia Excommu-
nicationis innodati sint ipso facto a qua preterquam in mortis ar-
ticulo nisi a prefata Synodo Absolutionis sive habilitationis
beneficium obtinere non possint. Tenor secundi decreti.

III Cum summo pontifici sancte Romane ecclesie Cardinales
in dirigenda christiana republica Collaterales existant necesse
est ut tales instituantur qui sicut nomine ita re ipsa Car-
dinales sint super quo hostia universalis versentur et susten-
tentur ecclesie statuit igitur sancta Synodus ut deinceps eorum
numerus adeo sit moderatus quod nec sit ecclesie gravis nec super-
flua numerositate vilescat. Qui de omnibus christianitatis
regionibus quantum fieri comode poterit assumantur ut no-
titia rerum in ecclesia emergentium facilius haberi et super hys
maturius deliberari possit. Sic tamen quod numerum vigin-
ti quatuor inter hos qui nunc sunt et assumendos non exce-
dat Ita quod de una Natione ultra terciam partem respectu
Cardinalium pro tempore existentium ac de una Civitate

et dyocesi ultra unum inde oriundum et de ea Natione que nunc ultra terciam partem habet usque ad ipsius tercie partis reductionem esse nequeant sint viri in sciencia moribusque ac rerum experientia excellentes non minores triginta annis / magistri, doctores seu licentiati cum rigore examinis in Jure diuino vel humano Sit saltem tercia vel quarta pars de magistris aut licentiatis in sacra scriptura. Inter hos autem uiginti quatuor esse aliqui poterunt ad modum pauci filij fratres aut nepotes Regum seu magnorum principum in quibus cum circumspectione et maturitate morum competens litteratura sufficiat / Non fiant Cardinales Nepotes ex fratre uel sorore Romani pontificis aut alicuius Cardinalis viuentis. Non illegitime nati / non corpore uiciati / nec alicuius criminis aut infamie nota respersi / Predicto autem numero vigintiquatuor pro magna ecclesie necessitate uel utilitate duo alij in quibus vite sanctitas uel eximie virtutes refulgeant / quamquam memoratos gradus non habeant ac de grecis cum Romane ecclesie vniti fuerint insignes aliqui uiri adici poterunt. Non fiat Cardinalium Electio solum per auricularia uota sed illi solum assumi possint in quos facto uero scrutinio ac publicato maiorem partem Cardinalium per subscriptionem manus proprie constiterit collegialiter concessisse / Desuper etiam apostolice littere cum subscriptione Cardinalium conficiantur / Decreto huius sacri Concilij in quarta Sessione sollenniter publicato quod incipit / Cum multiplicatio Cardinalium etc. in suo robore inuiolabiliter permansuro.

Aduersus autem premissorum decretorum mentem et tenorem nuper non sine graui dolore / comperimus venerabilem Johannem Patriarcham Alexandrinum in sacrosancte Romane ecclesie Cardinalem licet de facto et nulliter per dominum Eugenium papam fuisse assumptum. Cum nec summus pontifex absens a loco huius sacri Concilij ipsum in Cardinalem creare debuerat contra primum decretum in sua adhesione sollenniter approbatum neque proportionem singulis Nationibus conuenientem et qualitates in secundo decreto descriptas omittere sicut in promotione dicti patriarche factum esse comperitur Et cum frustra hec sancta Synodus iura conderet nisi sua auctoritate quam ex christi dono immediate suscepit eadem tueretur / Vtque galasius papa profitetur et nullum iam ueraciter christianum ignorare credit vniuscuiusque Synodi constitutum quod vniuersalis ecclesie

probavit assensus nullam magis exequi sedem ac pre ceteris
oportere quam primam necessitasque urgeat illis transgressionibus
Iurium occurrere ex quibus quam plures illaqueationes animarum
et gravia infuturum scismata provenire valerent. Nam et
qui talem Cardinalem reputant iuxta supradicti decreti te
norem vinculo Excommunicationis eo ipso innodantur. et in
futurum Electionum Romanorum pontificum varia scisma
ta poterunt exoriri si pretensi Cardinales quorum irrita et
inanis promotio decreta extiterit huiusmodi electionibus se volu
erint immiscere. Ad obviandum itaque tantis discriminibus
admonet et exhortatur prefatum dominum Eugenium sub obtesta
tione divini iudicii et per viscera misericordie ihesu christi et ei
dem ex parte dei omnipotentis precipit atque mandat ut pro
futurorum scismatum et scandalorum evitatione predictam et
alias quascumque vocationes per eum factas ad Cardinala
tus honorem contra predictorum decretorum formam et teno
rem sicut de facto processerunt revocet casset publicet et
annullet nullasque fuisse et esse decernat prout hec sancta
Synodus hoc synodali decreto sicut de facto processerunt
eas cassat irritat pariter et annullat, nullasque cassas et
irritas decernit atque declarat ulteriusque a talibus voca
tionibus abstineat alias providebit hec sancta Synodus pro
ut spiritu sancto dictante utilitati ecclesie viderit expe
dire. Declarat insuper hec sancta Synodus universos
qui prefatum Johannem patriarcham aut alios taliter de
facto promotos pro Cardinalibus gesserint et reputa
verint penas in prefatis decretis annotatas eo ipso incur
rere. Dat. in Sessione nostra publica in maiori ecclesia Basi
liensi sollempniter celebrata vi. kl. Octobris Anno a Na
tivitate domini Millesimo quadringentesimo tricesimo
septimo.

Cassatio litterarum falso bullatarum

IV acrosancta etc. Ad perpetuam rei
memoriam. Cum dudum ex ordinatione nostra
concorditer conclusa littere sub bulla huius sacri
Concilii super nominatione locorum Basilee Auinionis
et Sabaudie pro celebrando ycumenico Concilio in ad
ventu grecorum fuerint expedite. Et deinde ad notitiam

nr̃am peruenerit quasdam alias lr̃as nominationem flo
rentie et vtini continentes clamdestine et contra ordina
tionem huius sacri Concilij fuisse bullatas / Cupiens hec
sancta Synodus vnũquẽqz de hys rebus ueraciter infor
mari ne quẽpiam falsa pro ueris recipiendo decipi contin
gat decernit et declarat omñes lr̃as continentes nomĩa
tionem quoꝝ cũqz alioꝝ locoꝝ pro antedicto Concilio
celebrando preter iamdicta loca Basilee Auinionen
et Sabaudie quibus bulla sacri Concilij inueniretur ap
pensa fuisse false bullatas et contra huius scẽ Synodi or
dinationem nec lr̃is talibus ullam fidem esse adhibendã
aut ipis seu eaꝝ transsumptis quacumqz auctoritate
etiam si p̃pali transsumpte fuerint esse utendum huiõiqz
lr̃as sic falso bullatas cassat irritat et damnat et cassas
et irritas esse decernit. Inhibens omnibus et singulis qua
cumqz dignitate prefulgeant etiam si legatione p̃pali de latere
dispositione mandato uel quauis alia seu alio fungerent
sub penis excõmunicationis quã ipo facto incurrant ac
inhabilitationis actiue et passiue ad quascumqz pontifica
les aut alias dignitates ecclia'sticas uel seculares et ad
beneficia obtenta et obtinenda / ne prefatis lr̃is falso bullatis
aut eaꝝ transsumptis utantur aut utentibus auxiliũ
consilium uel fauorem in hys prestare presumant. Dat
ut supra.

Q᷑d Ciuitas Auinionen non potest alienari Et
q̃ recipitur in Saluaguardia Concilij.

Sacrosancta ꝛc Ad futurã rei
memoriam. Cum nr̃a solicitudo ad hoc
inter alia iugiter aspiret ut scã p̃sertim Ro
mana ecclia feliciter in sp̃ualibus et tempora
libus gubernetur. simul quoqz cum uirtutum ornatu
temporalium rerum obtineat ubertatem sine quibus
spiritualium administratio diu subsistere non ua
leret. prisci quoqz prẽs hac consideratione permoti lar
gam prediorꝝ dominiorꝝ et possessionũ amplitudinẽ
ipi ecclie acquirẽ curauerunt. quoꝝ alienationem sin
gularibus penis censuerunt prohibendam adeo ut Syma

chus p̄pa spiritu dei repletus in suo canone decreuerit, etiam
p̄pe non licere predia eccl̄ie alienare aliquo modo pro aliqua
necessitate nec in usufructum rura tradere nisi tantū modo
domus que in quibusdam urbibus non modica impensa
sustentantur. Qua lege om̄es autodes prelatos astrin
gi voluit ut donator assensator venditor honorē perderent
et qui subscriberet cum eo qui reciperit nisi restituerit
anathema foret. Licere etiam voluit quibuslibet ecclias ti
cis personis contradicere et cum fructibus aliena reposcē
Quod non tantum in ap̄lica eccl̄ia seruandum esse dixit
Verum etiam uniuersis eccl̄ys per prouincias arbitratus est
conuenire. Nos eorum uestigia imitando uigilanter
curare conuenit ne quidquā terrarum et possessionū que
iam deo et ipi Romane eccl̄ie in sustentationē sūmi
pontificis et ministrorum suorum dedicate sunt distrahi
a quoquā uel alienari patiamur Illa presertim loca insig
nia in quibus necessitatis tempore libere ualeat Romān
pontifex cum sua curia cōmorari ubi nullus secularis po
testatis metus exterreat, nullus temporalis fauor ab
sorbeat, nullus terror immineat, nichil suam s̄citatem et
venerabiles sancte Romane eccl̄ie Cardinales a uero
et ueri Concily soliditate remaneat, cum non absq; pro
uisione diuina ip̄a loca ap̄lice sedi peruenisse credant
Ex hys autem causis et alys nos iuste et merito mo
uentibus prouisione congrua occurrere duximus Ne
inclita Ciuitas Auinionis que se semper deuotissimam
et fidelissimam eccl̄ie exhibuit et nouissime in fidei catho
lice obsequiū de suis facultatibus copiosissimam subuen
tionem pro unione grecorum cum latinis prosequenda
ministrauit quoq; pacto ab ip̄ius Romān eccl̄ie do
minio alienetur aut ad manus alienas transferatur.
Cum ex hys et alys eccl̄ie uniuersali per ip̄am inclitam
Ciuitatem impensis obsequys non impeti non damni
ficari non in alios usus alienari sed beneficys attolli
merito debeat ecclias ticis enim utilitatibus insidi
antes ecclias tica dignū est remuneratione gaudere
Decernit igitur hec sancta Synodus ut nullus cuiusc
cūq; dignitatis uel preeminentie fuerit etiam si p̄palis
Ciuitatem predictam et etiā Comitatū Venayssin

cum terris et dominiis sibi adiacentibus audeat uel presumat
quouismodo seu iuris colore quesito uendere, pignori obli-
gare, aut in feudum uel censum dare aut quouismodo a-
lienare. Quod si secus per Romanum pontificem, aut
alium quemuis actum sit de presenti uel in futurum agi contin-
gat hec sancta Synodus totum id et quicquid inde se-
quatur ex nunc prout extunc cassat irritat et annullat
et omni carere decernit robore firmitatis atque etiam sta-
tuit quod ipse Romanus pontifex uel alius quiuis quidque
contra huiusmodi decretum attemptauerit sacro gene-
rali Concilio deferatur. Recipientes quoque etiam si
Cardinalatus patriarchali uel pontificali Imperiali re-
gali ducali uel alia quauis ecclesiastica uel seculari pre-
fulgeant dignitate uel etiam si Communitas fuerit, de-
cernit hec sancta Synodus penis excommunicationis priuatio-
nis cuiuscumque dignitatis ecclesiastice uel secularis etiam
omnium feudorum specialiter que a Romana uel alia tenent
ecclesia subiacere necnon perpetue inhabilitationis ad quas-
cumque dignitates ecclesiasticas uel seculares et quecumque
beneficia et officia imposterum obtinenda. Communitas
uero ecclesiastico interdicto ultra penas supra expressas
sibi conuenientes eo ipso subiaceat quas penas tam singu-
lariter singuli qui aliquid predictorum attemptauerint
ipso facto incurrant. Insuper Ciuitatem predictam
Auinionensem que magnam ab uniuersali ecclesia promere-
tur mercedem. Cumque indignissimum esset pro eius optimis
meritis mala quemuis per aliquem irrogari presertim cum
multa contra ipsius Ciuitatis statum in eneruationem
disturbium et dissolutionem huius sancte Synodi et
suorum sanctorum operum attemptari et machinari possent
Quibus hec sancta Synodus non ualeret ex postfacto
saltem comode et sine graui damno prouidere. Cumque
iam ipsi Ciuitati et Ciuibus grauia comminata sint ue-
luti ex informatione summaria comperimus eadem sancta
Synodus Ciuitatem ipsam et supposita eiusdem in suam
et ecclesie uniuersalis quam representat specialem protec-
tionem ac saluiguardiam suscipit et reponit prohibens
sub penis predictis omnibus et singulis quacumque digni-
tate uel preeminentia ecclesiastica uel seculari etiam si

Cardinalatus patriarchali pontificali imperiali Regali
ducali uel alia qualibet prefulgeant dignitate uel etiam si
Communitas fuerit ne ipsi uel eorum aliquis directe uel indirecte
Ciuitatem predictam diffidare perturbare inuadere uel inqui-
etare temporaliter uel spiritualiter aut eius habitatores vio-
lenter capere aut in personis uel bonis eorum dampnificare
atque molestare presumant. Quod siquis fecerit penas supe-
rius expressas ipso facto incurrat. Romanus uero pontifex
si aliquid premissorum attemptauerit sacro Concilio deferatur
Et ipsa attemptata nullitati ipso facto subiaceant. Et quoniam id
quoque pariter indignum esset ut venerabilis petrus Episcopus
Albanensis sancte Romane ecclesie Cardinalis de Fuxo
uulgariter nuncupatus et apostolice sedis legatus qui ad ipsius
Ciuitatis Auinionensis Auinionensis et Comitatus Venayssini
predicti gubernationem deputatus est. Quique pro ex-
peditione subsidiorum sancte matri ecclesie prestitorum
in eadem Ciuitate Auinionensi ad prosequendam vnionem
Grecorum fideliter et efficaciter laborauit huic sancte Synodo
se obsequentissimum exhibendo per quempiam uexaretur In-
quietaretur aut molestaretur. Cuius etiam perturbatio
et molestatio in magnum dispendium et grauem calamita-
tem ipsius Ciuitatis Auinionensis uerisimiliter proueniret
Idcirco sub eadem protectione ex premissis causis recipit
hec sancta Synodus eundem uenerabilem petrum Episcopum
Albanensem et suos familiares domesticos et continuos com-
mensales decretoque presenti pariter prohibet eadem sancta
Synodus sub penis antedictis ne quisquam cuiuscumque
dignitatis etiam si Cardinalatus patriarchalis pontifica-
lis Imperialis Regalis ducalis aut alterius uel etiam Com-
munitas ipsum et suos predictos inuadere diffidare mole-
stare aut de suis beneficiis bonis et rebus quibuscumque per-
turbare presumat uel spiritualiter seu temporaliter quo-
quo modo contra eundem et eosdem procedere. Si uero Ro-
manus pontifex aliquid predictorum attemptauerit sacro
Concilio deferatur. Similique nullitatis uitio incontrarium
attemptata eo ipso subiacerent. Quodque absolutio et relaxa-
tio a predictarum Excommunicationum preterquam in mortis ar-
ticulo ac interdicti et inhabilitationis et ceterarum penarum
sententiis sacro generali Concilio reseruata intelligatur

Dat. in Sessione nostra publica in ecclesia maiori Basilien. sol-
lenniter celebrata vj. kl. Octobris. Anno a Nativitate
dni Millesimoquadringentesimotricesimoseptimo.

Sessio vicesima octava Accusatio
contumatie domini Eugenij pape.

Die Martis prima mensis octo
bris. Anno a Nativitate domini Millesimoqua
dringentesimotricesimoseptimo In ecclesia maiori
Basilien in qua Sessiones presentis sacrosancte generalis
Synodi Basilien. Sessio hoc modo extitit celebrata, videlz
missa sollenni de spiritu sancto per Reverendum prem
dnm Epm Vicen Nationis inclite hispanie celebrata Et
demum suffragijs antiphona Exaudi etc. letanijs Evangelio
secundum Matheum Accesserunt discipuli ad Jhm dicentes
Quis putas est maior in regno celorum etc ac hymno Veni
creator spiritus cum versiculo ac Collecta et oratione. deus qui
corda decantatis. presidente in eadem Sessione prefato Re
verendo pre Epo Vicen ante maius altare ubi dicta missa
celebrata extitit in pontificalibus cum mitra aurifobrata
in cathedra et sede eminentiori pluribusqz alijs dnis prelatis
cum mitris planis et pluvialibus ut in talibus in eadem
Synodo fieri solitum est superioribus et eminentioribus
sedibus suis locis tam a dextris quam sinistris consedentibus
in multitudine copiosa quampluribusqz dnis ecclesiasticis
divini et humani Juris magistris doctoribus et scientificis
viris principum spiritualium et temporalium ac almarum
universitatum studiorum generalium Nuntijs et Ambasi
atoribus ac alijs de diversis mundi partibus ibidem astan
tibus in magno numero et multitudine copiosa candem
sanctam Synodum ecclesiam universalem representantem celebran
tibus constituti in Jure coram eadem Synodo pro tribu
nali sedente venerabiles viri dni promotores et procurator
fiscalis eiusdem sancte Synodi per organum dicti procuratoris
fiscalis sua verba eidem Synodo in personam dicti dni Epi
Vicen presidentis dirigentes audientiam publicam ibidem tunc
sibi dari et concedi Ad hanc horam humillime et instanter
petierunt supplicarunt et postularunt Cui supplicationi eadem

[Margin note:] celebrari solet. hec sessio octava ipsius sancte Synodi

Synodus per organum ipsius domini presidentis annuit. Tunc
ydem dni promotores et procurator decretum originale monito
ry siue Citatory ab eadem sancta Synodo emanatum contra
sanctissimum dnm nrm papam Eugenium quartum eius Synodi uera
bulla plumbea impendenti bullatum de quo in cedula infrascripta
fit mentio Necnon Instrumentum publicum Executionis
eiusdem per affixionem in ualuis predce eccle Basilien die
date ipsius decreti facte vnacum cedula accusationis contu-
macie ipsius dni nri pape quam accusarunt atque pecierunt
ut in eadem per ipsum procuratorem alta et intelligibili uoce
lecta continetur. Cuius cedule tenor sequitur in hec uba

Reuerendissimi

Reuerendique in xpo pres ac
vniuersi domini prestantissimi hanc sacrosanctam gene-
ralem Synodum Basilien vniuersalem ecclesiam representantem
constituentes et celebrantes Cum iam dudum videlz pdie
kl. Augusti anni presentis Millesimi quadringentesimi
tricesimi septimi hec sancta Synodus considerans mala dif
formitates et scandala ac pericula que in ecclia dei hactenus
uiguerunt prout adhuc uigent quibus corrigendis pro sa
lute tocius xpiane plebis ex offitio suo totis uiribus suis in
cumbere tenetur, etiam ex ptate quam super cunctos fideles
cuiuscunque auctoritatis etiam si ppalis existant a xpo ac
cepit contra sanctissimum dnm Eugenium papam quartum quoddam
Citatorium per edictum quatenus per se uel alium ad hoc legitime
deputatum coram eadem sca Synodo de et super contentis
in dicto Citatory decreto et alys proponendis infra Sexa
ginta dierum spacium pro sui defensione aut excusatione
allegando uel proponenda compareret terminum peremptorium
eidem statuendo ut in eo latius continetur decreuerit.
Quodquidem Citatorium in pnti Ciuitate et in ualuis
huius maioris ecclie Basilien iuxta illius formam et tenorem
per edictum executum fuerit et debite executioni deman
datum. Nos Bartholomeus de Brayvio et Johannes
Sletzenrode promotores et ego Johannes Sparsery procur
fiscalis ac Officiary huius sacrosancte Synodi bullam
Citatory dicte sancte Synodi uera bulla plumbea bullatum
vnacum Instrumento Executionis Citatory ut premit
titur facte realiter facto et in scriptis offerimus repre

sentamus et producimus ac prefati sanctissimum domini Eugenii per se uel alium cum sufficienti mandato infra dictos sexaginta dies in ipso Citatorio sibi prefixos per se aut alium non comparentis neque comparere curantis licet sepissime ipsa sancta Synodus quamplures celebrauerit congregationes in quibus aut ipsarum aliqua ipse dominus Eugenius comparere infra dictum terminum potuisset contumaciam accusamus ipsumque contumacem reputari, ac in contumacia et defectu poni et declarari per hanc sanctam Synodum petimus cum instantia atque postulamus, Necnon eundem dominum Eugenium alta uoce ad ualuas huius maioris ecclesie Basiliensis per duos Reuerendos in christo patres dominos Episcopos uocatum Notarios huius sacri Concilii iuxta mores antiquos et uocari Et relationem uocationis fieri instanter requirimus. De quibus omnibus per nos promotores et procuratorem fiscalem antedictos dictis propositis et requisitis nomine quo supra a uobis Reuerendis patribus dominis prothonotariis ac etiam huius sacri Concilii Notariis et scribis petimus ad futuram rei memoriam unum uel plura publicum uel publica confici instrumenta

Ad quorum petitionem et mandatum ipsius Synodi lecto prius predicto Executionis Instrumento et dicto Citatorii seu monitorii decreto cum in eodem loco dudum editum fuit emanatum alias lectum fuisset habito pro lecto Reuerendi in christo patres et domini domini Matheus Albinganensis et Aymo Grationopolitanus Episcopi de mandato predicte sancte Synodi per organum dicti domini presidentis eis facto dictum dominum nostrum papam prime super gradus ante dictum maius altare alta et intelligibili uoce per organum ipsius domini Episcopi Albinganensis uocarunt et proclamarunt clamorosa insinuatione sub hiis uerbis Ex parte sacrosancte Synodi publice et sollemniter requiritur. Sanctissimus dominus Eugenius papa quartus quis si uigore Citationis contra eum nouissime per eandem sanctam Synodum decrete duxerit se conspectui huius sancte Synodi presentandum ad se defendendum et excusandum super hiis de quibus hinc sancte Synodo delatus est comparerat coram hac sancta Synodo ad hunc actum pro tribunali sedente que eidem pollicetur gratam et debitam audientiam. Similiter ex parte eiusdem sancte Synodi

omnibus intimatur quod siquis sit qui mandatum habeat sufficiens ad comparendum pro eodem dño Eugenio compareat coram eadem sedente ut supra hec autem sancta Sinodus pollicetur cuilibet exigente iusticia audientiam gratam.

Cum dñs nr̃ ppa sic vocatus et proclamatus nec aliquis pro eo comparuit nec respondit. Unde ipsi duo dni Epi ante ualuas seu portas ipsius ecclie accesserunt. Et iterum et cum pausam intermedia instancia trina uice alta et intelligibili uoce et clamorosa insinuatione prefatum dnm nrm ppam per organum cuius supra uocauerunt et proclamarunt sub eisdem uerbis suprascriptis prout etiam prouidi uiri Arnoldus amici. Johannes kempner et Gotfridus dorsten ipsius sancte Synodi Cursores uocibus eleuatis reiteratis vicibus uocauerunt et proclamauerunt. Cum dñs nr̃ ppa Eugenius nec aliquis pro eode ibidem comparuit neque respondit. Quibus sic lectis ipsi duo dni Epi ante conspectum ipsius sancte Synodi in medium reuersi se predcm dnm nrm ppam ut suprascriptum est uocasse et proclamasse et per dictos Cursores proclamatum et uocatum fuisse. Quodque nec ipse nec aliquis pro eo comparuerat neque responderet eidem sancte Sinodo retulerunt preterea prefati promotores et procurator fiscalis per organum ipsius procuratoris contumaciam prenominati dni nri ppe iterato accusarunt. Ipsumque super omnibus et singulis in dicto Citatorij decreto contentis contumacem reputari et ad ulteriora procedi et alias decerni et fieri ut in quadam alia cedula per ipsum procuratorem etiam alta et intelligibili uoce ibidem lecta continetur. Cuius tenor talis est.

Nos promotores et procurator fiscalis antedicti quo supra nomine istam uocationem et relationem ut premittitur factas inter acta huius cause et sacri Concilij petimus registrari dictamque Citatorij bullam et instrumentum Execucionis prout superius producta sunt iterato repetimus et reproducimus et apud acta cause sacri Concilij et cause huiusmodi inseri et registrari petimus Et quia prefatus dñs Eugenius de et super contentis in dco Citatorio legitime citatus sufficienterque expectatus nec

per se nec per

per se nec per alium infra dictos Sexaginta dies curauit
atque curat comparere ipsius contumaciam accusamus
Jpm̃que super omnibus et singulis in dicto Citatorij decreto
contentis prout iusticia suadet et iuris ordo postulat
atque rationis contumacem reputari. Jn causaque huiusmodi
in eius contumacia eius absentia diuina repleta pñtia
ut ipi sce Sinodo videbitur expedire et vniuersali ecclie sce
dei necessarium fuerit et utile ad ulteriora procedi ac processum
per audienciam contradictarum aut alias prout videbitur de-
cerni per ipam scam Synodum instantissime postulam'
requirentes dños et Notarios huius sancte Synodi ut
omnia in causa huiusmodi acta et producta ac ordinata apud
acta sacri Concilij et cause huiusmodi registrentis nec
non quos supra nomine a nobis dnis prothonotarijs et
Notarijs petimus ad futuram rei memoriam vnum vel
plura confici instrumenta.

Huiusmodi Cedula sic lecta et per eandem Synodum
audita ipa sca Sinodus per organum predicti dni psidentis
precepit et iniunxit prefato dno Epo Albinganen ut am-
bonem in quo decreta ipius sce Sinodi per eandem scam
Synodum pronunciari et legi solent dum eduntur ascen-
deret declarationemque contumacie pnominati dni nri
ppe alta et intelligibili uoce nomine ipius sacrosancte
Synodi legeret et pronunciaret prout infra. Quiquidem
dns Epus Albinganen mandatis ipius Sinodi obediens
dictum ambonem ascendit dictamque ipius dni nri
ppe contumacie et processus ad clariorem declaratione
in scriptis alta et intelligibili uoce nomine ipius sacro
sce Synodi legit et pronunciauit ut in cedula per eum
lecta continetur cuius tenor sequitur sub hys uerbis

Hec sancta Synodus Basilien in spiritu sco
legitime congregata vniuersalem ecclam representans
et ad huiusmodi actum legitime congregata et pro tribunali
sedens audita petitione promotorum et procuratoris fisca-
lis eiusdem sce Sinodi ut ex eorum relatione et productione
Jnstrumentorum visa eiusdem domini Eugenij pape
contumacia in non parendo Citatorio eiusdem sacri

Concilij recepta etiam supra hoc ad maiorem cautelam per
deputatos eiusdem Synodi informationem tam de predictis
quam de notitia eiusdem Citatorij in Roman. curia decernit
declarat et reputat ipsum dominum Eugenium legitime citatum
sufficienterque expectatum fuisse et esse contumacem ac eius
absentia non obstante diuina eadem replente presentia
contra eundem dominum Eugenium ipsam ad ulteriora fore pro
cedendum prout sacro Concilio uidebitur consideratis ne-
cessitatibus et utilitatibus uniuersalis ecclie.

Qua siquidem Contumatie declaratione et pro
cessus decreto sic lecto ipse prefatus dominus Episcopus Albinganen
peciit eidem sacrosancte Synodo an huiusmodi declarationis et decre-
ti pronunciatio per ipsum de mandato sancte Synodi ut prefertur
facta et lecta ipsi sancte Synodo placebat Que sacro
sancta Synodus alta uoce respondit per uerbum placet nemine
contradicente uel in aliquo in contrarium se opponente. De
quibus omnibus et singulis premissis prefati domini promo
tores nomine promotorio eiusdem pecierunt a dominis pro
thonotarijs sancte sedis apostolice et nobis Notarijs et Scri
bis ipsius sancte Synodi ad perpetuam rei memoriam
fieri unum uel plura publicum uel publica Instrumentum uel instra

Celebrata siquidem sollenniter extitit predicta Sessio.
et acta fuerunt omnia supradicta ubi et prout superius scripta
sunt et interfuerunt testes presentes venerabiles et cir
cumspecti uiri domini et magistri Egidius Camneti in
medicina parisien et Johannes de Segobia in theologia
magistri Salamantin almarum uniuersitatum studiorum
generalium in dicta sancta Synodo Ambasiatores. Wilhelmus
Kilcher dictus de Constantia et Johannes de Comitibus
Archipresbiter papien decretorum et Stephanus de Nouaria
legum doctores et Robertus auclou Canonicus Ca-
meracen licentiatus in decretis cum pluribus alijs ro-
gatis et requisitis.

Sessio vicesimanona

Acrosancta :c: Ad perpetuā

rei memoriam. Compatiens hec sca̅ Syno
dus miserabilibus ecclie ruinis et languorib9
Capitis atq3 membrorum ex intimis condolens
visceribus post editionem saluberrimorum decretorum in ob
seruationem legis domini et antiquorum Canonum / post be
nignas et caritatiuas amonitiones summo pontifici per Ora
tores plurimos directos / post annorum plurium expecta
tionem cum multa paciencia deductam, Cum et decreta
contemni et amonitiones paruipendi et inde scandala diui
siones et scismata crescere uideret viciaq3 et peccata maioribus
adolescere incrementis / Compulsa est tandem Synodus ipsa
regimini ecclesiastico prouisionem querere salutarem et
summum pontificem ad hoc uehementius excitare ut que ad
ipsius et vniuerse ecclie salutem erant efficaciter agere cura
ret cuius exemplum subditi facile imitantur. Et quoniam ut
sapiens loquitur melior est manifesta correctio quam a
mor absconditus / meliora sunt uulnera diligentis quam frau
dulenta blandientis oscula / defectus aliquos debiti regiminis
qui ecclie dicti fuerunt flebili querela commemorauit ut
in melius emendarentur nec ipsius summi pontificis aut aliorum
ualerent diutius obesse saluti. Et ut omnis paciencia exhibe
retur nulla posita est penarum adiectio sed tantum termin9
conueniens prefixus extitit ut infra illum aut per se aut per
alium ipse in hac sca̅ Synodo compareret atq3 si debito regi
mini ecclie prout publica necessitas maxime impellebat
oportune prouideretur ueluti forma Citationis edite aper
tius indicauit. Quodq3 et maxime hec sca̅ Synodus age
urgebatur dum ptatem habet imediate a xpo super vniuer
sos fideles cuiuscunq3 status etiam si papalis existant in
hys presertim que ad reformationem pertinent, dum q3
ob ipsam causam reformationis congregata est que nulla
tenus perfici potest nisi summus pontifex ad eam reforma
tionem cum effectu capessendam suum inclinauerit aīm
Cum etiam experientia docuerit decretorum executionem
que salutem afferre debuerat in locis pluribus tribulatio
nem fuisse subsecutam dum ea per summum pontificem in
fringuntur cuius auctoritate se tuentur qui huiusmodi de
cretis aduersari uolunt difficile quoq3 ceteri corrigunt

Si regimen ipius ac curie sue non viderint emendatum quod
ab ipis trahitur in exemplum. Verū sūmus ipē pontifex p̄-
fatam Citationem pro tanta necessitate publice salutis e-
manatam que et si non placentia tamen salubria conti-
nebat aliquantulū molestius primo aspectu ferens quan-
dam sue ordinationis paginam in aduersum promulgasse
dicitur. In qua primū de prosecutione reductionis grecoꝝ
uaria recitans ad impugnationem Electionis loci pro y-
cumenico Concilio per hanc Synodum facte se conuertit
solam Auinionem Ciuitatem cōmemorans que rebus u-
tiqꝫ gerendis comodissima essē dinoscitur omi qꝫ pace et
securitate gaudere tacita ueritate de Basilea et Sabaudia
in eadem electione contentis. Verum cum nrām illā
Electionem et decreto cum grecis edito plene satisfacere
constet atqꝫ loca rebus agendis cōmodissima omi qꝫ Na-
tioni oportuna manifestē continere non necessē est ut de
hac re longiorem sermonem protrahamus nec sūmus ipē
pontifex laborem declinandi in alterū locoꝝ recusare debet
si bonū rei huius tanto affectu desiderat sicut in suis lrīs
predicatur. Refert preterea diuisionem in huius Ele-
ctionis locoꝝ negatione proch dolor suscitatam quā et
se confirmasse ostendit, quā utinā potius extinguē cu-
rasset. Nam et postq̄m galee et pecunie in Auinione
pro locis per hanc sanctam Synodum electis expedite fu-
erant ipē alias galeas in Constantinopolim mittere cu-
rauit diuisionem latine ecclie coram grecis ex duplici lega-
tionis missione demonstraturus, que quantū honori
ecclie latine, q̄ntum unioni grecoꝝ prosequende discon-
ueniant Nemo est qui non uideat. Insuper iustifi-
care nititur qđ per uenerabilem Johannem Archiēpm
Tarentinū Oratorem suū in missione certaꝝ lrāꝝ sup
huiusmodi diuisione Electionis transmissaꝝ factū est
quod subticere honestius fuisset, ne nos pro tuenda nrā
iustitia rem illam magis aperire cogeremur. Nam et
lrās illas clandestine et falso bullatas fuisse iā notoriū
est. Et si sūmus pontifex de confessione ipius Archiepī
ac alijs circūstantijs ueram informationem acceperit
non impugnet in huius sacri Concilij libertatem, qđ ipē
Archieps in causam propter eam rem tractus sit cur-

in domo propria arre tatus, sed ad impugnandam eā
dem libertatem cuiusdam procuratoris ipius Archiepi cap-
tionem nobis obicit quam iussu nrō constat nullatenus
fuisse peractum ymo procuratorem ipm iussu cuiusdam
prelati scandalose turbationi obuiare uolentis quā procura
tor ipē per appellationem emittendam ab hoc sacro concilio
uerisimiliter uidebatur esse facturus per publicum Offi
cialem captum hec scā Synodus pro sua mansuetudine ilico
iussit expediri, qui et procurator adhuc nobiscū in plena
libertate uersatur. Nec preterea uerum est per hoc sacrum
Concilium aut iussionem ipius aliquod spoliū priori fur-
ney uelut memorate lrē pretendunt fuisse irrogatum licet
lrē alique plurima scandalosa aduersus hanc scām Synodū
et supposita eiusdem continentes absqz tamen nrō scitu lon
ge ab hac Ciuitate eedem dicantur erepte, nec tam leues
colores ad impugnationem libertatis huius sacri Concily
querere oportuit. Cum et iam toti mūdo constare possit
tante libertatis et securitatis plenitudinem hic adesse ut
nullum locum liberiorem aut securiorem quā ipam Ciui
tatem Basilien̄ sub Imperiali protectione constitutam
et optima politia gubernatam credamus inueniri. Ceterū
aduersus Citationem emanatam plurima proferre cona
tur Que omīa ex superioribus rationibus euidentissime
confutantur et sperandum est ubi re ipā plenius digestu
sūmus pontifex effectum Citationis huiusmodi anīaduer
teretur inquerenda ipīus et aliorū salute uersari ut languor
acerrimus a corpore mistico ecclie depellatur. Non adeo
aduersus Citationem ipm succensebit que et si aliquid ama
ritudinis more salubris medicine in primo gēstu ferre
uideatur, eam tamen in nouissimis iocundam et salutife
ram esse deo aspirante persenciat, nec eam bono publico
aut caritati aduersam ymo potius sue saluti ac ecclie ne
cessitati accomodam fuisse cognoscet. Quod uero tale aliqd
priora ignorasse secula cōmemorat si rerū gestarū
percurrat historias non tantū sūmos pontifices de corri
gendis defectibus fuisse āmonitos conspiciet sed etiam
depositos appatu ac etiam nōnullis obedientiam ex iustis
causis fuisse abstractum. Sed si abusionū incremēta
nūc vigentia, si longam et fortem aduersus sanctam

Synodum et reformationem ecclie resistentiam perseueran
tem que priora secula ignorarunt cui aduertat nichil admi
rabitur huius Citationis nunc repertum fuisse antidotum. O
mittimus uerba que aduersum nos grauia proferuntur te
censere omia mansuetis et mitibus animis sustinentes
dum salutem ecclie prosequamur. Sed denique summus pontifex
talibus qualibus supradictis coloribus suffultus dum huic
sancte Synodo in hys presertim que ad reformationem per
tinent obedire tenetur et ad eandem euocatus aut super rebus
propositis in eum excusationem afferre aut cunctis in melius
emendatis regimini ecclastico donare salutem Ipse hanc sanctam
Synodum dissoluere ac in Ciuitatem ferrarien transferre
conatur cum plurium adiectione censurarum si in virtute pfati
Citatorij in aliquo processum fuerit aut aduersus eum seu sancte
Romane ecclie Cardinales aut presidentes Oratores suos
qui in hoc Concilio fuerunt uel aliquem ipsorum aliqua nouitas
illata fuerit uel etiam quicquid a die Citatorij factum con
tinuatum uel seruatum extiterit. Est ne hec obedientia
quam Concilys generalibus per summos pontifices et alios
quoscunque sacra Constantien Synodus in hys presertim
que ad Reformationem pertinent declarauit exhibendam
memor uerborum xpi qui postquam Symoni petro dixerat
Si te non audierit dic ecclie, si eccliam non audierit sit tibi
tanquam ethnicus et publicanus Continuo subiecit Amen
dico uobis Quecunque alligaueritis super terram erunt li
gata et in celo. Quam et ecclie auctoritatem a xpo do
natam esse etiam supra ppam siquis prius ambigeret iam
hoc ipsius magne Synodi Constantien auctoritas aper
te declarauit cuius hec uerba sunt Ipsa Synodus in spiritu sancto
legitime congregata vniuersalem repntans eccliam ptatem a
xpo imediate habet Cui quilibet cuiuscunque status uel digni
tatis etiam si ppalis existat obedire tenetur in hys que per
tinent ad fidem et extirpationem dicti scismatis et ad gene
ralem reformationem ecclie dei in capite et in membris. Item
declarat qd quicunque cuiuscunque status etiam si ppalis existat
qui mandatis statutis seu ordinationibus huius sancte Syno
di et cuiuslibet alterius legitime congregate seu pertinentibus
ad ea factis et faciendis contumaciter obedire contempse
rit nisi resipuerit condigne penitentie subiciatur et debite

puniatur etiam ad alia Juris subsidia recurrendo quorum vir-
tute decretorum subsecuta fuit fe. re. pape Martini electio Cui
ipse dns Eugenius succedit / Qui etiam ipsi Constantien con-
cilio cum esset in minoribus pns interfuit / Jam uero ipse nō so
lum non obedit Synodo generali sed et super illam in reforma-
tionis proprie negotio se iudicem constituere molitur / eam
propria uoluntate dissoluere uolens atque in alium locum sue
origini propinquū euocare ubi sicut uerisimiliter creditur ita
dominari sperat ut resisti non possit sue uoluntati Sed nec
eum decuit obliuisci qd iam altera uice dissolutionē Synodi
facere attemptauit quā deinceps reuocare et inanem atque
irritam fateri oportuit / Scire insuper debuit iam dudum in
hac sca Synodo fuisse sollenniter decretatum assentientibus
plurimis sce Romane ecclie Cardinalibus quorum aliqui
adhuc depresenti cum eo sunt Concilium per papam sine
expresso consensu duarum partium eiusdem Concilij votis
singulorum per deputationes et in generali Congregatione
scrutatis postea sollenni Sessione subsecuta dissolui non
possit aut de loco ad locum transmutari penis omnibus
atque censuris ferendis in aduersum tunc cassatis et irrita-
tis / formidare preterea debuit aliud Concilium in ferrariā
erigere cum alio decreto perantea edito declaratum sit omne
Concilium quod isto durante alibi contigerit erigi non
fore Concilium sed sismaticorum conuenticulum Jntelli-
gitur autem durare hoc Concilium iuxta premissi decre-
ti seriem donec ex consensu duarum partium eius fuerit
dissolutum / Que decreta ipsius dni Eugenij subsequenti
adhesione corroborata sunt ac per suos Oratores presiden-
tes saltem nominibus proprijs iurata / sed et antea in de-
creto Concilij Constantien quod incipit frequens fue-
rat ordinatum ut locus futuri Concilij cum consensu
ipsius Concilij congregati eligi deberet Et si Concilio disso
luto locum illum mutari oporteret ex causis legitimis
tunc alius locus eiusdem Nationis eligi deberet. Si uero
cause ille illam Nationem concernerent locus uicinior
assumeretur. Quod si locum futuri Concilij alio tempore
celebrandi sine consensu Concilij actu congregati assig-
nare et nisi ad loca ibidem declarata mutare non potest
multominus Concilium congregatum incontinenti sine

ipsius consensu ad locum alium sua voluntate transferre.
Denique non debuit oblivisci decreti super conventione gre-
corum per ipsum approbati quo cavetur Concilium in basilea
firmiter esse permansurum donec greci ad portum per
hanc sanctam synodum eis nominandum pervenerint.
Quo pacto igitur quove consilio nunc huius Concilii dis-
solutionem aut translationem efficere frustra conatur.
Sed quis usus ille est plenitudinis sue potestatis, dum si
contra aliquem Oratorum suorum utpote Archiepiscopum Ta-
rentinum de quo mentionem fecerat quidquam agatur pro
debito iustitie ob eam causam vult etiam Concilium
dissolui. Denique unionem Bohemorum quam tantis
laboribus hec sancta synodus perquisivit, dum pro
ultimo eius complemento instantius [illegible] mitti-
tur huius presentis ordinationis series que ultra viginti
dies hanc sanctam synodum huic negotio prohibet inten-
dere. O admiranda consilia que ad enervationem au-
ctoritatis ecclesie et suiipsius destructionem summo
pontifici suggeruntur, que si conniventibus oculis per-
transiret hec sancta synodus tota confundi videretur
ecclesie auctoritas. Et quis in papam assumptus posset
universam christianitatem pro sua voluntate decolorare
ne ulla esset resistentia, qui summo et accusatus de heresi
aut quovis crimine confestim synodum accusantem
et corripientem dissolvere temptaret ne subiret iudi-
cium. Nunc quoque dolentissime ferendum est tale
exemplum a domino Eugenio donari posteris ut iudicium
subterfugiendo ad detestabile refugium presentis dissolutio-
nis Concilii se convertat qui et non recte de auctoritate
ecclesie sentire videtur, dum ipsius ecclesie congregate cui
ita declaratum est obedire tenetur ipse se iudicem con-
stituit, et adversus tot decreta tot sanctiones Con-
ciliorum eam conatur dissolvere. Cum tamen dudum
in adhesione sua cum de revocatione bullarum incipientium
Deus novit mentio habetur ipse quidquid per eum aut
suo nomine in preiudicium aut derogationem huius
Basiliensis Concilii seu contra eius auctoritatem factum
attemptatum seu assertum erat cassavit irritavit
et annullavit nullaque irrita fuisse et esse declaravit.

Et se deinceps a nocumentis gravaminibus seu preiu-
dicijs inferendis huic sacro Concilio aut suppositis eius et
adherentibus eidem realiter et cum effectu desistere pollicitus
est. Cum igitur talia que in adversum perpetrata
que universis fidelibus detestanda et abhorrenda sunt
nullatenus sub dissimulatione pertransire valeamus
volens hec sancta Synodus sicuti tenetur de oportunis
remedijs providere declarat huiusmodi pretensam dissolutio-
nem huius Concilij ac translationem in Civitatem Fer-
rarien per dominum Eugenium papam quartum factas cum
omnibus censuris penis et alijs inde secutis nullas esse
penitusque irritas et inanes. Mandans obsecrans et pre-
cipiens eidem ut hec sicut de facto processerunt revocare
habeat et advertat ipse penas que dudum in decreto huius
sancte Synodi quod incipit Quoniam frequens etiam ante
ipsius adhesionem in undecima Sessione promulgato
contra Romanum pontificem ad Concilium generale
quoquo modo dissolvendum mutandum prorogandum
operam dantem prolate fuerunt ubi expresse cavetur
quod si Romanus pontifex talia agens infra quatuor
menses cum reali satisfactione non resipuerit extunc
a papali administratione sit ipso facto suspensus. Que
quidem papalis administratio ad sacrum generale Con-
cilium ipso iure devolvatur. Quod si penam ipsam per du-
os menses post predictos quatuor sustinuerit animo
indurato contra ipsum usque ad privationem inclusive per
Concilium generale procedatur. Quasquidem penas hec
sancta Synodus ipsum dominum Eugenium nisi resipuerit decernit
et declarat incursurum iuxta terminos in dicto decreto
undecime Sessionis prefixos ad quarum penarum executionem
nisi resipuerit ut prelibatum est merito procedemus.
Insuper hec sancta Synodus omnem nominationem
Electionem assumptionem loci Ferrarien factam tanquam
decretis ipsius Synodi repugnantem sicut de facto processit
cassat et irritat ymo verius cassam et irritam esse de-
clarat. Et casu quo in eadem Civitate aut alibi adver-
sum prefatorum decretorum nostrorum tenorem summus ipse
pontifex Concilium erigere inceperit vel incipiet in
futurum Mandat et precipit hec sancta Synodus uni-

uersis sancte Romane ecclesie Cardinalibus patriarchis Archiepiscopis Episcopis et alijs quibuscumque in curia dicti domini Eugenij existentibus qui Sinodis generalibus de iure uel consuetudine interesse tenentur ut ad hoc sacrum Basilien Concilium Ceteri uero ad loca suorum beneficiorum uel alibi extra curiam se transferant sub penis Excommunicationis priuationis omnium beneficiorum dignitatum Officiorum ac inhabilitationis perpetue quas si contrafecerint ipso facto incurrant. Inhibet preterea sub eisdem penis hec sancta Synodus ne quisquam cuiuscumque status et dignitatis etiam si Cardinalis patriarcha Archiepiscopus uel Episcopus fuerit ab hac sancta Synodo uigore seu pretextu dissolutionis aut translationis per ipsum dominum Eugenium facte recedere audeat uel ab actibus Conciliaribus ullo pacto desistere seu huiusmodi translationi uel dissolutioni quomodolibet obedire. Decernit quoque hec sancta Synodus ut omnes et singuli ad hoc Concilium libere accedere possint ac si prefate dissolutio ac translatio pretense nullatenus emanassent nec quisquam uenientes ad hoc sacrum Concilium quouismodo habeat impedire. Uniuersis quoque christi fidelibus sub penis Excommunicationis inhibet quacumque dignitate ecclesiastica uel seculari Etiam si Cardinalatus patriarchali Archiepiscopali uel pontificali Imperiali Regali uel alia quacumque prefulgeant ne ad tale pretensum Concilium per ipsum dominum Eugenium ut premittitur erectum uel erigendum accedere uel mittere presumant neque etiam Uniuersitates Collegia Capitula Communitates ad tale pretensum Concilium mittant Quod si fecerint ipso facto subiaceant ecclesiastico interdicto. Demum ne ipse dominus Eugenius iugiter grauiora grauioribus addere presumat noua scismata et scandala suscitando ac auctoritatem uniuersalis ecclesie uehementius impugnando. Inhibet eidem hec sancta Synodus ne deinceps aduersus ipsam quidquam innouet eandem uel eius Suppositos et eidem adherentes perturbando uel molestando seu iam attemptata continuet ut etiam uniuersos qui beneficia dignitates personatus et Officia Suppositorum huius sacri Concilij seu eidem Concilio adherentium impetrauerunt uel obtinuerunt seu impetrare temptauerint uel obtinere etiam si motu

proprio concessa fuerint et omnes qui huiusmodi impetrationi
provisioni vel beneficiorum dignitatum personatuum et offi-
ciorum quorumcumque assensum favorem vel auxilium de-
derint quacumque prefulgeant dignitate ut premittitur
ecclesiastica vel seculari etiamsi universitates Commu-
nitates Collegia vel Capitula fuerint aliquos seu aliqua
Suppositorum huius Concilii et eidem adherentium vigore
seu pretextu presentis ordinationis per ipsum dominum Eugenium
facte in suis beneficiis et rebus aliis molestaverint
vel perturbaverint quacumque auctoritate ordinaria
vel delegata decernit eadem sancta Synodus penas ex-
communicationis privationis ab omnibus beneficiis offi-
ciis et dignitatibus ac inhabilitationis ad eadem quan-
tum ad singulares personas Et si universitates Commu-
nitates vel Collegia aut Capitula fuerint Interdicto eccle-
siastico ipso facto subiacere / Decretis aliis huius sancte Sinodi
que incipiunt ambitiosorum et Ut sacri. et Cum Christi ecclesia
et aliis quibuscumque ipsius decretis et ordinationibus in
suo robore duraturis. Insuper universis prelatis etiam
pontificali dignitate prefulgentibus Capitulis Communi-
tatibus universitatibus et Collegiis et aliis quibuscum-
que personis ecclesiasticis sub penis predictis quo ad sin-
gulares personas et quo ad communitates universitates
et Collegia et Capitula sub penis cessationis a divinis
et Interdicti quas si contrafecerint incurrant ipso facto
prohibet hec sancta Synodus ne aliquem qui prefata
beneficia dignitates personatus et officia Suppositorum
huius sacri Concilii et eidem adherentium sicut premitti-
tur obtinuerint recipere seu admittere ad possessionem
vel investire quomodolibet audeant / Litteris quoque pro-
visionis et mandatis specialibus vel aliis quibuscumque qua-
cumque auctoritate Ordinaria vel delegata sub quibus-
cumque censuris vel penis emanatis super huiusmodi privatio-
nibus ac prefatorum beneficiorum dignitatum personatuum
et Officiorum Collationibus hec sancta Synodus de-
cernit nullatenus fore obediendum / Quodque adversus
penas superius premissas nullus restitui etiam ad
divinorum celebrationem rehabilitari reintegrari nec
a Sententia excommunicationis excepto duntaxat mor-

tis articulo absolui uel etiam quo ad Communitates et Capitula et uniuersitates Collegia Interdicta relaxari non per hanc sanctam Synodum possint. Ut autem nullus huius nostre ordinationis et decreti possit quomodolibet pretendere ignorantiam uolumus et mandamus hanc presentem paginam ualuis huius ecclesie cathedralis Basiliensis sub nostra bulla affigi atque publicari. Et per affixionem ipsam eidem domino Eugenio ac uniuersis et singulis intimari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre uoluntatis decreti mandati Cassationis irritationis inhibitionis priuationis excommunicationis Inhabilitationis Interdicti a diuinis cessationis declarationis affixionis et intimationis infringere uel ei ausu temerario contraire.
Siquis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis et uniuersalis ecclesie se nouerit incursurum. Datum in Sessione nostra publica in dicta ecclesia Basiliensi sollenniter celebrata iiij. Idus Octobris Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimo tricesimoseptimo.

Sessio Tricesima.

Acrosancta etc. Ut lucidius uideatur pro declaratione catholice ueritatis quid circa perceptionem sacre Eucharistie tenendum sit et agendum pro salute et utilitate populi christiani post diligentem perscrutationem diuinarum scripturarum sacrorumque canonum et doctrinarum a sanctis patribus et doctoribus traditarum in hac sancta Synodo longis temporibus habitam consideratisque omnibus que pro declaratione huius rei consideranda fuerant decernit et declarat quod fideles laici siue clerici communicantes et non conficientes non astringuntur ex precepto domini ad suscipiendum sub utraque specie panis scilicet et uini sacre Eucharistie sacramentum. Sed ecclesia que regitur spiritu ueritatis secum manente in eternum et cum qua Christus manet usque ad consummationem seculi sicut ait diuina scriptura ordinare habet quomodo ipsis non conficientibus ministret

prout pro reuerentia ipsius sacramenti et salute fidelium uiderit expedire. Siue autem sub una spetie siue sub duplici quis communicet secundum ordinationem seu obseruanciam ecclesie proficit digne communicantibus ad salutem nec ullatenus ambigendum est quod non sub spetie panis caro tantum nec sub spetie vini sanguis tantum sed sub qualibet spetie est integer totus xps. Laudabilis quoque consuetudo communicandi laicum populum sub una spetie ab ecclesia et sanctis patribus rationabiliter introducta et hactenus diutissime obseruata et a doctoribus diuine legis sacrarum scripturarum atque canonum multam peritiam habentibus iam a longeuo tempore commendata pro lege habenda est nec alicui licitum est eam reprobare aut sine auctoritate ecclesie ipsam immutare. Dat. in sessione nostra publica in ecclesia maiori Basilien. sollempniter celebrata x. kl. January Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimo tricesimo septimo.

Sessio Tricesimaprima

Sacrosancta &c Ad futuram rei memoriam. Ecclesiastice solicitudinis studium iugiter inuigilare conuenit ut fraterna caritas in clero ac populo xpiano uigeat nec quisquam per uexationem et afflictiones indebitas proximum suum opprimere permittatur sicque iustitia ordine debito cuilibet ministretur et ut uiris dolosis auferatur nocendi licentia et quies ac tranquillitas rectorum non facile perturbetur. I

Inoleuerunt autem hactenus per intollerabilium uexationum abusus permulti dum nimium frequenter a remotissimis etiam partibus ad Romanam curiam et interdum pro paruis et minutis rebus ac negotijs quamplurimi citari et uocari consueuerunt atque ita expensis et laboribus fatigari ut non nunquam commodius arbitrarentur iuri suo cedere aut uexationem suam graui dampno redimere quam in tam longinqua regione litium subire dispendia / sic facile extitit calumniosis opprimere pauperes / Sic beneficia ecclesiastica plerumque minus iuste per litium anfractus obtenta sunt

dum iniustis possessoribus seu quibus illa de iure competebant neque opes neque facultates ad illos sumptus sufficere poterant quos longinqua profectio ad Romanam curiam et litis agitatio in eadem deposcebant. Confunditur etiam exinde ordo ecclesiasticus dum Ordinariis iudicibus sua iurisdictio minime observatur pecunie et facultates Regnorum ac provinciarum hoc pacto non parum diminute sunt et quod universo ecclesiastico ordini admodum nocere compertum est hii quos ad summa negotia christiane religionis sublimitas dignitatis evocabat minus illis reddebantur intenti dum ipsorum mentes nimium occupabat assidua causarum multitudo Que attendens hec sancta Synodus et pro reformatione ecclesie dei in capite et in membris iuxta potestatem sibi a domino concessam invigilans ut omnia deinceps ordine congruo peragantur ad salutem animarum et pacem ac quietem cunctorum statuit et decernit quod in partibus ultra quatuor dietas a Romana curia distantibus omnes quecumque cause exceptis maioribus in iure expresse enumeratis et Electionum Ecclesiarum cathedralium et monasteriorum quas immediata subiectio ad sedem apostolicam devolvit apud illos iudices in partibus qui de iure aut consuetudine prescripta vel privilegio cognitionem habent terminentur et finiantur Et ne sub umbra appellationum que nimium leviter et nonnumquam frivole hactenus interponi use sunt atque etiam in eadem instantia ad prolongationem litium multiplicari materia fovendis iniustis vexationibus tollatur Statuit hec sancta Synodus quod siquis offensus coram suo iudice habere non possit iustitie complementum ad immediate superiorem recursum habeat nec ad quemcumque etiam ad papam omisso medio neque a gravamine in quacumque instancia ante diffinitivam sententiam quomodolibet appelletur nisi forsitan tale gravamen extiterit quod in diffinitiva recuperari nequiret Quo casu non aliis ad immediatum superiorem liceat appellare. Si vero quispiam a sedis apostolice immediate subiecto ad ipsam sedem duxerit appellandum causa per rescriptum usque ad finem litis inclusive in partibus committatur nisi forte propter defectum iustitie aut iustum metum etiam in partibus convicinis de quibus in commissione exprimendis legitime prius doceri

mento al's quā per iuramentum summarie con stiterit
apud ipam sedem foret merito retinenda. Et quidquid in
contrariū huius saluberrimi decreti fac tum uel at
temptatum fuerit sit nullum ipo fac to litigantesq; qui cō
tra fecerint in expensis condemnentur. Romān uero ecclie
Cardinales vicecancellariū Camerariū magnū pniarū
prothonotarios et alios sedis aplice Officiales ac tn in Ro
mana curia suis officijs insis tentes hoc decreto nō inten
dimus comprehendi Ne tamen in dissolutionem uel trās
lationem pntis Concilij aut erec tionem Conuenticuli
ferrariēn uel alibi sub nomine Concilij generalis quam
dūs Eugenius ppa quartus efficere conatus es t uel co
naretur in futurum causas ipās et maxime incorpora
toꝝ aut incorporandoꝝ in hoc sacro Concilio quas
hec sanc ta Synodus remitteret aut non reciperet in cu
riam ipūs domini Eugenij aut prefatum conuenticulū
ferrariēn uel aliud de fac to trahi contingeret in fomen
tum dissolutionis translationis et erec tionis pdcōꝝ
Voluit eadem sanc ta Synodus causas quascumq; penden
tes et cōmissas aut etiam quascumq; causas incorpora
toꝝ aut incorporandoꝝ aut al's per appellationem de
uolutas aut deuoluendas Necnon illas que obseruacōm
decretoꝝ ipūs sanc te Synodi concernūt apud eandē
sanc tam Synodum ipā durante seu donec aliter fuerit or
dinatum trac tari. Saluis etiam aduocationibus cau
saꝝ pendenciū in Romana curia per quecūq; nrā decre
ta fac tis aut faciendis decretis etiam alijs et ordinationib9
eiusdem sanc te Synodi in suo robore permanentibus
Dat. in Sessione nrā publica in ecclia maiori Basilien
sollenniter celebrata ix. kl. februarij. Anno a natiui
tate domini Millesimoquadringentesimotricesimooctauo.

Decretum de Reuocatione grāꝝ expectatiuaꝝ
et Collatione benefitioꝝ per ordinarios. II

acrosca̅ ꝛc. Ad perpetuā rei
memoriam. Placuit diuine pietati hoc
tempore animos hominū qui uarijs abusib9
irretiri ceperant uehementius excitare. ut

Salus quereretur ante horum et per Synodum universalem mores ecclie in melius reformarentur cum salutari directione Capitis et membrorum in viam iusticie et sanctitatis. Quod ut facilius atque ordinacius fieret et ne pretextu variarum opinionum aut Romani pontifices aut alii quicunque non satis universalibus Conciliis obedirent predisposuit eadem pietas in sacro Constancien Concilio Synodorum universalium iurisdictionem ita declarari ut nulli relinqueretur ambigendi occasio cum decreto sollempni diffinitum extitit universale Concilium habere auctoritatem immediate a xpo cui quilibet cuiuscunque status et dignitatis etiam si papalis fuerit obedire tenetur in hiis que pertinent ad fidem ad extirpationem scismatis et reformacionem ecclie dei in capite et in membris ac pertinentibus ad ea. Cum autem hec cura reformande ecclie hinc sancte universali Synodo Basilien incumbit hoc unum singulari sollicitudine prosequendum arbitratur ut per singulas ecclias ministri instituantur ydonei qui sciencijs et virtutibus effulgeant ad xpi gloriam et universi populi xpiani edificationem salutarem. Cui rei grave impedimentum hactenus afferre visa est gratiarum expectatiuarum multitudo. Que gravem ordinum et statuum ecclesiastico perturbationem variasque inordinationes ac plurima discrimina comperitur intulisse. Ex hiis enim frequencius dati sunt ecclijs ministri non probati nec cogniti vacaturorum quia beneficiorum expectatio sicut antiqua iura testantur occasionem desiderande mortis aliene prestare solet quod plurimum preiudicat animarum saluti. Sed et insuper lites innumere et contentiones inter servos dei excitantur rancores et iurgia nutriuntur pluralitatis beneficiorum fovetur ambitio. Facultates ac pecunie Regnorum et provinciarum mirum in modum exhauriuntur pauperes discurrendo ad Romanam curiam innumerabiles vexationes subeunt et inter viarum discrimina non nunquam spoliantur occiduntur ac varijs affliguntur pestibus atque etiam suis patrimonijs aut parentum opibus exhaustis gravi egestati subiacere coguntur. plurimi absque iusto titulo beneficia sibi vendicant et non quibus iure debentur illi obtinent sed non nunquam hii quibus aut circumveniendi peritia

maior astucia aut ad litigandum facultas suppetit uberior
Sub inuolutionibus quoqz prerogatiuarum antelationum aliorum
q̄ huiusmodi gracias concomitancium fraudes plurimas et deceptio
nes contingit inueniri. Juuenibus etiam qui studio litterarum et
uirtuosis operibus intendere deberent datur materia euagandi
qui sepius per litium anfractus et uarios discursus racione
graciarum ipsarum turbantur et inquietantur. Ordinarijs col
latoribus suum ministerium subtrahitur et confunditur ec
clesiasticus ordo dum vnicuiqz sua jurisdictio nō seruatur
Romani pontifices dum officia inferiorum sibi nimium vendi
cant a maioribus et magis fructuosis operibus vniuersale
bonum concernentibus retrahuntur neqz inferiorum directioni
atqz correctioni inuigilant sicuti publica utilitas exposcit
Que omnia grauem confusionem statui clericali et sacer
dotali in dispendium diuini cultus et preiudicium publice salu
tis afferunt possentqz grauiorem infuturum afferre ruinam
rebus hijs in deteriora iugiter prolabentibus nisi prouide
retur in aduersum. Volens itaqz hec sancta Synodus
super hijs oportunum remedium adhibere statuit et decernit
ut Romanus pontifex qui pro tempore fuerit eas deinceps
gracias expectatiuas aut nominationes nullo modo nulla
ue excausa concedat / Cum ipse precetis ne sit tantorum occa
sio malorum abstinere debeat. frustra enim inferioribus
inhiberetur si ipse qui alijs debeat preesse omnium bonorum et
uirtutum exemplar non abstineret. Vt enim ille sanctissimus et
doctissimus leo papa inquit tocius familie domini status
et ordo nutabitur / si quod requiritur in corpore nō inue
nitur in capite. Integritas enim presidencium salus dinoscitur
esse inferiorum. Cessentqz decetero iam facte et tam ipse quam
etiam fiende Siquefiant nulle sint ipso facto. Exceptis illis
gracijs et nominationibus super quibus iam processus sunt
expediti quas ex certis rationabilibus causis in octo men
sibus quibus hactenus cursum consueuerunt habere
tolerandas duximus duximus donec aliter fuit ordinatum
Reseruationes etiam particulares quecumqz fuerint
beneficiorum vacaturorum tam per Romanos pontifices quam
per legatos sedis apostolice decetero nulle sint ipso facto. Non
tamen intendit prohibere hec sancta Synodus hoc presenti decreto detende hic
quominus futuri Romani pontifices tempore pontifi

catus in modo honesto et convenienti de uno beneficio ad
Collationem in qua fuerint decem beneficia et de duobus
ubi fuerint Quinquaginta et ultra disponant Ita tamen
ut in eadem ecclesia Cathedrali uel Collegiata duas prebendas
suo tempore non conferant ut qualificationes graduatorum
inferius designate in ipsis prebendis suum ualeant sortiri
effectum. Neque etiam Collationes per preventionem fi-
endas intendit impedire/ decreto nostro de Reservationibus
quo ad cetera et alijs decretis huius sancte Synodi in suo
robore duraturis. Ut uero ceteri ad quos beneficiorum
dignitatum personatuum Offitiorum et administrationum
Collatio seu queuis dispositio spectat ad providendum litteratis
viris et scientia preornatis specialius astringantur voluit
eadem sancta Synodus certas qualitates virorum litteratorum
et graduatorum designari quibus certo ordine debeat pro-
videri prout inferius annotatur Adiciens quod si per pre-
latos et doctores alicuius Nationis in hoc Concilio ex-
istentes pro bono sue Nationis aliter circa huiusmodi qualifica-
tiones disponendum videatur in futurum quicquid per illos
fuerit ordinatum et in generali Congregatione presentis
Concilij conclusum ex nunc prout ex tunc ratum et firmum
habeatur et vim decreti habeat ac si in presenti decreto de uerbo
ad uerbum expressum foret. Quod si quis cuiuscumque sta-
tus etiam si Cardinalatus patriarchalis pontificalis aut
alterius cuiuslibet dignitatis contra predictum ordinem et
qualificationes ut premittitur designatas uel designan-
das de ipsis beneficijs dignitatibus personatibus Offitijs
et administrationibus quovismodo disposuerit eo ipso
sit irritum et inane. Collatioque huiusmodi ac provisio
seu queuis dispositio ad superiorem proximum devoluatur
qui similiter habet providere. Quod si non fecerit ad
alium superiorem devoluatur gradatim usque ad summum
pontificem ascendendo. Non uolumus tamen Ordi-
narios Collatores et eos ad quos presentatio seu alia queuis
dispositio beneficiorum spectat in quatuor mensibus in
quibus prefate gratie Expectatiue uel nominationes
cursum non habent donec ipse gratie uel nominationes ad eorum
Collationem provisionem presentationem seu dispositionem
concesse cessauerint ad qualificationes infrascriptas ob-

Seruandas astringi.

Sequuntur Qualificationes et ordo in conferendis beneficiis per ordinarios ut supra tactum est. III

Primo cum per generalis Concilii statuta sancte ordinatum existat quod quelibet ecclesia Metropolitana teneatur et debeat unum habere theologum qui sua doctrina et predicationibus fructum salutis afferat ordinat hec sancta Synodus quod extendatur etiam huiusmodi ordinatio ad ecclesias cathedrales taliter videlicet quod quilibet Collator ipsarum prebendarum teneatur et debeat Canonicatum et prebendam quam primum facultas se obtulerit et inveniri poterit uni magistro licenciato vel in theologia Bacalario formato qui per decennium in universitate privilegiata studuerit et onus residentie ac lecture et predicationis subire voluerit. Quique bis aut semel ad minus per singulas ebdomadas cessante legitimo impedimento legere habeat et quotiens ipsum in huiusmodi lectura deficere contingerit ad arbitrium Capituli in subtractione distributionum totius ebdomade puniri possit Et si residenciam deseruerit de alio provideatur. Verumtamen ut liberius studio vacare possit nichil perdat cum absens fuerit a divinis.

Insuper ut in qualibet ecclesia Cathedrali vel collegiata etiam ultra predictam prebendam theologo ut premittitur assignandam tercia pars prebendarum conferatur graduatis alias ydoneis modo et forma infrascriptis Sic tamen quod prima vacatura huiusmodi graduato et inde post alias duas sequens eodem modo conferantur et sic deinceps videlicet magistris et licenciatis seu bacalariis formatis in theologia qui per decennium in aliqua universitate privilegiata doctoribus seu licenciatis in altero Iurium vel medicina qui per septem annos in sua facultate studuerint in universitate ut supra magistris seu licenciatis in artibus cum rigore examinis qui per Quinquennium in aliqua a logicalibus inclusive et supra in artibus vel in alia superiori facultate studuerint necnon in theologia qui per sex annos vel in utroque aut in altero Iurium Bacalariis qui per triennium) Si nobiles ex utroque parente et ex antiquo genere alias autem per Quinquennium consimiliter

in aliqua Universitate privilegiata adminus sui studiū
fecerint qui de predictis gradibus tempore et nobilitate
supradictis fidem facere teneantur Collatori per legitima do-
cumenta. Exhortamur tamen Ordinarios collatores
quod in conferendis beneficiis huiusmodi presertim quo ad
dignitates respectum habeant singulariter ad magistros
necnon ad licentiatos et Bacalarios formatos in theologia
In dignitatibus vero non Electivis personatibus ad-
ministrationibus et Officiis dictarum ecclesiarum idem or-
do modus et forma in omnibus observentur. Quod
siquis ex dictis qualificatis tempore vacationis prebende
seu dignitatis huiusmodi alias duas obtineat prebendas
seu dignitates et prebendas alia vel aliud beneficium seu
beneficia quod vel que residendo in altero ipsorum et horis
divinis interessendo valeret seu valerent usque ad summam
seu extimationem ducentorum florenorum de camera. Si-
militer quicumque duas prebendas Cathedrales obtinuerit
nullatenus in ipsa tercia parte includi seu apprehendi
censeantur. In ecclesiis autem parrochialibus que in
Civitatibus aut villis muratis existunt instituan-
tur persone sic ut supra qualificate aut adminus qui
per tres annos in theologia vel altero Iurium seu ma-
gistri in artibus qui in aliqua Universitate privile-
giata studentes fuerint et huiusmodi gradum adepti
fuerint si tales potuerint inveniri qui voluerint bene-
ficiis huiusmodi deservire. Et ut facilius inveniri possint
statuit hec sancta Synodus quod quolibet anno du-
rante tempore Quadragesime omnes et singuli hoc
modo qualificati de ipsa dyocesi et alii qui voluerint ha-
beant per se vel per procuratorem sua nomina exhibere
illis ad quos beneficiatorum curatorum Collatio vel pre-
sentatio spectat / vel dispositio aliter quam ut premittitur
facta non propter hoc irrita censeatur. Et similiter
in Collatione tercie partis prebendarum superius memo-
rata intelligatur si tot graduati seu qualificati modo
premisso potuerint inveniri teneanturque ut premittitur
ipsi graduati et qualificati sua nomina tempore predicto
ipsis ad quos beneficiorum dispositio spectat seu eorum
vicariis exhibere per se vel procuratorem quod si non

+ d[t] seu eorum vicariis quod si non fecerint collacio seu presentacio

fecerint colla

fecerint Collatio seu presentatio uel dispositio aliter quam ut pre
mittitur facta non propter hoc irrita censeatur. Si autem
illi ad quos beneficiorum quorumcumque dispositio spectat contra su
pradictarum qualificationum designationem et ordinem aliquod
beneficium contulerint seu ad ipsum presentauerint uel quo
modolibet disposuerint sit ipso facto irritum et inane uelut
superius premissum est. Et nichilominus per Concilia
prouincialia cum in hys defecerint aut etiam personis non
ydoneis quoquo modo prouiderint iuxta tenorem constitu
tionis Concilij generalis que incipit graue de prebendis
corrigantur et debite puniantur. Illi uero ad quos bene
ficiorum regularium spectat Collatio seu dispositio preter
missis indignis eadem religiosis ydoneis conferant et as
signent. Quod si aliter fecerint per eorum superiores et Ca
pitula prouincialia corrigantur et debite puniantur.

Decretum de suspensione pape Eugenij 11

[S]acrosancta etc. Ad futuram rei
memoriam. Audiuit omnis ecclesia iam a
plurimo tempore quo pacto hec sancta Synodus
inter cetera ob reformationem ipsius ecclesie dei
in capite et in membris specialiter congregata
Cum sua decreta salubria passim contempni prospiceret
abusuumque deformitatem continuari atque plus solito inua
lescere in diuine maiestatis offensam et uniuersi sacer
docij ac totius xpiane religionis ruinam miserabilem.
Videretque periculosissimum scisma per erectionem alterius
pseudo Concilij isto durante et alia plurima scandala immi
nere populo dei ac uniuerso orbi perturbatione non modica
ex resistencia quam aduersus debitam reformationem
ecclesie et salubria huius sancte Synodi opera dominus Eugenius papa
quartus diuisionem assiduam faciendo et libitum proprie
uoluntatis decretis et ordinationibus Synodalibus pre
ferendo prestare uidebatur Impulsa est post longam
plurium annorum expectationem super regimine ecclesia
stico salubrem prouisionem querere et ipsum dominum Eu
genium inducere ut ea que saluti ipsius et uniuerse ecclesie
congruebant in tantis tamque urgentibus necessitatibus

agere curaret cum hoc ipsum eidem sancte Synodo maxime liceret atque incumberet ex ea auctoritate quam a Christo immediate suscepit cui universi fideles cuiuscumque status etiam si papalis existat obedire tenentur in hys que pertinent ad fidem extirpationem scismatis et reformationem ecclesie in Capite et in membris, veluti determinatio universalis ecclesie in sacris scripturis fundata et in celeberrimo Constantien Concilio promulgata diffinivit Adiciens quod quicumque contumaciter ipsi universali Concilio obedire contempserit in predictis et pertinentibus ad ea condigne penitentie subiciatur et debite puniatur ad alia iuris remedia si opus fuerit recurrendo. Et tandem pridie kl. Mensis Augusti novissime preteriti decrevit hec sancta Synodus terminum Sexaginta dierum peremptorie prefigere infra quem prefatus dominus Eugenius coram eadem Synodo per se vel per alium compareret si qua super predictis et alys in dicto monitorio expressis ceterisque in futurum proponendis que pro tunc non sine rationabili causa tacebantur pro sui excusatione vel defensione duceret proponenda. Quo termino elapso sive dictus dominus Eugenius compareret sive non hec sancta Synodus ad ulteriora procedere decrevit cognoscendo et terminando prout ecclesie sancte dei spiritu sancto dictante videretur expedire. Sed quod cum dolore referimus ipse dominus Eugenius infra assignatum terminum neque per se neque per alium comparere voluit aut minimam excusationem si quam haberet transmittere ymo correctionem effugere volens dissolutionem et translationem Concily et quam de iure non poterat de facto pendente termino attemptavit. Cum tamen iam altera vice dissolutionem huius Concily per eum attemptatam revocasset declarans eam irritam et inanem dicens quod ipsum Concilium pro reformatione ecclesie in Capite et in membris inchoatum continuatum fuisse prosecutionem habere debere perinde ac si nulla dissolutio facta fuisset. Quibus attentis elapso dicte Citationis termino suam contumaciam in publica Sessione promotores et procurator fiscalis huius sacri Concily accusarunt, Exigenteque iusticia hec sancta Synodus in eadem Sessione contumaciam ipsius domini Eugeny sufficienter accusatam declaravit ipsumque contumacem

reputauit decernens eius absentia non obstante ad ultiora procedendum fore prout ipsi sancte Synodo uideretur consideratis necessitatibus et utilitatibus vniuersalis ecclesie. Et quamquam attenta contumacie magnitudine eadem sancta Synodus absque ulteriori expectatione in ea re procedere potuisset. Volens tamen nichilominus cum omni mansuetudine et benignitate procedere ad instanciam indite memorie Sigismundi Imperatoris et venerabilium Archiepiscoporum ceterorumque Illustrium principum Electorum sacri Imperij per Sexaginta dies adhuc censuit differendum ut per huius sancte Synodi pacientiam probaretur si ipsius domini Eugenij animus ad salutem sui ipsius et vniuersalis ecclesie inclinari ualeret. Confestim autem plenius innotuerunt ea que aduersus hanc sanctam Synodum et eius Supposita in prefata dissolutione iam attemptata ipse dominus Eugenius perpetrauerat transferendo hoc sacrum Concilium in Ciuitatem ferrariensem si contra ipsum aut aliquem suorum oratorum ulterius procederetur et precipiendo sub penis et censuris grauissimis quas tamen inferre non poterat Suppositis huius sacri Concilij ut ab eo discederent. Qua in re decreta sacri Concilij Constantiensis et istius manifeste uiolabat transferendo Concilium pro libito uoluntatis preter consensum ipsius ac etiam usurpando sibi auctoritatem supra sanctam Synodum de reformatione ecclesie in capite agentem, non recte sentiens ut uidebatur de auctoritate sacrorum Conciliorum et determinationibus vniuersalis ecclesie fidem concernentibus tam in ipso Constantiensi Concilio quam in isto promulgatis super obedientia quam summi pontifices Synodis vniuersalibus exhibere tenentur, ac etiam scisma introducens et aliud Concilium durante isto erigens quod non fore Concilium sed conuenticulum scismaticorum iam precedentibus decretis fuerat declaratum ad dissolutionem Concilij iam semel per ipsum reuocatam iterum redeundo, et eo modo dissolutionis ac penarum adiectionis supra Concilium iurisdictionem in facto reformationis assumendo se non Concilio sed Concilium sibi obedire teneri factis suis protestando. Merebaturque tantarum tamque grauium offensarum in ecclesia dei et scandalum ipsius iam pluries attemptatum ac preiudicium fidei multitudo ut

illico in ipsum dominum Eugenium iusti iudicii sequeretur ultio pro
ipsius et universalis ecclesie salute. Sed non immemor hec sancta
Synodus materne pietatis adhuc expectare voluit si forte
ipse dominus Eugenius a tanta inobediencia resipiscens converte-
retur ad cor. evidentissimisque iuribus et racionibus decla-
ravit hanc dissolutionem et translationem nullas penitus
esse nulliusque roboris et momenti cum omnibus inde secutis.
Intermissa quoque celeriori condignarum inflictione penarum
hec sancta Synodus eas duntaxat penas adversus prefatum
dominum Eugenium eo tunc promulgare duxit que adversus
Romanos pontifices sacra generalia Concilia dissolvere et
perturbare temptantes ordinate fuerant ut videlicet nisi
[menses] infra quatuor a die dissolutionis et translationis per eum
attemptate resipisceret cum satisfactione reali ab omni
administratione temporali esset ipso facto suspensus Que
quidem temporalis administratio ad generale Concilium de-
volveretur. Et si hanc penam per duos menses sustineret
animo indurato post quatuor predictos menses continue [ipsum]
usque ad privationem inclusive per Concilium generale
procederetur. Quas penas hec sancta Synodus ipsum
dominum Eugenium si non resipisceret cum satisfactione reali
ut premittitur declaravit sed etiam expresse decrevit in-
cursurum. Cum vero iam et prior terminus sexa-
ginta dierum indultorum post contumaciam accusatam et
alius quatuor mensium post diem pretense dissolutionis et
translationis huius Concilii per ipsum dominum Eugenium attemp-
tatarum elapsi sint et pendentibus ipsis dilationibus nulla
correctio aut emendatio conspiciatur provenisse verum po-
tius continuatio abusuum et deformitatum in offensam
divine maiestatis et interitum animarum rebellioque
et inobediencia domini Eugenii adversus sanctam Synodum
universalem et decreta ipsius. Procuratio insuper assidua
erectionis illius pretensi Concilii Ferrariensis per transmissi-
onem litterarum ad diversas regiones et convocationem plu-
rimorum ad Concilium quod fore conventiculum scisma-
ticorum iam declaratum commemoravimus. Ex quibus et
auctoritatis sacrorum Conciliorum pessundacio et refor-
mationis ecclesie dei extinctio et inductio Scismatis in-
auditi per erectionem alterius pretensi Concilii isto durante

Concilio ac denique determinationi ecclesie universalis paruipensio in lesionem irreparabilem catholice fidei sequeretur nisi divina pietas sue ecclesie in tantis languoribus subveniret. Urgetur tandem hec sancta Synodus ne tanta mala dissimulando assensum illius prestare videatur et ne facilitas venie incentivum tribuat delinquendi cum leviora remedia non proficiunt utiliorem et salubriorem adhibere medicinam atque post varias expectationes tandem saluti universalis ecclesie providere et ad suspensionem ipsius domini Eugenii ab administratione papali quam penam sacra Constantiensis Synodus Romanis pontificibus in variis casibus censuit inferendam procedere alias penas duriores adhuc pro sua mansuetudine differendo ut saltem per compulsionem iustitie cum temperamento misericordie ipsius Romani pontificis animus ad ea que sunt salutis et pacis in reformationem debitam ecclesie universalis et anime sue ac totius populi christiani salutiferam edificationem ipsiusque ecclesie futuris temporibus pacificationem gratissimam et auctoritatis sacrorum Conciliorum conservationem valeat inclinari. In virtute igitur omnipotentis dei in cuius nomine hec sancta Synodus congregata existit et a quo immediate potestatem super universos fideles cuiuscumque dignitatis etiam si papalis existant ut premissum est accepit eadem sancta Synodus predictum dominum Eugenium papam quartum manifestum contumacem et in aperta rebellione persistentem ac notorie incorrigibiliterque ecclesiam dei scandalizantem omnibus premissis tam coniunctim quam divisim attentis ab omni administratione papatus in spiritualibus et temporalibus suspendit ac suspensum esse declarat processura tandem ad ulteriora usque ad sententiam finalem inclusive si opus fuerit ipso domino Eugenio amplius non vocato prout utilitati et necessitati ecclesie spiritu sancto dictante conspexerit expedire. Omnem autem ipsius papatus administrationem in hiis omnibus que in spiritualibus et temporalibus ad solum papam et sedem apostolicam de iure pertinere noscuntur eadem sancta Synodus ad se ipsam decernit et declarat esse devolutam ne propter gubernationis defectum ecclesia interim varia discrimina pati possit decernens irritum et inane quicquid durante

hac suspensione per ipm dnm Eugeniū ratione p̃patis tam fuit
uel attemptatum. Omēs quoqꝫ Reges principes Cōmu-
nitates et alios quoscumqꝫ cuiusqꝫ status et dignitatis ex-
istant hec scā Synodus monet et requirit et eisdem in uir-
tute sancte obedientie et sub diuini obtestatione iudicij
mandat. Ecclesiasticis uero personis quacumqꝫ dignitate
etiam si Cardinalatus patriarchalis aut pontificalis pre-
fulgeant sub penis quas ipo facto incurrant Excōmunica-
tionis et suspensionis ab omibus dignitatibus beneficijs et
Offitijs quocumqꝫ nomine nuncupentur etiam si forent Me-
tropolitan aut Cathedrales ecclie siue in titulum siue in cō-
mendam obtineant. Vicarijs autem gubernatoribus vasal-
lis feudatarijs et subditis Roman ecclie sub pena priuacōis
ipo facto omniū feudoꝝ et alioꝝ quoꝝcumqꝫ Iurium et
priuilegioꝝ que ab ipā Roman ecclia obtinent districte
precipit ut durante hac suspensione pretextu cuiusuis Jura-
menti subiectionis aut promisse fidelitatis eidem dño Eu-
genio nullatenus obediant. Ipos quoqꝫ ad huiusmodi Ju-
ramenta et promissiones durante ipā suspensione nullatꝰ
astringi declarat sed ad hoc sacrum Concilium in omībus
recurrant pro quibus ad Romanū pontificem recurrere so-
liti sunt. Intendit enim hec scā Synodus inde iuste ac
scē necessitatibus quoꝝcumqꝫ prouidere. Mandat pre-
terea in uirtute sancte obedientie et sub pena priuatōis
quā ipo fcō incurrant oīm suoꝝ beneficioꝝ dignitatū
Offitioꝝ cōmendaꝝ pensionū et graciaꝝ quaꝝcūqꝫ
expectatiuaꝝ omibus et singulis scē Roman ecclie
Cardinalibus Archiepīs Epīs et aliaꝝ eccliaꝝ p̄latis
Officiarijs curie et clericis quibuscūqꝫ in Roman. curia
existentibus cuiusuis status et conditionis existunt
qīus infra Quadraginta dies proxime sequentes post
diem pn̄tis Sessionis a curia Roman recedant et deinde
Cardinales patriarche Archiepī et Epī et alij ecclias̄tici
prout de iure uel consuetudine ad generale Concilium
ire tenentur sub penis Juris iter suū sine fraude continuan-
do ad hoc sacrum Conciliū arripiant. Reliqui uero qui
ad generale Conciliū non tenentur uenire ad residendum
et deo seruiendum in proprijs beneficijs uel ad hoc sacrum
generale Concilium sine more dispendio et omni fraude

cessante se transferant et accedant decreto nostro quod incipit
Compatiens et alijs quibuscumque huius sancte Synodi in suo
robore duraturis . Omnes autem causas tam ecclesiasticas
spirituales quam etiam prophanas ciuiles et criminales atqȝ
mixtas inter quascunque personas cuiuscunque status aut
conditionis existant in Romana curia pendentes ab ipsa Ro-
mana curia hec sancta Synodus in eo statu in quo sunt ad se
aduocat et aduocatas esse vult et declarat expresse inhibens
omnibus Judicibus Auditoribus et Commissarijs quibuscunque
predicte curie etiam si Cardinalatus patriarchali pontificali
aut alia quauis dignitate prefulgeant ne in prefatis causis
procedere aut quidquam agere quouis modo presumant. Et
si post notitiam huius decreti nostri quidquam fecerint penas
excommunicationis ipso facto incurrant Ab ipsius Excommunicationis
Sententia huic sancte Synodo dumtaxat ipsa durante absolucione
reseruata aut cognitione iusti impedimenti siquod allega-
retur quare a Romana curia ad hanc sanctam Synodum accedere
debentes non accesserunt aut recedere debentes non recesserunt
Cuiusquidem impedimenti allegatas causas intendit hec
sancta Synodus diligenter cum benignitate scrutari .
Quidquid autem contra hanc aduocationem et inhibitionem
attemptari contingerit ipso iure decreuit irritum et inane
Et ut fraudibus que excogitari possent obuietur . quia cum
datarum anticipationibus presentis Suspensionis ac huius decre-
ti nostri elusionem littere papales uel aliorum ipsius auctoritate
sub datis ante ipsam suspensionem produci possent nisi ante
huius decreti nostri promulgationem fuerint intimate uel
publicate eis nulla fides adhibeatur et pro nullis habeantur
Decernit tandem hec sancta Synodus huius decreti publica-
tionem in presenti Sessione factam eiusque affixionem in val-
uis maioris ecclesie Basiliensis vim habere monitionis cita-
tionis et executionis et ita uniuersos artare ac si personali-
ter apprehensi et eis intimatum fuisset . Dat. in Ses-
sione nostra publica in ecclesia maiori Basiliensi sollenniter ce-
lebrata ix . kl. february Anno a Natiuitate domini
Millesimoquadringentesimotricesimooctauo .

Sessio Tricesimasecunda

A Mosca̅ ꝛc Ad perpetuam rei

memoriam. Pridem in decreto vicesime none Sessionis huius sancte Synodi quod incipit Compaciens lucide extitit declaratum dissolutionem huius sancte Synodi et translationem eius in Ciuitatem Ferrarien per dominum Eugenium papam quartum de facto attemptatas tam in eo casu quo contra ipsum virtute Citatorij in nostra vicesima sexta Sessione promulgati aut contra quempiam presidentium in Concilio Oratorum suorum in aliquo procederetur quam in eo casu quo grecos contingeret aduenire nullas esse penitus et irritas et inanes huiusmodi que dissolutionem aut translacionem repugnare ueritati declarate per sacram Synodum Constantiensem dicenti quod generale Concilium vniuersalem ecclesiam militantem representans potestatem a Christo immediate habet cui quilibet cuiuscunque status et dignitatis fuerit etiam si papalis obedire tenetur in hys que pertinent ad fidem extirpationem scismatis et generalem reformationem ecclesie in Capite et in membris Quodque si in hys et pertinentibus ad ea obedire contumaciter contempserit condigne pene subiciatur Que ueritas in uerbis Christi fundata est dicentis Symoni petro Si ecclesiam non audierit sit tibi sicut ethnicus et publicanus Quecunque alligaueritis super terram ligata erunt et in celo et quecunque solueritis super terram erunt soluta et in celo. Et post pauca subdit Vbi sunt duo uel tres congregati in nomine meo ibi sum in medio eorum. Eademque sacrorum Conciliorum auctoritas supra Romanum pontificem et quemlibet alterum in actibus apostolorum declarationibus vniuersalium Conciliorum et doctrinis sanctorum multipliciter inuenitur patefacta. Repugnabat quoque talis dissolutio et translatio ueritati in hac sancta Synodo dudum multipliciter declarate quod ipsa Concilium vniuersale sine consensu ipsius dissoluere non potest aut de loco ad locum transferre Cui dominus Eugenius post longam resistentiam quam eidem ueritati in prima pretensa dissolutione huius Concilij et translationem in Bononiam olim factis et per vniuersum orbem publicatis sub colore reductionis grecorum quam etiam ueluti causam necessariam protinus

allegabat tandem assentijt revocans huiusmodi dissolutione
et translationem et dicens ea non obstante Concilium a
tempore sue inchoationis legitime continuatum fuisse, et
decernens ac declarans irritum et inanem ac etiam revo-
cans quicquid per eum aut suo nomine fuerat attemptatum
seu assertum erat contra ipsum Basilien Concilium seu eius
auctoritatem, et deinceps a gravaminibus eidem infe-
rendis abstinere policitus est, prout per quartam decimam
Sessionem huius sacre Synodi presente aplice sedis legato et
pluribus sancte Romane ecclie Cardinalibus, assentien-
te etiam inclite memorie Sigismundo Romanorum Imperatore
sibi fuerat indictum. In qua Sessione forma prefate re-
vocationis et confessionis veritatis per ipsum dominum Eugenium
faciende decreta fuerat. In hac quoque veritate conquie-
vit universa catholica ecclia reputans ipsam dissolutionem
per eum sine consensu Concilij minime fieri potuisse.

Neque ullatenus adversus veritatem repugnandi et ad
errorem semel dimissum redeundi causam assumere po-
tuit ipse dominus Eugenius ex predicto Citatorio in quo post plu-
rimas admonitiones sibi factas ut aliquam emendationem
poneret efficacem in ecclesiastico regimine miserabiliter
defluente et decreta salubria per hanc sanctam Synodum edi-
ta susciperet alijsque exempla bonorum operum prestaret
seipsum et ceteros dirigendo in viam salutis cum ipse ex ad-
verso in contemptum huius sacre Synodi et totius ecclie de-
solationem, plurimarumque divisionum suscitationem salu-
berrime reformationis ipsius corporis ecclie longo tempore
resisteret. Universalis ecclia congregata ipsum dominum Euge-
nium sicut mater filium delinquentem in viam salutis di-
rigere satagens, et sicut paulus reprehendit petrum coram
omnibus cum non ambularet ad veritatem evangelij
eundem dominum Eugenium arguens atque ex auctoritate a
Christo eidem ecclie data corripiens defectus notorios in quibus
animam suam et universam rem publicam nimium
gravabat commemoravit vocans ipsum et alios convocavit
ut in regimine ecclie salutaris apponeretur provisio.

Quod post longum tolerantiam tandem id agere com-
pulsa fuit hec sancta Synodus dum post contemptum refor-
mationis salutaris ad suscitationem gravissimi scismatis

et lesionem ueritatis ipsiusque matris ecclesie uulnerationem
grauissimam idem dominus Eugenius realiter procedebat cui per
predictum Citatorium summe necessarium erat obuiare dum sub co
loribus exquisitis eandem sanctam Synodum et eius opera dis
sipare atque quoddam Conuenticulum in loco sue uoluntati
dedito nulliter ac de facto erigere in scissuram ecclesie dispo
suerat cuius rei perficiende gracia iam triremes et Orato
res in greciam transmittebat ad impediendum aduentum
grecorum in locum per hanc sanctam Synodum nominatum
et perturbandum effectum nostre legationis in Constan
tinopolim transmisse atque rumpendum ea que inter ipsam
Synodum et grecos concordata erant In quibus etiam ipse
dominus Eugenius expresse consenserat. Sed nec ullum colo
rem dissoluendi hoc sacrum Concilium et ipsum in Ferrariam
transferendi in casu aduentus grecorum prefatus dominus Eugenius potuit
assumere ex cedula per quandam pretensam Sessionem Con
uenticuli Ferrariensis ut dicitur commemorata quam cedulam
illi Conuentionalem dixerunt super termino Auinionensi
prefixo in expeditione pecuniarum facienda quam si non facerent
alium locum nominare seu eligere possemus et teneremur
atque aliunde uniuersali ecclesie prouidere. Vel ex quadam
alia cedula quam temerarie decretum appellant incipiens
hec sancta Synodus inter sue Congregationis exor
dia quod in uicesima quinta Sessione huius sancte Sinodi
promulgatum allegarunt cum ex rationabilibus et ne
cessariis causis in ipsa nostra Sessione uicesimaquinta nomina
tionem trium locorum Basilee Auinionis et Sabaudie
pro ycumenico Concilio celebrando sollenni decreto nostro in
cipienti. Nuper hec sancta Synodus publicauerimus
uolentes eam inconcussam et inuiolatam permanere omnem
que aliam nominationem seu Electionem cuiuscumque al
terius loci decernentes irritam et inanem. Vniuersi
que facile conspiciunt dominum Eugenium ex hys rebus nullum
fundamentum erectionis prefati Conuenticuli assumere
potuisse qui ueritatem gestorum considerant. Quamquam
enim inter deputatos quosdam nostre Congregationis actum
fuerit nisi per Auinionensem infra prefixum terminum fieret
pecunie expeditio ad aliam nominationem procedendum
foret atque in nostra generali Congregatione conclusum.

Non tamen dici potest hanc Synodum per viam con
tractus cum aliquo conuenisse. Nullus enim tunc ad
erat cum quo contractum huiusmodi celebraret nec ue
nit in dubium quenquam cum seipso non posse contrahere
Cum inter spondentem recipientemque sponsionem debet
esse distinctio personarum. Ipsius autem nostre conclusionis
interpretatio declaratio moderatio et immutatio iuxta casus
occurrentes atque omnimoda dispositio ad ipsum Concilium perti
nebat maxime cum non ageretur de facto priuato cuius
cumque persone sed de rebus statum vniuersalis ecclesie con
cernentibus quarum dispositio ab vniuersali Concilio sub di
rectione spiritus paracliti constituto per cuiuscumque aut
quarumcumque personarum arbitrium non tollitur. Superuenit
autem protestatio legatorum sedis apostolice aduersus decreta
tionem loci Auinionensis qui pariter cum Basilea et Sa
baudia in ipsa conclusione concorditer capta iunctus erat
Que protestatio non modicam occasionem retrahendi
animos Auinionensium a predicta expeditione pecuniarum pre
stabat. Fueruntque ex alia parte per dominum Eugenium et suos
aduersus hanc expeditionem pendente termino assignato
grauia impedimenta in Auinione prestita. Ideoque accidit
ut Oratoribus nostris in Auinione uenientibus precipui
Gubernatores Ciuitatis tunc absentes essent sine quibus
res non poterant tractari. Quibus deinceps aduenientibus iam actum est ut Auinionenses ipsi citra termi
num prefixum Capitaneum triremium nostrarum de Triginta
milibus et Octingentis florenis auri de camera conten
tarent et Oratores nostros de residuo tocius pecunie expedire
cautos ac securos facerent prout ipsi Oratores nostri hoc idem
suis litteris nobis intimauerunt. Requirebant autem ipsi
Auinionenses ut decretationem Electionis seu nominationis
loci per nos facte expediremus. Que nos attentius
considerantes et intentioni huius sancte Synodi satisfactum
esse iudicantes per talem expeditionem pecuniarum attentis
maxime impedimentis interea appositis quoniam le
gitima impedimenta in omni conclusione rerum agendarum
intelliguntur excepta, cum et per hunc modum longe
melius prouidebatur vniuersali ecclesie quam dimittendo omnia
que parata erant pro legatione mittenda in greciam et in

trando magnas difficultates electionis alterius loci in turbationem rerum agendarum / maxime quoniam urgebant Conventiones nostras cum Capitaneo classis triremium ecclesie initas servare / Cum dilectus ecclesie filius Julianus tituli sancte Sabine presbyter Cardinalis legatus sedis apostolice vexillum ecclesie et baculum in nostra Congregatione generali nomine nostro tradiderat / Cuique iam grandis summa pecunie per Avinion assignata erat / Conclusimus ad ipsam decretationem lo-
corum prius electorum videlicet Basilee Avinionis et Sa-
baudie procedendum fore et due partes huius sacri Con-
cilii et amplius in eandem Sententiam convenerunt licet pauci de hoc non contenti alium locum pro celebratione y-
cumenici Concilii nominare et deputare presumpserint absque hoc quod talis potestas eis competere declarata fuisset quibus nec competebat de statuto tocius Concilii et univer-
salis ecclesie factisque fidei seu pertinentibus ad ea contra con-
sensum duarum partium Concilii et morem permaxime in generalibus Conciliis a principio nascentis ecclesie obser-
vatum disponere / Qui in tantum adhuc in nominando loca non con-
cordes extiterunt paucissimique fuerunt qui tandem in hoc resedisse dicuntur quod nominationem facerent Utini et Florentie aut alterius loci qui tutus esset ac pape et grecis accomodus Quique galeas et pecunias primo expediret In aliqua quoque nostrarum deputationum quatuor in qua octua-
ginta persone erant unus solus formam talis nominationis velut decretandam propria voluntate produxisse solus de-
liberasse et conclusisse dicitur / In aliisque deputationibus valde pauci hoc idem egisse dicuntur adversus ordinationes huius sancte Synodi / Et demum cum Sessionem nostram super de-
cretatione locorum Basilee Avinionis et Sabaudie cele-
braremus legereturque nostrum decretum in ambone maioris ecclesie Basilien. iuxta morem consuetum / unus ex illis pau-
cissimis in loco inferiori et insolito quandam cedulam legere presumpsit a paucis vel a nullis intellectam que nomina-
tionem locorum Utini et Florentie aut alterius loci ut pre-
mittitur per paucissimos factam continere dicebatur qui etiam in ea Synodum generalem contra consensum duarum partium Concilii et amplius se ut dicitur appellare presumebant licet nulliter et de facto / Sed non propterea

dimisimus decreti nostri prefati publicationem super nominatione
Basilee Auinionis et Sabaudie continuare quod aliam no-
minationem locorum irritam declarauit. Nam et si ita per
mitteretur ut longe minor pars in Conciliis generalibus ad
uersus partem multo maiorem aliqua decernerent sibique aucto
ritatem totius Concilii assumeret ingressus periculosissimus
ad multas diuisiones excitandas in futurum et destructionem
ipsorum Conciliorum preberetur, neque litteras super illo pretenso decreto
sic per nos irrito declarato bulla huius sancte Synodi bul
lari tollerauimus, licet quidem falso et clandestine aliquas
bullauerunt sicut eas falso bullatas fuisse declarauimus
per sollenne decretum in vicesimaseptima Sessione huius sancte
Synodi promulgatum. Sed nec ipsius pretensi decreti tenorem
obseruauit dominus Eugenius ymo effectum eiusdem siquis fuisset
euacuauit, dum Florentiam que in illo ut dicitur nominata
erat et pecunias atque galeas disponebant per eum acceptatam
reiecit et deinde Bononiam sicut fertur postremo Ferrariam
pro libito sue uoluntatis elegit ac etiam priusquam greci ad por
tum aliquem citra marinum applicuissent Conciliabulum
in ipsa Ciuitate Ferrariensi erexit, neque ad ipsum arbitrari spe
ctabat quis locus tutus erat pro Concilio celebrando, cum
ipse talem locum tutum iudicare poterat quem sancta Synodus
minime tutum reputasset. Nec asserere potest sibi faculta
tem per prefatum pretensum decretum attributam ut nunc
in vno loco nunc in altero prout uellet Concilium fieri ordina
ret, ac de eius securitate iudicaret, quod nec illi pauci fece
runt, nec sub nomine generalis Synodi aduersus Syno
dum ipsam et eius libertatem atque auctoritatem tale ali
quid faciendi, ipsamque uoluntati pape subiciendi colorem ali
quem habuerunt, Neque etiam in Concilio unquam conue
nerunt ad iudicandum uel declarationem faciendum super
securitate loci Ferrariensis aut ad impletione primo facta
ex parte loci illius in expeditione galearum et pecuniarum de
quibus in ipso pretenso decreto agi dicebatur, Denique nec per
eos qui illud condidisse dicuntur hoc obseruatum est ut
firmiter in Basilea steterint donec greci ad portum ap
plicuissent, quique deinde infra mensem recesserunt et ad
locum ipsis grecis per Oratores Concilii nominatum Neque
in hoc conuentiones cum grecis concordatas obseruarunt

Sicque tamen et si prefatum illud decretum aliquam apparentiam
prius habuisset quam tamen veraciter non habuit fuit ex con-
sequentibus effectibus evacuatum ipsumque cassum nullum
et irritum penitus esse et fuisse nulliusque roboris et momenti
decernit et declarat hec sancta synodus inhibens ne quis qua-
cumque dignitate etiam si papali prefulgeat dictum prefatum de-
cretum sub nomine legitimi et synodalis decreti audeat no-
minare nec illius executioni favores quomodolibet impendere
sub penis et censuris contra violatores et turbatores unita-
tis et pacis ecclesiastice a iure impositis in quas decernit hec
sancta synodus eos incidere ipso facto. Notum faciens
universis suum verum decretum legitime conclusum ex assen-
su duarum partium et amplius iuxta decreta et ordinaciones
ipsius et ex communi omnium suppositorum concilii concordatum
nemine discrepante vera eius bulla plumbea bullatum vera-
citer per eum fuisse observatum et in executionem deductum
Conventionesque initas cum grecis ex parte sua quantum
in se fuit ad implendas extitisse / Quequidem sancta synodus Ora-
tores suos venerabiles episcopos Visensem et Lausanensem ac Nicolaum
de Mentone militem cum galeis et pecuniis in greciam
misit qui coram imperatore Romeorum et patriarcha
Constantinopolitano omnia ex integro adimplere obtule-
runt que ipsis promissa fuerant sicuti sua relatio cum at-
testatione publicorum notariorum nobis satis indicavit,
locumque ycumenici concilii celebrandi nominaverunt
qui antea per ipsos grecos in suis conventionibus expresse
acceptatus fuerat et concordatus / Portum etiam tali loco ap-
tiorem assignaverunt, requirentes eosdem imperatorem et
patriarcham ut pariter sua promissa adimplerent. Qui
se excusaverunt super non adventu eorum allegantes tempus
ad implendarum promissionum elapsum fuisse prout per litteras
suas nobis rescripserunt / Quamquam tamen huic responsioni
fuerit plene satisfactum per oratores nostros quoniam ipsi
convenienti tempore mense scilicet februarii anno preterito
ab hoc sacro concilio recesserant pro veniendo illuc ante ter-
minum assignatum si non fuissent multiplicia impedimenta
sibi deinceps obiecta que notoria sunt / quoniam in con-
ventionibus cum grecis initis expresse cautum erat omnia
intelligi debere bona fide sine fraude et dolo et absque impe-

dimento legitimo et manifesto. Sed ultra hec etiam pre
fatus Imperator alteri Oratorum nostrorum Johanni de Ragusio
in sacra theologia magistro ordinis predicatorum apud eum existenti
dixerat se esse contentum ut Oratores ipsi et galee ante mensem
Octobris in Constantinopolim non venirent. plurimas
vero practicas in grecia factas accepimus per eos qui ex parte
domini Eugenij transmissi fuerunt ut adventum ipsorum grecorum
ad alterum locorum per nos nominatorum impedirent atque ipsos
in locum quem vellet dominus Eugenius attraherent. Et in una
triremi in qua principalis Oratorum suorum prius erat Nuncius
quidam quem nostri Oratores premiserant cum litteris huius
sacri Concilij et plurium principum christianorum captus est
veluti per debitam informationem cognovimus nec deinceps
de vita eius quidquam nobis aut nostris Oratoribus compertum
extitit. Domus quoque prefati Johannis de Ragusio Ora-
toris nostri in Constantinopoli invasione Balistariorum
fuit impetita, aliaque ibidem facta sunt que non est necessarium
recitare per singula ut sic ad fines suos pertingere possent
quos miserat dominus Eugenius Ita ut nostri Oratores sine grecis
ipsis protestatione tamen sollempni contra eosdem prius facta
redire oportuerit Que omnia prevalere non potuerunt adversus
veritatem. Sic hec sancta Synodus cuncta cum grecis
concordata ex parte sua adimplevit nec per ipsam remansit
quominus Concilij ycumenici celebratio cum grecis etiam in
loco per eos nominato habita fuerit iuxta ea que cum ipsis con-
venta erant si illi promissa sua servassent aut per alios non
fuissent impediti seu retracti. Intenditque et proponit
eadem sancta Synodus deo aspirante auctoritatem et veritatem
catholice et universalis ecclesie quam ipsa representat ac in-
tegritatem fidei orthodoxe iugiter illesas conservare pro
honore ipsius omnipotentis dei et salute animarum. Nec bono
ipsius universalis ecclesie conveniens existimat per quasdam
quasi practicas aut exquesitos colores etiam sub spe dubia
prosequendi modis aliunde excogitatis alia negotia quorum
eventus incerti sunt auctoritatem Conciliorum univer-
salium conculcari veritates declaratas per ecclesiam et fidem
orthodoxam concernentes prosterni, viam aperiri Ro-
manis pontificibus ad dissolvenda Concilia generalia per
varios modos sine ipsorum consensu. Ex quo facile patere

datam ad edificationem in destructionem uerti contin-
geret. Reformationem quoque ecclesiasticam statutis per quam iam tot
sunt adhibiti labores frustrari atque ipsius ecclesie stabilita-
tem et decorem hoc modo perire in perditionem animarum ac
tocius populi xp̄iani lamentabile detrimentum. Sic enim
possemus et ista bona maxima ex nunc perdere et illa alia
non acquirere ac sic totam ecclesiam in confusione relinquere.
Primum quidem nobis incumbit ecclesie fidem ueritatem et
auctoritatem conseruare et deinceps cunctos ad eius
unitatem redire uolentes sincera caritate amplecti prout
et nos semper parati sumus et erimus. Cum itaque ea
nulla esse et penitus inualida que dominus Eugenius aduersus
hanc sanctam Synodum in ipsius pretensa dissolutione et trans-
latione in Ferrariam notorie constet Ipsumque Conuenti-
culum ferrarien non fore Concilium sed scismaticorum
Conuenticulum dudum prefato decreto vicesimenone
Sessionis huius sancte Synodi declarauerimus meritoque
penam Suspensionis ab administratione papali in spiri-
tualibus et temporalibus iam dudum contra Romanum
pontificem Concilium vniuersale sine ipsius consensu dissol-
uere aut transferre attemptantem et ordinatam in ipsum
dominum Eugenium tulerit et latam esse declarauerit hec sancta
Synodus ac etiam quascumque sententias penas et censuras excom-
municationis priuationis inhabilitationis interdicti
et alias contra huius sancte Synodi Supposita et eidem adhe-
rentes per ipsum dominum Eugenium latas et ferendas cassas et
nullas fuisse et esse declarauerimus non necesse arbitra-
mur ut denuo ad ea cassandum et irritandum procedi-
mus queque per ipsum dominum Eugenium aut prefatum Ferra-
rien Conuenticulum facta sunt aduersus eandem Sy-
nodum queque eius supposita et quoscumque ipsi adheren-
tes etiam ante ipsius domini Eugenij Suspensionem ab ad-
ministratione papali et que durante ipsius Suspensione
aut prefato Conuenticulo facta sunt fiunt aut fient
in futurum in quibuscumque per ipsum videlicet dominum Eugenium
ratione papatus aut ipsum Conuenticulum sub generalis
aut yeumenici Concilij nomine. Cum etiam victualia
Suppositis huius sancte Synodi auferri et portantes ea
spoliari eorumque spolia primo capientium occupanti cedere

mandarunt / Que quã grauia sint aduersus vniuersalem
ecctiam et quanta reprehensione digni sunt qui talia agũt
cunctĩ conspicere possunt. Nos quoqꝫ omnibus et sin-
gulis manifestantes ueritatem declaramus oĩa pre
dicta per ipm dnm Eugeniũ aut ipm Conuenticulũ
facta et facienda etiam contra dilectos ecctie filios Ciues
Basilien et eorũ Ciuitatem nulla penitus cassa et irrita
fuisse et esse / nec aliquem ipius dni Eugenij prefatiqꝫ Con-
uenticuli preceptis mandatis aut prohibitionibus etiã
pretextu cuiuscunqꝫ iuramenti aut obligationis in qui-
buscunqꝫ predictis teneri obedire ymo potius ad nõ obe-
diendum illos omẽs et singulos catholicos ex pcepto dni et
ecctie sponse eius quã abomibus audiri iubet eẽ astrictos
Requirimus et monemus vniuersos fideles xpi ut
ecctie catholice per hanc scãm Synodum repñtate firmit
adhereant usqꝫ in finem / Nec ullis temptationibus per
uoluntatem cuiuscunqꝫ suscitatis aut suscitandis ab ipius
ecctie firmitate et ueritate suos animos dimoueant / con-
fidentes in superno saluatoris nri auxilio qui ad ecctiam
suam dixit Ego uobiscum sum usqꝫ ad consumationem
seculi / manentesqꝫ perseueranter in ipa ecctie domo que
ut ait btus Jeronimus declarans sacre scripture ueritate
dicitur edificari supra firmam petram que vnica colũba
appellatur / que sponsa pulchra sine ruga et macula / que
domus etiam claues accepit et ptãtem ligandi et soluen-
di . hanc domũ siquis corrigentem corripientẽqꝫ con-
tempserit sit tibi inquit sicut ethnicus et publicanus
soliditatemqꝫ fidei semper teneant / Memorantes etiam
dictum illud beati Cypriani . Alienus est prophanus est
hostis est habere non potest deum prẽm qui vniuer-
salis ecctie non tenet vnitatem. Insuper quoniam in
supradicto decreto vicesimenone nre Sessionis penas
et censuras iustissimas promulgauit hec scã Synodus
aduersus omẽs qui ad prefatum Conuenticulũ Ferra-
rien accederent aut mitterent preceptiqꝫ sub eisdem pe-
nis et censuris omibus et singulis in curia quam dñs
Eugenius quondam tenebat aut etiam actu de facto
teneret existentibus ut si conuenticulum Ferrarien
per eum erigi contingeret ab eius curia recederent et

deinceps declarata Suspensione ipius ab administratione
ppali etiam sub penis et censuris in decreto nre Tricesime
Sessionis contentis mandauimus ut infra Quadraginta
dierum spacium ab eadem curia recederent. Ideo omnes et sin-
gulos in Conuenticulo ferrarien aut psa ipius domini
Eugenij curia existentes et in predictis nris decretis
comprehensos qui eorundem decretorum nrorum monitionibus
non paruerunt Citat hec sancta Synodus ut Tricesima
die a dat. presentis decreti computando in nra generali
Congregatione si tunc eam celebrari contingat Alioquin
in proxima subsequenti compareant coram eadem sancta
Synodo visuri se declarari in penas predictas incidisse aut
iustas causas siquas habeant allegaturi quem termi-
nu ipis peremptorie et una uice pro omnibus hec sancta
Synodus duxit assignandum et assignat decernens ultius
contra eos procedendum et declarandum prout Iuris
et rationis fuerit quorum omnium nomina et cognomina
haberi uult pro sufficienter expressis. Insuper cum in
prima Sessione huius sancte Sinodi pene Excommuni-
cationis Anathematizationis et Interdicti decrete
fuerint aduersus omnes et singulos qui quascunque psonas
ecclesiasticas uel seculares ad hoc sacrum Concilium
uenientes seu in eo stantes aut ab eodem recedentes
temeritate propria per se uel alium seu arrestare alios
inuadere capere detinere incarcerare occidere uel bonis
suis spoliare uel iniurijs affligere seu ipos sic delinquentes
receptare aut alias quomodolibet impedire seu ea perpetran-
tium facta et commissa rata et grata habere uel eis dare
consiliu auxiliu uel fauorem publice uel occulte directe
uel indirecte presumpserint uel presument in futurum
que pene sollenni decreto Concilij Constantien aduer-
sus predictos fuerunt ordinate ultra easdem penas
et censuras quas omnes et singulos qui mandato pfati
domini Eugenij uel prefati Conuenticuli ferrarien
quidqua predictorum fecerint aut facient in futurum
expresse incurrisse ac incursuros esse decernimus
ac declaramus etiam contra eosdem tanquam fautores
scismatis ad grauiora procedendum fore decernit
hec sancta Synodus omnibus alijs decretis et ordinationibus

eiusdem sancte Synodi in suo robore duraturis. Decernit tandem hec sancta Synodus omnes et singulos supradictos per publicationem presentis decreti in ualuis maioris ecclesie Basilien affigendi perinde artari ac artatos intelligi ac si dicte Citationis ordinationis et declarationis Executio ad eorum proprias personas facta fuisset. Dat. in Sessione nostra publica in ecclesia maiori Basilien sollenniter celebrata ix. kl. Aprilis Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimotricesimooctauo

Sessio Tricesimatertia

Acrosancta etc. Ad perpetuam rei memoriam.

Sicut una est christi ecclesia que ut ait apostolus est columna et firmamentum ueritatis Sic omnia ecclesie membra unitatem semper obseruare necesse est in professione catholice ueritatis atque fideliter et firmiter credere quidquid per ipsam ecclesiam de ueritate fidei fuit declaratum ut non sicut paruuli fluctuantes circumferantur omni uento doctrine aut per repugnantium dogmatum uarietatem in diuisiones et scismata prolabantur. Dudum autem in sacra generali Constantien Synodo conueniens catholica ecclesia ueritatem de generalium Conciliorum auctoritate sollenniter declarauit. Deinde in hac sacra generali Basilien Synodo eandem necessariam declarationem sub eodem qui sequitur tenore innouauit

Primo quod generalis Synodus in spiritu sancto legitime congregata generale Concilium faciens ecclesiam catholicam militantem representans potestatem a christo immediate habet Cui quilibet cuiuscumque status uel dignitatis etiam si papalis existat obedire tenetur in hys que pertinent ad fidem ad extirpationem scismatis et ad generalem Reformationem ecclesie in Capite et in membris.

Item declarat quod quicumque cuiuscumque dignitatis etiam si papalis existat qui mandatis statutis seu ordinationibus aut preceptis huius sancte Synodi et cuiuscumque alterius generalis Concily legitime congregati

super premissis seu ad ea pertinentibus factis uel fiendis
obedire contumaciter contempserit nisi resipuerit condigne
penitentie subiciatur et debite puniatur etiam ad alia Iu
ris Iuris subsidia si opus fuerit recurrendo. Cumque sicut pre
fertur quilibet cuiuscumque dignitatis etiam si papalis existit
Concilio generali in predictis obedire teneatur. Declaratum
etiam fuit frequenter ac dilucide quod ipsum generale Concilium
pro premissis aut aliquo premissorum actu congregatum
sine ipsius consensu per nullum quauis auctoritate etiam
si papali dignitate prefulgeat dissolui transferri aut ad aliud
tempus prorogari potest. Et licet has esse ueritates fidei
catholice satis constet ex pluribus declarationibus prece
dentibus tam in prefato Constantien Concilio quam in
hoc Basilien factis. Ad maiorem tamen soliditatem et
firmitatem omnium catholicorum in unanimi professione ue
ritatum ipsarum hec sancta Synodus diffinit et declarat
prout sequitur. Veritas de potestate Concilij generalis
uniuersalem ecclesiam representantis supra papam et alterum
quemlibet declarata per Constantien et hoc Basilien ge
neralia Concilia est ueritas fidei catholice. Veritas hec
quod papa Concilium generale uniuersalem ecclesiam representans
actu legitime congregatum super declaratis in prefata
ueritate aut aliquo eorum sine eius consensu nullatenus
auctoritatiue potest dissoluere aut ad aliud tempus
prorogare aut de loco ad locum transferre est ueritas fidei
catholice. Veritatibus duabus predictis pertinaciter
repugnans est censendus hereticus. Datum in Sessi
one nostra publica in maiori ecclesia Basilien sollemniter ce
lebrata xvij. kl. Junij. Anno a Natiuitate domini
Millesimoquadringentesimotricesimono.

Sessio Tricesimaquarta. de deposicione pape Eugenij.

Sacrosancta etc. Ad futuram rei
memoriam. Prospexit dominus de excelso
sancto suo de celo in terram aspexit ut au
diret gemitus plorantis ecclesie super perditioni
bus animarum precioso sanguine ihesu christi redemptarum et

malis innumer

malis innumeris que in religionem xpianam irruerunt. Et quoniam iustus est et ipse dominus et iusticias dilexit in unum hominem per quem scandalum uenit uniuerso orbi et quo grauiter peccante atque correctionem spernente ira super omnem populum uenire uidetur iudicium facere disposuit per ministerium ecclesie sue congregate in nomine ipsius xpi saluatoris omnium qui ait. Ubicumque fuerint duo uel tres congregati in nomine meo ibi ego sum in medio eorum. Et qui de peccatore nolente ecclesiam audire dixit. sit tibi sicut ethnicus et publicanus. Eiusdem quoque diuina prouidentia preuidens resistencias et expugnationes quas aduersus reformationem ecclesie dei et auctoritatem sacrorum generalium Conciliorum ipsam ecclesiam representancium ac bonum publicum tocius religionis xpiane suscitaturus erat in tempore suo Eugenius papa quartus, quantaque scandala diuisiones et scismata facturus in orbe sacram Synodum Constantiensem excitauit per spiritum sanctum ut declarationem ueritatis fidei catholice toti orbi explicaret dicentem quod Concilium generale uniuersalem ecclesiam representans potestatem immediate a xpo habet cui quilibet cuiuscumque dignitatis etiam si papalis existat obedire tenetur in hiis que pertinent ad fidem extirpationem scismatis et reformationem generalem ecclesie in Capite et in membris.

Item quod siquis cuiuscumque status uel dignitatis etiam si papalis existat mandatis statutis siue ordinationibus aut preceptis ipsius Concilii generalis in predictis et pertinentibus ad ea contumaciter obedire contempserit condigne penitentie subiciatur et debite puniatur etiam ad alia Juris subsidia si opus fuerit recurrendo. Qua siquidem declaratione uiam parauit miserator dominus per quam ecclesia dei in prefatum Eugenium multiplices excessus qui adeo notorii sunt quod nulla tergiuersatione celari possunt perpetrantem et contumaciter ecclesiam audire ac preceptis statutis et ordinationibus Synodalibus obedire contempnentem iustum iudicium facere haberet Juxta cuius ueritatis declarate dispositionem hec sancta Synodus Basiliensis in spiritu sancto legitime congregata uniuersalem ecclesiam representans necessarium esse iudicans ut cui pia non prodest correctio debita non parcat abscisio postquam in multa longanimitate paciencia et mansuetudine post plures amonitio-

nes expectauit eundem dnm Eugeniu ut salutarem emenda
tionem et excessuu predcorum correctionem efficeret Tandem
cum amplius differri non possit quominus fidei catholice et
saluti vniuerse xpiane religionis sub auxilio spiritus paracliti
prouideatur ne ex ulteriori protelatione iusticie sanguis
pereuncium animarum de nris manibus requiratur . Sed
cum diligencia salubre regimen gregi dominico prebeatur
ut postquam ueritas de terra militantis ecclie orta est et
iusticia de celo prospexerit deus ipse donet benignitatem et
terra nra proferat fructum salutarem Oriaturque simul
nris diebus iusticia et habundancia pacis Eadem sancta
Synodus sedens pro tribunali per hanc suam Sniam dif
finitiuam quam fert in hys scriptis pronunciat decernit
et declarat Gabrielem prius nominatum Eugeniu ppam
quartum fuisse et esse notorium et manifestum contumacem
mandatis seu preceptis ecclie vniuersalis inobedientem et
in aperta rebellione persistentem violatorem assiduu
atque contemptorem sacrorum Canonu Synodaliu pacis
et vnitatis ecclie perturbatorem notoriu vniuersalis ecclie
scandalizatorem notoriu Symoniacum periuru incorri
gibilem scismaticum a fide deuiu pertinacem hereticum
dilapidatorem Jurium et bonorum ecclie inutilem et dam
nosum administratorem Romani pontificij oi titulo
gradu honore et dignitate se reddidisse indignu Quem
propterea eadem sancta Synodus a ppatu et Romano
pontificio ipo iure priuatum esse declarat et pronunciat
ac ipm ab eisdem mouet deponit priuat et abicit decer
nendo nichilominus contra eundem ad execucionem
etiam aliarum iuris penarum ad quas hec sancta Synodus ea
dem sua Snia ipm condemnat ulterius fore procedendum
ac eidem inhibet ne deinceps pro ppa uel Romano pontifice
se quouismodo nominet seu gerat . Omnesque xpicolas ab ipi
us obediencia fidelitate ac iuramentis et obligationibus ei
dem quomodolibet prestitis absoluit et absolutos esse
declarat , ac omnibus et singulis xpifidelibus inhibet sub
penis fautorie scismatis et heresis ac priuationis omniu
beneficiorum dignitatum et honorum ecclesiasticorum et
mundanorum et alijs penis Juris etiam si Imperialis regalis
Cardinalatus patriarchalis Archiepalis aut Epalis

dignitatis aut etiam si Communitates Uniuersitates et Col-
legia existant quibus si contra hanc inhibitionem fecerit-
sint auctoritate huius decreti ac Sententie ipso facto priuati
ac alias iuris incurrunt penas ne eidem Gabrieli notorio
scismatico periuro heretico scandalizatori incorrigibili per-
tinaci priuato deposito amoto et taliter declarato tanquam
summo pontifici obediant pareant uel intendant aut eum
quouismodo sustineant uel receptent aut sibi auxilium con-
silium uel fauorem prestent Necnon pronunciat decernit ea-
dem sancta Synodus omnes et singulos processus inhibi-
tiones Sententias censuras constitutiones ordinaciones
et alia quecunque per eum aut alios quoscunque factos et
facta que possent premissis obuiare irritos et inanes
ac irrita et inania nulliusque fuisse aut fore roboris uel
momenti. Dat. in Sessione nostra publica in maiori
ecclesia Basilien sollenniter celebrata vij. kl. July Anno
a Natiuitate domini Millesimo quadringentesimo trice-
simo nono.

Sessio Tricesimaquinta.

[S]acrosancta &c. Ad futuram
rei memoriam. Diligentibus deum nichil
in hoc seculo tam graue uideri debet quod ab
operibus caritatis in eius gloriam et animarum
salutem explendis animus eorum retrahat Cum et beatus
paulus apostolus dixerit. Neque mors neque uita poterit nos se-
parare a caritate dei que est in christo ihesu domino nostro Ideirco
hec sancta Synodus in nomine ipsius christi saluatoris con-
gregata non obstantibus quibuscumque impedimentis
opera sancte reformationis ecclesie sancte dei et salutis
uniuersorum quantum concesserit diuina pietas con-
stanter et perseueranter prosequi desiderans atque iam
semoto per iustitie rectitudinem precipuo obstaculo
quod per inutilem et damnosam administrationem Ro-
mani pontificy maxime oberat unitati paci et debite gu-
bernationi ipsius ecclesie pacem cunctorum quantum fieri
potest requirere cupiens Cum in decreto undecime

Sessionis eiusdem sancte Synodi statutum fuerit
quod hoc presens Basilien Concilium non possit dissolui nisi
consentientibus duabus partibus eiusdem Concilij scrutatis
uotis singulorum primo in singulis deputationibus et de
inde in Congregatione generali ac demum in Sessione publi
ca decretatione subsecuta et deinceps super modo ponendi
materiam dissolutionis Concilij in deliberatione per depu
tatos duodecim fuerit certa conclusio recepta pridie Idus
decembris. Anno a Natiuitate domini Millesimo qua
dringentesimo tricesimo octauo statuit decernit et de
clarat quod per recessum cuiuscunque aut quorumcunque cuius
cunque status aut dignitatis ab hac Ciuitate Basilien
etiam si Cardinalatus patriarchalis aut pontificalis exis
tat non sit neque censeatur Concilium dissolutum nisi
iuxta formam et modum predictorum decreti et conclusionis
processum fuerit. Et quoniam hac soliditate stabilis per
manentia Concilij debite obseruata res ardue que in ma
nibus sunt poterunt maturius et ordinacius tractari
et precipue circa Electionem futuri summi pontificis que
maiorem attentionem requirit non intendit hec sancta
Synodus ante terminum Sexaginta dierum in decreto
septime Sessionis eius super ipsa Electione in hoc Con
cilio fienda prefixum computandorum a die depositionis
Gabrielis olim dicti Eugenij pape que fuit vij. kl' Julij
ad huiusmodi Electionem procedere. Effluxo autem huius
termino decreuit ad eandem Electionem in sacro Con
cilio fore procedendum modis et formis per ipsum Conci
lium declarandis. Vt autem sub uirtuoso et ydoneo
pastore quem a domino dari speramus fiat omnium
xpianorum vnio et habundancia pacis uolens hec sancta
Synodus cum reali effectu cunctos quantum in se est
inuitare ad pacem omnes et singulos sequentes curiam
pristinam prefati Gabrielis olim dicti Eugenij pape ac in
eadem existentes cuiuscunque status gradus aut
conditionis etiam si Cardinalatus Patriarchalis Episcopalis
fuerint qui ipsius Gabrielis olim Eugenij obedientiam
et adherenciam in totum dimiserint et huic sacro Con
cilio realiter et cum effectu infra terminum huiusmodi
Sexaginta dierum a tempore predicte depositionis com

putandorum adheserint atque de hys coram eodem Concilio
per se uel alios legitime docuerint infra terminum predictum
intendit benigne amplecti et recipere ac eorum statui et in
dempnitati conuenienter prouidere. Dat. in Sessione
nrã publica in maiori ecclia Basilien sollenniter cele
brata vj. Idus July. Anno a Natiuitate domini Mille
simoquadringentesimotricesimonono aplica sede vacante

Sessio Tricesimasexta.

Sacrosca ... Ad perpetuã rei
memoriam. Elucidantibus diuine grẽ
mysteria mercedem gloriosam repromisit
eterna dei patris sapientia dum ait. Qui
elucidant me uitam eternam habebunt. Quod etiam
de gloriosa uirgine que ipam pris sapiam dei filiũ eternũ
in utero pertulit ac mũdo peperit sacrosctã legit ecclia Nã
quicquid de dignitate et sublimitate uirginis mris edu
citur in lucem hoc non dubui est ad laudem et honore
fily sui pertinere. Et qui honorificant gratiam et scita
tem matris honorificant et elucidant gloriosum nomẽ
fily eius qui ipam scificauit et repleuit gracia. Unde si
in ceteris rebus elucidatio ueritatis que a dño deo est pre
clara merita parturit in ea re specialiter fructus uber
rimos afferre speranda est que scificationem et dedi
cationem templi illius concernit in quo ante secula an
tequã terra fieret et ab eterno sibi mansionẽ ordinauit
prima et eterna ueritas. Idque maxime congruit ut
pax habeatur in questionibus concernentibus scitatẽ
illius per quam pax difusa est in terris. hac tenus
uero dificilis questio in diuersis partibus et coram
hac scã Synodo super Conceptione ipius gloriose uirgi
nis marie matris dei et exordio scificationis eius fũi est
Quibusdam dicentibus ipam uirginem et eius aiãm
per aliquod tempus aut instantis temporis subiacu
isse actualiter originali culpe. Alys autem econuerso
dicentibus a principio creationis sue deum ipam dili
gendo grãm eidem contulisse per quã a macula originali

[I]llam beatissimam personam liberans et preseruans sublimiori sane sanctificationis genere redemit cum fundaret eam ipse altissimus et ipsam fabricaret filius dei patris ut esset mater eius in terris. Nos vero diligenter inspectis auctoritatibus et rationibus que iam a pluribus annis in publicis relationibus ex parte utriusque doctrine coram hac sancta Synodo allegate sunt aliisque plurimis super hac re visis et matura consideratione pensatis doctrinam illam disserentem gloriosam virginem dei genitricem mariam preueniente et operante diuini numinis gratia singulari nunquam actualiter subiacuisse originali peccato, sed immunem semper fuisse ab omni originali et actuali culpa sanctamque et immaculatam tanquam piam et consonam cultui ecclesiastico fidei catholice et recte rationi et sacre scripture ab omnibus catholicis approbandam fore tenendam et amplectendam diffinimus et declaramus Nullique de cetero licitum esse in contrarium predicare seu docere. Renouantes preterea institutionem de celebranda sancta eius Conceptione que tam per Romanam quam alias ecclesias vi. Idus decembris antiqua et laudabili consuetudine celebratur statuimus et ordinamus eandem celebritatem prefata die in omnibus ecclesiis monasteriis et Conuentibus christiane religionis sub nomine Conceptionis festiuis laudibus colendam esse. Cunctisque fidelibus vere penitentibus et confessis ea die missarum sollenniis Centum, Primis autem vel secundis vespris totidem. Sermoni vero verbi diuini de ea festiuitate interessentibus Centum quinquaginta dies concessione perpetuis temporibus duratura de iniunctis sibi penitentiis hec sancta Synodus elargitur. Dat. in sessione nostra publica in maiori ecclesia Basilien. sollenniter celebrata xv. kl. Octobris. Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimotricesimonono.

Sessio Tricesimaseptima.

[S]acrosancta etc. Ad futuram rei memoriam. Quoniam in opere necessario quod fauente superna gratia aggressuri

Sumus in eligendo sũmũ pontificem et providendo saluti ecclie in gloriam omnipotentis dei non solum querẽ oportet que ad ipsius operis consumationem promovent. Verum etiam impedimenta tollere que felici progressui rerum agendarum adversari aut efficere possunt vel quolibet contrarie ut purius sincerius et liberius ipa Electio sũmi pontificis fiat omẽs et singulas protestationes q̃ possunt puritati sinceritati libertati et efficatie eiusdem Electionis et eligendi per sacrum Conciliũ sũmi pontificis obedientie plenarie obviare. Necnon Convencões pactiones promissiones obligationes Juramenta condicta intelligentias et intendimenta ubicunque qualitercũque et per quoscunque cuiuscunque gradus status conditionis et preeminentie etiam si Imperiali Regali Cardinalatus Archiepali ducali aut alia quacunque ecclastica vel mundana prefulgeant dignitate in adversum huius electionis factas et facta fiendas et fienda ex habundanti dampnat reprobat et annullat prout etiam de se ipis nulla nulliusque roboris vel momenti existunt. Mandans sub obtestatione divini iudicij et sub Excõmunicationis pena quam in contrariũ facientes ipo facto incurrant et precipiens ne quis talia facere vel iam factis uti aut eadẽ observare quovis modo presumat Omnesque et singulos ab huiusmodi promissionibus et obligationibus quibuscunque etiam Juramento vallatis eadem sca Synodus ad cautelam et ex habundanti absolvit et relaxat et prout hec de facto processerunt absolutos et relaxatos esse declarat. Dat. in Sessione nra publica in maiori ecclia Basilien sollenniter celebrata Nono kl. Novembrium Anno a Nativitate dnĩ Millesimo quadringentesimo tricesimo nono.

Sacrosancta etc. Ad futurã rei memoriã Consolabitur dominus syon et consolabitur omẽs ruinas eius ait ysaias ppheta et ponet desertum eius quasi delicias solitudinem eius quasi ortum domini gaudiũ et letitia invenietur in ea graciarum actio et vox laudis qd iam aspirante singulari graciã spiritus paracliti in ecclia

conspicere speramus et uidere pas torem bonū con stituendū
a domino super familiam suam qui sapienti et fideli regimīe
releuet ipām ecclīam a languoribus suis quos ex inutili et
dampnosā adminis tratione hac tenus perpessa es t. Et
licet diuersis temporibus diuersi modi super Elec tione Ro
manoꝝ pontificum obseruati sint prout necessitas et uti
litas ecclie exposcebat. Nunc tamen cura rei huius sub di
rec tione omnipotentis dei incumbit huic scē Synodo cō
gregate pro Reformatione ecclie et salute oīm fideliū in
nomine xpī saluatoris qui ait Ubi sunt duo uel tres con
gregati in nomine meo ibi ego sum in medio eoꝝ etiam
pos t editionem salubriū decretoꝝ et sacroꝝ canonū
atq; ius tam depositionem illius qui ipōs canones et de
creta spernebat ac paruipendebat sane te reformationi et
res taurationi legis domini ac publice salutis uehemen
ter obsis tens superes t uirum talem querere a dn̄o et
cum beneplacito sue benignitatis eligere per quem desidata
cunc tis gentibus ipā reformatio atq; salutaris guberna
tio ecclie dei in salutarem reducantur effec tum Nam
et singulariter futuro pas tori incumbet benegerendi
necessitas dum regens in exemplum sui predecessoris
ob eius dampnosum regimen eiec ti ante oculos positū
habebit. Dudum quoq; in quarta Sessione huius scē
Synodi celebrata xij. kl'. July. Anno a Natiuitate
domini Millesimoquadringentesimotricesimosecundo
s tatutum fuit de Elec tione Romani pontificis
si sedem aplicam hoc sedente Concilio uacare contin
geret in hunc modum hec sanc ta Synodus s tatuit
decernit atq; diffinit qd in euentum uacationis sedis
aplice hoc sacro generali durante Concilio elec tio
sūmi pontificis in loco is tius sacri Concilij fiat et in
terdicit ne alibi celebretur in contrariū attemptata
quauis auc toritate etiam si pp̄ali non obs tantibus
quibuscunq; cons titutionibus editis uel edendis aut
alijs in contrariū facientibus ac si de ipīs esset de uerbo
ad uerbum facienda mentio specialis aut Juramento fir
mata exis tunt quibus ex certa scientia derogat et de
cernit nulla et irrita esse et nullius roboris uel mo
menti ipō iure. Contrariū uero attemptantes sint

tum actiue quā passiue quo ad Electionem Romanj
pontificis et ad quascumqz alias dignitates inhabiles et oībz
habitis dignitatibus perpetuo priuati et infamie notam
et etiam excōmunicationis Sniam incurrant ipō fcō.
Qd si forsan aliqua de facto pñsa Electio psumeretur
tam Electus pñsus quā illi adherentes eum pro tali ge
rentes supradictas penas incurrant. Absolutionem
uero omnium et singulorum qui premissas Sententias aut
aliquam earum incurrerint quoquo modo dicta sancta
Synodus tantūmodo preterquā in mortis articulo sibi
reseruat decernens presens decretum ligare afficē vim
et effectum habere et sortiri post Quadraginta dies
continue proxime secuturos a die publicationis eiusdem.
Deinceps autem in nrō decreto septime Sessionis ordina
tum fuit qd in euentum predictum uacationis sedis
aplice hoc sedente generali Concilio ante Sexaginta
dies a tempore ipīus vacationis continue computandos
ad Electionem Romani pontificis minime procedere
tur Quem terminū Sexaginta dierum postquā ua
cauit ipa sedes per depositionem Gabrielis olim Eugenij
ppe quarti hec scā Synodus duxit expectandum decre
uitqz effluxo illo termino Electionem Romanj ponti
ficis in hoc sacro Concilio esse fiendam modis et formis
per ipm Concilium declarandis prout in decreto nrē Tri
cesimequinte Sessionis plenius continetur. Cum aūt
iam post eiusdem termini lapsum adhuc per plures di
es ad Electionem prefatam procedere distulerimus
ecclia qz acerrimos dolores paciatur dum protelatur se
dis aplice diuturna uacatio et differtur noui pastoris
Electio Ipē quoqz qui iustissime depositus est uarijs
artibus Eccliam conturbare conatur et aplice sedis pri
matum nephanda presumptione tenere et occupare in
graue scandalum ecclie et magnū periculum fidei et reli
gionis xpiane qui pertinaciam suam in dies magis ac
magis hominibus manifestando mense Septembris
proxime preterito horrendam inuectiuam aduersus
ueritates fidei in hanc scām Synodum eiusqz fautores
et defensores promulgauit non correctionem seu emen
dationem proferens sed omnē incorrigibilitatem et

pertinaciam ostendens atqz proprys factis toti mūdo ma
nifestans qđ necesse est ecclie catholice de prudenti et fideli
pastore prouidere qui eam a persecucionibus tam reprobi
hominis defendat fidemqz conseruet ac iusticiam et ue
ritatem tueatur Animasqz precioso sanguine xpī redemptas
quas prefatus Gabriel seducere nititur dirigat in viam
salutis. Nam sicut res ipā indicat plura et maiora scanda
la indies euenirent nisi per auxilium gracie dei de re
medio prouideretur oportuno. Ad quod querendum et
ydoneo pastore prouidendum necessitas fidei maxime nos
impellit. Volens itaqz tandem hec scā Synodus post
maturam et longam expectacionem exsoluere debitū
obsequiū dnō deo suo et saluti atqz necessitati ipius ecclie
ut tenetur prouidere ad laudem et gloriam btissime tri
nitatis patris et fily et spiritus sancti Statuit decernit
et declarat Electionem Romani pontificis fiendam et
celebrandam esse pro hac uice per hoc sacrum generale
Concilium Basilien seu eius auctoritate modis et
formis infrascriptis Et primo qđ vnacum dilectissimo
ecclie filio Ludouico tt. sancte Cecilie scē Romane
ecclie pbro Cardinali Arelaten uulgariter nūcupato pre
sente et presidente in hoc sacro Concilio et alys ipius scē
Romane ecclie Cardinalibus siqui ante consumatam e
lectionem futuri sūmi pontificis aduenerint et adhe
rentes huic sacro Concilio eidem Electioni interesse uo
luerint Aly tam de prelatis quam ceteris honorabilibus
ecclias[ti]cis uiris in sacerdotio aut saltem dyaconatus
ordine constituti usqz ad numerorum triginta et duorum
per eandem Synodum ad predcām Electionē faciendam
in nrā generali congregatione ac in Sessione publica
nominandi et deputandi potestatem habeant prout
secundum deum et consciencias suas eidem uidebitur hac
uice libere eligendi sūmū pontificem auctoritate hu[ius]
scē Synodi Ita ut ille absqz ulla exceptione ab uniuersali
ecclia sūmus pontifex habeatur qui ab omībus predictis
sic debentibus pro hac uice eligere aut saltem a duabus
partibus ipōrum fuerit Electus et consensum ut infra
dicetur prestiterit nec ualeat Electio nisi due partes
pdictorum in ipm Electum consenserint et con

uenerint qui omnes pro hac uice eligere debentes tanto
attencius sinceris mentibus et expurgatis consciencijs ydone
um et perutilem pastorem eligere curent quanto ecclesiam
in maioribus necessitatibus positam conspiciunt ad solum
deum oculos dirigentes qui in districtissimo examine
de tanto et tam arduo negotio ex quo pendet salus uniuersalis
ecclesie reddituri sunt rationem. Ordinat insuper statuit
et decernit hec sancta Synodus quod supradicti eligere debentes
die sequenti post nominationem eorum in Congregatione
generali conueniant omnes in maiori ecclesia Basilien in
qua missa et sermo sollennes celebrentur et fiant prout
est de more fieri in die quando intratur Conclaue tene
biturque eodem die publica Sessio et ibi omnes suscipiant
Eucharistie sacramentum ac Juramentum prestent
quod in vicesimatercia Sessione huius sancte Synodi extitit
ordinatum. Quibus peractis sine redeundo in domos
suas intrent Conclaue ad hoc ordinatum in domo huius
Ciuitatis Basilien in qua sacra deputatio pro Communibus
teneri consueuit ad Electionem huiusmodi celebrandam
et consequenter pronunciandum ac intimandum ceteraque fa
ciendum obseruandum et prosequendum que in presenti de
creto expressa sunt et que in ceteris hic non expressis alia
decreta huius sancte Synodi necnon alie constitutio
nes atque ordinationes uidelicet tam in corpore Juris
clause quam extrauagantes que hactenus obseruari
consueuerunt de Cardinalibus et alijs Electoribus
Romani pontificis statuunt et decernunt. Que omnia
saluis expressis in predicto decreto uolumus in suo ro
bore permanere et etiam in predictis ad eligendum pro
hac uice deputatis et deputandis locum habere quem
admodum de Cardinalibus in predictis decretis Con
stitutionibus et ordinationibus statutum et ordina
tum reperitur, sed nullum eisdem expressis quouis modo
preiudicium generare. Electus autem in papam pronunctiatam
sibi electione si presens in hac Ciuitate fuerit per ali
quos et ipsis Electoribus etiam si Cardinales non fue
rint uel extra Ciuitatem per aliquos ex ipsis uel alios
ad hoc habentes mandatum ab eis in presencia Notarij et
saltem decem personarum requisitus teneatur infra diem

naturalem ab hora requisitionis consentire ac iurare mō
et forma inferius descriptis alioquin eius Electio pro in
fecta habeatur. Volumus autem quod si contingeret ipsum
Electum huiusmodi Electionem non acceptare seu ei nō
consentire modo et forma et in tempore ordinatis quod prefati
ad eligendum ordinati ad alterius Electionem procedant
priusquā exeant Conclaue si prefatus Electus in hac Ci
uitate fuerit. Si uero fuerit extra Ciuitatem eo casu infra
triduū post noticiam habitam in Concilio et per ipsum con
ciliū in Congregatione generali declaratam de recusatione
per electum facta iterum intrent Conclaue pro electione
alterius facienda omnibus modis et formis sicut superius dictum
est et si quis ipsorum Electorum a tempore primi ingressus
Conclauis in antea recederet a Concilio uel decederet aut im
pedimentum haberet per quod non posset Electioni interesse
uel etiam Conclaue intrare nollet alius loco eius surrogetur
de eadem natione per ipsos ad eligendum deputatos aut per
maiorem partem ipsorum qui habebit cōmunicare et iurare
prout prefati deputati aut maior pars ipsorum ordinauerit
duretque potestas omnium et singulorum predictorum absque
alia noua deputatione Electorum donec Electio per eos fa
cienda realiter per consensum Electi sortiatur effectum
hanc autem formam et modum Electionis approbat
statuit ordinat et decernit hec sancta Synodus pro hac
uice et ad omnem scrupulum submouendum omnes et sin
gulos in eadem Synodo presentes et uenturos et qui ei adhere
bunt quantum ad huiusmodi Electionis opus et totalem
effectum ab omnibus sententijs Excōmunicationis siquas
forsitan incurrerint et quibuscumque censuris a iure uel
ab homine generaliter uel specialiter etiam a Concilijs ge
neralibus uel sūmis pontificibus promulgatis absoluit
Ipsosque ad omnes actus in eadem Synodo agendos actiue
et passiue quatenus opus est habilitat et habiles esse declarat
uolens etiam ut specialiter in omnibus ad eligendum depu
tatis aut deputandis ut premittitur locum habeat consti
tutio Clementis v. que ordinat ut nullus ex Cardinalibus
cuiuslibet Excōmunicationis Suspensionis et interdicti
pretextu a dicta Electione repelli ualeat. Ceteris eiusdem
Concilij decretis in hys que superius expressa non sunt semp

Salvis Supplens ex certa scientia et ex plenitudine potestatis omnes et singulos defectus siqui forsan intervenerint in premissis ac etiam suspendens omnia iura positiva in Conciliis generalibus et a summis pontificibus edita et statuta et ordinationes consuetudines et privilegia quibuscumque concessa et penas contra quoscumque ordinatas et eis derogans inquantum effectum presentis decreti impedire possent quoquomodo incontrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Preterea cum necessitas rerum ac circumstantie temporis id exposcant ut hec sacra Synodus et ipse summus pontifex per dei gratiam in proximo assumendus quam maxime unum sint eadem caritate et unanimi consensu quam pluribus ad hec urgentibus rationibus ordinat et decrevit ut Electus in summum pontificem priusquam aliquid grave in hiis que pertinent ad administrationem papatus exerceat insignia coronationis sue assumere debeat in loco huius sacri concilii ad quem si absens fuerit infra terminum sibi assignandum per deputatos ad eligendum vel maiorem partem eorum devenire teneatur. 111

Sequitur forma consensus professionis et iuramenti prestandi per ipsum Electum in summum pontificem.

In nomine domini amen In nomine sancte et individue trinitatis patris et filii et spiritus sancti Ego N. Electus in papam omnipotenti deo cuius ecclesiam suo presidio regendam suscipio et beato petro apostolorum principi corde et ore profiteor quamdiu in hac fragili vita constitutus fuero me firmiter credere et tenere fidem catholicam secundum traditionem apostolorum generalium Conciliorum et aliorum sanctorum patrum, maxime autem Octo Conciliorum universalium videlicet primi Niceni secundi Constantinopolitani tertii Ephesini primi, quarti Calcedonensis, quinti et sexti item Constantinopolitani, septimi item Niceni. Octavi quoque Constantinopolitani. Necnon Lateranensis lugdunensis viennensis Constantiensis et Basiliensis generalium etiam Conciliorum et illam fidem usque ad unum apicem inmutilatam servare et usque ad animam et sanguinem confirmare defensare et predicare Ritumque pariter sacramentorum ecclesiasticorum ecclesie traditum omnimode prosequi et observare. polliceor etiam fideliter laborare pro tuitione fidei catholice et extirpatione heresum et errorum, reformatione morum

Executione et observatione decretorum Constantien et Basilien Conciliorum ac pace in populo xpiano . Juro etiam pro se qui celebrationem Conciliorum generalium ac confirmationem Electionum iuxta decreta sacri Basilien Concilij . hanc autem professionem mea manu subscripsi et tibi omnipotenti deo cui in die tremendi iudicij redditurus sum de hoc et alijs meis operibus rationem pura mente super altare offero quam in primo publico Consistorio sollenniter repetam . Dat. ut supra .

IV **acrosancta etc. Ad perpetuam** rei memoriam . Cum ea que laudabiliter pro reprimendo conatus malignantium ordinata sunt nullatenus negligi deceat sed potius diligenti servari studio sacrum canonem dudum in concilio Constantien editum adversus illos qui bona Electorum seu etiam eorum qui famabantur de novo Electi in summos pontifices rapere vellent innovat hec sancta synodus sub huiusmodi tenore . Omnis etas ab adolescentia sua prona est ad malum ad id presertim ad quod cupiditatis et avaritie stimulis incitatur . fuerunt autem et facte sunt leges ut earum metu humana refrenetur audacia / tutaque sit inter improbos innocentia et refrenetur nocendi facultas . Cum itaque nonnunquam evenisse comperimus quod electo Romano pontifice nonnulli sub pretextu cuiusdam abusive licentie res et bona sic electi quasi culmine dignitatis adepto falso pretendentes occupanti cedi

II Nedum illius sic Electi ymo aliquorum nonnullorum quos Electos esse mendaciter confingunt domos res et bona illorum necnon aliqui bona Cardinalium aut Electorum Romani pontificis et aliorum in loco Conclavis existencium etiam violenter invadunt recipiunt occupant et transportant lucrifacta existimantes Ex quibus si permitterentur plura pericula scandala rapine furta et nonnunquam homicidia sequerentur . Nos igitur tam scelerate temeritatis et audacie viam precludere et huiusmodi periculis et scandalis obviare volentes prefatum damnantes sceleratum abusum talia fieri hoc edicto prohibemus . Statuentes quod quicunque cuiuscunque status

aut conditionis existat contra hoc presumpserit attemp-
tare aut adhoc auxilium consilium uel fauorem prebere
penas quas in uiolentos raptores et occupatores huiusmodi
Jura atque apostolice et Imperiales Constitutiones statuunt
et eo ipso Excommunicationis Sententiam incurrant a qua
nisi per hanc sanctam Synodum aut futurum Romanum pon-
tificem preterquam in mortis articulo et fra satisfactione
absolui nequeant et omni Offitio benefitio priuilegiis ac
dignitate ecclesiastica et mundana feudisque et rebus alys si
que aut quas in Romana uel alys ecclesys obtinebit sit pri
uatus et intestabilis active et passiue existat. Ciuitas
uero que in premissis culpabilis fuerit ecclesiastico subiace
at interdicto. huic adicientes sanctioni ut domini
temporales Rectoresque et Officiales Ciuitatis uel loci ubi
Electionem Romani pontificis contigerit celebrari illa
imminente premissa fieri sub grauibus penis publice et rea-
liter prohibeant et prohibitionem diligenter faciant ob
seruari. Ceteris constitutionibus circa talia editis in suo
robore duraturis. Et quia nunc iminet Electio Romani
pontificis per hanc sanctam Synodum seu eius auctoritate
celebranda ubi obseruatione et executione prefate Consti-
tutionis opus est. nos omnia et singula predicta agendi
et exequendi illis personis tam ecclesiasticis quam seculari-
bus que postmodum in nostra Cancellaria nominabuntur
plenam et liberam committimus et concedimus facultatem
et potestatem decernentes litteras super hoc fieri cum censuris
et alys remedys Juris etiam cum inuocatione brachy
secularis et clausulis oportunis. Dat. ut supra.

Sacrosancta etc. Ad futuram rei memoriam V
Ne uariarum rerum occupatio actum salubrem
Electionis futuri pontificis impediat aut
perturbet, decernit hec sancta Synodus ut ad
tam necessarium et tam salubre Electionis negotium at-
tentius procedatur Audienciam et omnem causarum et litium
exercitium in hoc sacro Concilio preter Audientiam Camere
a die quo deputati ad eligendum summum pontificem intra
bunt Conclaue et deinceps usque ad publicationem electionis

ipius summi pontificis inclusiue suspendenda esse Eademque hoc presenti decreto suspendit et prohibet irritum decernens et inane quicquid in contrarium fuerit attemptatum. Datum in Sessione nostra publica in maiori ecclesia Basilien sollemniter celebrata ix. kl. Nouembris Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimotricesimonono.

Sessio Tricesimaoctaua.

I Sacrosancta etc. Ad perpetuam rei memoriam. In esdra scriptum est Veritas magna et fortior pre omnibus omnis terra ueritatem inuocat, celum etiam ipsam benedicit, Veritas manet et inualescit ineternum, et viuit et obtinet in secula seculorum. Non est apud eam accipere personas neque differentias sed que iusta sunt facit omnibus iniustis. Cuiusquidem ueritatis fortitudinem dum impugnare conatur Gabriel quondam dictus Eugenius papa quartus iusto iudicio a papatu depositus seipsum magis deicit et prosternit Qui nuper apud florentiam prout per summariam informationem accepimus libellum quendam qui incipit Moyses seruus dei promulgauit in quo translationem pretensam huius sacri Concilii in ferrariam quam erroneam in fide pluribus decretis et Epistolis nostris lucidissime declarauimus Necnon erectionem scismaticam Conuenticuli ferrarien sub nomine generalis Concilii hoc sacro durante Concilio in vim prefate translationis attemptatam tam maiore semper cum pertinacia defendere et approbare conatur Adiciens quod a recta linea per anfractus erroris exorbitauimus Quodque Concilium Constantien in malignum sensum et a sana doctrina penitus alienum pertraximus in hoc quod declarauimus per Sessionem nostram xvii. kl. Iunii proxime preteriti celebratam tres ueritates quarum tenor sequitur Veritas de potestate Concilii generalis uniuersalem ecclesiam representantis supra papam et quemlibet alterum declarata per Constantien et hoc Basilien generalia Concilia est ueritas fidei catholice. Veritas hec quod papa Concilium generale

vniuersalem ecclesiam representans ac sic legitime congre-
gatum super declaratis in prefata ueritate aut aliquo
eorum sine eius consensu nullatenus auctoritatiue potest
dissoluere aut ad aliud tempus prorogare aut de loco ad lo-
cum transferre est ueritas fidei catholice. Veritati-
bus duabus predictis pertinaciter repugnans est cen-
sendus hereticus. Conatur quoque ipse Gabriel post
predicta per eum sic asserta sub obscuritatibus uerborum suorum
mundum inuoluere dicens se dampnare et reprobare ueri-
tates predictas ad sensum Basilien quem inquit facto
demonstrauit, neque illum sensum explicans nec in quo
sensu eas approbare uelit manifestans. Que fortassis
ideo subticet quoniam manifeste uidet uerba dictarum
ueritatum adeo clara esse et aperta sicut sunt que de nulla
obscuritate notari merito possunt nec ad multiplices pro-
trahunt sensus, et per consequens quod ille primus sensus
iuxta quem se dicit reprobare dictas ueritates nullatenus
allegari potest. Hoc autem notum facimus vniuersis
catholicis quod nullum sensum in hys habet hec sancta Synodus
nec habere uult nisi quem sacra Synodus Constancien
habuit in declarationibus suis sensum uerum et catholi-
cum, quemque semper habuimus in declarationibus per
nos factis in secunda vndecima duodecima vicesima
nona et alys Sessionibus nostris ac epistolis Synodalibus pa-
riter cum Cardinalibus sancte Romane ecclesie patriar-
chis Archiepiscopis Episcopis Oratoribus principum Abbatibus
doctoribus qui in nostro cetu affuerunt fideliter et vnani-
miter credentibus quod Concilium habet potestatem imme-
diate a Christo cui papa obedire tenetur prout ueritas prefata
in Concilio Constantien declarata difinuit, Quodque
hec ueritas est Juris diuini quod papa ipse Concilium gene-
rale vniuersalem ecclesiam representans legitime congre-
gatum eo modo quo frequenter declaratum est sine
eius consensu dissoluere aut de loco ad locum transfer-
re non potest. Neque aduersus has ueritates preualere
potuit Gabriel ipse qui prefatam dissolutionem huius sacri
Concily sine eius consensu prima uice per eundem Gabri-
elem attemptatam hoc sacro Concilio eidem ex parte
dei omnipotentis precipiente atque mandante iudicialiter

reuocare compulsus est ac in sua adhesione eam declarauit
nullam irritam et inanem Ipsaque non obstante Concilium
legitime congregatum fuisse ac prosecutionem habuisse et ha
bere debere reuocando etiam expresse lrãs incipientes. Deus
nouit que suo nomine facte dicebantur et aduersus huius
sacri Concilij ac aliorum Conciliorum auctoritatem varios
errores continebant. Item duas lrãs suas incipientes. In
scrutabilis et In archano. Alias etiam quascumque ac quicquid
per ipm aut suo nomine in preiudiciũ aut derogationẽ huius
sacri Concilij Basilien seu contra eius auctoritatem fcm
et attemptatum seu assertum erat. Ecclia que catholica tunc
in pace conquieuit tenens firmiter esse uerum et catholicum
qd ppa absque consensu Concilij ipm dissoluere aut transferre
non potest. Cognoueruntque cuncti fideles qd acquiescẽ
oportet iudicio generalis Concilij summũ pontificem. Cũ
post tam diuturnam resistentiam duorum annorum
quibus ipam dissolutionem idem Gabriel iustificare cona
batur acquieuit iudicio sacri Concilij presentans iudicia
liter coram eodem formam sue Confessionis quemadmodũ
sacrum Concilium ordinauit reuocando expresse ut dcm
est quecunque asserta per eum aut nomine suo in contrariũ
possuntque omnes catholici nunc uidere quanta plaga inferre
tur ecclie dei si reuocaretur in dubiũ illa declaratio facta
in Concilio Constantien uigore cuius depositio Johannis
Vicesimitertij et priuatio Benedicti a iure ppatus siquod
habebant sic in suis obedientijs nuncupatorum ac etiam E-
lectio Martini cui successit olim Eugenius facte sunt
a quibus consequenter omnes creationes Cardinalium.
promotiones prelatorum et aliorum ordinũ et graduum
ecclesiasticorum facte sunt. quantique declarationis eius
dem et auctoritatis date a xpo Concilijs generalibus
uigor deperiret si summi pontifices possent Concilia dũ con
gregata essent transferre de regione in regionem sine con
sensu ipsorum et eisdem Concilijs precipere ut dissoluerent
aut discederent etiam si nollent quotiens liberet ipis pon
tificibus. Verum in hac reprobatione dictarum ueritatum
quam idem Gabriel facit in prefato libello intelligere
possunt omnes fideles quomodo iam id uerificatur quod a
septem annis in sua duodecima Sessione ipius de ipo Ga-

briele predixit hec sca Synodus cum ait. Et quantum ex
eius verbis factisque colligi potest nil aliud pretendere vi
detur nisi ut ecclesiam pessundet ius que sibi et successoribus faci
at non solum abrogandi ritum sacrorum Conciliorum et ea
pro libito dissolvendi, sed et ipsorum decreta spiritu dei promul
gata a quibus status pendet universalis ecclesie irritandi et
abolendi et presertim declarationem illam qd in hys que ad
fidem, extirpationem scismatis et generalem reformationem
ecclesie in Capite et in menbris pertinent quilibet etiam si pa
palis dignitatis decretis generalis Concily subicitur hec in
prefata duodecima Sessione habentur. Que nunc idem Gabri
el aperte manifestat. Unde omnes intelligere possunt quam
iuste hec sca Synodus huc usque eidem restitit conspiciens
animum obduratum quo auctoritati Conciliorum generalium
factis et verbis resistebat contemnendo etiam et violan
do voluntarie sacros Canones pro salute animarum editos
de quibus ait Damasus ppa violatores Canonum voluntarie
a sanctis patribus graviter iudicantur et a spiritu sco
instinctu cuius ac dono dictati sunt dampnantur.
Quoniam blasphemare in spiritum sanctum non incon
grue videtur qui contra eosdem canones non necessitate
compulsi sed libenter ut premissum est aliquid aut pro
terve agunt aut loqui presumunt aut facere volentibus
sponte consentiunt. Talis enim presumptio manifeste
unum genus est blasphemancium in spiritum sanctum
Reprobat insuper prefatus Gabriel et damnat suam de
positionem ad quam hec sancta Synodus iuxta dispositio
nem prefate veritatis in concilio Constantien declarate
post longam expectationem et maturam examina
tionem iudicialem processit propter heresim, Scisma,
Symoniacam notoriam pravitatem, periurium et con
temptum ac violationem assiduam synodalium decretorum
concernencium reformationem generalem ecclesie in capite
et in menbris quibus incorrigibiliter scandalizabat
ecclesiam dei, a quibusquidem nequaquam se in prefato libello
expurgat, sed convicia et maledicta in hoc sacrum Con
cilium et Supposita eius referre conatur et Sinam in
iudicem ferre a quo legitime condemnatus extitit et post
quam per ecclesiam hereticus iudicatus est veros catholicos

doctrinam ipsius ecclie inuariabiliter tenentes hereticos ap
pellare presumunt sicut mos est condemnatorum de heresi
ut suis iudicibus maledicere et heresim obicere soleant cum
ueritate fuerint manifestissima superati ad que omnia
pleniorem responsionem fecimus in responsione Synodali
data in nra generali congregatione Non. huius mensis Oc
tobris. Renouat etiam penas quas aduersus Suppo
sita huius sancte Synodi eo qd sue prise et erronee trans
lationi non parebant iam dudum anno priore in Con
uenticulo ferrarien promulgauit. Cum itaque ex
dicto libello omnibus constare possit quomodo prefatus
Gabriel in crimine heresis ac scismate de quibus condem
natus est se pertinacius obduratum reddebat et magis
ac magis se hereticum comprobet, Uniuersis et singulis xpi
fidelibus hec sancta Synodus precipit atque mandat ut
iuxta uerbum moysi serui dei dicentis Recedite a taber
naculis hominum impiorum. A tabernaculo et consortio
ac omni adherentia ipsius Gabrielis tamquam a chore da
than et abyron auctoribus Scismatis recedant cum effectu
illumque omnino deuitant iuxta preceptum apli in epla
ad titum qua dicit, hereticum hominem post primam et
secundam correctionem deuita sciens quia subuersus
est qui eiusmodi est et delinquit proprio iudicio con
demnatus. Nam etiam iuxta doctrinam Johannis in se
cunda canonica sua non habenti doctrinam ecclie nec est
dicendum aue. Omnesque huic diuine sententie non
acquiescentes merito pertimescere habent quoniam in
districto examine diuini iuditii reddituri sunt ratio
nem si participationem adherentiam et fauorem dicto
Gabrieli per generale Concilium condemnato tamquam
heretico prestent, Et quoniam ut ait btus Gregorius
Illa capla recipi non debent quorum damnantur auctores
ne ex doctrina prefati libelli quem in confirmationem
sue heresis et scismatis dictus Gabriel post suam con
dempnationem effecisse dicitur quempiam fidelium in hac
re seduci contingat, hec sancta Synodus districtius
inhibet precipit atque mandat omnibus et singulis xpifi
delibus cuiuscumque dignitatis etiam si Cardinalatus
patriarchalis pontificalis aut alterius cuiuscumque ecclesiastice

uel secularis

uel secularis etiam si vniuersitates Comunitates uel Colle-
gia fuerint ne prefatum libellum publicare predicare appro-
bare seu defendere presumant seu eidem quouismodo assentire
credere aut fauere uel eo uti seu utentibus eo consilium auxi-
lium aut fauorem pres- tare neque etiam presentis censuris seu
sententijs innouationis declarationis damnationis et re-
probationis nunciationis confirmationis et dispositionis in
eodem libello quomodolibet contentis quas nullas ac nul-
lius penitus roboris uel momenti esse decernimus et declara-
mus obedire attendere seu ea obseruare aut uigore eorundem
seu aliorum quorumcumque mandatorum uel concessionum aut
indultorum quascumque dignitates etiam si Cardinalatus
patriarchales Archiepiscopales Episcopales fuerint uel beneficia aut
alia quecumque bona Suppositorum huius sancte Synodi
et eidem adherencium quouismodo impetrare occupare aut
detinere etiam si motu proprio eis concessa dicantur . vel
ipsos sic impetrantes occupantes uel detinentes ad possessi-
onem eorundem recipere uel admittere seu eos in eisdem
sus- tinere quouismodo presumant sub penis fautorie
scismatis et heresis necnon alijs penis Excommunicationis
priuationis ab omnibus dignitatibus etiam si ut premit-
titur Cardinalatus patriarchales Archiepiscopales aut ponti-
ficales fuerint beneficijs et officijs et inhabilitationibus
ad easdem et interdic- ti dudum in octaua tercia decima
et uicesimanona ac alijs Sessionibus huius sancte Synodi
in talia facientibus promulgatis . Quas hec sancta Synodus
innouat et quas omnes et singuli predic- ti ipso facto incurrant
nec ab alio quam ab hac sancta Synodo preterquam in mortis
articulo ualeant de predictis absolui . Et si qui huic sacro
Concilio incorporati aut ei adherentes uigore mandatorum
prefati Gabrielis olim Eugenij pos- t eius suspensionem
ab adminis- tratione papali emanatorum suis dignitatibus
aut beneficijs quibuscumque spoliati essent aut spoliarentur
in futurum possint nichilominus sine alia cause cognitione
aut requisitione alterius auc- toritatis possessiones hu-
iusmodi dignitatum et beneficiorum per se uel per alios re-
intrare et recuperare alijs penis contentis in decretis nostris
semper in suo robore duraturis . Dat. in Sessione nostra
publica in maiori ecclesia Basilien sollenniter celebrata

iij. kl. Novembr. Anno a Nativitate domini Millesimo
quadringentesimo tricesimo nono Apostolica sede vacante

II Sacrosancta etc. Ad perpetuam rei memoriam
Magna nobis est sollicitudo ut Electiones
pastorum quibus incumbit regere gregem
dominicum rite celebrentur et quantum pos
sibile est cuncta removeantur que ipsorum puritati ob
viare possunt. Quia vero sepius contingit hactenus mo
nasteriorum et ecclesiarum prelatis decedentibus et eorum cor
poribus tumulatis propter expectationem absentium vo
candorum ex locis longinquis ecclesias ipsas et monasteria
vacantia interim dispendia plurima suscepisse et propter
diuturnum interim expectati temporis spacium varia rogami
na et precum subornationes factas fuisse. Unde ecclesijs
sepius magne diuturne [iacture] provenisse noscuntur. Statuit
et ordinat hec sancta Synodus quod decetero ad Electiones de per
sonis ad ecclesiarum et monasteriorum regimina faciendas
ubi absentes hactenus vocari consueverunt non teneantur
illi de Capitulo vel Conventu in quo Electio facienda fuit
aliquos vocare absentes in locis ultra duas dietas ab ipsa
ecclesia vel monasterio distantibus existentes canonibus
aliter disponentibus non obstantibus quibuscunque Et
idem in Electionibus ad quascunque dignitates faciendas
intelligatur. Per hoc tamen privilegijs statutis et consue
tudinibus illarum ecclesiarum et monasteriorum in quibus
ad ipsas Electiones faciendas prelati religiosi aut alij de a
lijs ecclesijs aut monasterijs vocandi sunt non intendimus
in aliquo derogare. Predicta quoque in casu Electionum
duntaxat volumus intelligi Alijs casibus in quibus ab
sentes vocandi sunt in dispositione iuris communis rema
nentibus. Insuper quoniam in modo et forma eligendi ecclesijs
et monasterijs prelatos maxime cum in eorum Electioni
bus per viam scrutinij procedatur multa requiruntur a iure
observanda quorum omissio huiusmodi Electiones nullas reddit
vel saltem annullandas Unde dispendia et quamplurima dis
crimina eisdem ecclesijs et monasterijs hactenus sepe nu
mero evenerunt et continuo imposterum evenire possent

ad obuiandum eisdem discriminibus et dispendiys Statuit hec
scā Synodus qd superiores ad quos earundem Electionū spectat
Confirmatio Electiones quaslibet huiōi dūmodo illas
alias a maiori parte Capitulorum seu Conuentuū ecclīarum
et monasteriorum huiusmodi prius tamen uocatis uo-
candis et Cōmunione suscepta ac Juramentis prestitis
primitus iuxta formam decreti nrī desuper editi de per-
sonis ydoneis celebratas cognouerint super reliquis for-
mam concernentibus iuxta traditionem canonū absqz
tamen malicia et fraude obmissis ad confirmatiōes huiōi
huiōi Electionū procedere et cum taliter electis cū ipsorum
qualitas et ecclīarum utilitas persuaserit ut ydem eccliis et
monasteriis eisdem preesse ipsasqz in spiritualibus et tem-
poralibus regere et gubernare ualeant dispensare possint
et ualeant. In postulationibus tamen quorumcumqz nul-
latenus Juramentum et Cōmunio sicut nec in Electionib9
obmittantur Constitutionibus eisdem in contrarium
facientibus non obstantibus quibuscūqz. Dat. ut supra

Acrosancta &c. Ad futurā rei memoriam 111
Nuper in decreto nrē Tricesimeseptime Ses-
sionis super Electione Romani pontificis
promulgato inter cetera statuimus qd
unacum dilcō eccliē filio Ludouico tt. scē Cecilie Cardināli
Arelaten uulgariter nūcupato et alys Cardinalibus sacro-
sancte Roman. eccliē siqui ante consumatā Electionem
aduenirent et ipi Electioni interesse uellent aly trigin-
taduo tam de prelatis quā decetis honorabilibus eccliasti-
cis viris assumerentur qui pro hac uice auctoritate hui9
scē Synodi ipm Romanū pontificem eligere haberent
ita ut ille ab uniuersali ecclia sūmus pontifex habeatur
qui a duabus partibus omniū predcōrum fuerit Electus
prout hec omnia in predicto decreto latius continentur
inter quos triginta duos nominauimus et elegimus
dilcōs eccliē filios Thomam Abbatem de dundrayna or-
dinis Cistertien dioc. Candidecase Johannem de Se-
gobia Archidyaconū de villauiciosa in ecclia Oueten
Thomam de Corcellis Canonicum Ambianen in sacra

Theologia magros committentes eisdem plenariam facultatem
eligendi si vellent ac assumendi secum unu duos aut tres
alios prout eis videretur qui assumpti et electi similem
et eandem secum ptatem haberent et facultatem mandato
nro et auctoritate huius sacri Basilien Concilij nomi
nandi et eligendi restantes Electores ipius futuri Ro
mani pontificis et etiam alios Officiarios pro conclaui
necessarios. Ita qd nullus per eos eligendus aut nominan
dus censeretur esse Electus et nominatus nisi a maiori
parte predictorum eligentium nominatus esset et elcus
Quibus iniunximus ut reciperent et nominarent ipos
restantes Electores ex toto corpore Concilij habendo
respectum ad Nationes et deputationes in hoc sacro
Concilio existentes quantum fieri posset, recepimusqz
ab ipis tribus prenominatis Juramentum qd eligerent
viros timoratos et ydoneos Quodqz non reuelarent electos
per ipos usqz ad publicationem eorundem in congregatione
aut Sessione, sed ipam Electionem sic per eos factam
clausam sub eorum Sigillis reponerent in aliquo loco
tuto sub fida custodia usqz ad ipam diem publicationis
Volentes autem tres predicti deputati nri commissionem
sibi per nos factam exequi coassumpto sibi dilco ecclie filio
Cristanno de gretzregine in theologia magro pposito
ecclie sancti petri in Bruna Olomucen dioc. die
v. kl. Nouembris in domo fratrum minorum Basilien
conuenientes elegerunt et nominarunt tam de platis
quam de ceteris usqz ad complementum numeri xxxij. ipis
in eodem numero ex nra ordinatione comprehensis quos
in certa cedula descripserunt et eandem clausam sub
Sigillis eorum in loco tuto sub fida custodia reposuerunt
usqz ad diem publicationis fiende. Subsequenter vero
die quarto kl. eiusdem mensis Nouembris in nra generali
Congregatione ad hoc specialiter indicta prefatam ce
dulam aperientes nominationem et Electionem sic per
eos factam publicauerunt in qua persone infrascripte
nominate et deputate sunt ab eisdem pro Electoribus
futuri Romani pontificis. Johannes Archieps Tha
rentasien. Otto dertusen, Georgius vicen, Franciscus
Gebennen, Ludouicus visen, Bernardus Aquen. Guil

lermus Vercellen / Georgius Augusten / Johannes ypor-
rigen / Fridericus Basilien . Ludouicus Thaurinen ecclia(rum)
Epi . Aleramus sancti Benigni fructuarien ordinis sci
Benedicti yporrigen dioc . Jacobus de Secusia eiusdem
ordinis Taurinen dioc . Conradus de lucella Cister-
cien ordinis Basilien dioc . Raymundus Conchen ordis
sancti Benedicti Authenen dioc . petrus sci Cucufatis
eiusdem ordinis Barchinonen dioc . Thomas de dundra-
yna ordinis Cistercien Candidecase dioc . Anthonius
Arularum ordinis sancti Benedici Elnen dioc monaste-
riorum Abbates / Johannes de Segobia Archidyaconus de
villauiscosa in ecclia Oueten / Cristannus de gretzregie
ppositus sancti petri in Brunna Olomucen dioc . Nico-
laus Thybout penitenciarius Constantien prouincie
Rothomagen . Thomas de Corcellis Canonicus Ambia-
nen . Johannes de ualle rector ecclie parrochialis de ploene
or leonen dioc . in theologia magri . Guillermus hugois
Archidyaconus Meten legum . frater Johannes de monte
canuto preceptor domus sancti Anthonij de Reuersio
Taurinen dioc . Deyzelaus Archidyaconus Cracouien
Bernardus Bost Canonicus ylerden / frater Bartho-
lomeus de pronanis preceptor domus de Clauatio sancti
Anthonij yporrigen dioc / Johannes wyler decanus ecclie
Basilien / Raymundus Albioli Canonicus Tyrasonen
decretorum / henricus de Judeis legum doctores Jacobus
de Salzeburga licenciatus in iure Canonico Ratisponen
Omnes predicti in sacerdotio constituti sunt .

Nomina uero personarum quas in alijs Officijs necessa-
rijs pro Conclaui deputauerunt sunt hec . Ludouicus
Lausanen Epus pro locumtenente Camerarij , pro Cu-
stodibus Conclauis / parceuallus Belliceen / Nicolaus
Grossetan Epi . Johannes sancti Michaelis de Clusa or-
dinis sci Benedicti Taurinen dioc . franciscus ha-
bundantie ordinis sancti Augustini Gebennen dioc
monasteriorum Abbates . franciscus de fuce ordinis
minorum magister in theologia , wilhelmus de Con-
stancia legum doctor Canonicus Spiren . Johannes
de Turricella decanus Segrobiceen / Theodericus Nagel
Canonicus Rigen , pro clericis cerimoniarum gracia

Eneas de Senis Tridentin · Michael Brunen Belua cen̄ ecclia2ℓ Canonici Notarij aplici / pro promotori bus / Hugo Barardi / Johannes Sletzenrode / pro procuratore fiscali Robertus Maniani / pro Soldano petrus de atrio / Deinceps autem loco Bernardi Epi Aquen̄ qui allegatis per eum pluribus causis ab in gressu Conclauis et Offitio Electionis ad quod deputat' erat se excusauit habita deliberatione in sacris deputatio nibus loco eius in nr̄a generali Congregatione nomina uimus et deputauimus Ludouicum Epm̄ Marsilien̄ .

hanc itaqꝫ nominationem Electionem et deputationē tam debenciū eligere sūmū pontificem quā Officiario2ℓ necessario2ℓ pro Conclaui presenti decreto eadem sc̄a Sy nodus approbat et confirmat / eamqꝫ ualidam esse atqꝫ in omnibus vim robur et effectum habere debere de cernit et declarat / supplens ex certa scientia et de plenitu dine potestatis omēs et singulos defectus siqui forsan interuenerint in premissis · Dat · in Sessione nr̄a publica in maiori ecclia Basilien̄ sollenniter celebrata iij · kl · Nouemb2ℓ · Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimotricesimonono ·

Sessio Tricesimanona

Sacrosancta generalis Sy nodus Basilien̄ in spiritu sancto legitime congregata vniuersalem ecclīam repre sentans · Ad perpetuam rei memoriam

Deus patrum nr̄o2ℓ et dn̄s misericor die qui fecit omnia uerbo suo · Et si de omnibus a se creatis prouidentiam gerat cuncta certo gubernans ordine Speciali tamen cura dilectam suam ecclīam semper di rigit pro qua unigenitum suū dedit consolans eam iugiter per spiritum paraclitum / qui ip̄am in afflicti onibus adiuuat / in persecutionibus confortat / in tri bulationibus letificat nec eam quibuslibet tempta tionibus seculi huius vinci aut superari permittit In cuius glorioso nomine congregata hec sc̄a Synodus

auctoritate duorum precedentium Conciliorum et duorum Romanorum pontificum dum restaurationem legis dni et sacrorum canonum / reformationemque morum solicito perquisiuit studio / simul etiam extirpationem heresum pacificationem que xpianorum principum multis prosequens laboribus / varias aduersitates pertulit et propter ueritatem et iusticiam plurimas persecutiones perpessa est Adiuuante tamen uirtute dei sedulo perseuerauit in prosecutione sancte Reformationis ecclie pro honore dei et salute omnium animarum. Cum autem hoc opus felices progressus habere non posset propter aduersitates et resistentias plurimas quas Gabriel olim Eugenius ppa quartus in contrarium apponebat decreta salubria et sacros canones contemnens et paruipendens auctoritatemque generalium Conciliorum uerbis et factis conculcans / determinationes fidei catholice per ecclesiam factas pertinaciter impugnando et abusibus uariis atque criminibus ecclesiam dei notorie et incorrigibiliter scandalizando prout in processibus super hoc deductis latius continetur. ubi tandem apud eum nulla proficiebat ammonitio Oportuit ad alia iuris remedia recurrere / et a summo pontificatu quod nimium dampnose et inutiliter administrabat eundem deponere / postquam depositionem cum quatuor menses et amplius essent effluxi / Considerantes quam grauibus sit onusta dispendiis quot et quantis sit plena periculis ecclie Romane prolixa uacatio sicut exacta consideratio temporis edocet Ad electionem noui pontificis procedere duximus Repetitis prius in nostra publica Sessione Tricesimaseptima illis que dudum de Electione summi pontificis in hoc Concilio fienda in euentum vacationis sedis aplice ipso Concilio durante in quarta et septima Sessionibus eiusdem sancte Sinodi statuta et ordinata fuerant et facta sollenni declaratione quod pro hac uice ipsa Electio Romani pontificis fienda et celebranda erat per hoc sacrum Basilien Concilium seu eius auctoritate atque etiam ordinato per decretum prefate Tricesimeseptime Sessionis quod vna cum dilectissimo ecclie filio. Ludouico tit. sancte Cecilie sacrosancte Romane ecclie pbro Cardinali Arelaten

vulgariter nuncupato presente et presidente in hoc sacro Conci-
lio et alys ipsius sancte Romane ecclesie Cardinalibus siqui
ante consummatam Electionem futuri Roman pontificis
advenirent et adherentes huic sacro Concilio eidem Elec-
tioni interesse vellent. Aly tam de prelatis quam de ceteris
honorabilibus ecclesiasticis viris in sacerdotio aut salte
dyaconatus ordine constituti usque ad numerum trigin-
ta et duorum per eandem Synodum ad predictam electionem
faciendam in generali sua Congregatione ac in sessione
publica nominandi et deputandi potestatem haberent pro-
ut secundum deum et suas conscientias eisdem videret
hac vice libere eligendi summum pontificem auctoritate
huius sancte Synodi Ita ut ille absque ulla exceptione
ab universali ecclesia summus pontifex haberetur qui ab omni-
bus predictis sic debentibus pro hac vice eligere aut
saltem a duabus partibus ipsorum esset Electus et con-
sensum suum iuxta formam in eodem decreto ordinatam
prestaret secundum cuius decreti dispositionem Tri-
ginta duo Archiepiscopali Episcopali Abbaciali dignitatibus et
graduum et scientiarum titulis insigniti nominati et de-
putati in nostra generali congregatione ac demum in Ses-
sione publica quorum nomina dignitates gradus et or-
dines hic haberi volumus pro sufficienter expressis die
tertio kl. huius mensis Novembris celebrata missa
sollemni per prefatum Cardinalem Arelaten. ac per
singulos ipsorum suscepto divine Eucharistie sacramento
de manu eiusdem Cardinalis in presencia totius Cleri et
populi et Iuramentis sollennibus prestitis. Ipsi
pariter cum eodem Cardinali Conclave intraverunt
in ea domo Civitatis Basilien. in qua deputatio pro
Communibus teneri consuevit ubi cum magna devocione
septem diebus insistentes Quinque scrutinia successive
de mane diversis diebus celebrata missa et invocata
spiritus sancti gratia peregerunt. Et tandem facto
Quinto scrutinio ea hora qua processio huius sacri
Concilij domum prefatam circuibat cantando hymnum
Veni creator spiritus compertum est religiosum et
Nobilem virum Amedeum ducem Sabaudie in soli-
tudine Ripalie Gebennen. dioc. iam a pluribus annis

in uirtute continentie hone ste conuersantem et vtuū domino in spiritu humilitatis ac simplici et humili hītu deseruientem in sūmū pontificem vniuersalis et Roman ecclīe esse Elec tum iuxta prefati decreti nri Tricesime septime Sessionis dispositionem. Quequidē Electio post modum aperta fenes tra Conclauis fuit per pre dic tum Cardinalem Arelaten publice nunciata decanta toqz Te deum laudamus per omnes supradic tos ad eli gendum deputatos concorditer super Elec tione ipā dūm glorificantes et orationibus conuenientibus subiūctis ipi a Conclaui exierunt in pluuialibus et mitris alysqz habitibus decentibus prout s tatui vniuscuiusqz compe tebat / concomitantibusqz prelatis et alys suppositis huius sacri Concily ac processionibus omnū Collegioꝝ et Conuentuū huius Ciuitatis Basilien cum reliquijs et decentibus ornamentis / populiqz multitudine copio sa ecclīam maiorem Basilien adierunt ubi ipi prelati et aly de sacro Concilio vnanimiter dūo gracias retu lerunt. Iteratoqz sepedic tus Cardinalis Arelaten in Ambone presentibus omnibus Elec toribus deputatis et in hoc consentientibus atqz idipm approbantibus retu lit quomodo ipā Elec tio rite et canonice fuerat celebrata Notarys aplicis qui in Conclaui fuerant etiam idem attes tantibus. Que omnā considerans hec scā Synodus et spem magnam gerens in domino qd pfatus Amedeus pro sapientia experientia ius ticia clementiā et ceteris uirtutibus suis plurimos fruc tus salutis effi ciet in populo dei fidem conseruando / mores reforman do / pacemqz componendo. Inter xpianos principes atqz populos uelut scitatis amator et pacis cultor / qui cum omnibus pacem et cum nullo differentiam aut discordiā habere famatur / Domuj sue bene et laudabiliter prepositus / grandiūqz populoꝝ prudentissimus gubernator et in rebus ecclias ticis et spiritualibus non mediocrit exercitatus habito super hoc in quatuor deputationibus Suppositoꝝ huius sacri Concily concordi et vnanimi deliberatione et demū in congregatione generali conclu sione subsecuta ipām Elec tionem laudat recipit et ap probat et ex habundanti ac ex certa sciencia hoc present

decreto ratificat et confirmat declarans eundem Amedeum
absq3 ulla exceptione ab universali ecclia teneri haberi et re
putari debere Electum in verum et legitimum sūmū et
Romanū pontificem et hoc ipm per presentis decreti publica
tionem ad noticiam volumus deduci cunctorū. Dat
in Sessione nr̃a publica in ecclia maiori Basilien sollenniter
celebrata xv. kl'. decembris Anno a Nativitate domini
Millesimoquadringentesimotricesimonono.

Sessio Quadragesima

Sacrosancta generalis. etc

I Ad perpetuam rei memoriam. Cum sicut
ait beatus hylarius proprium esse ecclie soleat
ut tunc vincat cum leditur, tunc intelligat
cum arguitur, tunc secura sit cum superata videtur. Archa
enim per quam ecclia designatur elevata est in sublime
Confidit hec scã Synodus qd ille qui post nubilū dat
serenū inclitam sponsam suam succedentibus turbationū
fluctibus agitatam oculo clementiori ex alto respiciet nō
ferens eam in sui nominis iniuriam diutius conculcari
Ipa etenim Synodus posuit in dn̄o spem suam et factus est
protector eius nec misericordiam suam abstulit, qui
varijs adversitatum generibus congrua apposuit remedia
Prementibus quidem gravibus calamitatibus et irruen-
tibus persecutionibus adversus eccliam ipam et auctem
eius excitavit eandem scam Synodum spiritus paraclit'
ut ad Electionem novi pastoris et Romani procederet
pontificis qui se opponeret murū pro domo israel. Que
quidem Electio tandem cum sollennitate congrua in
eadem Synodo rite et canonice celebrata extitit de persona
sãssimi felicis v. tunc Amedei ducis Sabaudie ac de
cani militum in solitudine Ripalie Gebennen. dioc.
in humilitatis spiritu dn̄o famulancium prout in decreto
Tricesimenone Sessionis dicte Synodi super hoc confecto
plenius continetur cuius tenor talis est. Sacroscã ge
II neralis Synodus Basilien in spiritu sco legitime congre
gata universalem eccliam representans. Deus patrum

nroꝝ et dns misericordie etc. usque in finem. Post cuius
quidem decreti publicationem prefata Synodus dilectissimum
ecclie filium Ludouicum tt. sancte Cecilie pbrm Cardinalem
Arelatem vulgariter nuncupatum de latere et alios legatos
et Oratores suos videlicet plerosque Epos Abbates magros
et doctores Juris diuini et humani. Nobilem virum
Johannem Comitem de Tierstein protectoris dicte
Synodi Imperiali auctoritate deputati vicesgerentem
ac certos milites ad eundem Electum transmittendos du
xit ut sibi ipi Electionem prefatam presentarent et con
sensum eius exposcerent et requirerent iuxta formam
in decreto Tricesimeseptime Sessionis prefate Synodi sta
tutam et ordinatam. Quibusquidem legatis et Ora
toribus prefati Electi presentia constitutis ipique pre
sentato sibi videlicet die Jouis Decimaseptima Mensis De
cembris. Anno a Natiuitate domini Millesimoquadrin
gentesimotricesimonono decreto Electionis predicto
ex parte eiusdem Synodi supplici precum instantia repe
titis vicibus requirentibus quatinus pro consolatione ecclie
dei in maximis hys temporibus aduersitatibus et tribu
lationibus constitute Electioni huiusmodi acquiescere et
consensum prestare aliaque ad que iuxta decretum Trice
simeseptime Sessionis huiusmodi tenebatur facere et ad
implere dignaretur. Idem Electus tunc in magna
ut cernebatur spiritus anxietate constitutus et merore
conspersus cum hinc desiderium quietis cui sub suaui contem
platione deposita temporalium negociorum cura uacare
delegerat in solitudine predicta retraheret et humane
conditionis infirmitas onerum et laborum magnitudinem
refugeret / hinc vniuersalis ecclie auctoritas et rei publi
ce necessitas impelleret et licet diutius trepidauit igno
rans quid consultius ageret in premissis post multiplices
seorsum cum grauibus personis habitas consultationes
metuens etiam ut dicebat ne ipius sic ad vniuersalis ecclie
et rei publice ministerium necessitate exigente uocati
contradictionis reluctatio diuinam contra se indig
nationem prouocaret et grauioris forsan dispendy in
ecclia dei occasionem induceret. Non honoris aut tem
poralium rerum cupidine ductus sed obsequendi necessi

tate impulsus et affectu publice salutis procurande in humili
tatis spiritu tanti oneris sarcine humeros supposuit et se
apostolice solitudinis iugo submisit Electionique de eo facte
genibus flexis exortisque lacrimis etiam infra statutum
ad hoc in decreto Tricesimeseptime Sessionis huiusmodi
terminum ad laudem dei omnipotentis deuote consensit et
humiliter acquieuit ac per dictum Cardinalem quo uo
cari uellet nomine interrogatus prout moris est in
Romanum pro tempore pontificem Electo felix nomen duxit
eligendum Clamide et Caputio quibus tunc utebatur
depositis etiam genibus flexis professionem iuxta prefate
Tricesimeseptime Sessionis continentiam atque formam
emisit et propria manu subscripsit die et anno superius
expressis / Ciuiusquidem professionis tenor talis est.
In nomine sancte et indiuidue trinitatis patris et
filij et spiritus sancti Ego felix Electus in papam omni
potenti deo cuius ecclesiam suo presidio regendam suscipio et
beato petro apostolorum principi corde et ore profiteor quamdiu
in hac fragili uita constitutus fuero me firmiter credere
et tenere fidem catholicam secundum traditionem apostolorum
et generalium Conciliorum et aliorum sanctorum patrum
maxime autem sanctorum octo Conciliorum uniuersalium
videlicet primi Niceni / secundi Constantinopolitani /
tercij Ephesini / quarti Calcedonensis / Quinti et sexti item
Constantinopolitani / septimi Item Niceni / Octaui
quoque Constantinopolitani / Necnon Lateranensis lug
dunensis Viennensis / Constanntiensis et Basiliensis generalium
etiam Conciliorum et illam fidem usque ad unum apicem immu
tilatam seruare et usque ad animam et sanguinem con
firmare defensare et predicare Ritumque pariter sacra
mentorum ecclesiasticorum ecclesie traditum omnimode pro
sequi et obseruare / Polliceor etiam fideliter laborare pro
[in]tuitione fidei catholice / et extirpatione heresum et errorum /
reformatione morum / Executione et obseruatione decretorum
Constanntiensis et Basiliensis Conciliorum / ac pace in populo
xpiano. Juro etiam prosequi celebrationem Conciliorum
generalium / et confirmationem Electionum iuxta decreta
sacri Basiliensis Concilij. Hanc autem professionem meam
mea manu subscripsi et tibi omnipotenti deo cui in die

tremendi iudicij redditurus sum de hoc et alijs meis operibus
meis rationem pura mente super altare offero quam in
primo publico Consistorio sollenniter repetam.
Quibus peractis Cardinalis alijque legati et Oratores
predicti iuxta Commissionem et potestatem eis traditam ipsum
Electum depositis sibi indumentis consuetis per tradicionem
vestis albi coloris et anuli de papatu investierunt, ac
alba pluviali mitra ceterisque ornamentis papalibus congru-
entibus induerunt et in cathedra posuerunt. Ipseque Car-
dinalis alijque Episcopi et ceteri prelati principes Comites Ba-
rones et Nobiles reverenciam et obedienciam Romanis
pontificibus exhiberi solitas sibi exhibentes in processione
sollenni cruce precedente more papali ut decuit ad Ecclesiam
monasterij sancti Mauricij ordinis sancti Augustini
in dicta solitudine constitutam procedentes, et dum ipse
Electus fuit ante altare prostratus diu oravit et
hymni Tedeum laudamus decantatione finita et pater
noster et alijs suffragijs et Collecta consuetis per dictum Car-
dinalem dictis eundem Electum intronizarunt ipsum
super altare maius dicte ecclesie elevantes. Demum ipse Electus
astantibus ibidem sollennem benedictionem dedit et
Indulgencias concessit. In hys omnibus decentibus et congruis
sollennitatibus observatis. Quequidem premissa omnia Sex
Notarijs publicis et decem adhoc specialiter requisitis testibus
plerisque prelatis principibus Comitibus Baronibus No-
bilibus magistris doctoribus et alijs insignibus et notabi-
libus viris ibidem presentibus et astantibus gesta fuere pro-
ut in Instrumentis publicis quorum tenores ipsa Sinodus
presenti decreto haberi et haberi vult pro sufficienter expressis
plenius continetur. Prefata igitur sacra synodus que III
Electionem felicis tunc Amedei huiusmodi eius sollempni
decreto cunctis christi fidelibus publicare curavit. Con-
sensum per eundem Electum dicte Electioni prestitum
ac summi Apostolatus acceptationem hoc presenti decreto pu-
blicat et ad noticiam deducit et deduci vult singulorum.
Ipsasque Electionem acceptationem consensus prestatione
professionem Investituram et Intronizationem gra-
tas et ratas habens auctoritate universalis ecclesie ex
certa scientia approbat roborat et confirmat, decernens

et declarans eidem Electo tanquã vnico vero et indubi
tato ecclie Romañ pastori ab omnibus xp̄i fidelibus de
necessitate salutis obediendum fore et debere obediri ac eis
dem xp̄i fidelibus quacũqȝ etiam si Imperiali Cardinalatus
patriarchali Regali pontificali Abbaciali seu alia quauis
ecclia stica uel mũdana dignitate prefulgeant aut princi
patus ducatus Marchionatus Comitatus et cuiusuis alte
rius dominij titulo potiantur Necnon Ciuitatum Cõmu
nitatibus et Opidorum villarum et locorum et Studiorum quorum
cunqȝ vniuersitatibus et eccliarum tam Metropolitanarum
aliarum Cathedralium quã Collegiatarum Capitulis et
monasteriorum Conuentibus Necnon ordinũ mendi
cantiũ generalibus ministris et prouincialibus ac qui
buscunqȝ alijs cuiuscunqȝ dignitatis preeminentie gra
dus ordinis uel conditionis fuerint sub obtestatione di
uini iudicij. Necnon excõmunicationis Suspensionis
et interdicti ac priuationis omnium dignitatum
honorum et Offitiorum eccliasticorum et temporalium
Juriũqȝ feudorum et benefitiorum eccliasticorum quorumcũqȝ
penas quas et alias Juris penas Cardinales patriarche
Archiep̄i Ep̄i Abbates generales ministri et prouincia
les magistri et doctores Capitula Conuentus ceteriqȝ
supranominati et alij eccliastici quicũqȝ mandatis
huiusmodi inobedientes seu in aliquo contrauenientes ip̄o
facto incurrant. Ad ip̄as uero penas contra reges princi
pes duces Marchiones Comites Barones Milites et alios
dños temporales et seculares personas quascunqȝ qui similr̄
inobedientes et rebelles fuerint ip̄a sancta Synodus vni
uersalis ecclie seu ip̄e felix sua Ap̄lica auctoritate procedẽ
curabit iustitia mediante auctoritate dei omnipotentis et
eiusdem vniuersalis ecclie districte precipit atqȝ mandat
quatinus eidem Electo vnico et indubitato dicte Romañ
ecclie pastori reuerenter ut tenentur obediant et inten
dant. Et insuper omnĩa et singula indulta lr̄as processus
Sententias censuras et mandata p̄ũsos per Gabrielem
olim Eugenium p̄pam quartum, qui tanquã scismaticus
hereticus et alijs diuersis criminibus quibus eccliam dei
incorrigibiliter scandalizabat irretitus ab omni gradu
honore et dignitate p̄pali per prefatam Synodum iusto

iudicio depositus et amotus extitit seu eius auctoritate
quomodolibet concessa promulgata defacto que p̃missis
obuiare possint prout sunt cassa irrita et inania nulli
usq; roboris uel momenti fore decernens pariter et de
clarans. Vniuersis xp̃i fidelibus supradictis sub p̃
nominatis et al's in decreto depositionis et ãmotionis
dicti Gabrielis quod incipit Prospexit dñs de excelso scõ
suo contentis utpote fautorie Scismatis et heresis et alijs
etiam Juris penis quas contrafacientes et rebelles ip̃o
f(ac)to incurrant inhibet ne prefato Gabrieli sic deposito
et amoto eiusq; mandatis Nuncijs et lr̃is ac inde secutis
processibus Sententijs et censuris p̃ñsis quomodolibet
obediant pareant seu ea exequantur aut exequi faciãt
seu procurent / uel eidem Gabrieli seu Nuntijs mandatis
lr̃is et p̃ñsis processibus sententijs et censuris suis huiõi
utentibus uel ea exequentibus assistentibus auxiliũ
consiliũ uel fauorem prestare presumant. decretis
alijs eiusdem Synodi in suo robore nichilominus du
raturis. Dat. Basilee in Sessione nr̃a publica in ma
iori ecclia Basilieñ sollenniter celebrata iiij. kl'. Marcij
Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringente
simoquadragesimo.

Sessio Quadragesimaprima

[S]acrosancta etc. Ad perpetuã

rei memoriam. Licet ut sacroꝝ ca
nonũ aperte testatur auctoritas con
demnatis de heresi et ab ecclia dei presecisis
nulla super catholicos iudicandi sit attributa uel per
missa potestas ac fidelibus xp̃icolis quevis illoꝝ cõ
munio sub grauissimis Juris diuini pariter et hu
mani penis sit penitus interdicta. Quia tam in
ualescente hominũ malicia ac humani generis ini
mico om̃i heresum satore procurante plerumq; nõ
nulli taliter damnati sic suos obdurant animos ĩ sua
pertinacia gloriantes et uniuersalem ecclĩam ac sibi
deuotos sub p̃ñso colore Sententie iudicialis libellis

Scandalis et contemptibus plenis in universo afficere et perturbare non verentur. Non solum debitum sed et necessarium reputamus ut contra dampnabiles huiusmodi ausus debita ordinemus antidota dignaque animadversione contra talium fautores arcus exurgamus. Nuper siquidem dum Gabriel olim Eugenius quartus nuncupatus multiplicia et enormia crimina universalem ecclesiam dei scandalizantia que adeo notoria erant quod nulla tergiversatione celari poterant perpetraverat et ecclesiam audire ac preceptis statutis et ordinationibus synodalibus obedire contemneret hec sancta synodus necessarium esse iudicans ut cui pia non proderat correctio debita non parceret abscisio postquam in multa longanimitate paciencia et mansuetudine post plures amonitiones expectaverat eundem ut salutarem emendationem et criminum predictorum correctionem efficeret

Tandem cum amplius differre non posset quominus fidei catholice et saluti universe christiane religionis sub auxilio spiritus paracliti provideretur Eadem sancta synodus in sessione publica Basilee vij kl. July. Anno a Nativitate domini Millesimoquadringentesimotricesimonono sollenniter celebrata per suam Sententiam inter alia dictum Gabrielem fuisse et esse notorium et manifestum scismaticum et hereticum ac diversis alys criminibus universalem ecclesiam scandalizantibus irretitum eumque propterea a papatu et Romano pontificio ipso iure privatum esse declaravit et pronunciavit ac ipsum ab eisdem amovit et deposuit Inhibendo singulis christifidelibus sub gravibus penis tunc expressis ne eidem Gabrieli sic privato et deposito tanquam summo pontifici obedirent parerent vel intenderent aut eum quovismodo sustinerent vel receptarent aut auxilium consilium vel favorem prestarent prout in Sententia et decreto nostris desuper confectis plenius continetur. Cum autem sicut accepimus nuper quedam famosa scriptura scandalosa iniuriosa, scismatica, a fide devia et heretica quam ipse suam diffinitivam appellat que incipit, Quorum sanctorum patrum Sententiam etc per quam dictus Gabriel inter alia sanctissimo domino

Felici Quinto in Romanū pontificem Elec to uero
unico et indubitato xp̄i vicario et eiusdem felicis quinti
Elec toribus per hoc sacrum Concilium cum debit a
maturitate et prouidentia circumspec ta adhoc tunc
ordinatis ac alys qui Conclaue pro Electione Romani
pontificis in hac sanc ta Synodo ingressi fuerunt et in
ea interuenerunt eisq; credentibus et adherentibus
contumeliā plurima et turbationes in suis personis dig-
nitatibus benefitys et rebus temere et calūniose inferre
molitus es t decernendo et declarando eos fuisse et esse
dignitatibus et benefitys et offitys suis priuatos et in-
habiles ad eadem licet de f͠cō nomine ipiūs Gabrielis
emanauerit et publicata fuerit in vniuersalis ecclīe et
dic ti felicis v. ludibrium dedecus et contemptum.
Nos attendentes q͠d illoꝝ scripta recipi non debent
quoꝝ damnantur auc tores Et ne ex dicta scriptura
p̄ns̄a per quam idem Gabriel se pertinacius obduratum
ac magis et magis hereticum et omni crudelitate reple-
tum comprobat quēpiam fidelium in hac re seduci ac
turbari contingat hec sacrosc̄ā Synodus uolens ut tene-
tur super hoc salubriter prouidére p̄ns̄am scripturam
ac quidquid ex ea secutum es t declarat fuisse et esse
omnino irrita et inania nullumq; debuisse ac debere
sortiri effec tum seu nocumentum uel notam afferre
cuiquaz uel quomodolibet attulisse ipaq; quatenus
processerunt de f͠cō et que inpos terum sequi possent
in irritum reuocat cassat et annullat Inhibet quoq;
mandat et precipit vniuersis et singulis xp̄ifidelibus cu⁹
cūq; s tatus gradus ordinis dignitatis uel condicōis
fuerint etiam si Imperiali Regali ducali Cardinalatus
patriarchali pontificali seu alia quauis ecclias tica
uel mūdana dignitate prefulgeant ac Ciuitatibus
vniuersitatibus Cōmunitatibus et villis Opidis Ca
s tris et Collegys quibuscumq; sub fautorie scismatis
et heresis et Excōmunicationis quo ad singulares In-
terdic ti uero quo ad Ciuitates vniuersitates Cōmu
nitates villas Opida Castra et Collegia predcā, Necnon
priuationis omniū et singuloꝝ dignitatum bene
fitioꝝ dignitatum benefitioꝝ Offitioꝝ priuile

gio[rum] et honorum ecclesiasticorum et mundanorum ac inha
bilitationis ad eadem aliisque in dicto et ceteris nostris decretis
contentis penis quas contrafacientes et rebelles ipso facto incur
rere volumus ne scripturam et in ea contenta huiusmodi acceptare
publicare predicare approbare seu defendere aut eisdem quo
vis modo consentire vel fauere nec eis obedire seu attendere
vel obseruare aut eorum seu quarumcunque aliarum pñsarum
priuationum ac processuum inde secutorum etiam quascunque
censuras continentium per ipsum Gabrielem damnatum factorum
aut imposterum forsan faciendorum pretextu dignitates
beneficia personas res et bona felicis quinti Elec torum et
aliorum in eadem pñsa scriptura quoquomodo comprehen
sorum quovis impetrare occupare invadere perturbare vel
detinere aut ipsos impetrantes invadentes perturbantes
capientes vel detinentes ad possessionem eorundem seu alias
recipere admittere seu eos in illis sustinere aliasque ipsis ac
dicte scripture ac in eis contentis aliisque premissis assen
tientibus et illis utentibus seu ea publicantibus et defen
dentibus auxilium consilium vel fauorem prestare quo
quomodo audeant vel presumant nec premissa quantum
in eis est Executioni demandari permittant. Dat.
Basilee in Sessione nostra publica in maiori ecclesia Basilien.
sollenniter celebrata x. kl. Augusti. Anno a Nativi
tate domini Millesimoquadringentesimoquadragesimo.

Sessio Quadragesima secunda.

Sacrosancta etc. ad futuram rei
memoriam. Inscrutabilis divine altitu
dinis prouidentia ad extollendum et conser
uandum dominici gregis agrum invoca
tione sancti spiritus adunati inter multiplices nobis in
cumbentes solicitudines illa nos cura propensius angit et
urget ut que pro christiane religionis incremento et rei pu
blice utilitate per nos summo studio edita sunt et decreta
notiue dirigi ac firmiter valeant adimpleri. Et ut Ro
manus pontifex decretorum huiusmodi Executor et conser
uator precipuus. Illa tanto amplius tantoque liberius ex

equi possit et manutenere ac alias felici regimini ecclie dei ar-
dencius intendere quo congrue prouisionis auxilio iuxta
statutus sui exigentiam ab vniuersali ecclia suffultus incu-
bentia sibi et suis onera expensarum grauissima comodius
ac facilius conspexerit posse supportare. Cum itaqz san-
ctissimus dn̄s felix quintus ad sum̄i aplatus apicem as-
sumptus non mūdanarum rerum cupidine cum patrimoniū
beati petri et terras Roman̄ ecclie prochdolor per alios ty-
randine cerneret occupatas allectus sed diuine uolūtati
resistere non uolens et ecclie dei in tam graui fluctuatione
constitute pie compaciens Jugum tanti oneris pro dei
reuerentia fidei conseruatione et vniuersalis ecclie consola-
tione suis humeris suscipiens proprys derelictis decreta
huiusmodi cum omni humilitate susceperit eaqz et fidem
catholicam obseruare et manutenere pure et simpliciter
iuxta mentem et tenorem eorundem professus fuerit ad pro-
secutionem totaus boni reipublice et religionis xp̄iane
Necnon defensionem auctoritatis generaliū Conciliorum
et decretorum predictorum affectibus sinceris anhelans
grauiaqz et importabilia expensarum onera in diuersis et
magnis ecclie dei ingruentibus negotys presertim pro exe-
cutione illorum sanctorum patrum propter que eadem sancta
Synodus congregata est cum de patrimonio btī petri
aut aliunde nullam adhuc subuentionem habuerit
hactenus subierit et pertulerit et grauiora necessario
dietim subire et perferre habeat per quem ut confidimus
et speramus Jdem felix ip̄a patrimoniū et terras ecclesie
recuperare pacemqz ecclie dare poterit dn̄o concedente.
Attendens itaqz hec sancta Synodus qd' spiritualia sine
temporalibus diu subsistere nequeunt premissis et alys
diuersis rationabilibus et euidentibus causis permota
Volens itaqz qd' in decreto sue Sessionis duodecime iij.
Jd. July. Anno domini Millesimoquadringentesimotri-
cesimotertio celebrate quod incipit, Sicut in construen-
da domo ordinatum est laudabiliter adimplere hoc ir-
refragabili decreto usqz ad Quinquenniū a die dat. p̄ntiū
computandum Quintum et deinde ad aliud Quīquēni-
um extunc proxime secuturum decimū denariū uerī
ualoris annui secundum cōmunem extimationem quorum

cunqꝫ fruc͞tuu reddituū prouentuū primi anni omniū et
singulorum Canonicatuū et prebendarum dignitatum perso
natuū administrationū presomoniorum presomonialiū
portionū et aliorum beneficiorum ecclias͞ticorum cum cura
et sine cura secularium et regularium cuiuscunqꝫ conditio
nis ordinis aut religionis fuerint et quocunqꝫ nomine
censeantur etiam si dignitates ip̃e patriarchales Archiep̃ales
Ep̃ales Abbaciales prioratus Conuentuales ac in Metropo
litanis seu in Cathedralibus maiores pos͞t pontificales
aut in Collegiatis ecclijs principales et Elec͞tiue fuerint
a dic͞ta die inantea siue per obitum aut liberam seu ex cau
sa permutationis resignationis uel al's quouis modo et
qualitercūqꝫ preterquā per priuationem causa Reforma
tionis aut resignationem simplicem in foro consientie seu
per optionem prebendarum in ecclijs ubi illarum optiones fi
eri consueuerunt ubicunqꝫ in Romanā curia uel extra
vacantium oneribus necessarijs illis pro tempore incum
bentibus deduc͞tis et cotidianis dis͞tributionibus Nec
non zenodochijs pauperum hospitalibus in quibus hospita
litas ac͞tu tenetur . leprosarijs quoqꝫ et alijs in titulum
beneficij concedi non solitis dumtaxat exceptis a quibus
uis Capitulis Collegijs Conuentibus et personis eccia
s͞ticis et secularibus exemptis et non exemptis cuiuscūqꝫ
dignitatis s͞tatus gradus ordinis seu conditionis existāt
illa pro tempore possidentibus aut fruc͞tus redditus et
prouentus huiusmodi ex s͞tatutis uel consuetudinib᷒
Cōmendis seu al's percipientibus pro vna infra Sex et
alia medietatibus infra alios Sex menses eiusdem primi
anni sāctissimo dn̄o felici pp̃e quinto siusue Collectoribus
et Subcollec͞toribus per eum deputandis realiter et cum
effec͞tu persoluendum et per eos exigendum leuandum
colligendum et recipiendum eidem dn̄o felici pp̃e pro
sua ac Cardinalium et Officialium predic͞torum pro
uisione auc͞toritate vniuersalis ecclie tenore pn̄tium
reseruat cons͞tituit deputat et assignat Statuens et
decernens Capitula Conuentus Collegia et personas
ip̃as ad solutionem quinti et decimi denarij huiusmodi
dic͞to domino felici pp̃e eiusqꝫ Collec͞toribus et Subcol
lec͞toribus modo premisso faciendam fore efficaciter

obligatos Et

obligatos. Qui si infra unū mensem a die quo Collectores
uel Succollectores huiusmodi in ecclia Cathedrali se Quintū
uel decimū denariū huiꝰ ab illis debitoribus recipere para-
tos obtulerint et publicauerint quemlibet terminū pre-
dictoꝝ sequentiū in solutione huiꝰ defecerint negli-
gentes seu remissi fuerint singulares persone Excōmuni-
cationis. Capitula uero Conuentus et Collegia huiusmodi
Suspensionis a diuinis sententias eo ipso incurrant
A quaquidem Excōmunicationis Sententia ab alio quā a
nobis aut dicto dn̄o felice ppa seu cui ille id duxerit cō-
mittendum preterquā in mortis articulo constituti nisi
prius de tunc debito ut premittitur denario eidem dn̄o felici
ppe v. eiusue Collectoribus et Succollectoribus satis-
fecerint aut desuper cum eis concordauerint absolutiōis
officium nequeunt obtinere. Et si Capitula Conuentus
Collegia et persone predicte Excōmunicationis et Sus-
pensionis Sententias huiusmodi per tres menses dictum
mensem imediate sequentes animo quod absit sustinu-
erint indurato extunc eoꝝ ecclie monasteria et loca
eccliastica sint Supposita interdicto tam diu et quousqꝫ
a Sententijs ut prefertur absolui et interdictum huiꝰ
meruerint relaxari, Non obstantibus quibuscumqꝫ
Constitutionibus et ordinationibus aplicis ac sta-
tutis usibus et consuetudinibus eccliaꝝ monasterioꝝ
prioratuū locoꝝ et ordinū quoꝝcūqꝫ iuramento
confirmatione aplica uel quacumqꝫ alia firmitate val-
latis lr̄is quoqꝫ gratijs priuilegijs libertatibus Exemp-
tionibus indultis et concessionibus Caplis Conuenti-
bus et Collegijs predictis eoꝝqꝫ ecclijs monasterijs
prioratibus dignitatibus locis et personis in genere uel
in specie sub quacumqꝫ uerboꝝ forma uniuersalis ecclie
aplica uel alia quauis auctoritate factis et concessis
etiam si de eis et eoꝝ totis tenoribus in presentibus spe-
cialis et expressa mentio fienda foret, et que quo ad hoc
eis nullatenus suffragari uolumus ceterisqꝫ contrarijs
quibuscumqꝫ aut si Capitulis Conuentibus Collegijs et
personis predictis cōmuniter uel diuisim quomodolibet
indultum existat aut interim indulgeri contingat
qd ad solutionem seu prestationem denarij huiusmodi

aut cuiuscumque alterius oneris uel subsidij non teneantur
et ad id compelli aut quod interdici suspendi uel excommunicari
seu ipsi uel eorum loca interdici non possint per litteras non fa
cientes plenam et expressam ac de uerbo ad uerbum de in
dulto huiusmodi eorumque ecclesijs monasterijs dignitatibus
beneficijs locis personis et ordinibus proprijs mentionem /
Vult tamen et assentit hec sancta Synodus quod si aliqua
Natio Regnum uel prouincia modum prouisionis huiusmodi si
bi non conuenire senserit aut allegauerit onerosam prefatus
dominus felix papa auditis illius rationibus et considerandis de
bite ponderatis cum eadem Natione aut eius personis prout
rationabiliter expedire uidebitur conuenire et cum eis con
cordare possit / Et quicquid cum eo sic conuentum aut
concordatum fuerit id ipsa sancta Synodus ratum et gratum
proinde haberi decernit et declarat ac si de hoc in presenti de
creto plena et expressa mentio haberetur / Quodque denarius
predictus uacatione predicta quotienscumque infra primum
annum huiusmodi in quacumque Natione occurrente et
eo durante ultra semel nullatenus exigatur / nec quis
quam ad illum soluendum amplius teneatur . Insuper
uult et decernit hec sancta Synodus quod si Capitula Collegia
et Conuentus ac ecclesiastice seculares siue persone cuiuscumque
dignitatis status ordinis seu conditionis existant
fructus redditus et prouentus primi anni huiusmodi
aut aliquam illorum quotam siue partem ex statutis
consuetudinibus seu priuilegijs aut alias quouis modo leua
re et percipere consueuerunt per hoc prefato domino felici
pape in exactione huiusmodi denarij et nullatenus pre
iudicetur districtius inhibendo Capitulis Collegijs
Conuentibus et personis ipsis sub sententijs et penis su
pradictis ne illos uel illam in preiudicium predicti
denarij pro eo anno quoquomodo petere uel exigere audeant
seu presumant. per hoc tamen hec sancta Synodus Ca
pitulis Collegijs Conuentibus et personis predictis
quominus annis dictum primum uacationis annum se
quentem illos et illa pro ea parte que ad impositionem
denarij huiusmodi eis defecerit petere et exigere ualeant
non uult nec intendit preiudicium generari . Preterea
cum nonnulli Nationis Germanice apud nos constituti

Nationem ipsam pre ceteris plus fore grauatam corā nobis allegauerint si in ea denarius huiusmodi absqz alia moderatione exigi deberet et leuari hec sancta synodus hys et alys rationabilibus causis mota beneficia quecūqz et qualiacūqz infra dictam Nationem consistentia ualorē Quinqz Marcharum argenti secundum cōmunem extimationem eorum necessarys oneribus deductis non excedentia hoc decreto nullatenus includi nec de illorum fructibus redditibus et prouentibus denarium huiusmodi solui leuariqz seu exigi debere decernit et declarat volens et statuens qd' si de uero ualore in premissis quandoqz hesitari contigerit aut contendi Collectores seu Subcollectores huiusmodi unam et is cui solutio denary huiusmodi pro tempore incumbit aliam personas pro discussione duby et contencionis huiusmodi eligere et si illos discordare contigerit loci ordinarius aut eius in spiritualibus vicarius seu officialis generalis. Si uero occasione Metropolitane uel Cathedralis ecclesie dubiū aut contentio exortū fuerit casus discordie huiusmodi Capitulum cum altera personarum sic electarum dubiū huiusmodi habeant terminare. Quarum quidem personarum ac in casu discordie huiusmodi Ordinary seu eius vicary et Capituli predictorum Sententie et determinationi partes hinc inde stare et parere sine omni contradictione debeant et teneantur. Ceterum hec sancta Synodus Collectoribus et Subcollectoribus denary predicti pro tempore deputatis sub obtestatione diuini iudicy et Excōmunicationis pena quam contrafacientes incurrere uult ipso facto districtius inhibet ne quidquā ultra denariū huiusmodi a personis pro tempore soluentibus et debentibus pretextu cedule quitantie seu liberationis per ipsum de eo quod sibi solutum fuerit facte petere uel exigere audeant seu presumant, sed qd' de competenti salario eis per cameram dicti dni Felicis pape assignando contenti remanere debeant decernit uult et ordinat. Quodqz Collectores et Subcollectores ipsi sic in exigendo denariū huiusmodi modum obseruent, qd' persone de indebito grauamine nō inmerito querulari cogantur ac propterea Calices libri iocalia et alia ornamenta ecclesiastica nullatenus impignorentur dis-

trahantur uel alienentur. Vult tamen et decernit eadem sancta Synodus ne per personas Sententijs predictis pro tempore illaqueatas ultra modum in absolutione obtinenda ad curiam ueniendo grauari contingat / quod prefatus dominus Felix papa .V. Collectoribus et Subcollectoribus ipsis uel alijs prout opus et expediens uidebitur personas sic ligatas a censuris huiusmodi absoluendi et interdictum relaxandi et tollendi plenam et liberam concedit facultatem / Teneanturque ipsi Collectores et Subcollectores solutione dicti denarij facta Capitula Conuentus et Collegia ac personas predicta a sententijs et censuris predictis gratis et sine difficultate absoluere Interdictum quoque forsan positum similiter tollere et relaxare. / Pro cuiusquidem absolutionis sublationis et relaxationis litteris etiam sigillatis si predicti eas habere uoluerint etiam si per Notarium fuerint subscripte ad soluendum ultra sextam partem unius floreni de camera nullatenus astringi ualeant uel compelli. Eos autem qui contrafecerint Excommunicationis sententiam incurrere uoluit ipso facto Et quod post decennium a dicta die computando assignatio prouisionis huiusmodi cesset penitus et expiret. Capitulaque Conuentus Collegia et persone predicte ad solutionem denarij huiusmodi ratione dignitatum et aliorum beneficiorum extunc inantea vacaturorum decetero nullatenus teneantur Decernens omnes et singulos processus penas sententias et censuras quos et quas contra Capitula Conuentus Collegia et personas huiusmodi ob non solutionem ratione beneficiorum post decennium vacaturorum huiusmodi per quemcumque etiam si pontificali dignitate prefulgeat quauis auctoritate fieri ferri et promulgari contigerit irritos et irritas ac irritum et inane quicquid in contrarium scienter uel ignoranter fuerit attemptatum. Datum in Sessione nostra publica in ecclesia maiori Basiliensi sollenniter celebrata pridie Non. Augusti. Anno a Natiuitate domini Millesimo quadringentesimo quadragesimo

Sessio Quadragesimatertia De visitatione beate marie

Acrosancta generalis &c.

Ad perpetuam rei memoriam. Inter assi
duas militantis ecclie turbationes ac procel
las quibus ipā dietim affligitur illa singu
laris iocunditas et egregia exultatio Cōmunitati fideliū
relicta est ut dominū creatorem nrm̄ intimis pcordijs
diligentes eundem in sanctis suis deuote glorificent per
hoc enim et ipe dn̄s qui gratiam illis prestitit digne col
laudatur et ipoꝝ scōꝝ promptiora erga nos reddim9
patrocinia / Quod quidem singulariter est agendum
cum calamitates irruūt que absqꝫ demeritis hominū
non contingunt ut per ipoꝝ sanctoꝝ preces et me
rita misericordia domini super peccatis hominū implo
retur et humanū genus ab iminentibus malis et inu
meris periculis preseruetur. Inter autem omēs qui ce
lestem regem pro nobis interpellent precipue ad glorio
sissimam illam et omni laude dignissimam dei genitri
cem mariam est recurrendum. Que quanto altior
existit tanto humilius ad nos respicit Omēs ad se tra
here cupiens pro quibus in utero gestauit saluatorem
Hec apud deum quem ipā peperit sedula pro nobis Aduo
cata nos Juuat / nos tuetur / nos protegit / nos exaltat /
hec omnibus qui ad eam recurrunt promptissimū ex
hibet patrociniū. Huic igitur sanctissime uirgini
et si plures festiuitates ueneranda scōrum patrum
antiquitas consecrauerit. Irruentibus tamen dietim
maioribus mūdi calamitatibus et angustijs que ad ex
petenda eiusdem uirginis auxilia uehementius urgēt
Jocunditatem illam sibi celitus datam non imerito con
uenit celebrari dum uirgo eadem btīssima celesti edocta
Nuncio et spiritu scō duce ascendens cum festinatione
in montana humilem zacharie domū intrauit. Jhs
enim qui in utero illius erat festinabat adhuc ī uentre
matris Johannem positum sanctificare et ipā uirgo glo
riosissima cognatam Elizabeth visitans non minus
illam suaui quā fructuoso salutauit alloquio. Maxi
mam nanqꝫ letitiam fidelium mentibus debet ingerē
excellens illud mysterium quo matres ille gloriose
totius salutis nr̄e ferentes primordia tam familiarī

inter se exultarunt. Cum igitur excellentissima de stirpe
dauid Maria et ueneranda inter filias aaron Elizabeth in
uicem colloquūtur, quorum altera creatorem omniū et
saluatorem mūdi altera precursorem Johannem gestat
in utero, et sancte ille miraculo matres effecte diuina
inter se beneficia cōmemorant. Felix quidem illa Conuen-
tio et magnis diuine gratie splendoribus illustrata qua
tales et tante in vnū matres pariter affuerunt, quarum
altera uirgo ex spiritu sancto altera sterilis et in sene-
ctute conceperat, et utriusque partum celestis angelus
prenūciauit. Qua Johannes adhuc maternis reclusus
claustris uenientem ad se dominū in matris utero uene-
ratur. Qua repleta spiritu sancto Elizabeth conceptum filij
dei et saluatoris hominū gratulatur quem et ipsa prophetans
beatissimam dixit mariam que credidit et reuelata sibi
mysteria pandit. Que denique repleta ineffabili gau-
dio mater domini maria omnia in corde suo cōferens que uel
prius ab angelo uel tunc ab Elizabeth perceperat in canticum
et laudem domini prorūpit. Nunc admirabilem dei poten-
tiam que respexit humilitatem ancille sue collaudat Nūc
magnitudinem operum eius glorificat, nūc refert miseri-
cordiam que a progenie in progenies super se timentes dif-
funditur, nūc iustitiam qua superbi deiciuntur et hu-
miles exaltantur magnificat, nūc promissionem abrahe
et semini eius factam, et iam tunc completam cōme-
morat, ac quod se beatam omēs generationes usque ad consū-
mationem seculi dicerent diuina inspiratione prophetauit
eandemque prophetiam sic manifeste uidemus iugiter
adimpleri ut superuenientes generationes ipsam uir-
ginē et beatā ac beatissimam magis ac magis merito dicere
conentur. Quis igitur tantam leticiam satis potuerit
explicare? Quis tanta mysteria condignis laudibus
prosequatur? Quis hec gaudia sufficienter exponat
dum Johannes nondum natus exultat. Elizabeth ad-
uentu uirginis colletatur, Maria in mysterijs gaudet
Clausus in utero a saluatore suo recognoscitur precursore
letantur angeli, Celum et terra iocundantur, et tota
trinitas nouis laudibus glorificatur. hec igitur gau-
diorum magnitudo specialius est attollenda preconijs

hec singularibus sollempnitatibus celebranda / in qua et dominum
qui gestatur in utero et virginem que portat et sterilem
que concepit / et precursorem qui visitatur condecentibus prose-
qui debemus honoribus . In cuius commemoratione qui tri-
bulati sunt mariam implorant / que gaudiorum huius memor
ut sperandum est non solum supplicantes exaudiet sed si-
cuti ex sua clementia consueuit etiam supplicare nolentium
preces preueniet Que considerans hec sancta Synodus
cum in hoc tempore tota proh dolor xpianitas in laboribus
et angustiis constituta cernatur / Cumque fere ubique
diuisiones et bella per humani generis hostem intro-
ducta vigeant / et ipsa etiam ecclesia militans non mediocri-
bus agitetur procellis dignum esse iudicauit sollennitatem
hanc que congrue visitatio beatissime virginis appella-
tur in singulis xpianorum ecclesiis celebrari / ut honorata
in hac celebritate per pias ac deuotas fidelium mentes
mater gratie et omnis consolationis sacerrima virgo ma-
ria benedictum filium suum iam multis hominum peccatis
offensum sua intercessione concilians pacem et unitatem
fidelibus largiatur Ideoque statuit et decernit eadem sancta
Synodus ad honorem ipsius virginis dei genitricis / Ut post
expleta Resurrectionis dominice / penthecostes / gloriose
Trinitatis / sacri Corporis xpi / beatorum Johannis baptiste
ac apostolorum petri et pauli in quibus ecclesia post sollemnitatem
Annunciationis dominice quam prefata visitatio temporis
ordine confestim sequebatur est occupata per singulas
xpianorum ecclesias quolibet anno vi. Non. July festum
huiusmodi visitationis gloriose virginis celebretur. Hoc
igitur sollenne festum amplectantur xpifideles et
omnes qui beatam virginem singulari deuotione prose-
quuntur secum in hac sollennitate sue exultationis con-
gaudeant / Quam ut eo libentius in diuinis honorent
offitiis quo magis spiritualibus fuerint excitati mune-
ribus ipsa sancta Synodus omnibus xpifidelibus
qui matutinis / processioni / sermoni / missarum sollempniis
vel primis aut secundis vesperis huius gloriose festi-
uitatis interfuerint / pro unoquoque Offitiorum predi-
ctorum Centum dies de iniunctis penitentiis mi-
sericorditer elargitur . Dat. in Sessione nostra publica

in ecclia maiori Basilien sollenniter celebrata kl. July Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimo quadragesimoprimo.

Concordant decreta suprascripta cum originalibus collationat per me notarium ipsius sacri concilij.

Arnoldus Galteri

Sessio Quadragesima quarta.

Sacrosancta generalis Synodus Basilien in spiritu sancto legitime congregata vniuersalem ecclesiam representans. Ad perpetuam rei memoriam. Catholice ecclesie sanctis operibus continue intenti sicuti cunctis fidelibus in ministranda iusticia nos decet esse fauorabiles et benignos Illos non immerito qui pro fidei orthodoxe atque generalium Conciliorum auctoritatis defensione fideles labores impenderunt et impendunt iustitie fauoribus attollere debemus et munire presidijs Quibus per nos mature facta Decreta insequendo a peruersis ambitiosorum illatis sublevari et inferendis molestationibus preseruari valeant, et sic eorundem decretorum transgressorum illorum presertim qui nobis incorporati et huius sancte Synodi decreta manutenere et defendere iurauerunt contemptum puniri facere Sicque erga singulos iusticiam ordine debito exercere ut alter in alterius iniuriam non facile prosileat et formidata in reprobis ultione impiorum nocendi temeritas compescatur et inter eos tuta sit innocentium tranquillitas. Postquam dudum omnipotens dominus nimium afflictam ecclesiam sponsam suam pietatis oculo respicere et fidelium cordibus inspirare dignatus fuerat ut Synodus vniuersalis duorum etiam Conciliorum generalium auctoritate et duorum summorum pontificum

successiva approbatione, pro errorum heresumque extir-
patione, ac generali ecclesie in capite et in membris refor-
matione, atque regum et principum aliorumque catholicorum
ad invicem dissidentium pacificatione in hanc Civitatem
Basilien. convenirent. Nos tunc occurrentia que nonnulli
adversus opera predicta inferre conabantur ac etiam
futura que verisimiliter inferri possent impedimenta
circumspicientes. Et ut illa pro quibus convenerammus
communem christianorum salutem concernentia ad fines op-
tatos perduci, ac eis per que directe vel indirecte impe-
diri, ipsique Incorporati ab eis retrahi possent obviare cu-
pientes per nonnulla salubria decreta statuendo diffini-
vimus. Primo quod nullus eidem Synodo per se vel pro-
curatorem Incorporatus aut Incorporandus etiam
procurator ipse a tempore arrepti itineris animo veni-
endi ad ipsam Synodum sine fraude continuati pro qua-
cumque causa tunc mota vel inantea movenda, aut alia
quavis occasione ad Romanam curiam seu coram quocumque
Judice Ordinario vel delegato extra locum dicte Sy-
nodi ea durante invitus trahi seu evocari aut contra
eum in iudicium procedi posset. Decernentes ex tunc irri-
tum et inane nulliusque roboris existere vel momenti
quidquid in contrarium per quemcumque etiam Romanum
pontificis auctoritate attemptari contigerit infuturum.
Deinde vero ut siquis ecclesiam cathedralem digni-
tatem beneficium officium pensionem vel commendam alicuius
ex Incorporatis seu Incorporandis vel adherentibus
eidem Synodo a Romano pontifice vel quovis alio
impetrare aut etiam motu proprio concessum accepta-
re attemptaret non solum iure quod in tali ecclesia
dignitate officio seu beneficio habere pretenderet sed etiam
omnibus beneficiis esset ipso iure privatus et ad obtinen-
dum beneficia infuturum inhabilis. Et successive videlicet
tertio Idus Septembris. Anno a Nativitate domini
Millesimo quadringentesimo tricesimo tertio decre-
vimus. Quod quecumque etiam per Romanum pontificem
vel eius auctoritate in preiudicium lesionem vel derogationem
seu iniuriam dicte Synodi vel Incorporatorum seu
Incorporandorum eidem per se vel procuratorem aut

familiarium suorum seu in eorum seruitijs ubicumque existentium facta seu disposita erant fierentque et disponerentur forsitan in futurum titulum seu possessionem quomodocumque tangentia siue in Cardinalatus et patriarchatus dignitatibus aut in prelaturis Cathedralium etiam Metropolitanarum ecclesiarum monasterijs uel alijs beneficijs ecclesiasticis prestimonijs Comendis vnionibus pensionibus Offitijs et rebus ecclesiasticis uel temporalibus et circa ipsa aut alias quomodocumque et qualitercumque etiam si motu proprio directe uel indirecte essent ipso iure irrita et inania et pro infectis penitus haberentur partes lesas extunc in pristinum statum reponendo et per quemlibet iudicem competentem reponi mandando. Adicientes quod si pretextu talis Concessionis ad aliquam occupationem deueniretur nisi occupans infra decem dies elapsis Sexaginta diebus a dicta die tertio Idus Septembrum si per partem lesam foret requisitus a tali occupatione et turbatione realiter et pure desisteret ac parti lese de perceptis post concessionem huiusmodi satisfaceret ultra penas predictas Excommunicationis sententiam incurreret eo ipso. Talium etiam concessionum Executores eisdem penis subiacere decernentes prout in ipsis decretis quorum tenores et effectus hic haberi uolumus pro expressis plenius continetur. Verum quia sicut clamorosa dictorum Suppositorum querela didicimus plerique ambitiosi quorum effrenata cupiditas modum habere nescit ad dignitates benefitia et honores modis improbis aspirantes ac per exquisitas uexationes dictorum Incorporatorum illos ab huiusmodi sanctis operibus retrahere satagentes nonnullorum ex eisdem Incorporatis et Suppositis ecclesias patriarchales Metropolitanas Episcopales atque Monasteriales aliasque dignitates Comendas pensiones Canonicatus et prebendas offitia et benefitia ecclesiastica necnon Jurisdictiones eisdem Jncorporatis et Suppositis ratione ecclesiarum dignitatum et benefitiorum huiusmodi competentes ac alia res et bona contra diffinitiones et predicta et alia decreta nostra quorum tenores et effectus similiter haberi uolumus pro expressis in auctis ecclesie et Conciliorum predictorum vilipendium dictorum que

Suppositorum graue preiudicium non sine manifesta diuine
maiestatis offensa impetrare extorquere inuadere acceptare
aut occupare seu in illis propria temeritate se intrudere dicta-
que Supposita illorum possessionibus et rebus spoliare et
priuare · ac processus etiam penales contra eos facere et fieri
procurare / pensiones etiam ex nonnullis ex dictis Incor-
poratis super ecclesiis cathedralibus aliisque dignitatibus et
beneficiis ecclesiasticis assignatas / aliosque fructus beneficiorum
que ipsi Incorporati obtinebant et obtinent retinere sub-
trahere vsurpare et de illis satisfacere recusare et denega-
gare aliisque diuersis iniuriis in personis bonis et rebus pre-
dictis illos affligere · atque concessiones Impetrationes et
acceptationes huiusmodi in suarum perditionem animarum exe-
qui non erubuerunt / prout adhuc non erubescunt / Nos
quorum interest in premissis oportune prouisionis remedia
adhibere · uolentes statum vniuersalis ecclesie ac Suppositorum
predictorum indemnitati ac quieti salubriter prouidere decre-
tis et diffinitionibus predictis inherentes / illaque inno-
uantes ac eis adicientes hoc perpetuo Synodali decreto
auctoritate vniuersalis ecclesie decernimus et declaramus Im-
petrationes Electiones Collationes et dispositiones quas-
libet de dictis ecclesiis Cathedralibus / monasteriis · digni-
tatibus / Comendis / pensionibus / officiis et beneficiis Juris-
dictionibus ceterisque rebus et bonis predictis / necnon pro-
cessus premissos omnes et singulos / quascunque etiam Suspensionis
Excommunicationis Interdicti priuationis Inhibitionis
aliasue Sententias censuras aut penas seu processus alios
cuiuscunque qualitatis existant in se continentes aduersus
ipsa Supposita ac eorum preiudicium lesionem uel derogationem
aut odium aut contra predicta et alia decreta nostra quomodocunque
et qualitercunque factos et promulgatos / ac omnia inde
secuta tanquam de facto attemptata prout sunt irrita
nulla et inania / nulliusque roboris uel momenti fuisse
et existere ac pro infectis haberi debere / nullum quoque
ex eisdem Suppositis uel quemcunque alium illis innodatum
fuisse aut in antea innodari posse · Impetrantes uero
seu detentores et occupatores pretextu Collationum
dispositionum etiam motu proprio factarum aut detentio-
num uel occupationum de huiusmodi ecclesiis dignitatibus

beneficiis officiis Juribus et bonis nullis etiam in quibus seu
ad que ipsa Supposita ex nostris uel apostolicis aliisue canonicis
Collationibus et prouisionibus aut aliis quomodolibet Jus
habuerint prout habent, que obstantibus obedientie diuer-
sitatibus uel aliis legitimis impedimentis contra suos ad-
uersarios causas inchoare seu prosequi commode non potuerunt
etiam si ecclesie dignitates beneficia et officia uel res et bo-
na huiusmodi trium annorum uel alterius cuiusuis longioris
temporis spatio occupata fuerint, aut coloratus pretende-
batur titulus pretextu etiam decreti nostri de pacificis pos-
sessoribus quod incipit Quicumque non violentus quod
contra ipsa Supposita in casibus premissis locum habere
non uolumus nullum titulum uel Jus quodcumque acquisi-
uisse seu acquirere. Ipsos etiam Incorporatos nullum Jus
titulum uel possessionem perdidisse, aut aliquod in Jure
eis competenti preiudicium generari potuisse, quominus
ipsi quotienscumque oportunitas ad id se obtulerit possessione
ecclesiarum cathedralium dignitatum beneficiorum uel aliorum
predictorum quibus spoliati extiterint per se uel alium seu
alios absque alia cause cognitione seu alterius actus re-
quisitione continuare. Eorum quoque super quibus sententiam uel
sententias que partibus per se uel per procuratorem presentibus
et usque ad finem se defendentibus in rem transiuerint
iudicatam apud nos contra suos aduersarios obtinue-
runt illorum et presentis decreti uigore possessionem adipisci
et intrare. et super illis de quibus possessionem nondum
habuerunt actionem intentare et Jus suum prosequi uale-
ant. Spoliatos insuper aliorum et presentis decretorum nostrorum
auctoritate in illum statum pristinum in quo ante spolium
occupationem seu nouitatem huiusmodi erant, perinde ac si
facte non fuissent repositos et restitutos esse. Impetra-
tiones autem et concessiones etiam motu proprio de ecclesiis
Cathedralibus monasteriis dignitatibus Commendis pen-
sionibus seu cuiusuis qualitatis beneficiis aut aliis rebus
uel bonis ut prefertur factas uiribus uacuas, necnon illos
qui eas acceptare presumpserunt cuiuscumque status etiam si
Cardinalatus patriarchali Archiepiscopali Episcopali aliaue eccle-
siastica uel mundana prefulgeant dignitate Jure quod in
eis habere pretendebant et aliis beneficiis omnibus priuatos

ac ad alia impostez obtinenda inhabiles fore. Illos uero ex
eis qui pretextu taliũ concessionũ et impetrationũ ad aliquã
occupationem processerunt et ut ab huiõi occupationibus
et perturbationibus desisterent iuxta tenorẽ decreti nr̃i qđ
incipit Ut sacri / requisiti talibus requisitionibus non paru
erunt. ultra predictas Excõmunicationis / necnõ earũdem
impetrationũ et concessionũ receptores et executores quo
ad singulares personas easdem sñias et penas / Quo uero
ad nobis Incorporatos qui ut pfertur huic sancte Synodo
iurauerunt / et in pmissis auxiliũ consiliũ uel fauorem p
buerunt periurij reatum incurrisse et de beneficijs quib9
ratione pmissorũ ut prefertur priuati existunt per eos
ad quos spectat huius decreti auctẽ libere disponi posse
similiter determinamus et etiã declaramus. Et ut metus
pene meta sit psumptionis omnibus et singulis cuiuscũqz
dignitatis ut pdictum est existant qui aliquã aut ali
quod ecclesiam Cathedralem etiã Metropolitanã aliam ue
platuram dignitatẽ cõmendam pensionẽ offitiũ aut
beneficiũ ecclesiasticum seu etiam ut supra designata Iuris
dictionem / res aut bona predicta quecũqz et cuiuscumqz
qualitatis existant / eorundem Incorporatorũ et Suppo
sitorũ occupant et detinent seu etiam occupabunt et detine
bunt forsitan in futurũ. ultra predictas ac alias tam p iura
quã aliorũ generaliũ Conciliorũ decreta sanctionesqz
canonicas inflictas / quas occasione premissorũ incurrisse
noscuntur penas sub Excõmunicationis / necnon ppetue
infamie penis / quas quẽlibet contrafacientẽ incurrere
uolumus ipso facto. Pcipimus atqz mandamus ut infra
duodecim dierũ spatium a tempore quo illius notitiam
habuerint computandũ ab omnibus et singulis occupatio
nibus et pturbationibus per eos sic factis penitus desistãt
ac ecclesias dignitates cõmendas pensiones offitia et bene
fitia atqz res et bona predicta quibus dicti Incorporati
spoliati fuerint. aut super quibus sñiam uel sñias que
partibus per se uel per procurẽm pñtibus et usqz ad finem
se defendentibus in rem transiuerint iudicatam obti
nuerint. illorũ qz possessionem liberam et uacuam di
mittant / necnon de perceptis / et qui durante occupatiõe
huiõi percipi potuissent fructibus ac expensis et interesse

propterea passis partibus lesis ac etiam de pensionibus ut pre
fertur assignatis, necnon beneficiorum eorum dein Incorporatorum
fructibus ac aliis rebus et bonis predictis integre et realiter
satisfaciant aut cum eis amicabiliter concordent. Quod si facere
contempserint ac penas predictas damnabiliter incurrere
illisque per alium mensem lapsis duobus mensibus aut duo
decim diebus predictis insordescere non formidauerint
extunc ultimo mense huiusmodi lapso, cum crescente contemptu
crescere debeat et pena et ecclesia non habeat quid ultra faciat
si singularis persona decem. Si uero Vniuersitas aut Capitulum
uel aliud Collegium seu Communitas fuerit Triginta Mar
charum auri pro vna Camere apostolice et pro alia parti lese et
pro tertia equalibus partibus mediato uel immediato domino
Ciuitatis uel loci in qua seu quo ecclesia dignitas beneficium
commenda, officium, uel res huiusmodi extiterit si vices suas impen
dere uoluerit, alioquin cuicunque alteri operam efficacem ad
id prestanti pro labore applicandarum penas incurrat
eo ipso. Interim vero non minus patriarche Archiepiscopi Episcopi
ceterique Ordinarii seu Collatores etiam si Capitula vniuersita
tes uel Collegia fuerint aliique persone, ad quos ecclesiarum
Cathedralium Electio, necnon dignitatum beneficiorum offi
tiorum et aliorum predictorum Collatio prouisio presentatio seu
quecunque alia dispositio communiter uel diuisim pertinet in
fra duorum mensium uel duodecim dierum predictorum com
putandorum spatium postquam pro parte illorum quorum
interest fuerint requisiti sub omnibus et singulis su
perius designatis etiam pecuniariis penis, quas contra
facientes et rebelles etiam ipso facto incurrere volumus
Omnibus etiam maioris Excommunicationis uel defectus
tituli aliisque Exceptionibus oppositionibus appellationibus
et subterfugiis cessantibus et reiectis, et absque quarumcunque
causarum cognitione quam eis ac aliis quibuscunque Iudicibus
ecclesiasticis et secularibus sub eisdem penis in casibus pre
missis penitus interdicimus Electiones Collationes
presentationes et quascunque alias dispositiones modis pre
missis presumptas presentis decreti auctoritate sicuti de facto pro
cesserunt de facto reuocent retractent et annullent
Impedimenta prestita submoueant, occupatores ab
occupatis expellant et de perceptis fructibus et qui percipi

et vnius alterius mensis a fine duorum mensium uel.

[illegible]

petuissent necnon expensis et interesse predictis etiam per
incarcerationem personarum occupantium si opus fuit satisfieri
ac partes lesas in eum statum in quo ante occupationem
seu factam nouitatem huiusmodi fuerunt reponere et reinte-
grare procurent. Vasalli insuper et quicumque debitores ac
subditi ecclesiarum Cathedralium dignitatum beneficiorum Co-
mendarum et aliorum predictorum nullatenus occupatoribus
predictis, sed eisdem Incorporatis et Suppositis spoliatis
ut prius obediant et pareant in omnibus ipsique debitores
de fructibus redditibus prouentibus Iuribus et obuentio-
nibus ecclesiarum dignitatum et beneficiorum ac aliorum huiusmodi
sub Excommunicationis pena quam contrafacientes in-
currere volumus ipso facto respondeant et integre sa-
tisfaciant uel cum eis amicabiliter concordent. Quod si
facere neglexerint, et intrusis de fructibus et Iuribus
huiusmodi respondere presumpserint, tales a debito nullo modo
liberatos fore sed incorporatis ut prefertur spoliatis realiter
teneri decernimus, preterea si Archiepiscopi ceterique prenominati
premissa non adimpleuerint eisque non paruerint cum effectu
extunc lapsis duobus mensibus uel duodecim diebus et
adhuc alio mense predictis ecclesie Ciuitates ac alia loca
in quibus talia ecclesie dignitates beneficia aliaque predicta fu-
erunt ut premittitur occupata tam diu ecclesiastico subiaceat
interdicto quousque rebelles predicti per ecclesiasticam uel se-
cularem fuerint potentiam a Ciuitate uel loco expulsi aut
mandatis nostris huiusmodi fuerit satisfactum. Quibus expul-
sis uel ut prefertur satisfacto diuina possint officia resumi
et continuari. Que omnia et singula etiam in pendentibus
per appellationem uel aliis locum habere volumus et decer-
nimus. Porro in casu non paritionis liceat interim dictis
Incorporatis et Suppositis post lapsum duorum mensium
aut duodecim dierum predictorum brachii secularis necnon
Rectorum et officiariorum Ciuitatis uel loci huiusmodi auxilium
inuocare, quos etiam in subsidium iustitie presentis decreti
tenore inuocamus requirimus et monemus ut ipsi post
simile duodecim dierum spatium a tempore requisitionis
super hoc eis facte computandorum auxilium consilium potentiam
et fauores possibiles sub Excommunicationis et priuatio-
nis priuilegiorum que ab ecclesiis obtinent penis quas eos

nisi fecerint que mandamus incurrere volumus ipso fac-to
pres-tare non pre-sumpserint quorum potentia et auxilio prefatis
spoliatis ecclesiarum dignitatum beneficiorum officiorum rerum
et bonorum predic-torum possessionem tam eiusdem decreti
quam propria auctoritate ac etiam per potentiam intrandi
et continuandi / ac intrusos suos expellendi plenariam conce
dimus potestatem atque facultatem. Omnes autem Christifideles
cuiuscumque etiam si Cardinalatus patriarchali Archiepiscopali
vel alia ecclesias-tica seu mundana prefulgeant dignitate
qui presens decretum temere violare aut illius executionem
denegare seu direc-te vel indirec-te impedire ac partibus
adversis adherere vel favere seu eorum aliquem receptare
defendere aut tueri presumpserint quo ad singulares per
sonas Excommunicationis necnon trium Quo autem ad
Capitula Universitates et Collegia ecclesias-tica Interdic-ti
et decem marcharum auri ut supradic-tum est applicandarum
penas incurrere decernimus eo ipso. Ceterum quia pre
teritum nos commovent futuris cautius obviare periculis
presentis decreti tenore sub interminatione divini iudicij ac
sub excommunicationis privationis inhabilitationis pecu
niarijs et alijs superius expressatis penis quas ipso fac-to
quelibet contrafaciente incurrere volumus dis-trictius
inhibemus / ne aliquis cuiuscumque fuerit conditionis et ex
cellentie ecclesias-tice vel mundane etiam si Cardinalatus
patriarchali Archiepiscopali Episcopali vel alia quacumque prefulgeat digni
tate quasvis ecclesias patriarchales / metropolitanas vel alias
Collegiatas Cathedrales / monas-teria / prelaturas / dignita
tes / officia / commendas / pensiones / Iurisdictiones vel alia
cuiuscumque qualitatis beneficia seu res aut bona quibuscumque
nominibus censeantur ad ipsos pro tempore Incorporatos
et Incorporandos huic sacro Basiliensi aut alteri universali
legitime congregando Concilio vel ipsorum familiares per
tinentes eidem Concilio durante et in eo personaliter existen
tes in preiudicium lesionem derogationem seu odium Concilij
aut Incorporatorum vel Incorporandorum huiusmodi a quocumque
etiam Romano pontifice impetrare vel motu proprio col
lata acceptare aut in illis se intrudere seu in eorundem
Incorporatorum odium sine preiudicium suos consanguineos
procuratores aut fautores in personis vel bonis affligere

seu affligere seu molestare uel eosdem Incorporatos pro tempo-
ribus aliasquam in eodem Concilio super re quacumque trahere
aut ad respondendum seu iudicium subeundum compellere
presumat quoscumque processus etiam quascumque penas in se con-
tinentes et quidquid incontrarium attemptari forsitan con-
tigerit irritum et inane nulliusque roboris uel momenti ex-
istere exnunc prout extunc nuntiantes et decernentes.
Non intendimus tamen aliquos ex Incorporandis in
futurum qui ante eorum Incorporationem super aliquibus
criminibus apud suos superiores delati forent et legitime
preventi hoc decreto tueri quin possit contra eos super crimi-
nibus huiusmodi etiam usque ad diffinitivam sententiam inclusive
procedi. Absolutionem vero omnium et singulorum qui prefatas
sententias censuras et penas uel earum aliquam incurrerint
quoquomodo Synodo pro tempore sedenti et illa dissoluta
Romano pontifici tantummodo preterquam in mortis articulo
reseruamus. Postremo ut nullus ipsius decreti ignoran-
tiam pretendere ualeat decernimus illud per publicationem in
presenti Sessione factam uim habere et ita uniuersos et sin-
gulos lapsis duobus mensibus aut duodecim diebus predictis
astringi et artare, ac si eis personaliter apprehensis inti-
mata foret. Quocirca vobis venerabilibus patriarchis
primatibus Archiepiscopis Episcopis Abbatibus prioribus prepositis
decanis Cantoribus Archidyaconis ceterisque in dignitatibus
quibuscumque constitutis ac ecclesiarum Cathedralium canonicis
districte precipiendo mandamus, quatenus vos aut unus vestrum
per uos uel alium seu alios premissa omnia et singula vbi et
quando expedire uideritis sollenniter publicantes si et
postquam super premissis uel aliqua earum pro parte alicuius
ex incorporatis et Suppositis predictis uel alicuius promotorum
negotiorum nostrorum aut nostri uel Romani pontificis procuratoris
fiscalis quibus super hiis plenam et omnimodam concedimus
facultatem requisiti fueritis uel fuerit requisitus et uobis
quod aliquis uel aliqui ex perturbatoribus predictis aliquam
uel aliquas ex sententiis et penis superius expressatis in-
currerit fuerit facta fides, ad earundem penarum decla-
rationem contra eos procedentes illos tam diu in ecclesiis
vestris ac aliis locis, dominicis aliisque festiuis diebus easdem
penas incurrisse publicetis et publicari faciatis ac ut

tales euitetis et ab alys euitari faciatis ac alias per plenariam
penarum predictarum executionem procedere curetis donec super
hys satisfactione preuia debite meruerint absolutionis be-
neficium obtinere. Et nichilominus legitimis super hys
per vos habendis seruatis processibus eos quotiens opus fuit
aggrauare curetis. Contradictores auctoritate nostra appellatione
postposita compescendo. Inuocato ad hoc si opus fuerit auxi-
lio brachy secularis. Nos enim uobis et vestrum singulis omnes
et singulos qui sententias et penas huiusmodi uel earum aliquam incur-
rerint quoquo modo in loco nostre sacre Congregationis ea du-
rante, ipsa uero dissoluta in loco Romane Curie et extra etiam
ad partes. Illos uero ex eis ad quos tutus non patebit accessus
seu in locis in quibus libera mandatorum nostrorum executio fieri
non poterit super quo partis lese uel promotorum aut patris
predictorum iuramento stari uolumus in audientia litterarum
contradictarum. et in ualuis maioris ecclesie Ciuitatis uel lo-
ci in qua seu quo hanc uel aliam generalem Synodum pro tempore
sedere uel ea dissoluta aut non sedente Romanum pontificem
cum sua Curia residere contigit, in loco ecclesiastice dignitatis
uel rei super qua seu quo agetur, aut alio viciniori in quo
partis lese commoditas se obtulerit in valuis ecclesie maioris
Ciuitatis uel loci huiusmodi ad instar edictorum publicorum
monendi requirendi et citandi plenam et liberam auctoritate
uniuersalis ecclesie concedimus tenore presentium facultatem
Volentes et eadem auctoritate decernentes monitiones
requisitiones et Citationes sic factas vim habere ac eos-
dem sic monitos et citatos artare perinde ac si eis persona-
liter apprehensis facte forent. Non obstantibus nostris
atque apostolicis Constitutionibus et ordinationibus quibus
quo ad premissa derogamus et derogatum esse uolumus
ceterisque contrarys quibuscumque. Dat. in Sessione nostra
publica in ecclesia maiori Basilien. sollemniter celebrata
Quinto Idus Augusti Anno a Natiuitate domini
Millesimo quadringentesimo quadragesimo secundo.

si in ea uel apud nos si uero extra super hys procedi contigerit.

Concordat ultimum decretum suprascriptum cum originali facta collatione per me Mich. Galtery ipsius sacri Concilij notarium

Mich. Galtery

Sessio XLV

Sacrosancta generalis Synodus Basilien in spiritu
sancto legitime congregata universalem ecclesiam
representans. Ad futuram rei memoriam. Deside
ravit Ezechias Rex ut fieret pax et veritas in
diebus suis Et nos desiderio desideravimus ut pax
et unio ecclesie in diebus nostris hoc sacro durante Basilien
Concilio darentur. Verum cum ex plurimis impe
dimentis que dietim ingeruntur et infuturum succrescere possent
formidetur ne pax et unio huiusmodi desiderate in hac Civitate Basi
lien fieri aut actus Conciliares libere exerceri valeant Volentesque
propterea casibus futuris providere ac ut fides et auctoritas ge
neralium Conciliorum universalem ecclesiam representantium illibate
permaneant quodque unio et pax vera ecclesie detur necnon ut continuetur
celebratio generalium Conciliorum. Attento quod iam sanctissimus
dominus Felix papa v. previdens necessitatis casum pro futuro Con
cilio nominavit inclitam Civitatem Lugdunen in partibus Gal
liarum, in hocque satisfacientes decretis sacrorum Constantien et
Basilien huius generalium Conciliorum dictam Civitatem Lu
gdunen quam experientia docente generalium Synodorum ha
ctenus in ea celebratarum accomodam et ydoneam reputamus
tenore presentium in nomine sancte et individue Trinitatis pro
futuro proximo celebrando Concilio nominamus deputamus et
assignamus. Cumque immineant urgentissime cause ut in brevi
fiat alterius generalis Concilii celebratio propterea statuimus
et ordinamus ut infra triennium a dat presentium computan
dum generale Concilium in prefata Civitate Lugdunen cele
bretur Decernentes quod Cardinales Patriarche Archiepiscopi Episcopi prelati
seu quicumque alii qui ad generalia Concilia de iure vel consuetudine
convenire debent in termino premisso ad dictum locum acce
dere teneantur Dummodo post dissolutionem huius Concilii hoc
vel alio in loco continuati restet unus annus ante huiusmodi
triennii finem. Volumus etiam et specialiter concedimus quod
predictum terminum abreviare valeat prefatus papa Felix.
Per premissa autem etsi recte inspicientibus aliud videri non
debeat ad maiorem tamen veritatis manifestationem declara
mus quod non intendimus neque volumus hoc sacrum generale
Concilium Basilien dissolvere aut dissolutum quomodolibet
esse censendum quinimmo in hoc loco continuandum fore et con
tinuari debere dumtamen integra et plena libertas atque secu

futuri celebrandi Concilii

ritas necnon saluusconductus per Inclitam Basilien Ciuitatem nobis
et eidem Synodo concessi ~~...~~ seruentur illesi, Adicientes, quod aliquod
fieret impedimentum quominus in hac Ciuitate Basilien iuxta ritum
consuetum actus Conciliares libere exerceri possent, aut libertas seu
securitas et saluusconductus huiusmodi non seruarentur quibus ca
sibus seu eorum aliquo quod deus auertat aduenientibus, super quo
stari uolumus arbitrio seu attestationi dilectissimorum Cardinalium
et venerabilium Episcoporum aliorumque dilectorum ecclesie filiorum per
nos hodie deputatorum aut maioris partis eorundem protempore pre
sentium cum subscriptione eorundem in desuper conficiendo publico In
strumento et Sigillis eorum muniendo extunc prout exnunc, et exnunc
prout extunc hanc sanctam Synodum pro ipsius continuatione ab
hac Ciuitate Basilien ad Ciuitatem Lausanen eiusdem utique pro
uincie Bisuntin locum habilem tutum et ydoneum ad generalis
Concilii celebrationem in nomine patris et filii et spiritus sancti
tenore presentium transferimus, et translatam esse decernimus
cum eisdem modis formis qualitatibus et ordinationibus cum qui
bus in hoc loco Basilien continuata fuit ac stat depresenti. Dat.
Basilee in nra publica Sessione in ecclesia maiori Basilien solemni
ter celebrata xvi Kl Julii
Anno a Natiuitate dni Millesimoquadringentesimoquadragesimooctauo.

Concordat cum originali prefati sacri Concilii facta collatione per me
notarium eiusdem.

.. [illegible] Walter[illegible] Not.

Sacrosancta generalis Synodus Lausanen in spiritu sancto legi
time congregata vniuersalem ecclesiam representans presidente in
eadem sanctissimo domino felice papa quinto Ad futuram rei me
moriam. Diuinus attestatur sermo quod ubi spiritus domini ibi liber
tas / libertas utique agendi que suadet spiritus domini cuiusmodi illa
sunt que a generali Synodo peraguntur visa ita fieri debere et a spiritu
sancto qui presidet et a patribus ibidem congregatis / dicat enim visum
est spiritui sancto et nobis Actionibus igitur Synodalibus per max
ima debita est libertas propter quod si deliberato vniuersitatis propo
sito impedimento assit publica secularis potestas ne libere sint eius
modi actiones spiritus locus ille a patribus relinquendus est suos
instruente discipulos saluatore / in quacunque intrassent Ciuitatem si
non reciperent eos nec audirent eorum sermones quod exirent foras de Ciui
tate illa ut a quibus recedebant intelligerent non discipulorum tempo
rali lucro sed eorum fuisse gratie et utilitati in eam Ciuitatem conuenis
se Synodo vero generali id profecto agere conuenit Experientia namque 35
ab initio christiane religionis aperte nos docet patrum conuentus ad Con
cilia celebranda fuisse honori atque gratie illis Ciuitatibus apud quas
generales Synodi celebrationis earum finem acceperunt Etenim ipsarum no
men celebre reddunt per secula que in eis fiunt declarationes fidei
quoniam veritas domini manet in eternum / decreta quoque ibidem condi
ta ad perpetuam rei memoriam quemadmodum nobis gloriam acceperunt
apud Grecos Nicena Ephesina Calcedonen et Constantinopolitana Ci
uitates / apud latinos vero Roman Lugdunen Viennen et Constan
tien aliaeque plures / sed et preter eternam earum nominis laudem copiosa
atque multiplex utilitas temporanea illis accrescat vnde nostris sumus
experti diebus quamplures Ciuitates desiderare apud se celebrari ge
nerale Concilium · offerentes saluosconductus suos aliaque multa acco
moda ut in plena libertate apud eos celebratio fiat Concilii generalis
Rem notissimam eloquimur translationis sancte Synodi Basilien
iustas et manifestas exponentes causas · Sancta hec Synodus Lausa
nen in Ciuitate Basilien dudum constituta multis perseuerauit Annis
pro felici consumatione sanctorum operum ad que ab initio fuerat legitime
congregata / et pro tali tamquam vere vniuersalem ecclesiam representans
ab vniuersis christifidelibus recognita atque venerata Permanserat vere
hiis vltimis diebus ea presertim ratione vt nobis vnio fieret et pax
vera atque integra ecclesie daretur / pro qua assequenda causam certa
in dieta Gebennen de mense decembris proxime lapsi celebrata con
cepta fuerit in presentia solemnium Oratorum Carissimorum ecclesie filiorum

Karoli Francorum Henrici Anglie et Renati Sicilie Regum illustrium ac No-
bilis viri Ludovici Dalphini Viennen primogeniti prefati Francorum Regis
illustris inter cetera continentia ut in sacro Basilien Concilio unio et pax da-
rentur ecclesie Quocirca magis ac magis nostrum fuit desiderium in dicta per-
manere Civitate quanto ad pacem ipsam dono securitatem dei propinquiore
inspiciebamus dispositionem / sed necessitas cogit perhibere testimonium
veritati. Die siquidem Quartadecima mensis Junii proxime preteriti ve-
nerabilis Fridericus Episcopus Basilien prepositus aliique plures de capitulo et
Clero Item antiquus magistratuum aliique plures de Consulatu Basilien co-
ram Notariis et scribis ad finem ut dicebant ut nos sciremus id quod scie-
bant et semper eo melius secundum hoc sciremus et possemus nos regere
atque providere nobis intimarunt significatum eis fuisse per suorum litteras
Oratorum quemadmodum feria Sexta post festum corporis Christi in Judicio
Camere Romani Regis super articulo salviconductu concernente quod per eos
revocari deberet contra eos lata fuisset sententia quodque magna cum diffi-
cultate ad hoc faciendum obtinuissent a Rege spatium duorum mensium / sed
quod interim in ea Civitate non fierent actus Conciliares verum quod de hiis
non haberent adhuc testimonium autenticum litterarum ipsius domini Regis sed intimabat
nobis illa relatione / Hiis intellectis quoniam infra paucissimos dies Oratores
ipsos regressuros sperabatur post quorum adventum sicut postea intimarunt
a Rege ordinatum erat actus non fieri Conciliares Attendentes nos iam
fuisse avisatos nec Concilii indempnitati providere posse si post regressum
dictorum Oratorum non erant faciendi conciliares actus Spiritus sancti aux-
ilio cui immensas referimus gratias singulariter assistente iuxta decretorum
formam previa matura deliberatione et scrutatis votis singulorum suppo-
sitorum in sacris deputationibus et generali congregatione unanimi om-
nium consensu accedente publicatum est decretum Sessionis Quadrage-
simequinte dicti Concilii Incipiens Desideravit Ezechias Rex de Assigna-
tione loci pro futuro Concilio et de translatione ipsius sacri Basilien Concilii
in hanc Civitatem pro eius continuatione Deinde post redditum dictorum
Oratorum qui sequenti applicuerunt ebdomada / non obstantibus requisi-
tionibus et exhortationibus nostro ex mandato quomodo alias pluries factum
erat / per dilectissimos ecclesie filios Johannem tituli sancti Calixti et Guiller-
mum tituli sancti Marcelli sancte Romane ecclesie presbiteros Cardinales aliosque
Prelatos et doctores in Consulatu dicte Civitatis factis quatinus per-
sistere vellent in salvoconductu per eos nobis concesso / post relationem
suorum Oratorum ut dixerunt maturis deliberationibus habitis in Novo an-
tiquo et magno consulatibus per eosdem revocatio dicti salviconductus
facta est / Et die vicesimaoctava dicti mensis Junii ad specialem

corum requisitionem de mandato presidentis ipsius sacri Basilien Concilii
vocatis et in loco sacre deputationis fidei ubi similes sic conventiones
consueverunt congregatis suppositis eius Presentibus dicto Epo et mul
tis de Capitulo et Clero Novus magister civium Antiquus magr zunftarum
aliisque plures de Consulatu dicte Civitatis Basilien presentibus scribis et testi
monium perhibentibus quod ad infrascripta spetialem a consulatu haberent
commissionem. legi fecerunt in vulgari theotonico quo scripte erant et de
inde latino interpretantes sermone lras prefati Roman Regis de revocatio
ne facienda dicti salviconductus alias etiam eiusdem lras gravia contine
tes mandata contra libertatem et auctoritatem ipsius sacri Concilii asse
rentes expresse voluisse dictum Romanorum Regem ut post reditum ipsorum
Oratorum in dicta Civitate non fierent actus conciliares quodque ex parte et
de mandato ipsius hec nobis intimabant Et ex superhabundanti quod revo
cabant et actu revocarunt dictum salvumconductum publice asserentes
quod Civitas ipsa Basilien nō vellz apud dictum dominum Regem de inobedien
tia sive rebellione quacumque notari sed vellet prout necesse haberet volunta
ti et mandatis regiis huiusmodi plenarie obedire prout de hiis aliisque mul
tis eandem concernentibus materiam publicis constat instrumentis que
inter alia gesta huius sacri Concilii redigi mandavimus Sancta igitur
hec Synodus Lausanen de premissis veram atque plenam habens notitia
presenti decreto suo decernit atque declarat conditiones in dicto decreto con
tentas fuisse et esse purificatas ipamque sanctam Basilien Synodum pro
eius continuatione fuisse et esse legitime translatam in hanc Civitate
Lausanen quam habilem tutam et ydoneam fore ad ipsius sacri Basilien
Concilii continuationem iudicat atque censet Decernens etiam et declarans
sacrum generale Conciliū quod in dicta Basilien Civitate usque ad eius trans
lationem congregatum mansit in hac Civitate Lausanen in nomine
patris et filii et spiritus sancti cum eisdem modis et formis qualitatibus
et ordinationibus cum quibus in dicta Civitate Basilien continuatū
fuit eratque sue translationis tempore continuandum fore ac prosecutio
nem habere. Omnesque et singulos qui generalibus Conciliis interesse te
nentur in ipso convenire debē ad ea sancta opera propter que Basilee congre
gatum fuit et presertim ad prosecutionem dande in ecclia unionis et pacis
Quapropter suo solemni presenti decreto sancta hec Synodus lausanen
spetialiter et expresse assentiente in hoc sanctissimo dño felice ppa. v. pu
blice asserit et declarat quod parata est et intendit hoc in loco omnia et singula
facere pro unione et pace in ecclia dandis et spetialiter que per suas
lras predicta avisamenta concernentes prefatis principibus necnon.
Carissimo ecclie filio Johanni Castelle et Legionis Regi Illustri directas

facturam se obtulit queadmodum si Basilee prout sperauit et desidera-
bat permansisset Dat Lausan in Sessione publica ipsius sancte Synodi
in ecclia maiori Lausanen solenniter celebrata Nono kls Augusti An-
no a Natiuitate domini millesimoquadringentesimoquadragesimooctauo

Sessio secunda sacri Lausanen Concilii

Sacrosancta generalis Synodus Lausanen in spiritu sancto legiti-
me congregata vniuersalem ecclesiam representans Ad perpetuam
rei memoriam Beate pacis aperta via dno concedente qui tandem
ecclesiam diris attritam languoribus oculo pietatis respexit summopere
ac diligenti prouidendum est studio ne diuisionis ullum amplius super-
sit uestigium nullus mentes humanas ambiguitatis scrupulus inqui-
etet nullius consciencia latarum et promulgatarum sententiarum ac censu-
rarum formidine tabescat aut scandalum patiatur Sed populum xpianum
quem secuit diuisitque nubilosa discordia resarciat et reintegret concor-
die et vnionis serenitas Superiori sane tempore sancta hec Lausanen
Synodus dum Basilee in spiritu sancto legitime congregata perseuera-
ret ne assentiret Eugenio tunc ppe Quarto ferrarie congregationem
sub nomine concilii generalis eugenti ac demum postquam erecta extitit
et aliis abinde subortis differentiis aduersus curiam suam sequentes
omnesque et singulos eidem adherentes et fauentes generaliter pro-
mulgauit sententias censuras et penas Nunc vero cum per renuntia-
tionem quam sanctissimus dns felix ppa v facere voluit de papatu
pure simpliciter et sincere medium paratus et apertus ad consecutio-
nem perfecte ac integre vnionis in ecclia sancta dei uideatur Cupiens
eadem sancta Synodus tam excelsi necessariique boni contemplatu cuius
gratia cum prefato sanctissimo domino felice durissimis hactenus non
pepercit laboribus tolli de mundi medio que vnioni tranquillitati et
paci vniuersalis ecclie repugnare aut officere possent quouismodo
Omnes et singulas excommunicationis suspensionis et interdicti ac pri-
uationis beneficiorum offitiorum dignitatum etiam si Cardinalatus patri-
archalium Archiepalium Epalium Abbatialium aut aliarum quarumcumque
ecclesiasticarum uel mundanarum necnon etiam priuationis feudorum honorum
priuilegiorum ac quorumcumque bonorum et iurium spiritualium et tempora-
lium inhabilitationisque ad illa seu alias sententias censuras et penas
quascumque et qualescumque ab eadem sancta Synodo seu eius auctori-
tate contra quascumque personas ecclesiasticas uel seculares ac etiam
laicales cuiuscumque status gradus ordinis conditionis uel preemi-
nentie etiam si Cardinalatus Patriarchalis Archiepalis Epalis seu

Abbatialis aut alterius cuiuscumque dignitatis ecclesiastice uel mundane
existant / contra Capitula quoque et Collegia quarumuis ecclesiarum et mona-
steriorum ac ordinum / necnon dominia Comunitates vniuersitates Ciui-
tates opida et alia quecumque loca premissarum occasione differentiarum ge-
neraliter emanatas inflictas et promulgatas cum omnibus insecutis
etiam si ad sententiarum censurarum priuationum atque penarum predictarum
declarationem seu illarum aut alicuius earum publicationem siue plena-
riam executionem / contra personas Capitula Collegia dominia Co-
munitates vniuersitates Ciuitates ac Opida et loca predicta comu-
niter uel diuisim quomodolibet processum foret / quorum omnium et
singulorum tenores / etiam si de illis plena et expressa ac de verbo ad uer-
bum presentibus mentio habenda esset uult hic pro expressis haberi
decreti huius tenore ex certa scientia decernit et declarat effectum sor-
tiri non debere sed perinde haberi ac si nullatenus emanassent Et nihil-
ominus ad superhabundantem cautelam a predictis aliisque censu-
ris et penis occasione diuisionis predicte / esto quod earum absolutio et
remissio sancte Synodo reseruata fuerit in aliis suis decretis generali-
ter promulgatis singulas personas absoluens / omneque irregularita-
tis notam ac infamie maculam tam iuris quam facti siqua fortassis
contraxerint remouendo et penitus abolendo habilitat et cum eis qua-
tinus indigent dispensat Ipsasque singulas personas / necnon collegia do-
minia Comunitates vniuersitates opida quoque et loca huiusmodi ad fa-
mam et honores restituit reintegrat plenarieque reponit Dat Lau-
sann in sessione publica huius sancte Synodi in maiori ecclesia Lausann
solemniter celebrata xvi kl maii Anno a Natiuitate domini mille-
simoquadringentesimoquadragesimonono

Sessio tertia sacri Lausanen Concilii

Sacrosancta generalis Synodus Lausanen in spiritu sancto legi-
time congregata vniuersalem ecclesiam representans Ad perpe-
tuam rei memoriam Multis ab annis circumspicientes ecclesiam
catholicam grauissimis impedimentis et conturbationibus infe-
stari / tum consurgentibus erroribus tum moribus deprauatis tum
prochdolor inualescente scismate quo mentes christifidelium paulo mo-
mento huc et illuc impulse nutantes incerteque vagabantur / accura-
tissimis studiis inuigilauimus prominentibus periculis crassanti-
busque malis in uirtute sancti spiritus obuiare et pro nostra possibili-
tate consulere publice saluti / Jnde enim tempus deuieneramus permit-
tente deo quo non modo perniciosa erroris alicuius audacia castiganda

vel promulganda disciplina virtutum vel inter dissidentes principes populosque firmanda concordia videretur. Verum operepretium fuit auctoritatem ecclesie universalis insolentius oppugnatam viribus accumulatis et extremis defensare atque tanto fortius incumbere continuo gloriosoque certamine quanto ex tacita offensa suppressaque veritate iudicavimus populum christianum in scandalum irreparabile collapsurum, nobis ipsis persuadentes nullo unquam convenientiore fructuosioreque labore detineri posse quam tanta in tempestate fluctuanti ecclesie mitigatis fluctibus turbulentis succurrendo anchoram firmam unius veritatis unius confessionis unius pacis in domino iacientes, ut quemadmodum una fides est unum baptisma unus deus et dominus noster Jhesus Christus ita unanimitatem integritatem et pacem una sancta catholica confiteretur et conservaret ecclesia in hacque sua peregrinatione terrena cuius finis est tranquilla eternitas et eterna tranquillitas per suavem serenitatem frueretur saluti cunctarum animarum accommoda. Is etenim finis a nostro laborum initio ante oculos versabatur hoc mente perseveranter continuimus propositum. Ad id ipsum nostri semper efferbuere cogitatus et actiones omnes usquequaque direximus prout ex decretis responsionibus epistolis legationibus mandatis patientia longanimitateque nostris nulli christiane nationi arbitramur incognitum. Quantusque fuerit cum sanctissimo domino tunc Felice papa V nostro ad pacem affectus quantisque congratulationibus oblatam media unionis non solum suscepimus verum etiam declamavimus necessariam esse pacem auctoritate tamen ecclesie iuxta diffinitionem sacrosancti Constantiensis Concilii illibata permanente maxime persenserunt Carissimorum ecclesie filiorum Christianissimi Francorum Anglie et Sicilie Regum necnon Dalphini Viennensis primogeniti Francorum Regis Illustrium compluries in dietis solennes oratores. Sed et novissime diebus istis prefati sanctissimi domini tunc Felicis pape V preclaram ingentemque sanctimoniam iidem ipsi perceperunt dum pro ecclesie universalis integra pacificatione quieteque finali obtinenda pure libere simpliciter et sincere realiter et cum effectu cessit et renuntiavit papatui volens exemplo domini nostri Jhesu Christi cuius vices gerebat in terris semetipsum deicere ut ecclesiam in summo tranquillitatis culmine collocaret atque sic humilitatis admirabili remedio populum christianum in una fide mentium et pietate actionum serenaret claritate pacis. Insignis utique pietate vir laudibus altissimis extollendus cuius inclita virtus nec oblivione eorum qui nunc sunt neque reticentia futurorum poterit sepeliri, sed etiam excellentissimum e celo dimissum munus suscipiendum cum omni promptitudine et alacritate animorum, propter quod in sempiternum agende sunt et habende gratie clementissimo deo nostro qui ecclesiam suam sanctam tanta nostris temporibus felicitate donavit ut extermi-

nata caligine beata pax oriens exalto corda omniu fideliu illustrando
letificet · sursum propterea nre mentis oculos pia deuotione subleuates
attentaq3 meditatione pensantes sapiam illam eternam pertingente
fortiter a fine usq3 ad fines et disponentem oia suauiter apertissima
viam ad habundantia plenitudineq3 tranquille vnionis ostendisse bo
ni quidem supereminentis et incomparabilis qd longa expectatione
cupiuimus nichil iam profecto nobis agendum superesse arbitramur
qua ut cum recta voluntate prefati tunc domini felicis concurrentes pa
cem ipam desideratissimam proqua omne nri temporis curriculum
elaboratum est in vna tandem animoz atq3 principatus consensione
complectamur fuit namq3 pax ipa semper nre intentionis vnicus fi
nis et terminus nre solicitudinis requies amenitas pacis existi
mi porro certamis pacem esse potentem et opulentam victoria profi
temur Desiderantes itaq3 de vnico pastore vni sancte catholice et aplice
ecclie prouidere cuius solicito sanctoq3 ministerio populus xpianus felici
ter gubernari atq3 pacificis et salutiferis semper adaugeri ualeat incre
mentis compluribus suadentibus et urgentibus causis · et presertim
dilectione dande vnionis et pacis in ecclia sancta dei in personam di
lectissimi ecclie filii Thome Nicolai quinti in sua obedientia nominati nra
vota contulimus sperantes ipm ea facturum que summus pontifex facere
tenetur fida quoq3 relatione intelligentes eundem credere et tenere ve
ritatem pro conseruanda manutenendaq3 sacroz auctoritate conciliorz
in sacrosancta Synodo Constantien diffinitam et declaratam ac in sacro
Basilien Concilio renouatam necno a prelatis Regibus principibus vni
uersitatibusq3 orbis susceptam predicatam et dogmatisatam videlicet
Qd generalis Synodus in spiritu sancto legitime congregata generale
Concilium faciens ecclam catholicam militantem representans potesta
tem immediate habet a xpo cui quilibet cuiuscumq3 status uel dignitatis
etiam si papalis existat obedire tenetur in hiis que pertinent ad fidem ex
tirpationem scismatis et ad generalem reformationem ecclie dei in capite
et in membris et qd quicumq3 cuiuscumq3 status uel dignitatis etiam si
papalis existat qui mandatis statutis siue ordinationibus aut preceptis
huius sancte Synodi et cuiuscumq3 alterius Concilii generalis legitime
congregati super premissis seu ad ea pertinentibus factis uel fiendis obe
dire contumaciter contempserit nisi resipuerit condigne penitentie subici
atur et debite puniatur etiam ad alia iuris subsidia si opus fuerit re
currendo · Ad laudem igr gloriam et honorem dei omnipotentis salu
tem pacem et consolatione omniu xpifidelium sancta hec Synodus in
spiritu sancto legitime congregata vniuersalem ecclam representans

matura vnanimi concordique deliberatione prehabita in suis sacris de-
putationibus votis dilectissimorum ecclesie filiorum Ludouici tituli sancte Ce-
cilie Arelaten. Ludouici tituli sancte Susanne de Varembone Georgii
tituli sancte marie in transtiberim Vicen. vulgariter nuncupatorum Johan-
nis tituli sancti Calixti. Johannis tituli sancti Stephani in Celiomonte de
Arsis Bartholomei tituli sancti marci Cometan. vulgariter nuncupatorum
et Guillermi tituli sancti marcelli sancte Romane ecclesie presbiterorum Cardina-
lium ac venerabilium necnon dilectorum Archiepiscoporum Episcoporum
Electorum Abbatum ducum et humani iuris magistrorum et doctorum ac om-
nium et singulorum eidem sancte Synodo incorporatorum prefatum di-
lectissimum ecclesie filium Thomam in summum elegit pontificem
nomine quo nunc appellatur Nicolaum quintum appellandum utque pro
summo pontifice habeatur presentis decreti tenore ex certa scientia statuit ordinat et decernit
Juribus decretis et ordinationibus etiam sacri Basilien. Concilii
quibuscunque non obstantibus quibus quo ad huiusmodi actus celebratio-
nem volumus esse derogatum Supplentes omnes et singulos de-
fectus si qui interuenerint in premissis etiam si tales forent de quibus
deberet in presentibus fieri mentio specialis mandat propterea iubet at-
que precipit hec sancta Synodus omnibus et singulis christicolis quati-
nus eidem tamquam vnico vero et indubitato summo pontifici obedi-
ant pareant et intendant. Datum Lausan. in sessione nostra publica
in maiori ecclesia Lausanen. solemniter celebrata tercio decimo Kl.
maii. Anno a Natiuitate domini Millesimoquadringentesimoqua-
dragesimonono

Sessio quinta et vltima sacri Lausanen. Concilii

Sacrosancta generalis Synodus Lausanen. in spiritu sancto legi-
time congregata vniuersalem ecclesiam representans Ad perpe-
tuam rei memoriam Sanctorum ecclesie operum finem atque terminum pa-
cem esse docet regius propheta testimonium perhibens deus qui
seras confortat portarum ecclesie fines eius posuisse pacem. Ad hanc
autem in populo christiano procurandam et firmandam hec sancta
Synodus ab initio sui congregata sollicitudine continua laborauit
et quemadmodum vna fides est vnum baptisma vnus deus vnum
ecclesie caput dominus noster Jhesus christus ita et in ea presideat vnicus et indu-
bitatus christi vicarius vnus pastor vnus pontifex summus qui
in eternam salutem cunctos fideles dirigat salutarium exemplo
actionum et sanctarum odore virtutum quam vtique pacem in perso-
na sanctissimi domini Nicolai pape V. operante altissimo hiis diebus

salutis donatam ecclie conspitiens eadem sancta Synodus tempus
acceptabile arbitreatur tam felici tamque optimo fine suas concludere
actiones Quocirca persistens in nominatione loci pro futuro cele-
brando Concilio facta per ipsam in decreto translationis sue a Basilea
in hanc Civitatem iustis et manifes- tis causis id ipsum suadenti-
bus fine imposito celebrationi sue presenti decreto semetipsam dissol-
uit ac dissolutam esse decernit. Omnibusque et singulis in ea consisten-
tibus ad propria remeandi licentiam impartitur Ad laudem et glo-
riam omnipotentis dei patris et filii et spiritus sancti Amen Dat in
sessione publica huius sancte Synodi in ecclia maiori Lausanen solen-
niter celebrata vii Kl maii Anno a Nativitate domini Millesimo
quadringentesimoquadragesimonono.

Auscultat per me Martinum de Oelbeke sacri
Concilii Lauson notarium cum originalibus et concordat:
: Mar. de Oelbeke notarius

placet

sessio XV.

De sententia contra Iohannem Hus
Synodi Constantiensis

et clavium contemptum. Idcirco propter premissa et alia plura prefatum Johannem hus hereticum fuisse et esse hec sancta Simodus pronunciat et tanquam hereticum iudicandum et condempnandum fore iudicat et condempnat per presentes dictamque appellacionem tanquam iniuriosam et scandalosam et illusoriam iurisdictionis ecclesiastice reprobando. Ipsumque Johannem hus populum christianum maxime in regno bohemie in predicationibus suis publicis et scripturis per eum compilatis seduxisse. ac eiusdem populi christiani non veracem predicatorem evangelii christi secundum exposicionem sanctorum doctorum sed fuisse verum seductorem. Verum quia per ea que hec sancta Simodus vidit et audivit cognovit eundem Johannem hus pertinacem et incorrigibilem et adeo talem quod non cupiebat ad gremium sancte matris ecclesie redire neque hereses et errores per eum publice defensatos et predicatos velle abiurare. Idcirco hoc sacrum Concilium Constanciense eundem Johannem hus ab ordine sacerdotali et aliis ordinibus quibus existit insignitus deponendum et degradandum fore declarat et decernit. Committens nichilominus Reverendis in christo patribus. Archiepiscopo Mediolanensi. Feltrensi. Astensi. Alexandrino. Bacerensi et Vauriensi Episcopis ut in presencia huius sacrosancte Simodi dictam degradacionem secundum quod ordo iuris requirit debite exequantur.

Hec sancta Simodus Constanciensis Johannem hus attento quod ecclesia dei non habeat ultra quid agere valeat iudicio seculari relinquit et ipsum curie seculari relinquendum fore decernit.

Precipua sollicitudine hec sacrosancta Simodus ad extirpacionem errorum et heresum in diversis mundi partibus invalescencium procedere sicut tenetur et ad hoc collecta est nuper accepit quod nonnulle assertiones erronee in fide et bonis moribus ac multipliciter scandalose totiusque rei publice statum et ordinem subvertere molientes dogmatisate sunt inter quas hec assertio delata est. Quilibet tyrannus potest et debet licite et meritorie occidi per quemcumque vasallum suum vel subditum etiam per insidias et blandicias et adulationes non obstante quocumque iuramento seu confederacione factis cum eo non expectata sententia vel mandato iudicis cuiuscumque adversus hunc errorem satagens hec sancta Simodus insurgere et ipsum funditus tollere prehabita deliberacione matura declarat decernit et diffinit huiusmodi doctrinam erroneam esse in fide et in moribus Ipsamque tanquam hereticam scandalosam sediciosam et ad fraudes decepciones mendacia prodiciones periuria vias dantem reprobat et con-

dempnat et declarat. Insuper decernit et diffinit qd pertinaces doctrinam hanc pernitiosissimā asserentes sunt heretici et tanquā tales iuxta canonicas et legitimas sanctiones puniendi. Dat. Constancie prouincie Maguntin die Sabbati Sexta July. Anno dnī Millesimo quadringentesimo quinto decimo.

articuli Joannis Hus

Tenor vero Articulorum Johannis hus de quibus supra fit mentio sequitur et est talis.

art. 1

Vnica est sancta vniuersalis ecclia que est pdestinatorum vniuersitas. Et infra sequitur. Vniuersalis sancta ecclia tantum est vna sicut tantū est vnus numerus omniū predestinatorum. Paulus nūquā fuit membrū dyaboli licet fecit quosdam actus actibus ecclie malignanciū consimiles. Presciti non sunt partes ecclie, cum nulla pars eius ab ea finaliter excidit, eo qd predestinationis caritas que ipsam ligat nō excidit. Due nature diuinitas et humanitas sunt vnus xpc. Prescitus et si aliquando sit in gracia secundum presentem iusticiam, tamen nūquā est pars sancte ecclie et pdestinatus semp manet membrum ecclie licet aliquando excidit a gracia adueniencia sed non a gracia pdestinationis. Sumendo ecclesiam pro conuocacione predestinatorum siue fuerit in gracia siue non secundū pñtē iusticiam isto modo ecclia est articulus fidei. Petrus nō est nec fuit caput ecclie sancte catholice. Sacerdotes quomodolibet criminose viuentes sacerdotij polluūt potestatem. et sicut filij infideles sencuīt infideliter de septem sacramentis ecclie. De clauibus Officijs Censuris comunionjs et sacris rebus ecclie veneratione reliquiarum Indulgentijs et ordinibus. Papalis dignitas a cesare inoleuit et pape prefectio et institutio a cesaris potencia emanauit. Nullus sine reuelatione assereret racionabiliter de se uel de alio qd esset caput ecclie particularis sancte nec Roman pontifex caput Roman ecclie. Non oportet credere qd iste quicumqz est Roman pontifex sit caput cuiuscumqz particularis ecclie sancte nisi deus eum pdestinauerit. Nemo gerit vicem xpi uel petri nisi sequatur eum in moribus, cum nulla alia sequela sit pertinentior nec aliter recipiat a deo procuratoriam ptatem, quia ad illud officium vicariatus requiritur et morum conformitas et instituentis auctoritas.

art. 13

Papa non est manifestus et verus successor principis aplorum petri si viuit moribus contrarijs petro

Sessio XL.

Reformatione facienda per Papam una cum Concilio

que sequūtur videlicet. Primo de numero qualitate et Nacionū dnoꝝ Cardinalium. Item de Reseruationibus sedis aplice. Item de annatis cōmunibus seruitijs et minutis Item de Collationibus beneficioꝝ et gratijs expectatiuis. Item de Confirmatione electoꝝ. Item de causis in romana curia tractandis uel non. Item de Appellationibus ad Romanam curiam. Item de Officijs Cancellarie et pniarie Item de exemptionibus et Incorporationibus tempore scismatis factis. Item de Commendis. Item de fructibus medij temporis. Item de non alienandis bonis Romane ecclie et aliaꝝ. Item propter que et quomodo ppa possit corrigi et deponi. Item de extirpatione Symonie. Item de dispensationibus. Item de prouisione ppe et Cardinalium. Item de Indulgentijs. Item de decimis. Hoc adiecto qd facta per Nationes deputatione predicta liceat alijs de licentia ppe libere ad propria remeare.

Md procedimur ad Electionem ppe — absentia Cardinalium Petri de Luna non obstante

Sacrosancta generalis Constan.

Sinodus. Attendens ea que dudum Narbone pro vnione ecclie de admittendis in eadem sino do Cardinalibus olim Obediencie Petri de luna olim Benedicti Terciidecimi in sua obediencia nuncupati concordata fuerunt. quodqꝫ post notoriam electionem dicti Petri de luna prefati Cardinales dudum secundum eadem concordata an electionem huiusmodi uocati infra tres menses et amplius a die electionis predicte expectati non venerunt. Statuit et decernit fore ad Electionem summi pontificis mox decernenda per eandem Sinodum eiusdem Sinodi auctoritate procedendum ipoꝝ absencia non obstante. Quos si ante consumatum Electionem futuri pontificis uenerint et eidem adheserint iuxta iuris dispositionem et decernenda per Concilium vnacum alijs ad electionem predictum admittendos ee declarat.

De numero personaꝝ — De modo et forma electionis Papae

Ad laudem gloriam et honorem omnipotentis dei ad pacem et vnitatem vniuersalis ecclie et totius populi xpiani ut electio futuri Romani pontificis et summi proxime

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
SALAMANCA

celebranda firmiori auctoritate et pluriumque roboretur assensu et
ne attento statu ecclesie super dicta electione imposterum ulla re
tractatio vel ulli scrupulus in mentibus hominum resideat sed ex
illa sequatur unio certa vera plenissima et perfecta fidelium sacro
sancta generalis Sinodus Constanciensis ecclesiam universalem representans
de speciali et expresso consensu ac voluntate concordi sancte Romane
ecclesie Cardinalium in eadem Sinodo personaliter existentium necnon
Collegii eorundem ac omnium Nationum prefati Concilii ordinat
statuit et decernit quod hac vice dumtaxat ad eligendum Romanum
et summum pontificem videlicet Cardinalibus sex prelati vel
alie honorabiles persone ecclesiastice in sacris ordinibus consti
tute de qualibet Natione in eadem sancta Sinodo presenti exis
tentes et nominata quos vel quas quelibet ipsarum Nationum
per se adhuc infra decem dies duxerit eligendos seu eligendas
ipsis Cardinalibus adiungantur quibus eadem omnibus sancta
Sinodus eligendi Romanum pontificem secundum formam
hic expressam quatenus opus est tribuit potestatem videlicet
quod ille absque ulla exceptione ab universali ecclesia Romanus
pontifex habeatur qui a duabus partibus Cardinalium in
Conclavi existentium et a qualibet nationis duabus par
tibus eisdem Cardinalibus adiungendorum et tunc adiunctorum
electus fuerit et receptus. Ita quod non valeat electio neque ele
ctus pro summo pontifice habeatur nisi due partes Cardina
lium in Conclavi existentium et cuiuslibet Nationis due
partes cum Cardinalibus ad eligendum et tunc adiunctorum
consenserint et consenserunt in Romanum pontificem
eligendum.

Statuit insuper ordinat et decernit quod vota quorumcumque
in electione huiusmodi emittenda sint nulla nisi ut prefertur
due partes Cardinalium et due partes cuiuslibet nationis
adiungendorum et tunc admittendorum predictorum princi
paliter seu per accessionem in unum concurrant. Hoc etiam
adiecto quod prelati et alii cum ipsis Cardinalibus ad electio
nem huiusmodi adiungendi et tunc admissi omnes et sin
gulas Constitutiones apostolicas etiam penales circa electione
Romani pontificis editas atque Consuetudines observare
consuetas quemadmodum ipsi Cardinales observare tenean
tur. Et ad illarum observantiam astringantur. Teneantur
insuper Jurare et iurent dicti Electores Cardinales et alii
antequam ad Electionem procedant quod in huius Electionis